

1. Felszámolási eljárás kezdeményezése, elrendelése, felszámolás megindulása utáni megszüntetés

BH2003.33. Jogerős fizetési meghagyáson alapuló követelés esetén az adós fizetéseképtelensége csak az adós ellen lefolytatott végrehajtás eredménytelensége esetén állapítható meg. Az adós megszünt bankszámlája ellen kezdeményezett **sikertelen beszédési megbízás a végrehajtás eredménytelenségének igazolására nem elegendő** [1997. évi XXVII. tv.-nyel is módosított 1991. évi IL. tv. 1. § (3) bek., 24. § (2) bek., 27. § (2) bek. a) és b) pontja, Pp. 229. § (1) bek., 321. § (1) bek.].

BH2004.289. I. A bíróság **fizetéseképtelenséget** megállapító **határozatához** - annak kézbesítésétől - **kötve van**, azt nem módosíthatja és nem helyezheti hatályon kívül. A döntés jogerőre emelkedése előtt benyújtott, a felszámolási kérelem visszavonását tartalmazó beadvány határidőben előterjesztett fellebbezésnek tekintendő [1991. évi IL. tv. 6. § (2) bek. ; Pp. 227. § (1) bek., 235. § (2) bek., 237. §, 238. § (1) bek.].

Pécsi Ítéltábla 1/2004 (VI.04.) sz. kollégiumi ajánlása - A fizetéseképtelenséget megállapító és a felszámolást elrendelő végzés jogerőre emelkedése után a felszámolási eljárás - az igazolási kérelemnek való helytadást kivéve - **a felek kérelmére nem szüntethető meg**.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.175/2004/2. szám: Jogszabály tiltó rendelkezése hiányában az adós a vele szemben kezdeményezett felszámolási eljárás időtartama alatt rendelkezhet **székhelyének módosításáról**, majd ezt követően a bejegyzett új székhely szerinti megyei bíróság előtt kezdeményezhet - maga az adós is - újabb felszámolást. A cég székhelyét érintő változás azonban csak a cégjegyzékbe történő bejegyzéssel - a változás időpontjára visszamenőlegesen - válik hatályossá, a felszámoló bíróság ezért - a székhelyváltozás tényének cégjegyzékbe való bejegyzéséig, a függő jogi helyzetben - a fizetéseképtelenség tárgyában nem határozhat.

BH2004.289. I. A bíróság **fizetéseképtelenséget** megállapító **határozatához** - annak kézbesítésétől - **kötve van**, azt nem módosíthatja és nem helyezheti hatályon kívül. A döntés jogerőre emelkedése előtt benyújtott, a felszámolási kérelem visszavonását tartalmazó beadvány határidőben előterjesztett fellebbezésnek tekintendő [1991. évi IL. tv. 6. § (2) bek. ; Pp. 227. § (1) bek., 235. § (2) bek., 237. §, 238. § (1) bek.].

BDT2005.1173. A felszámolást elrendelő végzés jogerőre emelkedése előtt bekövetkezett jogutódlással történő megszűnés esetén a felszámolási eljárást meg kell szüntetni.

BDT2005.1214. Nem szüntethető meg a felszámolási eljárás, ha a fizetéseképtelenség megállapítása előtt az **adós jogutódlással megszűnik**. A bíróságnak meg kell nyilatkoznia a hitelezőt, hogy követelését a jogutód gazdasági társasággal szemben fenntartja-e, s csak a nyilatkozat elmulasztása, illetve nemleges válasz esetén lehet az eljárást megszüntetni.

ÍH2006.176. A felszámolást elrendelő végzés érdemi végzésnek minősül, amelyhez a bíróság kötve van. Ezt a végzést sem annak jogerőre emelkedése előtt, sem azt követően az elsőfokú bíróság nem vonhatja vissza és az igazolási kérelemnek való helytadást kivéve **nem helyezheti hatályon kívül**. (Pécsi Ítéltábla Fpkf. IV. 30.254/2006/2.)

BH2006.364. Ha a felszámolást elrendelő végzés ellen fellebbezési határidő elmulasztása miatt benyújtott igazolási kérelemnek a másodfokú bíróság helyt ad és a felszámolási eljárást megszünteti, e végzés ellen a felszámoló nem élhet fellebbezéssel [1991. évi XLIX. tv. 27. § (1) bek., 34. § (2) bek.; 1952. évi III. törvény 109. § (4) bek., 233. § (1) bek.].

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.077/2007. A felszámolást elrendelő végzés jogerőre emelkedése után az **eljárás megszüntetésének** - akár a hitelező és az adós együttes kérelmére, akár a hitelező egyoldalú elállása alapján - nincs helye. Erre vonatkozó speciális rendelkezést a Cstv. nem tartalmaz, a Pp. irányadó eljárási rendelkezései pedig a határozat jogerőre emelkedése után - a közzétételig - az eljárás megszüntetésének lehetőségét kizárják.

ÍH2007/1/42. A 2006. évi VI. törvénnyel módosított Cstv. 27. § (2) bekezdés a.) pontjában hivatkozott **fizetési felszólítás** akkor felel meg a törvényi előírásoknak, ha tartalmazza nem csupán azt, hogy a teljesítés elmulasztása esetén a hitelező felszámolási eljárást fog kezdeményezni az adós ellen, hanem azt is, hogy az adósnak a felszólítás kézhezvételétől számított 15 napon belül indokolt írásbeli nyilatkozatban kell a hitelezői követelést vitatnia ahhoz, hogy a felszámolás elrendelését elkerülje. A fenti törvényi rendelkezések által megkívánt fizetési felszólításnak meg kell előznie a felszámolásra irányuló kérelem beadását. A felszólítás hiánya bírósági eljárás alatt megküldött fizetési felszólítással nem pótolható. [Cstv. 6. § (3) bek.; 24. § (1) bek.; 25. § (1) bek. f) pontja; 27. § (2) bek. a) pontja; 15/2006.(IV.7.) IM rendelet; Pp. 95. § (2) bek.](Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.44.286/2006/4.)

ÍH2007/1/43. Ha a hitelező **fizetési felszólítását** tértivevényes küldeményként postázza az adósnak, a küldemény azonban „nem kereste” jelzéssel érkezik vissza, e fizetési felszólítás - külön jogszabályi rendelkezés hiányában - nem tekinthető kézbesítettnek. Ezért az erre alapított felszámolási eljárás lefolytatása iránti kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának van helye. [Legutóbb a 2006. évi VI. törvénnyel módosított Cstv. 24. § (1) bek.; 25. § (1) bek. f) pontja; 27. § (2) bek. a) pontja és (3)-(4) bek.; 15/2006. (IV.7.) IM rendelet] (Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.43.135/2007/3.)

BH2007.129. A felszámolást elrendelő jogerős végzés ellen **nincs helye felülvizsgálatnak** [1952. évi III. törvény 271. § (1) bek. b) pont; 1991. évi XLIX. tv. 27/B. §].

BDT2007.1676. A 2006. évi VI. törvénnyel módosított 1991. évi XLIX. törvény szövegéből következően a 2006. július 1-jét követően indult eljárásokban az adósnak, ha a fizetéseképtelenség megállapítását el akarja kerülni, nem elegendő csupán azt közölni a hitelezővel, hogy a **követelést vitatja**, hanem a követelés kiegyenlítése megtagadásának okát is elő kell adnia, tehát a **vitatást indokolnia kell**. Az indokolási kötelezettség azonban nem jelenti azt, hogy vitatása részletes jogi érvelést tartalmazzon és azt sem, hogy a vitatás alapját bizonyítania kell.

BDT2007.1593. A 2006. július 1-jétől hatályos 1991. évi XLIX. törvény 27. § (2) bekezdés a) pontjára alapított felszámolási kérelemhez a hitelezőnek csatolnia kell az **adós írásbeli felszólításának** megtörténtét igazoló okiratot is.

BDT2007.1611. A fizetéseképtelenség megállapítása iránti eljárásban **beavatkozásra nincs törvényes lehetőség**.

BDT2007.1674. A felszámolás kezdő időpontja szabályozásának megváltozásából nem következik, hogy e módosítás az adós fizetéseképtelenségét megállapító végzés kötőerejét vagy

anyagi jogerejét feloldaná. A kérelemre indult eljárás e szakaszában a **jogerő beálltát követő**, a bíróság számára törvényben előírt - hivatalból, haladéktalanul végzendő - közzétételi kötelezettség folytán az **eljárást kezdeményező hitelező** rendelkezési joga - **elállásra vonatkozó jognyilatkozata - nem vehető figyelembe.**

BDT2007.1675. A bíróság a felszámolási kérelmet akkor **utasítja el érdemi vizsgálat nélkül**, ha a benyújtott kérelemből egyértelműen megállapítható, hogy az adósnak nem küldték el a fizetési felszólítást, vagy a fizetési felszólítás kézhezvételétől a 15 nap még nem telt el.

BDT2008.1808. I. A 2007. évi LXXVIII. törvénnyel módosított, 2007. július 7. napjától hatályos Csódtv. 27. § (2) bekezdés a) pontja értelmében az adós a tartozást a teljesítési határidő leteltét követő 15 napon belül **vitathatja**. Ezt követően a tartozást csak addig az időpontig vitathatja, amíg a hitelező felszólító levele hozzá meg nem érkezik. A hitelezői felszólítás hatályossá válásával megszűnik a vitatás lehetősége.

BH2008.50. I. A **felszámolást elrendelő végzés jogerőre emelkedése után** - a hitelező elállása vagy a felek közös kérelme alapján - akkor **sincs lehetőség az eljárás megszüntetésére**, ha a kérelem a végzés közzététele előtt megérkezett a bíróságra [1991. évi XLIX. törvény 6. § (3) bek., 1952. évi III. törvény 27. §, 157. § e), f) pont].

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.031/2008. I. A 2007. évi LXXVIII. törvénnyel módosított, 2007. július 7. napjától hatályos Cstv. 27. § (2) bekezdés a./ pontja értelmében **az adós a tartozást a teljesítési határidő leteltét követő 15 napon belül vitathatja**. Ezt követően a tartozást csak addig az időpontig vitathatja, amíg a hitelező felszólító levele hozzá meg nem érkezik. A hitelezői felszólítás hatályossá válásával megszűnik a vitatás lehetősége.

II. A 2007. július 7. napja után indult ügyekben a hitelező az adós fizetéseképtelenségét ugyan a módosított Cstv. 27. § (2) bekezdés a./ pontjára alapíthatja, olyan esetben azonban, amikor a követelés még a módosítás hatálybalépése előtt vált esedékessé és a hitelező fizetési felszólítást küldött, a tartozás vitatását a Cstv. módosítás előtti szabályai alapján kell megítélni.

Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.038/2008. Önmagában az a körülmény, hogy a **hitelező** a felszámolási eljárás kezdeményezését követően - az adós tartozásának rendezése folytán - **ígérete ellenére a felszámolás iránti kérelmét nem vonja vissza**, és emiatt a felszámoló bíróság az adós fizetéseképtelenségét megállapítja, felszámolását elrendeli, az adós részéről az ebből eredő kár megtérítésére nem szolgáltat alapot. Az adós ugyanis a felszámolás elrendelését a végzéssel szembeni jogorvoslat benyújtásával elháríthatja, ha ezt elmulasztja, kárát önmagának okozza.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.253/2008. Ha a hitelező az adóst a felszámolási eljárás kezdeményezése előtt a **tartozás megfizetésére felszólította**, a postai küldemény azonban **„nem kereste”** jelzéssel a feladóhoz visszaérkezett, úgy kell tekinteni, hogy a fizetési felhívás az adóshoz megérkezett, hatályos. Az adós, aki tudomást szerezhet arról, hogy küldeménye érkezett, de azt felróható módon nem veszi át, nem hivatkozhat arra, hogy a hitelező írásbeli felszólítását nem kapta meg.

BH92/2008. **Pénzügyi intézmény ellen** felszámolási eljárás megindítását a **hitelező nem kérheti**. A felszámolási eljárást a bíróság az adós pénzügyi intézmény illetve a Pénzügyi

Szervezetek Állami Felügyeletének kérelmére indíthatja meg [1996. évi CXII. tv. (Hpt.) 30. §, 177. §, 179. §, 180. §, 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 6. §, 25. §].

Pécsi Ítéltábla Fpkf. IV. 30.152/2007/2. I. A hitelező által a felszámolási eljárásban megküldött előzetes fizetési felszólítás kézbesítésére a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók.

II. Amennyiben a fizetési felszólítást tértivevényes levélben küldik meg az adósnak, a felszólítás akkor hatályosul, ha az adós képviselője a tértivevény aláírásával igazolja annak átvételét. Amennyiben a tértivevényes levél „nem kereste”, „a címzett nem vette át” jelzéssel érkezik vissza, a felszólítás nem tekinthető kézbesítettnek, a felszámolási kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.

III. Az ajánlottan küldött levél esetében elegendő, ha a küldemény igazolt feladásától számítottan 5 munkanap eltelt. A kérelem érdemi elbírálása körébe tartozik annak vizsgálata, hogy a küldemény az adóshoz megérkezett vagy sem.

IV. Az írásbeli felszólítás és a vitatás olyan egyoldalú nyilatkozatnak tekintendő, amelyre a Ptk. 214.§ (1) bekezdés szabályát kell alkalmazni, azaz a hatályossá válásához az szükséges, hogy az megérkezzen a másik félhez.

Fővárosi Ítéltábla 12. Fpkf. 43.921/2009/2. A Cstv. 27.§ (2) bekezdés a.) pontjára alapított fizetéseképtelenségi ok esetén a bíróságnak vizsgálnia kell, hogy a hitelező a fizetési felszólítást megküldte-e az adósnak, illetve annak adós általi kézhezvételére sor került-e. Ha a tértivevénnyel feladott fizetési felszólítást az adós nem veszi át, a törvény értelmében úgy kell tekinteni, hogy az adós írásbeli felszólítása nem történt meg.

BDT2009.10/182. Ha a hitelező a tőketartozás után járó késedelmi kamat megfizetésének elmaradása miatt is kéri az adós felszámolását és a kérelem benyújtását megelőző fizetési felszólításában az adóst a kamat megfizetésére is felszólította, kizárólag a tőketartozás megfizetése az adós részéről nem ad alapot a felszámolási eljárás megszüntetésére. (Győri Ítéltábla Fpkf. II. 25 922/2008/2.)

ÍH2009.38. A hitelező csak a teljesítési határidő tekintetében engedélyezhet haladékos az adós részére, de nem adhat felmentést a Cstv. kógens rendelkezései alól. A hitelező ismételt megküldött fizetési felszólításai ezért nem eredményezik a vitatás törvényi határidejének meghosszabbítását. (Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.44.354/2008/2.)

ÍH2009.39. Egy tartós jogviszony, folyamatos üzleti kapcsolat bonyolult elszámolási rendszeréből a rendszer lezárása nélkül nem lehet néhány számlát kiragadni, és ezek alapján felszámolást kezdeményezni. Ilyen esetben akkor kérhető felszámolás az egyik fél ellen, ha a felek a jogviszonyt lezárták, elszámolták és ezzel egyértelműen megállapították a tartozás összegét, amit a fizetésre kötelezett elismert, de nem fizetett meg vagy egyéb módon egyértelműen megállapítható a tartozás összege, esedékessége.

ÍH2009.85. A fizetési felszólítás és a követelés adósi vitatása írásbeli nyilatkozattal történhet, mely a másik fél tudomásszerzésével hatályosul. Az okiratok csatolása során így elengedhetetlen annak igazolása, hogy a másik fél a nyilatkozatot kézhez vette.

BDT2009.11/202. Az adóshoz intézett fizetési felszólítást követően vele kötött részletfizetési megállapodás – tartalma szerint – az esedékességi időpont megváltoztatását is jelenti. Erre tekintettel a hitelezőnek a fizetéseképtelenség megállapítására és az adós felszámolásának

elrendelésére irányuló kérelme csak a megállapodást követő újabb eredménytelen felhívás igazolása esetén teljesíthető. (Debreceni Ítélőtábla Fpkf. III. 30 236/2009/2.)

BDT2009.2011. I. A Csódtv. 27. § (2) bekezdés a) pontja szerinti fizetéseképtelenségi feltétel megvalósulásához a hitelezőnek szerződésen alapuló, az adós által a fizetési felszólítás kézhezvételéig nem vitatott igénytel kell rendelkeznie.

ÍH2009.139. Ha az Európai Unió tagállamában bejegyzett gazdálkodó szervezetnek magyarországi fióktelepe van, fizetéseképtelenség esetén nem a fióktelep, hanem az „anyacég” ellen indított területi eljárásnak van helye, melyre a Fővárosi Bíróság rendelkezik kizárólagos illetékességgel.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.176/2009/8. A felszámolási kérelem alapjául csak olyan számla szolgálhat, amelynek a kiállításakor az alapul szolgáló követelés nem volt vitatott, illetve azt az adós elismerte. Ha tehát az adós még a számla kiállítása és megküldése előtt vitássá tette a hitelezővel kötött szerződésen alapuló, abból eredő hitelezői követelést, akkor a fizetéseképtelenség megállapításának egyik feltétele már a számla kiállításakor hiányzott.

ÍH2010.44. A felszámolási kérelem alaposságát formai okokból vitató adósi nyilatkozat a jóhiszemű eljárás követelményeivel ellentétes magatartás, ha az korábban az adós által elismert, anyagi fedezet miatt megfizetni nem tudott követelés jogszerű érvényesítésének megakadályozását célozza. [Pp. 8.§. Csódtv. 6.§] (Pécsi Ítélőtábla Fpkf.IV.30.324/2009/2.)

ÍH2010.45. Ha a felek által kötött szerződés értelmében a fizetési kötelezettség esedékességének időpontja a számla átvételét követő 5. munkanap, akkor a számla „nem kereste” megjelöléssel történő kézbesítési kísérlete nem alapozhatja meg a lejárt tartozásra vonatkozó fizetési felszólítást, és erre figyelemmel a fizetéseképtelenség megállapítását. [Cstv. 27.§ (2) bekezdés a) pont] (Fővárosi Ítélőtábla 15.Fpkf.43.125/2009/9.)

ÍH2010.90. I. A szerződésen alapuló, nem vitatott követelésre alapítottnak akkor lehet felszámolási eljárást kezdeményezni, ha a felek között a szerződés létrejötté megállapítható.

II. Ráutaló magatartással akkor jön létre a szerződés, ha a felek a szerződés lényeges pontjaiban megállapodtak. A szolgáltatás igénybevétele és a számla átvétele alapján a szerződés létrejötté akkor állapítható meg, ha az ellenszolgáltatás összegét a hitelező jogosult egyoldalúan megállapítani. [Cstv. 27.§ (2) bekezdés, Ptk.216.§]

ÍH2010.91. I. A követelés vitatásának tekinthető, ha az adós a hitelező követelését megalapozó szerződés érvénytelenségére hivatkozik és kilátásba helyezi annak megtámadását.

II. Amennyiben az elsőfokú bíróság a hitelezőt a bizonyítékai csatolására a jogkövetkezményekre való figyelmeztetéssel felhívta, a másodfokú eljárásban nincs helye új bizonyíték előterjesztésének. [Cstv. 27.§ (2) bekezdés a) pontja, Pp. 235.§ (1) bekezdés, Pp. 141.§ (6) bekezdés]

ÍH2010.137. I. Minden olyan tartozás – így a szerződésszegésen alapuló kártérítési igény is – amelynek a jogalapját a felek közötti szerződés képezi, a fizetéseképtelenség megállapításának alapjául szolgálhat. **II.** Önmagában a szerződés megszegésére vonatkozó állítás a kárigény bekövetkezésére vonatkozó konkrét tényállítások, és az azt alátámasztó bizonyítékok csatolása nélkül a tartozás jogcímét nem igazolják. [Cstv. 24.§ (1) bekezdés, 27.§ (2) bekezdés a) pontja, Ptk. 318.§, 339.§]

ÍH2010.138. A felszámolás elrendelésére megszabott 60 napos határidő úgynevezett ösztönző határidő, amelynek elmulasztásához nem kapcsolódik szankció. [Cstv.27.§ (1) bekezdés, 721/B/2055. AB határozat, Pp. 114/A.§ (2) bekezdés a) pontja]

ÍH2010.139. A Cstv. 27.§ (3) bekezdése értelmében a hitelezői fizetési felszólítás kézhezvételéig van lehetősége az adósnak vitatni a hitelezői követelést. A fenti törvényhely a vitatásra kötelezően írásbeli formát rendel, annak megküldési módját azonban nem szabályozza. Az tehát megtörténhet személyes átadással, futárral vagy más úton. Jogi relevanciája a fizetési felszólítás esetén a közlésnek, vitatás esetén a megküldésnek van, mely tények és időpontok igazolása a bizonyításban érdekelt felet terheli. [Cstv. 24.§ (1) bekezdés, 27. § (2) bekezdés a) pontja, és (3) bekezdés]

ÍH2010.187. A végrehajtó okiraton alapuló felszámolási eljárás iránti kérelem esetén nincs helye a követelés vitatásának. A fizetéseképtelenség megállapítása szempontjából a bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy az adóssal szemben lefolytatott végrehajtás eredménytelen volt-e. [Cstv. 27.§ (2) bekezdés, c) pontja, Art. (2003. évi XCII. törvény) 145.§ (1) bekezdés, 150.§ (1) és (3) bekezdése]

BDT2010.1/14. A fizetéseképtelenség megállapításának alapjául szolgáló, szerződésből eredő tartozások körét a Csódtv. nem korlátozza, a hitelezőnek azonban bizonyítania kell, hogy követelése szerződésből ered. (Fővárosi Ítéltábla 12. Fpkf. 43 938/2009/3.)

BDT2010.2/36. Ha a hitelező a szerződésből eredő, engedményezéssel megszerzett követelés meg nem fizetésére alapítja az adós fizetéseképtelenségét, és az írásbeli felszólítás kézhezvételéig az engedményezésről az adós nem értesült, a felszámolási eljárást megelőző hitelezői felszólítás adós általi átvétele csak akkor jár a Cstv. 27.§ (3) bek. szerinti jogkövetkezménnyel, ha az írásbeli felszólítás tartalmazza azt, hogy a hitelező milyen jogviszonyból eredő, milyen tények és milyen jogcím alapján megillető követelés teljesítésére szólítja fel az adóst.

BDT2010.2183. A fizetéseképtelenség megállapításának alapjául szolgáló, szerződésből eredő tartozások körét a Csódtv. nem korlátozza, a hitelezőnek azonban bizonyítania kell, hogy követelése szerződésből ered.

BDT2010.2184. Önmagában a fizetési haladék vagy a részletfizetés engedélyezése – eltérő megállapodás hiányában – a kötelezettet a késedelembe esés következményei alól nem mentesíti. A fizetési haladék eredménytelen eltelte esetében nincs akadálya a fizetéseképtelenség megállapításának és a felszámolás elrendelésének, s mivel a teljesítési határidő nem módosult, a fizetési felszólítást nem kell megismételni.(Győri Ítéltábla Fpkf. II. 26 261/2008/2.)

BDT2010.2204. Önmagában az a körülmény, hogy a hitelező a felszámolási eljárás kezdeményezését követően - az adós tartozásának rendezése folytán - ígérete ellenére a felszámolás iránti kérelmét nem vonja vissza, és emiatt a felszámoló bíróság az adós fizetéseképtelenségét megállapítja, felszámolását elrendeli, az adós részéről az ebből eredő kár megtérítésére nem szolgáltat alapot. Az adós ugyanis a felszámolás elrendelését a végzéssel szembeni jogorvoslat benyújtásával elháríthatja, ha ezt elmulasztja, kárát önmagának okozza.

BDT2010.2205. Ha a hitelező szerződésből eredő, engedményezéssel megszerzett követelés meg nem fizetésére alapítja az adós fizetéseképtelenségét, és az írásbeli felszólítás kézhezvételéig az engedményezésről az adós nem értesült, a felszámolási eljárást megelőző hitelezői felszólítás adós által történt átvétele csak akkor jár a Csódtv. 27. § (3) bekezdés szerinti jogkövetkezménnyel, ha az írásbeli felszólítás tartalmazza azt, hogy a hitelező milyen jogviszonyból eredő, milyen tények és milyen jogcím alapján megillető követelés teljesítésére szólította fel az adóst.

BDT2010.2242. Amennyiben a szerződésen alapuló követeléssel kapcsolatban számla nem állítható ki, illetőleg a hitelező számlát nem állít ki, valamint, ha hitelező és az adós közötti szerződésből egyértelműen nem állapítható meg, hogy a követelés mikor válik esedékessé, a törvényben előírt fizetési felszólítást megelőzően a hitelezőnek lejárttá kell tennie az adóssal szemben fennálló követelését.

BDT2010.2262. A kötelezett késedelme nem következhet be mindaddig, amíg a jogosult késedelme fennáll. A pénzkövetelés jogosultjának a késedelmét megszüntető előzetes intézkedése azonban a polgári jogviszonyban - eltérő szerződési kikötés hiányában - nem kizárólag a számviteli szempontból szabályszerű számla kiállítása lehet, hanem arra alkalmas egy fizetési felszólítás megküldése is.

BDT2010.2281. A fizetéseképtelenség megállapítását a teljesítési határidőt követő 15 nap eltelte előtt feladott fizetési felszólítás nem alapozza meg.

BDT2010.2324. I. Felszámolás iránti kérelem csak olyan követelés alapján terjeszthető elő, amely a megelőző fizetési felszólításban is meg volt jelölve.

BH2010.255. Nem állapítható meg az adós fizetéseképtelensége, ha a hitelező által küldött fizetési felszólítás nem felel meg - a köztük fennálló szerződésben - a kapcsolattartás nyelvére vonatkozó kikötésnek (1991. évi XLIX. törvény 27. §).

EBH2010.2243. Az 1991. évi XLIX. törvény 27. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott fizetéseképtelenség megállapításának törvényi feltételei nem valósulnak meg, ha a hitelező által követelésének bizonyítékaul csatolt iratokból kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a követelésnek ő a jogosultja. [1991.évi XLIX. törvény 27. § (2) bekezdés a) pont, 1959. évi IV. törvény 328.§]

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.272/2010/6. Az adós társaság által állított, a hitelező fizetési felszólításának kézhezvétele előtt már fennállott és esedékessé vált követelésének a felszámolási eljárás tartama alatt történt beszámításával a hitelező felszámolási kérelmet megalapozó követelését már nem lehet vitatottá tenni.

BH2011.138. Ha a hitelező villamos energia továbbadására irányuló szerződésből eredő követelésének meg nem fizetésére alapítja az adós fizetéseképtelenségét, de a szerződés létrejötte nem bizonyított, a bíróság az eljárást megszünteti [1991. évi XLIX. törvény 27. § (2) bekezdés a) pont, (6) bekezdés, 2007. évi LXXXVI. törvény 3. §, 66. §].

BDT2011.2398. I. Ha a hitelező olyan közjegyzői okirat alapján kéri a felszámolási eljárás lefolytatását, amely a Vht. 23/C. §-ában írt közjegyzői okiratnak megfelel, a fizetéseképtelenség megállapítását csak a Csódtv. 27. § (2) bekezdés c) pontja alapján kérheti.

BDT2011.2453. A kisebbségi részvényesnek azon joga, hogy a befolyásszerző uralkodó tagtól követelheti részvényei megvásárlását, nem a részvényvételár követelésére ad lehetőséget, hanem szerződéskötési kötelezettséget keletkeztet. Ennek megfelelően szerződéskötés nélkül a Csődtv. 27. § (2) bekezdés a) pontjára alapított felszámolási kérelem alapjául nem szolgál.

BDT2011.2455. Ha az adós a felszámolási eljárás során a kérelemben megjelölt szerződésen alapuló hitelezői követelés teljes kiegyenlítését igazolja, a bíróságnak a teljesítés tényleges megtörténtét akkor is érdemben kell vizsgálnia, ha a fizetési felszólítás kézhezvétele előtt az adós arra nem hivatkozott, illetve a hitelező követelését egyéb módon sem vitatta.

BDT2011.2472. I. Kizárólag a Csődtv. előírásának megfelelő, írásban tett nyilatkozat tekinthető olyan vitatásnak, amellyel az adós elháríthatja a fizetéseképtelenség megállapítását. Szóbeli előadás, ráutaló magatartás, vagy az, hogy a felszámolás kezdeményezőjét az adós a - korábban befejezetté nyilvánított - csődeljárásban nem tekintette hitelezőnek, és ezt a hitelező tudomásul vette, nem teszi a tartozást vitatottá.

BDT2011.2473. A fizetéseképtelenség megállapításának elkerülése érdekében az adós nem hivatkozhat arra, hogy a hitelező a követelés alapjául szolgáló számlát teljesítésigazolás, garanciavállalás és adóigazolás hiányában nem állíthatta volna ki, e tények ugyanis a kibocsátott számla szerinti követelés - határidőn belüli - vitatására adtak volna alapot.

BDT2011.2496. A Csődtv. 27. § (2) bekezdés c) pontja alapján az adós fizetéseképtelensége kizárólag olyan követelés tekintetében vizsgálható, amelynek végrehajtása megkísérlését és a végrehajtás eredménytelenségét a hitelező bizonyította. A hitelező kérelmében foglaltak bizonyítása a hitelező kötelezettsége.

BDT2011.2497. A fizetéseképtelenség megállapításának nem akadályozza az, ha a hitelező a követelés érvényesítése iránt pert is indított, e tény a hitelezői követelést nem teszi vitatottá, és nincs lehetőség ez okból az eljárás felfüggesztésére, vagy megszüntetésére sem.

BDT2011.2543. Az olyan felszólítás, amelyből az adós az állított tartozásról igazoltan első alkalommal szerez tudomást, nem tekinthető a Csődtv. 27. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerinti olyan felszólításnak, amely az azt követő adósi vitatást kizárná.

BDT2011.2561. Ha a szerződésen alapuló követeléssel kapcsolatban számla nem állítható ki, vagy a hitelező nem állít ki számlát, akkor a hitelezőnek a fizetési felszólítást megelőzően lejárttá kell tennie az adóssal szembeni követelését.

BDT2011.2582. Ha a bíróság a felszámolás elrendelése iránt indított eljárást a hitelező elállása folytán szünteti meg, a hitelező köteles az adósnak az eljárás megindítása folytán felmerült költségeit megtéríteni. Az eljárásban a hitelező eljárási költségfizetési kötelezettsége független attól, hogy felszámolási kérelme alapos lett volna, ha nem áll el a kérelemtől.

BDT2011.2607. A külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe fő szabályként jogképes és perképes, azonban az EGT-államban székhellyel rendelkező külföldi hitelintézet, illetve pénzügyi vállalkozás magyarországi pénzügyi fióktelepének nincs jogképessége és perképessége.

ÍH2011.43. I. Az adós felszámolásának elrendelése iránti kérelem esetén nem hagyható figyelmen kívül, ha az adós azzal védekezik, hogy szerződésen alapuló tartozásának teljesítési ideje nem járt le, továbbá, ha azt állítja, hogy a tartozást a felszámolási eljárás megindítását megelőzően részben vagy egészben teljesítette, illetve beszámítással csökkentette vagy megszüntette.

II. A határozat indokolásának tükröznie kell, hogy a döntéshozatalra a felek által felhozott bizonyítékok értékelésének eredményeképpen megállapított tényállás alapján, a felhozott jogi érvek és ellenérvek mérlegelésével, az eljárási szabályok betartásával került sor. Ennek elmaradása lényeges eljárási szabálysértés. [Pp.1.§, 2.§. (1) és (4) bekezdése, 221.§ (1) bekezdés, Cstv.27.§ (2) bekezdés a) pont]

ÍH2011.174. III. Az adósnak a követelés vitatására rendelkezésére álló határidő lejártát követő keletkezett - hitelező részéről vitatott - követelésének beszámítási szándéka, e tárgyban a hitelezőhöz intézett nyilatkozata, és a beszámítandó követelés külön perben történt érvényesítése nem teszi vitatottá a hitelező követelését, és nem eredményezheti annak megállapítását se, hogy a hitelezői követelés beszámítás folytán megszűnt.

ÍH2011.177. Joghatály kizárólag az adós részére szabályszerűen kézbesített, tértivevényes küldeményhez vagy postára adott ajánlott küldeményhez fűződik, ezért a kézbesítés elmaradása önmagában megalapozza a kérelemnek a Cstv. 25.§ (1) bekezdés f) pontja szerinti - érdemi vizsgálat nélküli - elutasítását. A Csődtörvény hivatkozott rendelkezései nem diszpozitív jellegűek, ezért a felek szerződéses kikötéssel nem vonhatják ki magukat a rendelkezései alól. [Cstv.25.§ (1) bekezdés f) pontja, 27.§ (2) bekezdés a) pontja és (3) bekezdés]

2/2011. (XII.16.) Polgári Jogegységi Határozat 1. A hitelező - ha eleget tesz a Cstv. 27.§ (2) bekezdés a) pontjában és a (3) bekezdésben foglalt követelményeknek - nem köteles záradékoltatni azt adós közjegyzői okiratba foglalt tartozás elismerő nyilatkozatát és ennek alapján a bírósági végrehajtást lefolytatni, hanem anélkül is kezdeményezheti a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontja alapján a felszámolási eljárás megindítását. 2. A 2/1999. Polgári jogegységi határozat az azóta bekövetkezett jogszabályi változásokra tekintettel meghaladottá vált, így az a jelen jogegységi határozat közzétételétől nem alkalmazható.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.236/2011/5. A felszámolási eljárást lefolytató bíróságnak nincs hatásköre arra, hogy elbírálja a felek között fennállt jogviszonyt, annak megszűnését, az abból eredő igényeket.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.388/2011/4. A felszámolási eljárásnak a felszámolás megindulása után a Pp. alapján történő **megszüntetése** nem visszamenőleges hatályú. A bíróságnak azonban úgy kell rendeznie a felek helyzetét és az adósra vonatkozó nyilvántartást, hogy abból egyértelműen megállapítható legyen: a felszámolás meg sem indulhatott volna. A felszámolási eljárásnak a felszámolás megindulása után történő megszüntetésekor rendelkezni kell az eljárás megszüntetése folytán függőben maradt kérdésekről, és meg kell állapítani a felszámolónak járó díjat is.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.296/2011/4. A felszámolási eljárás során azonban a bíróság a Cstv. rendelkezései alapján és arra az összegre vonatkozóan vizsgálja az adós fizetéseképtelenségének a megállapíthatóságát, amelyre hivatkozással a hitelező azt állította, és nem abban a kérdésben kell döntést hoznia, hogy a Ptk. szabályainak megfelelően teljes

mértékben kielégítésre került-e a hitelező igénye. Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a hitelező az Egyenlegközlő levélben nem közölte a késedelmi kamat megfizetésére irányuló igényét, annak megfizetésére nem szólította fel az adós. Ebből következően, hiába tartalmazta a felszámolási kérelem a **késedelmi kamatra irányuló igényt** is, e késedelmi kamatösszegre vonatkozóan a **fizetéseképtelenség megállapíthatóságának** a feltételei nem álltak fenn. Miután az adós a fizetési felszólításban megjelölt összeget megfizette, ezzel a fizetéseképtelenség megállapíthatóságának feltételét megszüntette.”

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.269/2011/5. Amennyiben az adós határidőben szabályosan elküldte a hitelező számára a vitatást tartalmazó írásbeli nyilatkozatát, akkor a továbbiakban annak a hitelezőhöz való megérkezése - a fizetéseképtelenség megállapíthatósága körében - nem bír jelentőséggel.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.056/2011/3. A hitelezőnek kell bizonyítania azt, hogy a felszámolási kérelem alapjául szolgáló, a követelését tartalmazó számla megérkezett az adóshoz.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.209/2011/4. Amennyiben nem kerül sor számla kiállítására, a hitelezőnek az adóssal akkor is közölnie kell azt a követelést, amelynek megfizetését várja tőle. A hatályos Cstv. fizetéseképtelenségi rendszere azon alapul, hogy az adós értesül a számlából - vagy más, fizetésre vonatkozó felszólításból - arról, vele szemben a hitelezőnek milyen követelése áll fenn, azt milyen határidőre kell teljesíteni, és csak az esedékességet - illetve az esedékesség utáni felhívás kézbesítését - követő 15 nap eltelté után küldheti meg a hitelező az adós számára a Cstv. 27.§ (2) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése alapján azt a fizetési felszólítást, amelynek kézhezvételét követően az adós a tartozását már nem vitathatja, s a felszámolás megindítását már csak úgy kerülheti el, ha tartozását kifizeti.

Legfelsőbb Bíróság Fpk.X.30.076/2012/3. Mivel az adós csak a felszámolási eljárás alatt tette vitatottá a követelést és indította meg a pert, ezért a peres eljárás mikénti eldöntése – a fent kifejtettek szerint – nem előkérdése a felszámolási eljárás lefolytatásának, ekként a felszámolási eljárás felfüggesztésének a Pp. 152. § (2) bekezdésében megkívánt feltételei nem állnak fenn. Az adós tehát vitathatja a szerződés fennállását, annak tartalmát, érvényességét, stb. akkor, amikor az első fizetési felszólítást megkapja a hitelezőtől. Ha ez a második fizetési felszólításig nem történik meg, akkor – függetlenül attól, hogy a szerződés esetleg érvénytelen – csak úgy menekülhet meg a felszámolástól, ha a tartozást kifizeti.

BDT2012.2623. Amennyiben az adós a részére küldött fizetéseképtelenség megállapítása iránti kérelemre nem nyilatkozik, a mulasztás folytán beálló fizetéseképtelenség vélelme azt jelenti, hogy a kérelem alapjaként megjelölt törvényi tényállási elemeket - a vélelem megdöntéséig - bizonyítottaknak kell tekinteni. A törvény nem arra kötelezi a bíróságot, hogy 8 nap elteltével az adós fizetéseképtelenségét megállapítsa, hanem arra, hogy a fizetéseképtelenségét vélelmezze, nem ad alapot ezért az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésére az a tény, hogy az eljárás bíróság az adós fizetéseképtelenségét a 8 napos határidő leteltét követően nyomban nem állapította meg.

BDT2012.2624. Az adós által tartalmában már kifogásolt számlával érvényesített tartozásra vonatkozóan újabb számla kiállításával és megküldésével akkor sem válik a követelés nem vitatottá, ha az adós az újabb számlában feltüntetett tartozását határidőben nem vitatta.

BDT2012.2670. I. A hitelezőnek a jogerős ítéletben meghatározott teljesítési határidő eredménytelen elteltének igazolásához azt kell bebizonyítania, hogy az adósnak az ítéletet mikor kézbesítették.

BDT2012.2759. Ha a hitelező a felszámolási eljárás iránti kérelem benyújtását megelőzően nem indította meg az adós ingatlanaira is a végrehajtási eljárást, a végrehajtás eredménytelenségére alapított fizetésképtelenség megállapításához nem feltétel ezen ingatlan-végrehajtási eljárások eredménytelenségének hitelező általi igazolása.

BDT2012.2776. A fizetésképtelenség megállapítása körében a szerződésen alapuló követelésre alapított kérelem esetén akkor lehet a követelést vitatottnak tekinteni, ha az adós legalább a vitatást tartalmazó irat felszólítás kézhezvétele előtti feladását igazolja.

BDT2012.2791. A jogerős végrehajtható határozaton alapuló adófizetési kötelezettséget az adós nem vitathatja, a felszámolási kérelemmel szemben azonban hivatkozhat a fizetésképtelenség törvényi feltételeinek a hiányára.

BDT2012.2792. I. A Csódtv. 27. § (2) bekezdés a) pontjában írt 20 napos határidő arra szolgál, hogy az adós ezen időtartam alatt tartozását rendezze, illetve a követelést - ha annak jogalapjával vagyösszecszerűségével nem ért egyet - érdemben vitássá tegye. Csak ezen határidő elteltét követően kiállított és megküldött fizetési felszólítás vezethet a fizetésképtelenség megállapításához és a felszámolási eljárás elrendeléséhez.

BDT2012.2805. Ha az adós számára az átvett fizetési felszólítás alapján nyilvánvaló, hogy mely tartozását kell kiegyenlítenie ahhoz, hogy a fizetésképtelenség megállapítását elkerülje, akkor a fizetési felszólítás tartalmi hiányosságaira - így a folyamatos jogviszony fennállása alatt kibocsátott számlák felsorolásának hiányára - nem hivatkozhat, és a felszólítás kézhezvételét követően a követelést nem vitathatja. A bíróság a felszámolási ügyben is köteles a feleket - nyilatkozataiktól függően - a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről tájékoztatni.

BDT2012.2806. Nem tekinthető felszámolási kérelmet megalapozó felszólításnak az a levél, amelyben a hitelező a lízingelt gépjárműre vételi jogával élt, de az adósnak lehetőséget biztosított arra, hogy a vételi jog következményeit fizetéssel elhárítsa.

BDT2012.2807. A felszámolást megalapozó eredménytelen végrehajtás szempontjából a gépjármű nyilvántartó megkeresése, és a Takarnet lekérdezés nem végrehajtási cselekmény, az a végrehajtás eredménytelenségét önmagában nem igazolja. A helyszíni foglalási jegyzőkönyv, amely rögzíti, hogy a társaság székhelyén a társaság képviselőjére jogosult személy nem tartózkodott és lefoglalható vagyont a végrehajtó nem lelt fel, már megalapozza a végrehajtás eredménytelenségének megállapítását.

ÍH2012.42. A hitelező **osztalék** iránti követelése nem minősül az adós szerződésen alapuló tartozásának. [1991.évi XLIX. tv. (Cstv.) 27.§ (2) bekezdés a) pont]

BDT2013.2959. Amennyiben az I. fokú bíróság azért utasítja el a felszámolási kérelmet, mert a hitelező által eszközölt fizetési **felszólítás hiányos**, a hitelező joghatályosan nem pótolhatja ezt a hiányt újabb felszólítás elküldésével. Ez a felszólítás ugyanis nem teszi az első fokú határozatot jogszabálysértővé, ezért nincs lehetőség annak megváltoztatására ebből az okból.

BDT2014.3099. A bíróság által a földhivatalnak megküldött értesítés - az ingatlantulajdonos cég elleni felszámolási eljárás elrendeléséről szóló átirat - tartalmát tekintve a **felszámolás tényének feljegyzésére irányuló megkeresés**, mely okirat alkalmas az ingatlanügyi hatósági eljárás megindítására. A megkeresést az ingatlanügyi hatóságnak akkor is teljesítenie kell, ha az nem tartalmazza az ingatlanok helyrajzi számát.

BDT2014.3115. A fizetéseképtelenség megállapítása szempontjából a **fizetési felszólításnak** a megfogalmazásától függetlenül, tartalmában félreérthetetlenül kell megjelölnie a **követelés jogcímét, összegét, határidejét és azt a végső határidőt**, amelynek eredménytelen elteltét követően a hitelező bírósági úton kívánja érvényesíteni a követelését.

BDT2014.3116. A felszámoló jogerős kirendelését követően megszűnik az **ügygondnok** adós számára történt kirendelésének az oka. A felszámolási eljárásban kirendelt ügygondnok díját nem a kirendelésével együtt, hanem vagy az eljárást megszüntető, vagy az adós fizetéseképtelenségét megállapító végzés jogerőre emelkedését követően az ügygondnok felmentéséről szóló határozatban lehet megállapítani.

BDT2014.3141. A fizetési felszólításban meg kell határozni azt a **végső határidőt** is, amelynek eredménytelen elteltét követően a hitelező meg kívánja indítani a felszámolási eljárást, vagy egyéb jogi úton kívánja a követelését érvényesíteni. A haladéktalan teljesítésre felszólítás nem minősül teljesítési határidőnek.

BDT2014.3142. Az adós a teljesítési határidőtől számított 20 napon belül, de legkésőbb a fizetési felszólítás kézhezvételéig **vitathatja** a hitelező követelését.

BDT2014.3143. Ha perújítás eredményeként a **felszámolási kérelem alapjául szolgáló jogerős, végrehajtható határozatot a perbíróság hatályon kívül helyezte**, nincs olyan jogerős bírósági határozat, amely alapján az engedményes hitelező az adóssal szemben igényt érvényesíthetne, ezért a fizetéseképtelenség megállapításának a Csődtv. 27. § (2) bekezdés b) pontja alapján nincs helye, az eljárást a Csődtv. 27. § (6) bekezdése szerint soron kívül meg kell szüntetni.

BDT2014.3202. A pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörben eljáró Magyar Nemzeti Bank felügyeleti nyilvántartásában **alkuszként szereplő gazdálkodó szervezet biztosítónak nem minősül**, ezért rá a Csődtv. rendelkezései alkalmazhatók.

BH2014.87. A felszámolás megindítását követően a **felszámolási eljárásnak** a Pp. szabályai alapján történő **megszüntetése** esetén a bíróságnak valamennyi függő kérdésről rendelkeznie kell, így a felszámolónak megállapítható díjról, a felszámoló által kötött jogügyletek alapján fennálló jogok és kötelezettségek sorsáról is [1991. évi XLIX. tv. 6. § (3) bek., 25. § (3) bek., 1952. évi III. törvény 157. § e) pont, 160. §, 225. § (1) és (6) bek.].

BH2014.280. Ha a hitelező a **csődegyezség vagy a felszámolási eljárásban kötött egyezség nem teljesítésére** hivatkozással kezdeményezi a felszámolási eljárást, az adós a felszámolást elrendelő végzés jogerőre emelkedése előtt fizetési kötelezettségének teljesítésével megakadályozhatja a felszámolásának megindítását [1991. évi XLIX. tv. 26. § (3) bek., 27. § (2) bek. d) pont, (3) bek., (6) bek.].

BH2015.310. Amennyiben a hitelező követelésének a **vitatása elektronikus úton** egyszerű e-mail formájában történik, s az kétséget kizáróan megérkezett a hitelezőhöz, továbbá az eljárásból kitűnik az is, hogy a felek között az elektronikus út volt a bevett kapcsolattartási formák egyike, akkor az állapítható meg, hogy a felek közötti kommunikáció zárt láncolatot alkot, s ezért az adós a közölt vitatásra, mint írásban történő vitatásra eredménnyel hivatkozhat [1991. évi XLIX. tv. 27. § (2) bek. a) pont, (2c) bek.; 2001. évi XXXV. tv. 3. § (5) bek]. **Kúria Gfv.VII.30.417/2014/2.**

BDT2015.3256. Nem utasítható el a fizetéseképtelenség megállapítása iránti kérelem érdemi vizsgálat nélkül csak azért, mert a **jogcím megjelölése** nem szakszerű.

BDT2015.3257. Felszámolási eljárás megindítása iránti kérelemhez olyan **fizetési felszólítást** kell csatolni, **amelyből (és nem csak annak mellékletéből)** kitűnik a kiegyenlítetlen tartozás megfizetésének **eredeti határideje** is.

BDT2015.3402. Ha a hitelező az adóssal kötött írásbeli megállapodásban az **adós tartozását elengedi**, majd e megállapodás érvénytelenségére hivatkozással az **elengedett összeg teljesítésére szólítja fel**, e felszólítással hozza az adós tudomására, hogy vele szemben követelése van, így e felszólítás első felszólításnak minősül, melynek kézhezvételét követően történt vitatás a fizetéseképtelenség megállapításának akadálya.

Kúria Gfv.VII.30.218/2015/3. Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) II. fejezetében foglaltak szerint **a civil szervezetek ellen csőd-, illetve felszámolási eljárások lefolytathatók.**

Az Ectv. kérelem beérkezésének napján, 2012. december 27-én hatályos 2. § 6. pontja szerint a törvény alkalmazásában civil szervezetnek minősült a civil társaság, illetve a Magyarországon nyilvántartásba vett egyesület - a párt kivételével -, valamint az alapítvány. Civil szervezet alatt a törvény II-VI. és VIII-X. fejezetében a civil társaságot, továbbá a VII-X. fejezetében a kölcsönös biztosító egyesületet és a szakszervezetet nem kellett érteni.

Az eljárásban vizsgált kérelem benyújtásakor hatályos rendelkezés csak a pártot vette ki a civil szervezet egyesületi fogalmából, ezért a felszámolási eljárás lefolytatható volt a szakszervezet, mint - az Ectv. 4. § (1) bekezdés szerint - az egyesület egy különös formája ellen.

2014. március 15-től kezdődően a szakszervezetek sem tartoznak a civil szervezet fogalmába, ezért ezt követően a 10. § (1) bekezdése alapján csőd- és felszámolási eljárásuk nem rendelhető el.

2. Ideiglenes vagyonfelügyelő

ÍH2005.48. Az ideiglenes vagyonfelügyelő **kirendelése** iránti kérelem elbírálása során a Cstv. 24/A. § (2) bekezdésében írt három törvényi feltétel együttes meglétét kell vizsgálni, e vizsgálatnál azonban nem játszik szerepet a fizetéseképtelenség fennállása vagy annak hiánya. Valamely bizonyítandó tény valószínűsítésének a követelménye feltételezi, hogy a fél legalább olyan mértékben szolgáltatson bizonyítékokat, hogy azokkal a bíróságot a bizonyítandó tény valószínű fennállásáról meggyőzze. Ehhez a fél pusztá előadása nem elegendő. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 24/A. § (2) bek.] (Fővárosi Ítéltábla 15. Fpkf. 45.273/2004/3.)

ÍH2007/45. II. Az ideiglenes vagyonfelügyelőt kirendelő végzés másodfokon történő megváltoztatása esetén az **ideiglenes vagyonfelügyelő díját** a kirendelést alaptalanul kérelmező hitelezőnek kell viselnie. Az ideiglenes vagyonfelügyelő díjának mérséklésére nincs lehetőség. [Cstv. 6. § (3) bek., 24/A. §; Pp. 77. §; 80. § (2) bek.](Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.43.461/2006/2.)

ÍH2009.36. Az ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelésének feltétele – egyebek mellett – az, hogy a kérelmező a követelés lejártát minősített okirati formában igazolja. Nem alapozza meg ezt, ha a kötelezett a lejárat előtt – teljesítést előkészítő cselekményként – a követelt összeg letétbe helyezésére lenne köteles, de a kötelezettség teljesítésével késlekedik.

ÍH2009.37. Amennyiben az ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelésének feltételei fennálltak, nem kérheti a hitelező a másodfokú eljárásban az ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelésének mellőzését arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság már jogerősen elrendelte a felszámolást.

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.44.326/2010/2. Ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelésének feltételei. Teljes bizonyító erejű magánokirat köre.

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.780/2010/3. A fizetéseképtelenség törvényi tényállása, ha atartozást az adós jogfenntartással kifizeti. Az ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelése, a kirendelés megszűnése.

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.45.116/2010/3. Az ideiglenes vagyonfelügyelő díjának mérséklésére nincs lehetőség.

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.339/2011/2. A követelés későbbi kielégítésének veszélyeztetettsége.

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.44.687/2011/3. Az ideiglenes vagyonfelügyelő kirendelésekor a Cstv. 24/A. § (2) bekezdésében megfogalmazott tényállás elemeinek fennállását kell vizsgálni.

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.44.968/2011/5. A kezességvállalás nem üzleti tevékenységi körbe tartozó tevékenység. Ezért az eljárás alapjául szolgáló, az adós által cégszerűen aláírt kezességi nyilatkozat nem minősül teljes bizonyító erejű magánokiratnak, a nyilatkozat a Pp. 196. § (1) bekezdés a-f) pontjában meghatározott egyik feltételnek sem felel meg.

BDT2011.2542. Az ideiglenes vagyonfelügyelő ellenjegyzési jogának szükségessége szempontjából a rendes gazdálkodási tevékenységi körébe tartozónak minősül egy ingatlant átruházó adásvételi szerződés, ha az adós tevékenységi köre kiterjed a saját tulajdonú ingatlan forgalmazásra. Ha azonban az állapítható meg, hogy a szerződéssel a felszámolási vagyontól úgy került ki az ingatlan, hogy annak ellenértékét a vevő beszámítás és tartozásátvállalás útján egyenlítette ki - ami sérti az ügyletben érintett hitelezők érdekeit -, a jóváhagyás megtagadása nem jogszabálysértő.

BDT2013.2899. Nem akadály a felszámolási kérelem érdemi elbírálásának, ha a kérelemben megjelölt tartozás összege az eljárás során csökken 200 000 Ft alá.

Kúria Gfv.VII.30.343/2013/3. Az **ideiglenes vagyonfelügyelő** kirendelését indokolja az ingatlanban található vagyontárgyak hitelező által feltételezett esetleges rongálódása, eltűnése és az üzembiztonság fenntartásának hiánya, mert veszélyeztethetik a hitelező követelésének későbbi kielégítését. Nem szükséges konkrét, azonnali intézkedést igénylő veszélyhelyzet az ideiglenes vagyonfelügyelő kirendeléséhez.

3. Csődeljárás

BDT2008.1871. A jogosult pénzkövetelését a csődeljárás alatt álló adóssal szemben bíróság előtt érvényesítheti, és nincs akadálya annak sem, hogy a bíróság a moratórium hatálya alatt álló adóssal szemben marasztaló határozatot hozzon.

ÍH2010.185. A csődegyezség a vitatott követeléssel rendelkező hitelezők azon körére terjed csak ki, akiknek a javára a perindítás tényének igazolására tekintettel jogszerűen tartalékot képeztek, így a többi vitatott követeléssel rendelkező hitelezőre „kényszerítő jellegű” hatálya nincsen. [Cstv. 12.§ (5) bekezdése és 20.§ (2) bekezdés]

EBH2010.2242. A vagyonfelügyelői díj számítása a 2009. szeptember 1-je után indult csődeljárásokban sávosan degresszív [1991. évi XLIX. törvény 16. § (3) bekezdés, 2009. évi LI. törvény 7. §].

BDT2010.2362. A csődeljárás elrendeléséhez szükséges éves (egyszerűsített éves) beszámoló vagy közbenső mérleg akkor felel meg a törvényes előírásoknak, ha fordulónapja a kérelem benyújtása előtti három hónapon belüli időtartamba esik.

Fővárosi Ítéltábla 11.Cspkf.44.409/2010/4. Az egyezségi tárgyaláson készítendő jegyzőkönyvvel szembeni tartalmi követelmények.

Indoklásból: „Tévesen állítja az adós a fellebbezésében, hogy a csődtörvény nem írja elő a vagyonfelügyelő számára a teljes jegyzőkönyv csatolását a bíróság felé, hanem kizárólag a jegyzőkönyvi határozat általa ellenjegyzett példányát kell bemutatnia a hitelezői döntések megtörténtének, jogszerűségének igazolásaként. A csődtörvény elsőfokú bíróság által is idézett 18. § (11) bekezdése a hitelezőkkel folytatott tárgyalások jegyzőkönyvének csatolását is megköveteli a fizetési haladék meghosszabbításának jóváhagyásáról szóló jegyzőkönyvi határozat vagyonfelügyelő által ellenjegyzett példányán túlmenően. Annak figyelembevételét pedig nem teszi lehetővé a jogszabály, hogy a biztosított követeléssel rendelkező hitelező írásbeli szavazatának beszerzéséről az adós intézkedni fog, illetve, hogy a jövőben a követelésállománya esetleges engedményezése tárgyában további tárgyalásokat kíván folytatni, azaz, hogy azok érvényesítése tárgyában viszontkeresetet is előterjesztett.”

Fővárosi Ítéltábla 12.Cspkf.45.417/2010/2. Az adós gazdálkodó szervezet vezetőjének más gazdálkodó szervezet elleni csődeljárásában tett nyilatkozatához nem kell a vagyonfelügyelő hozzájárulása.

Fővárosi Ítéltábla 12.Cspkf.44.693/2010/2. A csődegyezség jóváhagyásánál vizsgálandó körülmények.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.427/2010/9. II. A csődegyezség jóváhagyásánál vizsgálandó feltételek.

ÍH131/2011. Készfizető kezességén alapuló követelés besorolása csődeljárásban. (Fővárosi Ítéltábla 12. Cspkf. 43.176/2011/2.)

ÍH2011.90. A bíróságnak nincs jogszabályi lehetősége arra, hogy az adós által benyújtott, és a vagyonfelügyelő által ellenőrzött és írásban véleményezett mérlegben szereplő eszközök

könyvszerinti értékét megváltoztassa, vagy figyelmen kívül hagyja. (Fővárosi Ítéltábla 15.Cspkf.43.971/2011/3.)

ÍH2011.131. A csődeljárásban nincs jelentősége annak, hogy a hitelező követelése lejárt, vagy sem. Ezért az olyan bizonytalan esedékességű követelés besorolására is sor kerülhet a hitelezői igények általános szabályai szerint, mint a készfizető kezességén alapuló követelés. [Cstv. 3.§ (1) bekezdés c) pontja, 12. § (2) bekezdése]

ÍH2011.173. A korábban megindított felszámolási eljárás akkor zárja ki a csődeljárás lefolytatását, ha a felszámolási eljárásban a felszámolást elrendelő végzést meghozták. A végzés akkor tekinthető „meghozottnak” ha a határozatot a bíró aláírta és utasítása alapján a határozatok kiadása megtörtént. [Cstv. 9. § (4) bekezdés]

EBH2011.2332. I. A csődeljárás kezdő időpontjában fennálló követelése alapján a csődeljárásban csak az vehető figyelembe hitelezőként és csak az gyakorolhatja a hitelezői jogokat, aki a csődeljárás kezdő időpontját követő 30 napon belül követelését bejelenti a vagyongfelügyelőnek és az adósnak, továbbá ezen a határidőn belül befizeti a nyilvántartásba vételi díjat a vagyongfelügyelő pénzforgalmi számlájára [1991. évi XLIX. törvény 10. § (2) bekezdés f) pont, 12. § (1), (2) és (5) bekezdés, 18. § (2) és (4) bekezdés, 1952. évi III. törvény 196. § (4) bekezdés].

II. A csődegyezség jóváhagyásánál vizsgálandó feltételek [1991. évi XLIX. törvény 21/A. § (3) bekezdés].

EBH2011.2422. II. Ha a főkötelezettrel szemben a készfizető kezes elleni csődeljárás kezdő időpontjában még nem járt le a követelés, a készfizető kezes csődeljárásában hitelezői igény e követelés alapján nem jelenthető be [1994. évi LXXI. törvény 15. § (3) bekezdés; 1959. évi IV. törvény 272. § (1) bekezdés, 274. § (2) bekezdés a) pont; 1991. évi XLIX. törvény 3. § c) pont, 11. § (2) bekezdés h) pont].

BDT2011.2454. A csődeljárás elrendelése nem zárja ki azt, hogy a hitelező végrehajtás elrendelését kérje az adós ellen. Az így megindult végrehajtás azonban a csődeljárás befejezetté nyilvánításáig vagy megszüntetéséig szünetel.

BDT2011.2472. I. Kizárólag a Csődtv. előírásának megfelelő, írásban tett nyilatkozat tekinthető olyan vitatásnak, amellyel az adós elháríthatja a fizetése képtelenség megállapítását. Szóbeli előadás, ráutaló magatartás, vagy az, hogy a felszámolás kezdeményezőjét az adós a - korábban befejezetté nyilvánított - csődeljárásban nem tekintette hitelezőnek, és ezt a hitelező tudomásul vette, nem teszi a tartozást vitatottá.

BDT2011.2480. I. A csődeljárás során a hitelezői igények bejelentésére nyitva álló határidő nem jogvesztő.

BDT2011.2604. A csődeljárási kérelemnek az adós ellen indult felszámolási eljárás miatti elutasítása szempontjából a felszámolást elrendelő végzés meghozatalának, nem pedig a kézbesítésének van jelentősége.

BH2011.169. A vagyongfelügyelői díj számításának módja a 2009. szeptember 1-je után kezdeményezett csődeljárásokban (1991. évi XLIX. törvény 16. §).

Fővárosi Ítéltábla 12.Cspkf.44.921/2011/2. A vagyonfelügyelő köteles az egyezségi tárgyalásról készült általa is ellenjegyzett **jegyzőkönyvet** becsatolni a bírósághoz.

Fővárosi Ítéltábla 11.Cspkf.44.214/2011/2. A vagyonfelügyelőnek nincs mérlegelési lehetősége a **közokiratba foglalt követelések** besorolását illetően, azokat nem vitatott követelésként kell nyilvántartásba venni.

Fővárosi Ítéltábla 15.Cspkf.45.752/2011/5. A vitatott hitelezői igény tárgyában hozott döntés a csődeljárást megszüntető végzés elleni fellebbezésben eredményesen nem támadható.

Fővárosi Bíróság 23.Cspkh.01-2011-3/000023/4. A szerződés érvényességének hatályosságának, teljesítésnek vizsgálata a hitelezői igények nyilvántartásba vételénél és besorolásánál a vagyonfelügyelő kötelezettségét képezi abban az esetben is, ha a szerződést **közokiratba foglalták**. Közokiratba foglalt szerződés esetén is fennállhat a semmisség, hatálytalanság, lehetetlenülés (a felsorolás nem taxatív), amely alapján a formailag közokiratba foglalt megállapodás hitelezői igényt megalapozó tartalmi kötelezettséggel nem jár.

Fővárosi Ítéltábla 15.Cspkf.43.177/2011/3. A Cstv. 9.§ (9) bekezdése értelmében anank a jogi ténynek van jelentősége, hogy a csődeljárás iránti kérelem benyújtása előtt az adós felszámolását elrendelő végzést hoztak. A Cstv. nem írja elő, hogy a felszámolást elrendelő végzésnek jogerősnek kell lennie, ezért a fellebbezés következményének, sikerességének ebből a szempontból nincs jelentősége.

Fővárosi Ítéltábla 15.Cspkf.43.895/2011/3. A bíróságnak vizsgálnia kell, hogy a külföldi gazdálkodó szervezet által alapított társaság csődeljárás iránti kérelmét benyújtó meghatalmazott személyt a külföldi társaság vezetője meghatalmazta a csődeljárást elhatározó „Alapítói határozat” aláírására. Az „Apostille”-jal ellátott nyilvántartásba vételi igazolást a döntésnél figyelembe kell venni.

Legfelsőbb Bíróság Gfv. X.30.136/2011/3. A csődegyezséget jóváhagyó jogerős végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Legfelsőbb Bíróság Gfv. X.30.126/2011/6. A **készfizető kezességén alapuló követeléssel** kapcsolatos kérdések.

Fővárosi Ítéltábla 15.Cspkf.43.287/2012/3. Az adós nincs elzárva attól, hogy azon hitelezők tekintetében is tartalékot képezzen, akiknek a követelését vitatja és akik esetében a törvény nem írja elő a tartalékképzést.

Fővárosi Ítéltábla 15.Cspkf.43.676/2012/3. A közokiratba foglalt követelést nem lehet csak azért vitatott kategóriába sorolni, mert a követeléssel kapcsolatban az adós a csődeljárás megindítását megelőzően pert indított a hitelezővel szemben.

Fővárosi Ítéltábla 15.Cspkf.43.287/2012/3. A készfizető kezessel szembeni követelések figyelembe vétele a kezes csődeljárásában.

Fővárosi Ítéltábla 12.Cspkf.43.288/2012/2. A készfizető kezes követelésének figyelembe

vétele a csődeljárásban.

BDT2012.2643. A csődeljárásban megkötött egyezség akkor hagyható jóvá, ha a megállapodás megfelel a törvény előírásainak. A törvény előírásainak olyan egyezség felel meg, amelyből egyértelműen megállapítható, hogy az adósnak mikor, milyen nagyságú fizetési kötelezettsége keletkezik egyes hitelezők felé. Nem felel meg az egyezség ezeknek a feltételeknek, ha utólagos értelmezésre szorul, esetleges végrehajtás vagy felszámolás kezdeményezése esetén a marasztalás összege nem állapítható meg.

BDT2012.2669. Amennyiben az adós a csődeljárás iránti kérelméhez hiánypótlást követően is hiányos dokumentumokat csatol, a fellebbezési eljárásban már nincs mód a hiányok pótlására.

BDT2012.2734. A más bíróság által a csődkérelmet elbíráló bírósághoz áttett felszámolási ügyeket a csődeljárás iránti kérelem szempontjából a csődeljárást lefolytató bíróság előtt folyamatban lévő felszámolási eljárásnak kell tekinteni, ezért a csődeljárás iránti kérelem is csak ennél a bíróságnál nyújtható be.

BDT2012.2735. I. A csődeljárás iránti kérelem mellékleteként csatolandó éves (egyszerűsített éves) beszámoló a 2000. évi C. tv. 8. § (2) bekezdésben meghatározott beszámoló lehet. Nem felel meg ennek a követelménynek a társaság által készített előzetes éves beszámolónak nevezett, és tekintett irat.

BDT2012.2758. A csődeljárást befejezetté nyilvánító vagy megszüntető végzés elleni fellebbezés során azokat a vagyonfelügyelői intézkedéseket, amelyekre vonatkozó kifogást határidőben az érintettek nem terjesztenek elő, már eredménnyel nem lehet sérelmezni, a fellebbezési eljárás során a vagyonfelügyelő által nyilvántartásba vett és nem kifogásolt hitelezői igények felülvizsgálatára nincs lehetőség.

BDT2012.2762. Ha a másik szerződő fél ellen csődeljárás indul, akkor a szerződésből eredő, de a csődeljárás során vitatott hitelezői igény érvényesítése iránt indított perben a bíróság által alaposnak talált kereseti követelés teljes összegére nézve kell marasztalni az adóst mint alperest. Utalni kell azonban arra, hogy a felperes követelésének kielégítése során a csődeljárás során meghozott, az eljárást befejező végzéssel jóváhagyott csődegyezségi megállapodásban foglaltak az irányadóak.

ÍH135/2012. Csődeljárásban hitelezői igénybejelentés elmulasztásához fűződő jogkövetkezmény (Fővárosi ítélőtábla)

KGD2012.173. A fel nem számolt szervezettel szembeni - korábbi meghatározott cselekményre vonatkozó - hatósági kötelezés a csődeljárást követően is érvényesíthető (1991. évi XLIX. tv. 3. §, 41. §)

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.174/2012/7. Ha a hitelezőnek elegendő idő állt rendelkezésére a **kifogás** előterjesztésére, de azzal – vagy a kifogás előterjesztéséhez szükséges, és a vagyonfelügyelőtől elérhető információk beszerzésével (Cstv.14.§ (1) bekezdés) – késlekedett, akkor a **csődegyezség bírósághoz való előterjesztését követően** nincs lehetőség a kifogás érdemi vizsgálatára. A kifogás elbírálásának célja ugyanis a hitelezői igény megalapozottságának, összegének, és így a szavazatok számának a megállapítása, és ennek az egyezség létrejötte után nincs érdemi jelentősége.

Az adóssal szemben a csődeljárás kezdő időpontjában már folyamatban levő bírósági vagy hatósági eljárásokban a hitelező által érvényesített követeléseket a csődeljárást lefolytató bíróság nem tudja megítélni, és nem is szabad megítélnie. Az ilyen igényeket bejelentő hitelező követelését csak akkor lehet az eljárásban alkalmazandó – és a hatályos – jogszabályok alapján nem vitatott igényként elismerni és ennek alapján a hitelező részére szavazatot biztosítani, ha az érvényesítésre irányuló eljárás jogerősen befejeződik.

Ha az adós már a csődeljárást megelőzően vitatottá tette a vele szemben közokirat alapján érvényesíteni kívánt követelést, az így **vitatottá tett igényt** – ha a hitelező a követelését bejelenti a csődeljárásban – csak a vitatott hitelezői igények között lehet nyilvántartásba venni. A követelés vitatott jellegét nem érinti az, hogy a követelést közokiratba foglalták-e, a csődeljárás szempontjából az egyetlen vizsgálandó kérdés, hogy a követelés tárgyában folyamatban van-e a bírósági, vagy más hatósági eljárás az adóssal szemben, a csődeljárás kezdő időpontjában.

A **vagyongfelügyelő ellenjegyzését** a Cstv. közelebbről nem definiálja, azonban az egyértelmű, hogy a vagyongfelügyelő ellenjegyzése sem tartalmi, sem formai szempontból nem azonosítható az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (Inyvtv.) 32.§ (2) bekezdés d) pontjában, illetve (4) bekezdésében szabályozott ügyvédi ellenjegyzéssel.” Ha egyértelműen megállapítható az írásba foglalt csődegyezség vagyongfelügyelő általi aláírásából, hogy az egyezséget ellenjegyezte, akkor az szabályszerűnek tekintendő.”

Kúria Gfv.X.30.127/2012/9. Nem lehet a másodfokú eljárásban elbírálni olyan kifogást, amelynek a tárgyában az elsőfokú bíróság – kérelem hiányában – nem hozott határozatot.

BH2013.131. I. A csőd moratórium tartama alatt a vételi jog - mint a felek szerződésében megállapított olyan jogkövetkezmény, melyet a kötelezett nem teljesítése esetén a jogosult alkalmazhat - nem gyakorolható [1991. évi XLIX. törvény 12. § (2) bekezdés].

BDT2013.2956. A csődeljárást befejező érdemi határozat elleni fellebbezésben a külön fellebbezéssel nem támadható végzés is támadható, ezzel a lehetőséggel azonban csak az a hitelező élhet, akinek a kifogása alapján a külön fellebbezéssel nem támadható végzést a bíróság meghozta. Ennek a végzésnek a jogszabálysértő jellege akkor hat ki az érdemi határozatra, ha emiatt az érdemi határozat is jogszabálysértővé válik.

BDT2013.2957. A csődegyezség nem felel meg a jogszabályokban foglaltaknak és nem végrehajtható, ha az egyezségből nem tűnik ki pontosan és egyértelműen, hogy az adós mely hitelezőknek, milyen határidőben, milyen módon és feltételek szerint, milyen nagyságú kifizetést teljesít.

BH2014.118. A csődegyezség célja az adós gazdasági helyzetének a hitelezőivel való egyezségkötés útján történő újjászervezése, a tevékenységének folytatása érdekében. A bíróság a felek által megkötött egyezséget csak akkor hagyhatja jóvá, ha az eljárás adataiból megállapíthatóan az adós folytatni kívánja a tevékenységét [1991. évi XLIX. tv. 17. § (1) bek., 19. § (1) bek., 21/A. § (3) bek.; 1959. évi IV. törvény 5. § (1) bek.].

BH2014.152. Ha az adóssal szemben követeléssel rendelkező személy a Cstv.-t módosító 2011. évi CXV. törvény 2011. augusztus 4-én történt hatályba lépése előtt indult csődeljárásban szándékosan nem vett részt azért, hogy utóbb az adós és a csődegyezség hatálya alá került hitelezők jogszerű igényének figyelmen kívül hagyásával, a csődegyezség célját veszélyeztetve egy peres eljárásban a teljes követelését érvényesítse az adóssal

szemben, a keresete joggal való visszaélést valósít meg [1959. évi IV. törvény 5. § (1), (2) bek.; 1991. évi XLIX. tv. 19. § (1) bek., 20. § (1), (2) bek.].

BH2014.281. A felszámolási eljárásban jogerősen jóváhagyott kényszeregyezés elleni felülvizsgálat kizárása megakadályozza azt is, hogy a felszámolási eljárás hivatalból történt megindítására alapul szolgáló csődeljárást megszüntető jogerős végzés elleni felülvizsgálati kérelmet a Kúria elbírálja. Az adós vagyonából a hitelezőknek a jogerős felszámolási kényszeregyezésben foglaltak szerinti kielégítése nem tehető vitássá a **csődeljárást megszüntető jogerős végzés felülvizsgálata** útján sem [1991. évi XLIX. tv. 6. § (3) bek., 21/B. §, 27. § (2) bek. e) pont, 60. § (7) bek.; 1952. évi III. törvény 273. § (2) bek. a) pont].

Kúria Gfv.VII.30.376/2013/6. A hitelezők követelése a csődegyezés jogerős jóváhagyásával kötelmi jogi szempontból nem szűnik meg, csak az egyezésben meghatározott összegen felüli követelésük adóssal szembeni érvényesíthetőségének a joga szűnik meg. Ebből eredően az egyezésben meghatározott összegen felüli követelés behajtása érdekében a hitelezők nem érvényesíthetik az adóssal szemben a biztosítékaikat sem. A **hitelező teljes követelése tehát nem szűnik meg az adóssal szemben egészen addig, amíg a csődegyezésben vállalt valamennyi kötelezettségét, valamennyi hitelezőjével szemben nem teljesítette.** A csődegyezés folytán elengedett hitelezői követelés-rész pedig akkor és annak folytán szűnik meg, ha az adós a csődegyezséget minden tekintetben teljesítette valamennyi, a csődegyezés hatálya alá eső hitelezője felé, s ezért a Cstv. 27.§ (2) bekezdés d) pontja, illetve 28.§ (3) bekezdése alapján már nem áll fenn a lehetőség ezen követelés-részek törvény szerinti érvényesítésére. A **dologi kötelezettel szemben** azonban a személyes adós kötelezettségének megszűnéséig nincs ilyen érvényesíthetőségi korlát. A **csődegyezésnek** a kötelezettség megszűnéséig fennálló végrehajthatóságot **korlátozó hatálya** a személyes kötelezettel szembeni lejárt követelés esetén, a Cstv. szabályai szerint, a dologi kötelezettre **nem hat ki**, a személyes kötelezett csődeljárásának ez a kedvezménye a dologi kötelezettet nem illeti meg -, ebből következően a hitelező követelését biztosító zálogjog a követelés fennállása miatt érvényesíthető a dologi kötelezettel szemben. A dologi kötelezett felszámolási eljárásában, ha a zálogtárgy értékesítéséig a személyes kötelezett csődegyezésének a teljes terjedelmű teljesítése még nem történt meg – azaz az egyezésben meghatározott kötelezettség feletti rész nem szűnt meg -, akkor a felszámolónak a hitelező kielégítésénél az eredeti követelésnek megfelelő összeget kell figyelembe vennie, és a dologi biztosíték értékesítéséből befolyt összegből a hitelezőt a Cstv. 49/D.§ (1) bekezdése szerint – a zálogtárgy értéke erejéig – haladéktalanul, annak alapján kell kielégítenie. Ha a csődegyezés teljes terjedelmű teljesítése előtt a dologi kötelezett felszámolási eljárásában a zálogtárgyat értékesítik, és az abból befolyt vételárból a Cstv. szabályai szerint a felszámoló a jogosult hitelezőt kifizeti, akkor a dologi kötelezett felszámolási eljárásában a zálogjogosult hitelezőnek már nincs további igénye. Ugyanakkor ezt a teljesítést a személyes kötelezett adós csődegyezése teljesítésének a vizsgálatakor figyelembe kell venni. Ha azonban a csődegyezés teljes terjedelmű teljesítése nem történt meg a zálogtárgynak a dologi kötelezett felszámolásában történt értékesítéséig, akkor a zálogjogosult követelése nem csökken le.”

Kúria Gfv.VII.30.428/2014/11. A Kúria álláspontja szerint a reorganizációs terv tartalmi felülvizsgálata során a bíróság akkor tagadhatja meg az egyezés jóváhagyását, ha a terv az adóshoz kapcsolódó tényleges, a jövőben végzendő tevékenységre vonatkozó tartalmat nem hordoz; illetve, ha az adós kifejezetten rögzíti, hogy nem kívánja a tevékenységét folytatni. Az, hogy elvileg vagy gyakorlatilag megvalósítható-e a tervben rögzített elképzelés, már a terv gazdasági tartalma vizsgálatának körébe tartozik.

Kúria Gfv.VII.30.413/2014/10. I. A **reorganizációs program** elkészítésekor a csődeljárás iránti kérelméhez csatolt mérlegéből kell kiindulnia – figyelembe véve az azóta eltelt időszakban bekövetkezett eseményeket is /Cstv.8. § (2) bekezdés c) pont/.

II. Az adósnak fel kell tárnia (átvilágítás), hogy mi okozta a gazdasági nehézségeit, a fizetéseképtelenség, vagy az azzal fenyegető helyzet bekövetkezését.

III. A mérlegből és az átvilágítás eredményeiből kiindulva - a rendelkezésre álló anyagi források és lehetőségei ismeretében - , ki kell dolgoznia azokat a különböző időtávú (rövid- és hosszú távú) intézkedéseket, amelyekkel gazdasági helyzetét stabilizálni akarja. Meg kell jelölnie azt is, hogy az intézkedéseknek várhatóan milyen következményei lesznek az adós vagyoni helyzetére, és így a hitelezői igények kielégítésére.

IV. Mindezek ismeretében kell az adós stratégiáját kidolgoznia arra vonatkozóan, hogy milyen módon kívánja az intézkedések esetleges negatív következményeit elhárítani, és a tevékenység folytatásának feltételeit megteremteni (cégnövekedési stratégia). Az adós a fentiek alapján tudja kialakítani egyezségi ajánlatát (alternatív ajánlatait), az ajánlatnak a vagyonára vonatkozó következményeit is figyelembe véve.”

Kúria Gfv.VII.30.316/2014/4. I. Nyilvánvaló jogszabálysértésnek minősül az, hogy ha az eljárásban rendelkezésre álló iratokkal szemben a vagyonfelügyelő rosszul számítja ki a **hitelezőket megillető szavazatokat** – elszámolja magát, vagy nem alkalmazza a Cstv. 18.§ (5) bekezdésben írt negyedelésre vonatkozó előírásokat -, mert ilyen esetben a vagyonfelügyelő a Cstv. szabályait sérti meg. Ha tehát a cégnyilvántartás adataiból, vagy az eljárás során becsatolt egyéb iratokból egyértelműen megállapítható a jogszabálysértés ténye, a **bíróságnak ezt hivatalból észlelnie kell** és le kell vonnia a jogszabálysértés következményeit is.

II. Ptk-ban meghatározott tartalommal kell a **többségi befolyás fogalmát** figyelembe venni akkor is, ha maga a Cstv. egyes szakaszainál nem utal vissza konkrét jogszabályhely megjelölésével a Ptk. rendelkezésére.”

Kúria álláspontja szerint, csak a vitatott összeg tekintetében áll fenn a nyilvántartásba vételi korlát. Amennyiben ugyanis a kereset nem terjed ki a hitelező teljes követelésére – azaz van a hitelező követelésének olyan része, amelyet a kereset nem érint -, illetve kétséget kizáróan megállapítható, hogy a hitelező bizonyosan milyen összeget (hitelt) biztosított az adós részére, amelynek a visszafizetésére irányuló kötelezettség nem kérdéses, a csődeljárást lefolytató bíróság a Cstv. 12.§ (5) bekezdése szerint a hitelező perrel érintett követelése alapján meghatározhatja azt a nem vitatottan fennálló követelésrészt, amely a hitelező csődeljárásban érvényesíthető szavazatát megalapozza.

Sem a vagyonfelügyelő, sem a csődeljárást lefolytató bíróság nem vonhatja el a peres bíróság hatáskörét, és nem dönthet az adós és a hitelezője közötti vitás kérdésekben, azonban a szavazati jog megállapítása – amennyiben a hitelező nem fogadja el a vagyonfelügyelő által vitatottként történő besorolást – kizárólag a csődeljárást lefolytató bíróság hatáskörébe tartozó feladat.

BDT2014.3090. A csődegyezséget az egyezséget kötő hitelezőknek kell aláírniuk, az egyezséghez hozzá nem járuló hitelezőknek - akikre az egyezség kényszeregyezséggként hat ki - nem, az egyezség aláírásának megtagadásával, az aláírás szándékos vagy gondatlan elmulasztásával a szabályszerűen létrejött csődegyezség bírósági jóváhagyását a nemmel szavazó hitelezők nem akadályozhatják meg.

BDT2014.3104. I. A csődmoratórium időtartama alatt a zálogból való kielégítés tilalma nem jelenti azt, hogy a zálogjogosult számára az adós vagyonát terhelő zálogjog átalakítására

vonatkozó jognyilatkozat is tilalmazott, s ezért jogszabályba ütköző.

BH2014.371. Önmagában a **csődegyezség megkötése** (a bíróság általi jóváhagyása) a csődegyezséget kötött **személyes kötelezettel szembeni követelést** kötelmi jogilag nem szünteti meg. Ebből következően a személyes kötelezettel szemben lejárt követelés esetén a hitelezőnek a csődegyezség teljesítéséig joga van a dologi kötelezettel szemben fellépni a zálogtárgy értéke erejéig, azaz a **dologi kötelezett helytállási kötelezettsége** az eredeti követelésért fennmarad egészen a csődegyezség valamennyi, a csődegyezség hatálya alá tartozó hitelező követelésének teljesítéséig [1991. évi XLIX. tv. 27. § (2) bek., 28. § (3) bek., 49/D. § (1) bek.; 1959. évi IV. tv. 259. § (3) bek., 286. § (1) bek.].

Kúria Gfv.VII.30.311/2015/5. A Cstv. 17. § (1) bekezdése meghatározza a csődegyezségi tárgyalás összehívásának szabályait. A szabályok megsértése esetén lehetővé teszi, hogy a bíróság – bármely hitelező, vagy a vagyonfelügyelő kérelmére – az adóssal szemben szankciót alkalmazzon (pénzbírság, a vagyonfelügyelőt az adós gazdálkodó szervezetben megillető együttes cégjegyzési és a pénzforgalmi számlák feletti együttes rendelkezési jog).

E szankciók alkalmazása a szabálytalanul összehívott csődegyezségi tárgyalást nem teszi szabályossá. E szankciónak az a feladata, hogy amennyiben az adós vezetése nem törekszik a szabályos eljárásra, a hitelezői érdekek védelmében a bíróság meg tudja akadályozni a vagyon eltüntetését.

A csődeljárás során bármilyen joghatás kiváltására alkalmas határozat meghozatala, vagy megállapodás megkötése, csak szabályszerűen összehívott egyezségi tárgyaláson történhet. Ebből következően a jogszabály megsértésével összehívott egyezségi tárgyaláson létrejött csődegyezség nem tekinthető a jogszabályoknak megfelelően létrejöttnek. A bíróság helytállóan állapította meg, hogy a csődegyezség nem hagyható jóvá (Cstv.21/B.§).

Kúria Gfv.VII.30.251/2015/8. A vagyonfelügyelőt a csődeljárásban a Cstv. 6. § (4) bekezdése szerint félnek kell tekinteni, azonban csak a törvény által ráruházott jogait gyakorolhatja, és e körben illeti meg a jogorvoslati jog is.

A vagyonfelügyelő feladata a csődegyezség létrehozása körében befejeződik azzal, hogy az adós a csődegyezséget benyújtja a bírósághoz. A csődegyezség jóváhagyása tekintetében önálló jogi érdekeltsége nincs, az adós által benyújtott jogorvoslat esetén beavatkozóként támogathatja az adóst. Miután jelen eljárásban a vagyonfelügyelő a csődegyezség jóváhagyása és az eljárás befejezté nyilvánítása érdekében terjesztette elő a felülvizsgálati kérelmét, és e tekintetben nem minősül félnek, erre vonatkozóan jogorvoslati joga nincs, a Kúria a felülvizsgálati kérelmét a Pp. 270. § (2) bekezdése alapján hivatalból elutasította.

Ha azonban a vagyonfelügyelő díjának meghatározása - az adott eljárás befejezési módjához képest - tévesen történt, akkor e körben önálló fellebbezési joga és felülvizsgálati joga van.

BH2016.19. - A vagyonfelügyelő a csődegyezség elbírálása tárgyában hozott végzést csak az őt érintő, azaz **a díját megállapító részében jogosult** fellebbezéssel, illetve felülvizsgálati kérelemmel támadni [1991. évi XLIX. tv. 6. § (3) és (4) bek., 1952. évi III. tv. 233. § (1) bek., 270. § (2) bek., 273. § (2) bek. a) pont].

BH2016.65. I. A vagyonfelügyelőnek nincs önálló joga a csődeljárást megszüntető végzés elleni felülvizsgálati kérelem benyújtására.

4. A felszámoló kijelölése, jogállása, jogai, kötelezettségei, felelőssége, felmentése

BH2001.488. A felszámoló téves jogértelmezésen alapuló besorolása kifogással támadható. A kifogás tárgyában hozott bírósági határozat köti a felszámolót akkor is, ha az téves jogértelmezésen alapul. **A felszámoló jogszabálysértő, de a bíróság végzésével megerősített intézkedése kártérítés alapjául nem szolgálhat.**

EBH2001.550. II. A felszámolónak az **adós vagyona értékesítésekor** az értékesítésre vonatkozó szabályok szerint kell eljárnia. Ha azok megsértésével másnak kárt okoz, azért az adós felelősségétől független, **önálló kártérítési felelősséggel** tartozik. Az ilyen igény érvényesítésére nem a felszámolási eljárásban, hanem a felszámoló ellen indított perben kerülhet sor [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 48. §, 54. §].

EBH2002.672. I. **A felszámoló az adós vagyona felől széles mérlegelési jogosultsággal dönthet.** Ennek során elsődlegesen nem a tulajdonosok, hanem a hitelezők érdekét kell védenie. Az adós gazdasági-pénzügyi helyzetének mérlegelése alapján önállóan jogosult eldönteni, hogy a hitelezői érdekek védelmében a tevékenységet milyen körben, illetve milyen mértékben folytatja [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 34. § (2) bek., 46. § (1) bek., 48. § (1) bek.].

IV. A felszámoló önállóan jogosult eldönteni, hogy az adós érdekében áll-e valamely per megindítása. **Perindításra az adós felszámolója nem kötelezhető.**

BH.2002.238. Ha a felmentett felszámoló a felszámolási zárómérleg beterjesztéséig felszámolói díja megállapítását nem kéri, a bíróság a részére hivatalból felszámolói díjat nem állapíthat meg.

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpk.41.173/2003/2. A felszámoló felmentése esetében a díj és a költségek megállapítása.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.374/2003/2. A felszámoló nem jogosult az adós működésével kapcsolatos valamennyi kérdés eldöntésére, a törvény csak az adós vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatok megtételére jogosítja fel. Az **adós státuszával összefüggő nyilatkozatot** a cég képviseletére egyébként jogosult tehet akár meghatalmazott útján is, a felszámolás alatt pedig a gazdálkodó szervezet közgyűlése - korlátozott hatáskörrel - továbbműködik, és jogosult képviselőt is választani. Az adós így megválasztott képviselője nyilatkozatot tehet az egyezségi tárgyalás során, és kifogással élhet a felszámoló intézkedésével szemben. Amennyiben a felszámoló a tagok legalább 10 %-ának írásbeli kérelmére nem hívja össze az adós státuszával kapcsolatos napirenddel foglalkozó közgyűlést, úgy a felügyelő bizottság ezt jogszerűen megteheti. A felszámoló Cstv. szerinti feladat-és hatáskörébe tartozó kérdésekben azonban ránézve kötelező érvényű határozatot a közgyűlés nem hozhat.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.174/2003. A felszámoláshoz kapcsolódóan a **büntető feljelentések** megtétele a felszámoló felelősségi körébe tartozik. Amennyiben a felszámoló megalapozatlanul indít büntetőeljárást, és ezáltal harmadik személynek felesleges költséget okoz, úgy a költség megtérítését az a fél, akinél ez felmerült, a hivatkozott eljárásban kérheti.

Önmagában a törvényben biztosított feljelentési jog gyakorlása nem jogellenes. Ha a felszámoló feljelentése kapcsán indult nyomozás, mint közhatalmi tevékenység során a nyomozó hatóság az eljárási cselekményeivel kárt okozott, úgy a sérelmet szenvedett fél a nyomozó hatóságnál vagy az ügyészségnél panasszal élhet, vagy adott esetben államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indíthat pert.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.126/2004/4. A felszámolási eljárásban a **felszámolót** saját személyében és a saját vagyona terhére a **hitelezők javára fizetésre kötelezni nem lehet**. Ez abban az esetben is így van, ha az adós képviselőjében eljáró felszámoló az adóst megillető követelések érvényesítése céljából pert indított, és a pervesztesség miatt a bíróság az adóst kötelezi a perköltség megfizetésére.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.574/2004. A kijelölt felszámoló az adós alkalmazásában álló személy részére, mint helyi megbízottnak törvény tilalma folytán **nem engedheti át a felszámolás** vagy annak behatárolható komplex részegységének lefolytatását. Törvénytörő, ha az adós - az adós alkalmazottja vagy megbízottja - a kijelölt felszámoló közvetítésével valójában a saját felszámolását vagy annak behatárolható részét intézi. A felszámoló a munkáltatói jogkör gyakorlását sem delegálhatja általános jelleggel az adós gyáregységének igazgatójára, az ilyen előzmények után közölt felmondás jogellenes.

ÍH2004/3/113. I. A felszámoló önállóan jogosult azt eldönteni, hogy valamely **per indítása**, vagy **folytatása** az adós érdekében áll-e, vagy sem. Esetleges mulasztásáért azonban - a felszámolási eljárás befejezése után - kártérítési felelősséggel tartozik. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 34. § (2) bek., 46. § (1) bek., 48. § (1) bek., 54.§]

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.489/2004. A felszámoló önállóan jogosult eldönteni, hogy az adós érdekében áll-e valamely per megindítása, perindításra az adós felszámolója nem kötelezhető. A felszámoló, mint a megszüntetésre kerülő adós törvényes képviselője azonban ebben a körben is az ésszerű gazdasági kockázat mérlegelésével dönt; valamely **perindítás** indokolatlan **elmulasztásával** a hitelezőknek **okozott kárt** a Cstv. 54. §-a alapján köteles megtéríteni. Amennyiben a felszámoló valamely követeléseket megalapozatlanul minősített behajthatatlannak, az ebből eredő kárért is felelősséggel tartozik. Az adós követeléseinek számviteli „leírása” nem jelenti viszont ezen követelésekre vonatkozó anyagi jogosultság megszűnését is; a számviteli „behajthatatlanság” nem jelenti, hogy e követelések értékesítésére, engedményezésére nincs lehetőség.

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.43.963/2004/3. Felszámoló felmentésére irányuló kifogás elbírálása.

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.43.432/2004/3. A felszámoló ellen indult büntetőeljárás önmagában nem alapozza meg a felszámoló felmentését.

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.596/2005/13. Felszámoló felmentésének feltételei, a felszámoló súlyos vagy ismétlődő mulasztásának vizsgálata.

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.43.299/2005/19. Felszámoló felmentése kifogás alapján vagy hivatalból. A súlyos jogsértés kritériumai.

ÍH2005.45. Nincs jogi akadálya annak, hogy egymással gazdasági vagy tulajdonosi kapcsolatban álló gazdálkodó szervezetek felszámolása során ugyanaz a felszámoló (felszámolóbiztos) járjon el. A felszámoló (felszámolóbiztos) nem minősül a Gt. hatálya alá tartozó vezető tisztségviselőnek, ezért rá a Gt.-ben a vezető tisztségviselőkre nézve megfogalmazott **kizárási okok nem vonatkoznak.** (15.Fpkf.43.809/2004/3.)

Fővárosi Ítéltábla Gf.11.40.082/2005/4. A **felszámoló felelőssége** csak arra a vagyoni körre terjed ki, amely a felszámolás kezdő időpontjában az adós vagyona, illetve később azzá válik. Tekintettel arra, hogy a felszámoló csak a felszámolás kezdő időpontjától rendelkezik az adós vagyonával, logikus, hogy felelőssége is csak ettől az időponttól álljon fenn. Köteles viszont a felszámoló a korábbi időszakban történt **jogszabályellenes vagyonskimmentés elleni fellépésre**, ha annak eredményeként a felszámolói vagyon növelhető. A felszámoló a felszámolói jogkörétől függetlenül vagy azt túllépve tanúsít olyan magatartást vagy mulasztást, mellyel másnak kárt okoz, a polgári törvénykönyv kártérítési felelősségre vonatkozó általános szabályai az irányadóak.

Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.375/2006/5. Amennyiben a felszámoló magatartása harmadik személynek kárt okoz, felelősségére nem a Cstv. 54.§ előírása, hanem a Ptk. általános szabályai irányadók.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.XI.30.159/2006/4. A **felszámoló kártérítési felelőssége** megállapításának van helye amiatt a mulasztása miatt, hogy az adós által kötött szerződés semmisségének megállapítása folytán az ÁFÁ-t az elévülési határidőn túl igényelte vissza, emiatt az általa képviselt gazdálkodó szervezetet az adóhatóság az adókülönbözet visszafizetésére kötelezte, s vele szemben adóbírságot írt elő és késedelmi pótlékot is kiszabott.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.395/2006. A felszámoló súlyos jogszabálysértést követ el, ha a felszámoló bíróság jogerős határozata ellenére nem ad számot az adós vagyonáról, a befolyt pénz kezelésének módjáról, összegéről, mindezzel leplezni kívánja az adós vagyonának gondozásával, kezelésével kapcsolatos kötelezettségei megszegését. A **felszámoló felmentése** nem mellőzhető, ha mindezzel a hitelezők kielégítésének biztosítását veszélyezteti.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.213/2006. II. A felszámoló önállóan jogosult eldönteni, hogy az adós érdekében áll-e valamely per megindítása; perindításra az adós felszámolója nem kötelezhető. A felszámoló **büntető feljelentés** megtételére sem kötelezhető, akkor sem, ha a jogszabályok szerint feljelentési kötelezettség terheli, és egyértelműen észlelnie kellett volna a bűncselekmény elkövetését. A feljelentés elmaradásából származó károkat azonban a hitelezők a felszámolóval szemben polgári perben érvényesíthetik.

ÍH 2006/3/127. I. A **felszámoló** csak akkor kötelezhető a volt vezető tisztségviselők által elkészítendő **beszámoló benyújtására**, ha annak elkészítése megtörtént, de a letétbe helyezése elmaradt. [2000. évi C. tv. (Sztv.) 11. § (10) bek.; 153. §; Cstv. 31. § (1) bek.; 33.§ (1) bek.; 34. § (1)-(2) bek.; 46. § (2) bek.; 225/2000. (XII.19.) Korm. r. 2. § (1) bek.] II. A felszámolási eljárás során a lemondott felügyelő bizottsági tagok helyett **új felügyelő bizottsági tagok** választására a cég nem kötelezhető, akkor sem, ha a jogszabály alapján az adott gazdasági társaságnál kötelező a felügyelő bizottság léte. [1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 24. § (3) bek.; 32. §; 38. § (3) bek.; 1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 54. § (1) bek. b) pontja] (Fővárosi Ítéltábla 13.Cgtf.43.215/2006/4.)

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.395/2006. A felszámoló súlyos jogszabálysértést követ el, ha a felszámoló bíróság jogerős határozata ellenére nem ad számot az adós vagyonáról, a befolyt pénz kezelésének módjáról, összegéről, mindezzel leplezni kívánja az adós vagyonának gondozásával, kezelésével kapcsolatos kötelezettségei megszegését. A felszámoló felmentése nem mellőzhető, ha mindezzel a hitelezők kielégítésének biztosítását veszélyezteti.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.XI.30.253/2006/2. A felszámolót súlyos jogsértés miatt hivatalból fel kell menteni, ha az adós peresített, jelentős értékű követelését sürgős szükség nélkül, az érték töredékét eltérő áron hirdeti meg értékesítésre és azt a tulajdonosi köréhez tartozó cég részére ezen az áron értékesíti.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.XI.30.286/2006/6. A konkrét tényállástól függően kell elbírálni, hogy a felszámoló az őt terhelő, az adott helyzetben tőle elvárható gondosság követelményének megfelelően járt-e el. A felszámoló felmentése tárgyában hozott rendelkezés csak akkor alapos, hogyha a súlyos vagy ismétlődő jogszabálysértés a felszámoló terhére róható.

BH2007. 381. A felszámoló felmentése tárgyában hozott rendelkezés csak akkor alapos, ha a súlyos vagy ismétlődő jogszabálysértés a felszámoló terhére róható. A konkrét tényállástól függően kell elbírálni, hogy a felszámoló az őt terhelő, az adott helyzetben tőle elvárható gondosság követelményének megfelelően járt-e el [1991. évi XLIX. törvény 27/A. §, 54. §].

BDT2007.1594. I. Az adós **vagyonának hiányában nem a felszámoló kötelezettsége** az adós felszámolás előtti időből származó **szennyezett ingatlanának ártalmatlanítása**, illetve nem kötelezhető arra sem, hogy saját költségére gondoskodjon a környezeti terhek rendezéséről. A környezetszennyezés miatt negatív (forgalmi) értékkel bíró ingatlan tulajdonba adását a hitelezők is visszautasíthatják. Nem kifogásolható ilyen esetben, ha a felszámoló - vagyonhiányra hivatkozással - egyszerűsített felszámolási eljárást kezdeményez.

BDT2007.1577. I. A felszámolási eljárásban bármely - nem csak bírósági úton végrehajtható - követelés engedményezhető. **A felszámoló nem kötelezhető a követelés érvényesítése iránti perindításra.**

BH2007.381. A felszámoló **felmentése** tárgyában hozott rendelkezés csak akkor alapos, ha a súlyos vagy ismétlődő jogszabálysértés a felszámoló terhére róható. A konkrét tényállástól függően kell elbírálni, hogy a felszámoló az őt terhelő, az adott helyzetben tőle elvárható gondosság követelményének megfelelően járt-e el [1991. évi XLIX. törvény 27/A. §, 54. §].

BDT2007.1540. I. A felszámolási eljárás elsődleges célja nem az adós reorganizációja. A felszámolónak az a kötelessége, hogy az adós vagyonát mielőbb értékesítse és a hitelezői igényeket kielégítse. Abban a kérdésben, hogy az adós gazdasági **tevékenységének továbbfolytatása** mennyiben ésszerű, kizárólag a felszámoló jogosult dönteni, mivel **tevékenységét önálló felelősség** mellett végzi. Nincs mód arra, hogy az adós vagy annak legnagyobb hitelezője a felszámolást maga irányítsa.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.059/2008. A felszámoló jogosult és köteles is az adós **volt felszámolójával szembeni kárigényt** érvényesíteni, ha rendelkezésére állnak a követelést megalapozó szükséges iratok. A felszámolás befejezésekor a hitelezők részére a kárigény engedményezhető.

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf. 43.311/2009/3. Önmagában az a tény, hogy az adós felszámolása kezdő időpontját követően folytatott gazdasági tevékenység veszteségesnek bizonyult, nem ad kellő alapot annak megállapítására, hogy a felszámoló a jogszabályokat súlyosan és ismétlődően megszegte.

Fővárosi Ítéltábla 15. Fpkf. 43.955/2009/3. A felszámolási eljárás befejezésére a Cstv. 52.§ (1) és (2) bekezdésében előírt két éves határidő túllépése önmagában és automatikusan nem vezet a felszámoló felmentéséhez. Ilyenkor tisztázni kell, hogy a felszámoló milyen ok miatt nem tudta az eljárást a törvényi határidőben befejezni.

ÍH2009.42. Egyéb feltételek fennállása esetén megállapítható a felszámoló kártérítési felelőssége, ha hiányos, nem megfelelő tájékoztatása indította a hitelezőt a követelés – számára hátrányos – engedményezésére.

BH2009.156. A felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet képviselőjében a felszámoló által kötött szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perben a felszámoló az eredeti állapot helyreállítására nem kötelezhető [1959. évi IV. törvény 219. § (2) bek., 237. §; 1991. évi XLIX. törvény 34. § (2) bek.].

BH2009.185. A felszámoló által az adós vagyonáról, a kielégítés várható mértékéről adott - a valós helyzetnek meg nem felelő - tájékoztatás esetén **a felszámoló kártérítési felelőssége megállapításának szempontjai** és a károsult hitelező közreható magatartásának értékelése (1991. évi XLIX. törvény 5. §, 54. §; 1959. évi IV. törvény 339. §, 340. §).

BH2009.363. II. A felszámolónak az a mulasztása, hogy nem tesz eleget a kifogásnak helyt adó jogerős végzésben részére előírt kötelezettségének, a felmentését megalapozza. (Legfelsőbb Bíróság Gfv.XI.30.339/2008.)

EBH2010.2191. A felszámolás elrendelése előtt megkötött szerződés alapján fennálló elővásárlási jog bejegyzéséhez nem kell a felszámoló hozzájárulása, nyilatkozata, ha a jog bejegyzése iránti kérelem előterjesztését követően kéri a felszámolás tényének feljegyzését. Az ügyészi óvásban foglaltakat a hatóság nem köteles egyeztetni [1991. évi XLIX. törvény 34. §; 1997. évi CXLI. törvény 6. §; 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet 22. §; 1972. évi V. törvény 14. §; 1972. évi V. törvény 15. §].

BH209/2010. A sikkasztást sajátjaként rendelkezéssel valósítja meg a felszámoló biztos, aki a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vagyonából pénzkölcsönt nyújt [Btk. 317. § (1) bek. II. ford.]

ÍH2010.186. Felszámoló felmentése a felszámolóbiztossal szemben bekövetkezett kizárási ok miatt. (Cstv. 27/A.§)

BDT2010.2203. A felszámoló nem kötelezhető arra, hogy az adós társaság hiányzó, a felszámolás kezdő időpontja előtti időszakra vonatkozó mérlegeit utólag maga készítse el és azokat benyújtsa a cégbíróságra.

BDT2010.2225. I. Ha a kifogással élő hitelezőt abból eredően éri károsodás, hogy a felszámoló a zálogjogával terhelt vagyontárgyakat nem a forgalomban elérhető legmagasabb áron értékesíti, igényét a Csödtv. 54. §-a alapján a felszámoló ellen benyújtott keresettel

érvényesítheti.

BDT2010.2343. A felszámoló azon kötelezettsége, hogy a szakmában szokásos jövőbeni szavatossági, jótállási és kártérítési kötelezettségek rendezésére más gazdálkodót bízson meg és azt hozza nyilvánosságra, vagy a jogosultak számára adjon egyszeri díjú visszatérítést, csak a törvényben meghatározott személyi körrel szemben áll fenn.

BDT2010.2375. A kijelölt felszámoló gazdasági társaság átalakulása miatt a jogelőd felszámoló gazdasági társaság nem menthető fel, amennyiben a felszámolók nyilvántartását vezető hatóság a jogutódlást a nyilvántartásában átvezette.

KGD2010.68. Felszámolás alatt álló szervezetet és nem a felszámolót kell kötelezni az erdőfelújítási és erdőállomány-nevelési munkák teljesítésére. [1996. évi LIV. törvény 13.§, 1991. évi XLIX. törvény 48. §]

KGD2010.88. A felszámoló kötelessége a beszedett és bevallott idegenforgalmi adó megfizetése, ennek elmulasztása bírságfizetést von maga után. [2003. évi XCII. törvény 14.§, 1991. évi XLIX. törvény 4.§, 1990. évi C. törvény 8.§, 30.§]

BDT2011.2562. I. A felszámoló felmentése során mérlegelni kell a jogszabályi előírások keretén belül a felszámoló felmentését kezdeményező hitelező magatartását. Az a hitelező, aki felróható magatartásával nehezíti az eljárás lefolytatását, a többi hitelező érdekét figyelmen kívül hagyva jogcím nélkül tartja birtokban az adós vagyont, nem kifogásolhatja alappal a felszámolónak az ingatlan birtokbavételére irányuló eljárását.

BDT2011.2603. I. A felszámolás alatt álló cég cégjegyzéki adatainak változásait a felszámolóbiztos köteles bejelenteni a cégbíróságnak. E kötelezettség teljesítése körében nem annak van jelentősége, hogy az adatváltozás a felszámolás kezdete előtt vagy a felszámolás alatt következett-e be, hanem annak, hogy a bekövetkezett adatváltozás cégbíróságnak történő bejelentésére a felszámolás alatt kerül-e sor.

BH2011.227. A felszámolás alatt álló céggel szemben egyetemleges kártérítési felelősséggel tartozik a felszámoló és a vevő, amennyiben a felszámoló a vevővel összejátszva a felszámolási vagyona tartozó követelést a forgalmi érték töredékéért ruházta át (1991. évi XLIX. törvény 49. §, 54. §, 1959. évi IV. törvény 339. §, 344. §).

BH2011.313. A felszámoló kártérítési felelősséggel tartozik a felszámolási költségek - Bér garancia Alapból nyújtott támogatás - esedékességekor történő kielégítésének elmulasztása miatt, ha annak akárcsak részbeni megfizetésére az adós - a felszámolás alatt - pénzeszközzel rendelkezett, de azt a felszámoló nem az esedékes felszámolási költség kifizetésére fordította (1991. évi XLIX. törvény 54. §, 57. §, 58. §, 1959. évi IV. törvény 339. §). [EBH2011.2331.]

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.288/2011/4. A felszámolónak elsősorban az adós gazdálkodó szervezet vezetőjétől kell átvennie az iratokat és ezzel az adós vagyont, azonban ha erre nincs lehetősége és tudomására jut az adós irataival, vagyonával kapcsolatos információ, úgy köteles az adós, illetve a vezető tisztségviselő költségén mindent megtenni azok felkutatása, átvétele érdekében.”

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.298/2011/6. A **felszámoló** társaságnak azokat a kapcsolatait, amelyek alapján **elfogultsága** megállapítható, fel kell tárnia a bíróság előtt, mert ennek elhallgatása alkalmas a közbizalom megzavarására. A 27/C.§ (3) bekezdés c) pontjában található, a felszámolói tevékenység végzésének alapvető magatartási szabályait tartalmazó elvet sérti az a helyzet, hogy a felszámoló szervezet ügyvezetője – az adós felszámolóbiztos – az adós hitelezőjének korábbi képviselőjében járt el, s emiatt tőle az ügy tárgyilagossága megítélése nem várható.”

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.083/2011/9. A felszámoló feladata az iratőrzési kötelezettség teljesítésének megszervezése oly módon, hogy szükség esetén a vagyon alakulása az iratokból nyomon követhető legyen.

BDT2012.2774. I. A felszámolás alá került cég vonatkozásában is forgalombiztonsági és hitelezővédelmi érdek fűződik ahhoz, hogy cégjegyzékében valós adatok szerepeljenek, ezért az f.a. cég sem mentesül a változásbejegyeztetési kötelezettség alól.

BDT2012.2829. A felszámolónak nem feladata, hogy a törvényes képviselő által részére át nem adott iratanyagot, illetve a számára ismeretlen vagyoni elemeket felkutassa, annak érdekében nyomozati cselekményeket végezzen.

ÍH2012.89. I. A felszámolóbiztos nem az adós, hanem a felszámoló szervezet képviselőjében a Cstv. szerint pontosan meghatározott korlátozott jogkörben - az adós felszámolásának lefolytatása érdekében - eljáró természetes személy, akinek jogállása nem vethető össze a gazdasági társaságok vezető tisztségviselőinek a társaság egészére vonatkozó törvényes képviselői jogával.

II. Jogszabályi felhatalmazás hiányában a felszámoló szervezet korlátozott képviselőjét ellátó természetes személy felszámolóbiztosok számát a jogalkotó nem kívánta egynél többre bővíteni, és a cégnyilvántartásban kötelezően feltüntetendő adatoknál a felszámoló, illetve a felszámolóbiztos képviselőjének módja csak önálló lehet. [Cstv. 27.§, 28. (1) és (2) bekezdés g) pont, 34.§ (2) bekezdés, 46-54.§, Ctv.26.§ (1) bekezdés b) pont és (2) bekezdés, 27.§ (1) bekezdés b) pont és (2) bekezdés]

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.232/2012/9. A korábban eljáró, **felmentett felszámolónak** a tisztségébe való „**visszahelyezésére**” nincs lehetőség akkor sem, ha a felülvizsgálati bíróság a korábbi felszámolót felmentő végzést hatályon kívül helyezi. A felszámoló a fentiek alapján a felmentését tartalmazó végzés elleni jogorvoslat során csak azt támadhatja eredménnyel, hogy a felmentésére alapul szolgáló ok nem állt fenn, a végzés megalapozatlan volt, azt azonban nem kérheti, hogy a jogorvoslat következtében a bíróság helyezze vissza felszámolói tisztségébe.

BDT2013.3002. A **kijelölés után** a felszámoló szervezet tagja és az adós között létrejött jogügyletre hivatkozva a felszámoló nem kérheti a felmentését. Erre csak akkor kerülhet sor, ha a felszámoló szervezet tagjának hitelezői minősége már a kirendeléskor is fennállt.

BDT2013.2878. Felszámolás alá került cég esetében felmerülő cégjegyzéki változásoknál csak a felszámoló kezdeményezheti a **változásbejegyzési eljárást**.

BH2014.54. A kifogás alapján indult eljárásban a felszámoló **általában az adós képviselőjében jár el**, csak akkor rendelkezik a fél jogosítványával önállóan, ha a felszámoló

és az adós közötti érdekellentét miatt nem járhat el [1991. évi XLIX. tv. 6. § (4) bek., 34. § (2) bek., 27/A. § (12) bek., 51. §].

BH2014.215. II. Ha a **felszámoló nem tud elszámolni** a rábízott vagyonnal, akkor a Cstv. 48. § (3) bekezdésében írt kötelezettsége folytán az eredeti állapotot kell helyreállítani a vele jogviszonyban lévő adós tekintetében [1959. évi IV. tv. 475. § (1) bek.; 1991. évi XLIX. tv. 48. § (3) bek., 56. § (1) bek.].

Kúria Gfv.VII.30.015/2014/3. A felszámolót felmentő végzés hatályának a beállta független attól, hogy a bíróság postai úton megküldte-e az érintett felek részére a végzését, azt sikerült-e kézbesíteni számukra. A felszámolóváltozás a Cégbőlönnyben történő közzétételtől kezdődően hatályos.

EBH2015.G.2. I. A **felszámoló** az 1991. évi XLIX. törvény 27/A. § (12) bekezdése alapján a vagyonnal kapcsolatos, harmadik személyek irányában fennálló jogviszonyokban a hatóságok, bíróságok irányában az adós vezető tisztségviselőjének helyébe lépő, **a vezető tisztségviselő jogait gyakorló személy**, jogszabály eltérő tételes rendelkezése hiányában. Mindazon jogok és kötelezettségek őt illetik, illetve terhelik, amelyeket a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény, illetve a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény a vezető tisztségviselőkre telepít, hacsak jogszabály másként nem rendelkezik. A felszámoló jogköre egyrészt kiterjed azokra a feladatokra, amelyek egy felszámolási eljárásból kívül működő adósnál is felmerülnek, másrészt azokra is, amelyek a felszámolási eljárásból erednek.

II. A **felszámoló nyilatkozata főszabályként az adós képviselője által tett nyilatkozatként értelmezendő** olyan esetben is, ha az ő jogszabálysértő tevékenységét vagy mulasztását támadja kifogással a sérelmet szenvedett fél. A felszámolási eljárásban a **felszámoló akkor rendelkezik saját személyében is a fél jogosítványával**, amikor a felszámoló és az adós érdekellentéte miatt a felszámoló nem járhat el az adós képviseletében (így például a felszámolóval szembeni bírság kiszabása, a felszámolói díj megállapítása, a felszámoló felmentése körében). Ekkor a felszámoló szervezet önmagában jogosítható, illetve kötelezhető, és ő jogosult jogorvoslati kérelem előterjesztésére [1991. évi XLIX. tv. 27/A. § (12) bek., 34. § (2) bek., 51. §].

BH2015.106. Amennyiben a hitelező a **felszámoló felmentését** arra hivatkozással kéri, hogy vele szemben **kizárási ok áll fenn**, ezt az indítványát a bíróságnak érdemben kell elbírálnia. Az indítványt elutasító - mint az ügy érdemében hozott - végzéssel szemben a hitelező fellebbezéssel élhet [1991. évi XLIX. tv. 6. § (3) bek., 27/A. § (4), (6) és (7) bek; 1952. évi III. tv. 233. § (1) bek.].

BDT2015.3305. A **felszámoló felmentésére irányuló kérelmet elutasító határozat** nem az eljárás folyamán hozott (ügynevezett ügyviteli) végzés, ezért az általános szabályok szerint fellebbezhető.

5. Teljesítési segéd igénybevétele, felszámolási költségek

BH2002.110. II. A felszámolónak az adós képviselőjeként kell gondoskodnia az adós gazdálkodó szervezet **iratanyagának selejtezéséről, rendezéséről**, meghatározott ideig történő **őrzéséről**. Az ezzel kapcsolatos **kiadások** pedig **felszámolási költségnek** minősülnek [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 3. § (1) bek. c) pont, 38. (3) bek., 52. § (1) bek., 53. §, Pp. 3. § (1) bek.].

BH2002.452. A felszámolási eljárás során a felszámoló által indított perben a **hitelező javára megítélt perköltség egésze** - beleértve az ügyvédi munkadíjat is - a hitelezői igény besorolása szempontjából felszámolási költségnek minősül [Pp. 75. § (1) és (2) bek., 1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. 48. § (1) bek., 57. § (1) bek., 57. § (2) bek. c), d), e) és f) pontjai, 58. § (1) bek.].

BH2002.279. Ha a felszámoló a számára előírt feladatokat nem maga végzi el, és az azokkal kapcsolatos kiadások nem minősülnek felszámolási költségnek, az általa igénybe vett **teljesítési segéd(ek) díját** a részére kifizetendő felszámolói díjból maga tartozik fedezni. Az irattározási költségeket pedig bizonyítani kell [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. 27/A. § (5) bek., 48. § (1) és (3) bek., 57. § (1) bek. és (2) bek. f) pont, 59. §, Pp. 164. § (1) bek.].

BH2003.295. A felszámolónak a felszámolás alatt álló **adós könyvvizelési tevékenységét**, jogi ügyeinek intézését - a részére járó felszámolói díj ellenében - saját felszámolói szervezetén belül kell megszerveznie [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 28. § (2), (3) és (4) bek., 46. § (3) bek., 48. § (1) bek., 50. § (2) bek., 52. § (1) bek., 167/1993. (IX. 30.) Korm. r. 2. § (2) bek.].

BH2003.83. A felszámolási eljárás alatt a felszámoló megrendelésére elkészített **környezeti állapotvizsgálatból** eredő **költség** felszámolási költségnek minősül, és azt olyan követelésként kell nyilvántartani, amelyet az esedékességkor kell kielégíteni.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.552/2003/2. szám: Amennyiben a felszámoló a tevékenységi körébe tartozó feladatok elvégzéséért kifizetett kiadásokat **indokolatlanul felszámolási költségként** állítja be, a felszámoló bíróság a felszámolót a zárómérleg átdolgozására és új felszámolási zárómérleg, vagyonfelosztási javaslat elkészítésére kötelezi. A felszámolási zárómérleg átdolgozásakor a felszámolói díj - ideértve a közbeni felszámolási mérleg jóváhagyása folytán esetlegesen kiutalt felszámolói díj előleget is - terhére kell elszámolni a felszámoló által jogosulatlanul felszámolási költségként kifizetett összegeket.

BH2003.335. A felszámolási eljárás megindításával kapcsolatos **közzétételi díjat** a hitelező előlegezi, azonban annak megfizetésére az adós köteles, azt a felszámolással kapcsolatos bírósági eljárás során felmerült, a gazdálkodó szervezetet terhelő **költségek közé kell besorolni**.

BDT2004.7. (Pécsi Ítéltábla Pfkf. II. 30.125/2003/2.) A felszámolási eljárás során ingatlan értékesítésére vonatkozó szerződés ellenjegyzésével megbízott **ügyvéd munkadíja** felszámolási költségnek minősül.

BDT2004.120. Pécsi Ítéltábla Fpkf. II. 30.112/2004/2. A könyvelési költségekkel kapcsolatban a Pécsi Ítéltábla azt az álláspontot fogadta el, hogy amennyiben az adós gazdálkodó szervezet a felszámolás folyamán gazdasági tevékenységét befejezte, az eljárás lezárásával kapcsolatos könyvelési költségek már nem számolhatók el felszámolási költségként. Viszont a Cstv. 57. § (2) bekezdés b) pontja felszámolási költségnek minősíti a felszámolás kezdő időpontja után az adós gazdasági tevékenységének ésszerű befejezésével kapcsolatos költségeket. Ebből a rendelkezésből az következik, hogy a működő gazdálkodó szervezetek esetében, amikor az adós cég még termelő, szolgáltató tevékenységet folytat, az ehhez kapcsolódó könyvelési, könyvviteli munkák a Cstv. rendelkezése alapján felszámolási költségként elszámolhatók.

BH2004.385. III. A felszámoló tevékenységi körébe tartozik az **ügyviteli szolgáltatás** ellátása is, külön felszámolási költségként csak a felszámolás alatt tényleges tevékenységet folytató adós könyvelésével kapcsolatos kiadások számolhatók el [1997. évi XXVII. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. 27/A. § (9) bek., 57. § (2) bek. c) és g) pont, 59. §; 167/1993. (XI. 30.) Korm. r. 2. § (3) bek. b) pont].

BDT2004.917. A felszámolási eljárás során ingatlan értékesítésére vonatkozó szerződés ellenjegyzésével megbízott ügyvéd munkadíja felszámolási költségnek minősül. A teljesítési segéd költségnek és a felszámolási költségnek elhatárolása.

BDT2004.1064. Amennyiben az adós gazdálkodó szervezet a felszámolás folyamán gazdasági tevékenységét befejezte, az eljárás lezárásával kapcsolatos könyvelési költségek már nem számolhatók el felszámolási költségként.

BDT2005.1290. I. A felszámolás során keletkezett felszámolási költségnek minősülő követeléseket a felszámoló köteles nyilvántartásba venni, a követelés jogosultja **bejelentés nélkül** is hitelezőnek minősül.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.394/2005. Amennyiben a felszámoló az ügyvédi irodának határozatlan, tartós időre ad megbízást az adós jogi ügyeinek intézésére, okiratok szerkesztésére és a **jogi képviselő** polgári peres eljárásban történő ellátására, önmagában ez nem minősül az általános jogi szakképzettséget meghaladó különleges szakértelmet igénylő jogász feladatnak. A felmerülő, ezzel **kapcsolatos kiadások** nem minősülnek felszámolási költségnek, hanem a felszámoló az igénybevett teljesítési segéd díját a részére kifizetett felszámolói díjból maga tartozik fedezni.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.481/2005. A felszámolási eljárás megindulását követően igénybevett **gázszolgáltatás teljesítménydíja** felszámolási költségnek minősül. A felszámolás során keletkezett, felszámolási költségnek minősülő követeléseket a felszámoló - bejelentés nélkül is - köteles nyilvántartásba venni, a követelés jogosultja hitelezőnek minősül, a nyilvántartásba vételhez regisztrációs díjat sem kell befizetnie.

Fővárosi Ítéltábla 13.Fpkf.43.995/2005/2. Nem várható el a felszámolótól, hogy valamennyi felszámolási ügyben a könyveléssel, könyvvizsgálattal illetve jogi munkával kapcsolatos kötelezettséget saját szervezetével végezzen el. Amennyiben az elvárható gondosság kifejtéséhez indokolt külső szakemberek igénybevétele, azt a hitelezők alappal nem támadhatják.

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.350/2006/13. A számával igazolt felszámolási költség összegét a hitelező nem vitathatja, a feltűnő aránytalanságra alapított jogorvoslat polgári peres útra tartozik.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.514/2006. Amennyiben a felszámoló az adós könyvelésének lezárása és egyéb adminisztrációs feladatok ellátása érdekében az adós korábbi dolgozóit tovább foglalkoztatja, a felszámolói díjon felül felszámolási költségként csak a felszámolás alatt tényleges tevékenységet folytató adós **könyvelésével kapcsolatos kiadások** számolhatók el. Ha az adós gazdasági tevékenységet már nem végez, az adminisztrációs költségekre a felszámoló díja nyújt fedezetet.

A felszámolási ügyeket tárgyaló bírák 2007. december 10-én Gyulán tartott regionális értekezletének emlékeztetője: Számos jogeset alátámasztja azt az álláspontot, hogy kisebb, egyszerűsített felszámolások esetén elvárható a felszámolótól, hogy a könyvelési, adóbevallási tevékenységet elvégezze a saját apparátusával, azonban nagyobb cégeknél, összetett felszámolás esetén - a gazdálkodó szervezet nagyságától, tevékenységétől és más tényezőktől függően - ugyanez már nem követelhető meg a felszámolótól, ezekben az esetekben a **könyvelés költségei felszámolási költségként elszámolhatóak**. A bonyolult és összetett, általános jogi szakképzettséget meghaladó, különleges szakértelmet igénylő **jogi ügyek vitele** sem tartozik a felszámoló feladatkörébe. Az ilyen megbízások alapján elvégzett munka után felszámított díj felszámolási költségként elszámolható.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.017/2008. Amennyiben a felszámoló egyes költségeket tévesen felszámolási költségnek tekint, és azokat kifizetve vagyonhiányt idéz elő, az **indokolatlanul kifizetett költségeket a felszámoló megállapított díja terhére kell elszámolni**. Nincs akadálya annak sem, hogy a bíróság kötelezze a felszámolót az általa jogosulatlanul felvett felszámolói díj visszafizetésére, ha azt állapítja meg, hogy korábbi esedékességű felszámolási költséget figyelmen kívül hagyott. Amennyiben a felszámoló megalapozatlan költségei az adósnál vagyonhiánnyal járnak, de a felszámoló díja terhére ezt nem lehet elszámolni, a bíróság a felszámolót az adós javára kötelező rendelkezést hozhat. A jogszabálysértő intézkedés következményeit a felszámolási eljárásban - észrevétel, kifogás nyomán - kell orvosolni, mindaddig nem vethető fel a felszámoló Cstv. 54. §-a szerinti, a felszámolási eljárás keretein kívüli kárfelelőssége.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.095/2008. I. A felszámolónak a felszámolás alatt az **általános könyvvézetési tevékenységét** alapvetően saját szervezetén belül kell megszerveznie. Felszámolási költségként - a felszámolói díjon felül - csak a felszámolás alatt ténylegesen gazdasági tevékenységet folytató adós könyvelésével kapcsolatos kiadások számolhatók el. A felszámoló által megbízott **ügyvéd munkadíja** felszámolási költségként abban az esetben számolható el, ha igénybevételére az általános jogi szakképzettséget meghaladó, különleges jogi szakértelmet igénylő feladat ellátása érdekében van szükség.

II. Amennyiben a felszámoló egyes költségeket tévesen felszámolói költségnek minősít, és azokat kifizetve vagyonhiányt idéz elő, az **indokolatlan költségeket a felszámoló díja terhére kell elszámolni**. Annak sincs akadálya, hogy a felszámoló bíróság a felszámolót az általa jogosulatlanul felvett felszámolói díj visszafizetésére kötelezze, ha pedig a felszámoló a jogerős kötelezésnek nem tesz eleget, a felszámolót a bíróság felmenti.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.426/2008. A felszámoló által az adós követeléseinek érvényesítése iránt indított bírósági eljárásban az adós pervesztessége miatt a hitelező javára megállapított **perköltséget felszámolási költségnek** kell tekinteni. Ha viszont a pert a

hitelező indította - a felszámolási eljárást megelőzően - az adós ellen, a hitelező pernyertessége ellenére a jogi képviselő javára megállapított ügyvédi munkadíj nem minősül felszámolási költségnek, azt egyéb követelésként kell besorolni, kiegyenlíteni.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.157/2008. Az olyan ügyvédi megbízási szerződés, amelynek tárgya: „Az adós **iratanyagának jogi szempontból történő átvizsgálása**, esetleges kintlévőségek behajthatósága végett, valamint a felszámolási eljárás lefolytatása szempontjából jelentős egyéb tényekre” - **nem minősül különleges szakértelmet igénylő jogász feladatnak.** Ilyen esetben az ügyvéd részére kifizetett díj felszámolási költségnek nem minősül.

BDT2009/7-8.139. (BDT2009.2077.) I. Ha a felszámoló valamely vagyoni igényt jogszerűtlenül minősít felszámolási költségnek, vagy egyébként az adós vagyona terhére indokolatlanul kötelezik, akkor az **indokolatlan kiadást a felszámolói díj terhére kell elszámolni.**

II. Ha a felszámolói díj az indokolatlan költségre nem nyújt fedezetet, a **felszámoló e költségnek az adós vagyonában történő megfizetésére kötelezhető.** Ennek elmulasztása esetén helye lehet a felszámoló felmentésének.

III. A kifejtettek vonatkoznak arra az esetre is, ha a felszámoló a felszámolói díjnál korábban esedékes felszámolási költséget nem egyenlített ki. Ebben az esetben a felszámoló a részére már kifizetett, vagy utóbb a javára megállapítható és rendelkezésre álló díj fedezete erejéig felel.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.030/2009. A felszámolás elrendelése után a **bérleti szerződés felmondással való megszüntetése** az adós gazdasági tevékenysége ésszerű befejezéséhez kapcsolódik. A felmondás folytán megszűnt bérleti szerződésből eredő kártérítési és kötbérigények azonban nem az adós felszámolás alatti gazdasági tevékenységének a folytatásából keletkeztek, ezért felszámolási költségként nem érvényesíthetők. A gazdasági tevékenység befejezésére kerül sor a felszámolás során, akkor a felszámolónak a fizetéseképtelen adós gazdasági életből minél hamarabb történő kivonása érdekében le kell zárnia az adós jogviszonyait - például az adós által kötött szerződés azonnali hatályú felmondásával a Cstv. 47. § (1) és (3) bekezdésében biztosított körben - és az ebből eredő kártérítési igények, amelyek nem az adós gazdasági tevékenységének a folytatásából erednek, nem minősülhetnek felszámolási költségnek. [1991. évi XLIX. tv. 57. § (2) bek.].

3/2010. PJE. szám Nincs akadálya annak, hogy a teljesítési segéd igénybevétele folytán felmerült kiadásnak a felszámolási költségek között történő jogszabálysértő elszámolása miatt az arra jogosultak kifogást terjesszenek elő. A kifogás megalapozottsága esetén a **bíróság** az intézkedést megsemmisítve **kötelezi a felszámolót a kiadásnak a felszámolási költségek köréből való mellőzésére és - az eredeti állapot helyreállításaként - az adós felszámolás hatálya alá tartozó vagyonába történő befizetésére.**

BDT2010.2343. A felszámoló azon kötelezettsége, hogy a szakmában szokásos jövőbeni szavatossági, jótállási és kártérítési kötelezettségek rendezésére más gazdálkodót bízjon meg és azt hozza nyilvánosságra, vagy a jogosultak számára adjon egyszeri díjú visszatérítést, csak a törvényben meghatározott személyi körrel szemben áll fenn.

ÍH2010.189. I. A felszámolási költség fogalmát szűken kell értelmezni. Csak akkor tekinthető valamely költség idetartozónak, ha egyértelműen besorolható a Cstv. 57.§ (2) bekezdésének

valamely kategóriájába.

II. Nem minősül bér jellegű juttatásnak a kiesett munkabért helyettesítő jövedelem, illetve táppénz.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.051/2010/3. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint azzal, hogy a felszámoló a hitelező követelését az adós tartozásaként elismerte, nyilvántartásba vette, az álképviselő eljárását jóváhagyta és elismerte azt is, hogy az álképviselő az adós gazdasági tevékenységének ésszerű befejezése, a vagyon megóvása érdekében végezte a tevékenységét. Ebből azonban következik az is, hogy az ebben az időszakban a gazdasági tevékenység ésszerű befejezése, a vagyon megóvása érdekében kötött szerződésekből eredő hitelezői igény **felszámolási költségnek** minősül. "

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.376/2010/2. A felszámoló által a teljesítési segéd jogszabálysértő igénybevétele folytán felmerült kiadásnak a felszámolási költségek között történő elszámolása – mint jogszabálysértő felszámolói intézkedés – miatt kifogás terjeszthető elő. A kifogás megalapozottsága esetén, a bíróság az intézkedést megsemmisítve kötelezi a felszámolót a kiadásnak a felszámolási költségek köréből való mellőzésére és – az eredeti állapot helyreállításaként – az adós felszámolás hatálya alá tartozó vagyonába történő befizetésére.

A felszámoló jogszabálysértő intézkedésével az adós vagyonában okozott hiányt összességében meg kell határozni az eredeti állapot helyreállításának végrehajthatósága érdekében,

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.270/2011/4. Nem tartozik **felszámolási költségek** körébe az adós felszámolás kezdő időpontjában már fennállt szerződéses kapcsolatainak lezárása folytán a másik felet ebből eredően megillető követelés, mert az nem minősül kiadásnak (ráfordításnak)."

KGD2011.172. Felszámolási eljárásban az adóhatóság vizsgálhatja - az adóvonzat miatt - a teljesítési segéd alkalmazásának jogszerűségét (2003. évi XCII. tv. 1. §, 97. §, 99. §; 1991. évi IL. tv. 27/A. §)

BH2011.237. A felszámoló bíró hatáskörét sérti az adóhatóság olyan eljárása, amely - felszámolási jogorvoslat igénybevétele nélkül - az 1991. évi XLIX. törvény 27/A. § rendelkezéseinek megsértésére alapítva állapítja meg harmadik személy igénybevételenek szükségtelenségét (1991. évi XLIX. törvény 27/A. §).

BDT2012.2775. A felszámoló által a feladatai egy részének ellátására kötött megbízási szerződés alapján tevékenykedő külső személy díja csak az általa elvégzett tevékenység pontos ismeretében és akkor számolható el a közbenső mérlegben, ha az felszámolási költségnek minősül.

BH2013.251. A felszámolási eljárást lefolytató bíróság feladata, hogy vizsgálja a felszámolási költségként kifizetett összegek indokoltságát, arra azonban nincs hatásköre, hogy az el nem ismert, az adós vagyonából ki nem fizethető összeg forrásáról rendelkezzen [1991. évi XLIX. tv. 50. §, 57. § (2) bek.].

BH2014.215. I. A felszámoló által alkalmazott személyek tevékenységéért a felszámoló tartozik felelősséggel. Amennyiben az adós vagyonából nem a felszámolás lefolytatása érdekében került sor kifizetésre, a felszámolási költségként el nem ismert követelést a

felszámolóval szembeni követelésként kell nyilvántartani.

Kúria Gfv.VII.30.174/2015/5. A bíróság által megállapított összegű, a felszámolási költségek közé sorolt hitelezői igény – pusztán azért, mert a követelés összegét a felszámoló és a hitelező közötti jogvita miatt a bíróság határozta meg – a kielégítés során nem élvez előnyt más felszámolási költségek közé sorolt követelésekhez képest.

A felszámolási költségek közé tartozó követelésekkel kapcsolatos jogvita elbírálásakor a bíróságnak rendelkeznie kell arra vonatkozóan, hogy a felszámoló az adós vagyonából 15 napon belül fizesse meg a megállapított összeget. Ezt a rendelkezést azonban együtt kell alkalmazni a Cstv. 58. § (1) bekezdésében írt azzal a rendelkezéssel, hogy a felszámolási költségek közé tartozó különböző hitelezői igényeket az esedékességük sorrendje alapján kell kielégíteni.

BH2016.18. I. A bíróság által jogerősen megállapított összegű, és besorolású követelést a felszámolónak – amennyiben az adós pénzügyi helyzete lehetővé teszi – ki kell egyenlítenie.

5.1. Bérjellegű költségek

Szegedi Ítélőtábla Fpkh.I.30.389/2005. A munkáltatót a jogellenes felmondás miatt terhelő összeg nem végkielégítés – hanem kártérítés – annak ellenére, hogy számításának alapja – a végkielégítéshez hasonlóan – a dolgozó átlagkeresete. Felszámolás esetén a munkavállaló, mint hitelező az ilyen jellegű követelést a Cstv. 57.§ (1) bekezdés d.) pontjába sorolva jogosult érvényesíteni.

BH2008.195. A munkaügyi perben nem vagyoni kártérítésként megítélt követelés nem minősül munkabér jellegű követelésnek, ezért nem sorolható be a felszámolási költségek közé.

ÍH2010.189. II. Nem minősül bér jellegű juttatásnak a kiesett munkabért helyettesítő jövedelem, illetve táppénz.

Legfelsőbb Bíróság Gfv. X.30.271/2010/4. Felszámolási költségként - a vezető állású munkavállalók tekintetében - csak az Mt. 190.§ (4) bekezdésében meghatározott összeg vehető figyelembe. Az Mt-ben ugyanis nincs más rendelkezés a vezető tisztségviselőknek fizetendő összegek tekintetében arra az esetre, ha a munkáltató felszámolás alá kerül. Ebből következően az Mt. 190.§ (4) bekezdése meghatározza nem csak a vezető munkabér követelésének az esedékességét, de egyben - a Cstv. 57.§ (3) bekezdése második mondata alapján - azt is, hogy ez a hat havi átlagkereset érvényesíthető csak felszámolási költségként. A követelésnek az a része tehát, amely nem felszámolási költség, a nyilvántartásba vételi díj befizetését követően sorolható be a kielégítési sorrend más pontjába."

ÍH2011.181. A gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjének követelését – a minimálbér kétszeresét el nem érő, hat havi átlagkeresetet meg nem haladó munkabér és bérjellegű követeléseken túl – nem lehet felszámolási költségként besorolni akkor sem, ha követelése nem vezető tisztségviselői jogviszonyából, hanem a gazdasági társasággal létesített egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyából ered. [Cstv. 57.§]

BH2011.229. A felszámolás időtartama alatt a munkavállaló táppénzes időszakában

keletkezett, az adóst terhelő táppénz-hozzájárulás fizetési kötelezettség felszámolási költségnek minősül az 1991. évi XLIX. törvény 57.§ (2) bekezdés b) pontja szerint. [1991. évi XLIX. törvény 57.§, 1997. évi LXXX. törvény 19.§ (5) bekezdés]

BH2012.43. A vezető munkaviszonyának megszüntetése esetén – függetlenül attól, hogy határozott vagy határozatlan idejű munkaszerződése állt fenn – csak az 1992. évi XXII. törvény 190.§ (4) bekezdésében meghatározott mértékű munkabér vehető figyelembe felszámolási költségként. [1992. évi XXII. törvény 190.§ (4) bekezdés, 1991. évi XLIX. törvény 57.§ (1) és (3) bekezdés, 58.§]

BH2013.192. I. A felszámolás tartama alatt keletkezett és az adós felszámolás hatálya alá eső vagyonából történő pénzbeli kielégítést magában foglaló, munkaviszonyból (annak megszüntetéséből) eredő jogviták elbírálására, a Cstv. 38. § (3) bekezdése alapján, a felszámolást lefolytató bíróság rendelkezik kizárólagos hatáskörrel [1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 38. § (3) bekezdés, 51. § (1) bekezdés]

BH2014.342. A felszámolás sajátosságaira tekintettel a felszámolási költségek között nyilvántartott **egy felszámolói intézkedésből eredő munkavállalói igények** - függetlenül attól, hogy anyagi jogi szempontból mikor váltak esedékessé - a Cstv. 58. § (1) bekezdés értelmezése szempontjából **egy időpontban esedékessé válnak minősülnek** [1991. évi XLIX. tv. 57. § (2) bek., 58. § (1) bek.; 1992. évi XXII. tv. 5. §; Alaptörvény 28. cikk]. **Kúria Gfv. VII.30.187/2014/5.**

BDT2014.3170. I. A munkavállaló részére a munkaviszony jogellenes megszüntetésére tekintettel megítélt kártérítési összeg nem minősül felszámolási költségnek.

5.2. Tevékenység befejezésével kapcsolatos költségek

BH2010.278. A felszámolás elrendelése után a bérleti szerződés felmondással való megszüntetése az adós gazdasági tevékenysége ésszerű befejezéséhez kapcsolódik. A felmondás folytán megszűnt bérleti szerződésből eredő kártérítési és kötbérigények azonban nem az adós felszámolás alatti gazdasági tevékenységének a folytatásából keletkeztek, ezért felszámolási költségként nem érvényesíthetők. [1991. évi XLIX. törvény 57.§ (2) bekezdés]

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.017/2010/4. I. A felszámolás alatti gazdasági tevékenysége és a gazdasági tevékenység ésszerű befejezése közötti különbségtétel.

II. A felszámolási költség értelmezése

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.246/2010/4. A késedelmi kötbér a késedelembe esett kötelezett (adós) terhére pénzösszegben megállapított szankció, amely nem sorolható a felszámolási költségek közé.

5.3. Vagyon értékesítésével, követelések érvényesítésével kapcsolatos költségek

BDT2006.1312. Az adós által a követelés behajtása iránt indított eljárás során a **pernyertes hitelező** oldalán a **peres** eljárással kapcsolatosan felmerült **költségeket** felszámolási költségként kell nyilvántartásba venni.

BDT2006.2/35. A felszámolói eljárás során az értékesítési költségek körébe az értékesítés lebonyolításával közvetlen összefüggésben felmerülő kiadások tartoznak. Ennek megfelelően nem minősülnek ilyen költségnek a vagyon megóvásával, megőrzésével kapcsolatban felmerült kiadások sem. (Győri Ítéltábla Fpkhf.II.25.699/2005/2. szám)

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.250/2009/3. Az adóssal szemben a felszámolási eljárásnak tartama alatt megítélt perköltség besorolása a kielégítési sorrendbe.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.193/2011/4. A felszámolás során történt értékesítés esetén – amennyiben jogszabály előírja a képviselő közreműködését – a jogi képviselőnek fizetendő megbízási díj az értékesítés költségei között számolandó el.

BH2015.76. A társasháztulajdonhoz kapcsolódó **közös költség** az adós vagyonához, annak fenntartásához, üzemeltetéséhez kapcsolódó felszámolási költség [1991. évi XLIX. tv. 57. § (1) bek. a) pont, (2) bek. b) pont, 2003. évi CXXXIII. tv. 24. § (1) bek.].

5.4. Bérgarancia Alap részére járó összeg

BDT2009.4/74. I. A felszámoló a bérgarancia alapból történt munkabér igénylés során átutalt összegből a hitelezők részére a járulékokkal csökkentett bért köteles átutalni.

II. Annak elbírálása, hogy a munkügyi központ helyesen határozta-e meg a kifizethető összeget, nem tartozik a felszámolási eljárást lefolytató bíróság hatáskörébe. (Pécsi Ítéltábla Fpkhf.IV.30.332/2008/3. szám)

BH2011.313. A felszámoló kártérítési felelősséggel tartozik a felszámolási költségek - Bérgarancia Alapból nyújtott támogatás - esedékességekor történő kielégítésének elmulasztása miatt, ha annak akárcsak részbeni megfizetésére az adós - a felszámolás alatt - pénzeszközzel rendelkezett, de azt a felszámoló nem az esedékes felszámolási költség kifizetésére fordította (1991. évi XLIX. törvény 54. §, 57. §, 58. §, 1959. évi IV. törvény 339. §).

6. Volt vezető tisztségviselő kötelezettségei, felelőssége

BH2000.29. Az adós ellen folyó felszámolási (egyszerűsített felszámolási) eljárásban a **felszámoló nem köteles a cég ügyvezetőjének feladatkörébe tartozó tevékenységet, vizsgálódást, iratbeszerzést stb. megtenni, illetve átvenni** [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 31. § a)-b) pont, 33. § (2) bek., 54. §, 55. § (1) bek., Ptk. 339. § (1) bek.].

BH2003.313. Az egyszerűsített felszámolásra történő áttérés feltételeinek a megléte **nem mentesíti a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vezetőjét** a jogszabályban előírt kötelezettségeinek a teljesítése alól [Btk. 290. § (5) bek., 1991. évi XLIX. tv. 31. §, 63/A. § (1) bek.].

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.230/2003. Az anyagi jogi szabályok szerint **az ügyvezetői tisztségről való lemondás az erről való tudomásszerzéssel önmagában megszünteti a vezető tisztségviselői minőséget**, ehhez nem szükséges az ügyvezető cégjegyzékből való törlése. A változás harmadik személyek, így a hatóságok vonatkozásában a tudomásszerzéssel válik hatályossá, **ezért a változást a bejegyzés közzétételét megelőzően is a felszámolási eljárásban figyelembe kell venni.**

BDT2005.11/154. I. Az **ügyvezető lemondása** csak a törlést követő 60. napon válik hatályossá, ha a lemondás nyomán a társaságnak nem marad vezető tisztségviselője. A hatályosulás törvényi rendelkezés következménye, nem szükséges hozzá a társaság határozata vagy intézkedése. (Pécsi Ítéltábla Cgf.V.30.134/2005/2.)

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.187/2005. A felszámolási eljárás nem függeszthető fel az adós **képviselőre jogosult személyének a tisztázásáig**, amennyiben valakit a közhiteles cégnyilvántartásban az adós képviselőtére jogosult személyként tartanak nyilván. Az adós több képviselőjének egymásnak ellentmondó nyilatkozatai önmagában nem indokolják a felszámolási eljárás felfüggesztését.

EBH2005.1196. Felszámolás eredményének megghiúsításával járó **csődbüntett** önálló tettese az export-import kereskedelmi kft. önálló cégbejegyzésre jogosult ügyvezetője, aki - miután cégének felszámolását a cégbíróság elrendelte - a csődtörvény 31. §-ában előírt záróleltár, éves beszámoló, adóbevallási, zárómérleg készítési, tájékoztatási és iratanyag szolgáltatási kötelezettségét - a felszámolóbiztos felhívása ellenére - nem teljesíti, a felszámolóbiztossal a kapcsolatot nem veszi fel és ennek következtében a cég egyszerűsített felszámolására kerül sor és ezzel a felszámolás eredményét részben vagy egészben megghiúsítja [1978. évi IV. törvény 290. § (5) és (6) bek., 291/A. §, 20. § (1) és (2) bek.; 1991. évi XLIX. tv. 31. §].

Békés Megyei Bíróság G.40.047/2006. Az adós cég vezetője felelősséggel tartozik az adós vagyonához tartozó **eszközök hiánya** esetén.

Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.099/2006. A vezető tisztségviselőt a társaság működése során keletkezett veszteségért önmagában nem terheli felelősség, csak akkor, ha tevékenysége során intézkedéseivel a társaságnak felróhatóan kárt okoz. Amennyiben azonban a felszámolás alá került **társaság ügyvezetője** a cég tevékenységét lezáró mérlegben szereplő, ott feltüntetett **vagyonnal nem tud elszámolni**, ezért önmagában is helytállási kötelezettséggel tartozik.

BH2007.182. A felszámolási eljárás elrendelését követően a betéti társaság üzletvezetésre jogosult beltagja a felszámolás körébe eső teendők ellátására kültagot is megbízhat. A megbízást elvállaló **kültag** a felszámolás eredményének meghíúsításával járó **csődbüntett alanya lehet** [1978. évi IV. törvény 291/A. § (1) bek., 290. § (5) bek.; 1991. évi XLIX. törvény 31. §; 1997. évi CXLIV. törvény 102. §, 103. § (1) bek., 102. §].

BDT2008.1843. Ha a kényszer-végelszámolás tartama alatt a végelszámoló a feladatok ellátására képtelenné válik, a cégbíróság a végelszámoló erre vonatkozó bejelentését hivatalbóli eljárásban vizsgálja, s indokolt esetben hivatalból jelöli ki az új végelszámolót.

Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.377/2008/5. Az adós kft. ügyvezetője a tevékenységzáró mérlegben feltüntetett pénzeszközöket köteles a felszámolónak átadni. E kötelezettségének vétkes elmulasztása megalapozza az ügyvezető kártérítési felelősségét. A kimentés körében a saját számviteli, adózási szabályokat megsértő eljárására sikeresen nem hivatkozhat a vezető tisztségviselő [Ptk.339. § (1) bek., Cstv. 48. § (1) bek.].

BDT2009/2160. I. A Kft. Ügyvezetője köteles elszámolni a felszámolás alá került adós cég vagyonával.

II. Ha a vezető tisztségviselő nem munkaviszony keretében látja el a tevékenységét, a megbízási szerződés szabályai szerint köteles elszámolni. (Pécsi Ítéltábla Pf.IV. 20.163/2009/4. sz.)

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.385/2010/6. Nem kötelezhető a vezető tisztségviselő arra, hogy az adós iratait a saját költségén szállítsa a felszámoló telephelyére.

ÍH2010.86. Az ügyvezető lemondása egyoldalú, címzett jognyilatkozat, amely – ha a társaság működőképességét nem érinti – a közléssel nyomban hatályosul, nincs szükség elfogadó nyilatkozatra vagy a taggyűlés határozatára.

Ha az ügyvezetői jogviszony a fentiek szerint, lemondással szűnik meg, az ügyvezető törlésére irányuló változásbejegyzési eljárásban nem követelhető meg a taggyűlési határozat, létesítő okirat módosítás és az egységes szerkezetű okirat benyújtása. (Fővárosi Ítéltábla 13.Cgf.44.582/2009/2. szám)

ÍH2010.131. A gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének lemondó nyilatkozata a társasággal való közléskor nyomban hatályosul, és a vezető tisztségviselői jogviszony ezzel megszűnik. Ha azonban a lemondás a társaság működőképességét érinti, az csak a nyilatkozattételt követő hatvanadik napon válik hatályossá, a jogviszony csak akkor szűnik meg. [Gt. 31.§]. A cégjegyzékbe jövőbeli tényt nem lehet bejegyezni. A változásbejegyzési kérelem ezért csak a változás (jelen ügyben a vezető tisztségviselői jogviszony megszűnésének) bekövetkeztét követő harminc napon belül terjeszthető elő. Emiatt a lemondott, de a hatvan napig még hivatalban lévő vezető tisztségviselő saját jogviszonyára vonatkozó törlési kérelmet jogszerűen nem nyújthat be. (Fővárosi Ítéltábla 10.Cgf.43.907/2010/3. szám)

BDT2010.2203. I. A felszámoló nem kötelezhető arra, hogy az adós társaság hiányzó, a felszámolás kezdő időpontja előtti időszakra vonatkozó mérlegeit utólag maga készítse el és azokat benyújtsa a cégbíróságra.

ÍH.2011.93. A felszámolási eljárásban az adós vezetője által készített tevékenységet lezáró mérleg olyan teljes bizonyító erejű okirat, amellyel szemben ellenbizonyítéknak van helye. [Pp. 196.§, 1991. évi XLIX. törvény 54.§].

Fővárosi Ítéltábla 13.Cgf.43.048/2011/2. A felszámolási eljárás annyiban érinti az ügyvezető képviseleti jogkörét, hogy a felszámolási eljárás alatt a képviseleti joga korlátozott, a cég vagyonával kapcsolatos nyilatkozatot csak a felszámoló tehet, de az ügyvezetőnek továbbra is vannak olyan feladatai, amelyek a hatáskörébe tartoznak és amelyek teljesítése során ellátja a cég képviseletét függetlenül attól, hogy a cégjegyzékben már nem szerepel képviseletre jogosult személyként. Az ügyvezető személyében a felszámolási eljárás alatt is bekövetkezhet változás, amely változást a cégjegyzékben már nem lehet átvezetni a Ctv. 26. § (2) bekezdésben foglalt rendelkezések miatt.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.288/2011/4. A **felszámolónak** elsősorban az adós gazdálkodó szervezet vezetőjétől kell átvennie az iratokat és ezzel az adós vagyonát, azonban ha erre nincs lehetősége és tudomására jut az adós irataival, vagyonával kapcsolatos információ, úgy **köteles az adós, illetve a vezető tisztségviselő költségén mindent megtenni azok felkutatása, átvétele érdekében.** Ha a vezető tisztségviselő nem működik együtt a felszámolóval, a felszámoló nem tagadhatja meg erre hivatkozással az adós iratainak, vagyontárgyainak átvételét, az adós vagyonának felkutatását – melynek egyik eleme az iratok felkutatása.

BDT2012.2809. Az adós volt vezető tisztségviselőjét akkor lehet az eljárási költségek viselésére kötelezni, ha a felszámolási eljárás egyszerűsített befejezésére azért került sor, mert a könyvvizetés és a nyilvántartások hiányossága miatt technikailag lehetetlen a felszámolási eljárásnak az általános szabályok szerinti lebonyolítása.

BDT2012.2713. A vezetőkkel szemben akkor lehet bírságot kiszabni, illetve a felmerült költségek viselésére kötelezni őket, ha a vezetői tisztségük a felszámolás kezdő időpontjában is fennállt.

BDT2013.2847. A kft. ügyvezetője megválasztásától és a megbízás elfogadásától kezdődően jogosult a társaság képviseletére, és nevében nyilatkozattételre akkor is, ha cégjegyzékbe még nem jegyezték be.

BDT2013.2849. A Csődtv. 31. §-ában írt kötelezettségek elmulasztása miatt a cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselővel szemben nem alkalmazható szankció, ha igazolja, hogy e tisztsége megszűnt.

BDT2013.2897. A Gt. 30. § (2) bekezdésében szabályozott felelősség alapján nemcsak a gazdasági társaságnál ezt a tisztséget ellátó vezető tisztségviselővel szemben érvényesítheti igényét a társaság, hanem a korábbi vezető tisztségviselővel szemben is.

BDT2015.3399. Ha a perben bizonyítást nyer, hogy a társaságnak a felszámolás kezdő időpontjában vagyona nem volt, a vezető tisztségviselő vagyonátadási - elszámolási - kötelezettség elmulasztása miatt nem marasztható. Ha azonban a társaságnak azért nem volt vagyona, mert a vezető tisztségviselő a társaságnak folyósított kölcsönt befizette egy másik gazdasági társaság számlájára, az megalapozhatja a kártérítési felelőssége megállapítását akkor is, ha a tagok utasítására cselekedett.

7. Cstv. 33/A. § per - „Wrongful trading”

BDT2009.2169. Mögöttes kártérítési felelősséggel helytállni tartozik a felszámolás alatt álló adós cég ügyvezetője az adós tartozásaiért, ha ügyvezetői feladatait a társaság fizetési képtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el.

BDT2010.2282. I. Bekövetkezik a fenyegető fizetési képtelenség, ha a termelő tevékenységet már nem folytató adós úgy nyújt kölcsönt egy kapcsolt vállalkozásnak, hogy a kölcsönadás időpontjában a vele szemben fennálló, felszámolói kérelmet is megalapozó követelések összege meghaladja a vagyont.

II. A társasági törvény nem ismeri a „névleges ügyvezető” fogalmát, így az az ügyvezető is felelősséggel tartozik a hitelezőket ért károkért, aki a gazdálkodó szervezet életében aktívan nem vesz részt.

BDT2010.2376. A felszámolás alá került adós cég vezetőjének felelőssége megállapítható, ha a felszámolást elrendelő végzés meghozatala után az adóshoz befolyt pénzeszközökkel nem tud elszámolni, s ezzel az adós vagyont csökkenti.

Pécsi Ítéltábla Gf.IV.30.248/2010/5. A fizetési képtelenség és a fenyegető fizetési képtelenség, valamint a vezetői felelősség.

BH2011.133. Nem állapítható meg, hogy a szerződés harmadik személy kielégítési alapját vontta el, ha nem bizonyított, hogy a szerződés megkötésekor a követelés már fennállt [1959. évi IV. törvény 203. § (1) és (2) bekezdés, 1991. évi XLIX. törvény 31. § (1) bekezdés, 33. § (1) bekezdés, 33/A. § (1) bekezdés].

EBH2011.2326. A II. r. alperes névleges ügyvezetőnek tekintette magát és akkor sem látott el ügyvezetői feladatokat, amikor a cég fizetési képtelenséggel fenyegető helyzetbe került. Ezzel megsértette az 1991. évi XLIX. törvény 33/A. § (1) bekezdésében írtakat és előidézte a társasági vagyon csökkenését [2006. évi IV. törvény 30. § (3) bekezdés, 1991. évi XLIX. törvény 33/A. § (1) bekezdés].

EBH2011.2417. A vezető tisztségviselő felelősségének megállapításához az vezethet, ha a vezető a gazdasági társaság helyzetét, valamint a piaci környezetet teljes egészében tévesen felmérve, előre láthatóan és kirívóan ésszerűtlen kockázatot vállalt. Felróható módon jár el a vezető tisztségviselő, ha úgy köt általa nem ismert idegen nyelven szerződést, hogy annak valós jogi tartalmáról nem győződik meg, úgy utal át külföldi illetőségű off-shore cégnek, mint szerződő félnek jelentős összeget, hogy a teljesítésének vagy a teljesítés lehetetlenné válásának esetére semmilyen biztosítékot nem köt ki, a társaság mérleg adataiból megállapítható módon, kintlévőségei behajtásának lehetősége csekély, a szerződösszegéből eredő követelésének érvényesítése céljából pedig a szükséges intézkedéseket mindezek ellenére nem teszi meg.[1988. évi VI. törvény 32. § (1) bekezdés; 1959. évi IV. törvény 339. § (1) bekezdés]

BDT2011.2476. A Csődtv. 33/A. §-ában szabályozott megállapítási kereset meg nem határozható pertárgyértékűnek minősül.

ÍH.2012.43. A Cstv. 33/A.§ (1) bekezdésében szabályozott vagyoni biztosíték nyújtására kötelezés nem különülhet el a megállapítás iránti kereseti kérelem tárgyában való érdemi döntéstől, nem tekinthető a Polgári perrendtartás szerinti ideiglenes intézkedésnek, és nem azonosítható a bírósági végrehajtásról szóló törvény szerinti biztosítási intézkedéssel sem. (Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.846/2011/4.

ÍH.2012.91. A Cstv. 33/A. §-ára alapított, az ügyvezető, illetve árnyékvezető kártérítési felelősségének megállapítására irányuló - meg nem határozható pertárgyértékű - kereset megalapozottságához a felperesnek kell bizonyítania a felszámolás alatt álló társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését és időpontját, az alperesi magatartás és a társaság vagyonsökkenése közötti okozati összefüggést, a vagyonsökkenés mértékét.

A felperest terheli az árnyékvezetői minőség, alapesetben az ügyvezetői feladatok jogellenes, hitelezői érdeksérelemmel járó ellátásának bizonyítása is. A társaság éves beszámolójának letétbe helyezését és közzétételi kötelezettségét elmulasztó ügyvezetőt törvényi védelem alapján, az árnyékvezetőt e minőségben az általános szabályok szerint terheli a kimentés, tehát annak bizonyítása, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően az adott helyzetben elvárható, valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében. (Cstv. 33/A.§)

BH.2012.101. Az ügyvezetők felelősségének megállapítása a felszámolás alá került adós cég vagyonában bekövetkezett csökkenés miatt. [1991. évi XLIX. törvény 33/A. § (1) és (2) bek., 1952. évi III. törvény 3. § (3) bekezdés, 206.§ (1) bekezdés]

BDT2012.2619. I. Amennyiben a gazdasági társaság vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztétől kezdve ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látja el, személyes felelőssége megállapítható.

II. A vezető tisztségviselő helytállási kötelezettsége azonban nem a ki nem elégített hitelezői követelések teljes összegére áll fenn, hanem csak olyan mértékben, amilyen mértékben a társasági vagyon a vezető tisztségviselő felróható eljárása folytán csökkent.

Debreceni Ítéltábla ajánlása 1/2012. (V.18.) A Csődtörvény 33/A. § (1) és (2) bekezdése alapján a gazdálkodó szervezet vezetője felelősségének megállapítása iránti perben a felperes biztosíték adására is kérheti kötelezni az alperest a per befejezését megelőzően, amelyről külön végzésben határoz a bíróság. Az ilyen végzés a Polgári perrendtartásban szabályozott egyetlen jogintézménnyel sem azonosítható. Minthogy azonban az eljárás a Pp. rendjében történik, e végzés eljárási szabályait a jogalkotónak meg kell határoznia. Amíg ez meg nem történik, a Pp. 156. -ában szabályozott ideiglenes intézkedés szabályait a határozatában rendelkezni kell a végzés hatályban tartásáról, hatályon kívül helyezéséről, illetve a biztosíték mértékének szükség szerinti felemeléséről vagy leszállításáról.

BDT2013.2881. A vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása során nem annak van jelentősége, hogy a hitelezőnek milyen összegű követelése állt fenn, és azt ki lehetett-e elégíteni az adós teljes vagyonából, hanem annak, hogy a tisztségviselő a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben nem az összes hitelező érdekeit szem előtt tartva járt el, és eljárása folytán az adósnál vagyonsökkenés keletkezett.

BDT2013.3036. A jelentős tartozással rendelkező adós fizetéseképtelenséggel fenyegető

helyzete megállapítható, amennyiben bevételei radikálisan csökkennek, tartozásainak kiegyenlítésére fedezettel nem rendelkezik. Ilyen helyzetben az adós tulajdonában álló, más társaságban meglévő üzletrész névérték töredékéért hozzátartozó részére történő értékesítése megalapozza az adós vezetőjének vagyoni felelősségét.

Kúria Gfv.VII.30.247/2013/9. A **fenyegető fizetéseképtelenség** megállapíthatósága tekintetében az a lényeges kérdés, hogy az adós a tartozását az esedékességkor képes-e kiegyenlíteni. Ha erre nem képes, mert nincs megfelelő pénzeszköze – vagy megfelelő hitele a tartozás kifizetésére, illetve nem tud megállapodni a hitelezővel a teljesítés más módjában, vagy a teljesítési határidő módosításában -, akkor bekövetkezik a fenyegető fizetéseképtelenség abban az esetben is, ha az adós egyéb vagyona – kimutatások szerint – fedezetet nyújtana a tartozások kielégítésére. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének jelentősége az, hogy ennek fennállása alatt a vezető tisztségviselőnek a hitelezői érdekeket szolgálva, és nem a gazdálkodó szervezet tulajdonosainak az érdekét figyelembe véve kell gazdálkodnia.

BDT2014.3144. A gazdálkodó szervezet vezetőjének kártérítési felelőssége fennáll, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, mert foglalóval biztosított olyan szerződést kötött, amelynek teljesítésére előre láthatóan a szervezet képtelen volt. Csak akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy valamennyi elvárható intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. **Azzal nem védekezhet, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetet nem ő idézte elő.**

BDT2014.3241. I. Az ügyvezető kártérítési felelőssége körében a hitelezőnek kell bizonyítania, hogy a felszámolás alá került gazdasági társaság vagyona a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztétől a felszámolás kezdő időpontjáig mekkora összeggel csökkent. Ennek során figyelemmel kell lenni arra, hogy az ügyvezetői feladatok ellátása során tett intézkedések milyen okozati összefüggésben állnak az egyes vagyonelemek csökkenésével. Az ügyvezetőnek mérlegelnie kell, hogy mely hitelezők követelését elégíti ki, ennek azonban a fizetőképesség helyreállításához kell igazodnia. Másként kell megítélni a külső hitelezőket és a társaság tagjait, mint tagi kölcsönöket nyújtó és így a társaság hitelezőjévé váló személyeket. A tagi kölcsönök visszafizetése nem hiúsíthatja meg a külső harmadik személy hitelezők követeléseinek kielégítését.

BH2014.188. A **fenyegető fizetéseképtelenség** bekövetkezik, ha az adós tartozását esedékességkor előreláthatólag nem képes kiegyenlíteni. Ennek fennállása alatt a vezető tisztségviselőnek a hitelezői érdekeket szolgálva kell gazdálkodnia. Ez a kötelező gazdálkodási elv addig áll fenn, amíg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet [1991. évi XLIX. tv. 33/A. §].

BH2014.279. A Cstv. 63. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezésen, a felszámolási eljárás jogerős lezárásán azt az időpontot kell érteni, amikor az adós társaság felszámolásának megszüntetéséről szóló végzésről valamennyi érintett hitelező tudomást szerezhet, tehát amikor az erről szóló jogerős bírósági határozat a Céglőnyben közzétételre kerül [1991. évi XLIX. tv. 33/A. §, 63. § (3) és (4) bek.].

BH2015.104. A vezető tisztségviselő felszámolás alá került adós cég vagyonsökkenéséért való helytállási kötelezettsége vizsgálata esetén az általa nyújtott tagi kölcsön nem a kimentés körében értékelendő, hanem a tekintetben, hogy az e jogcímen átadott pénzösszeg kompenzálja-e az ügyvezetői magatartás folytán bekövetkezett vagyonsökkenést [1991. évi XLIX. tv. 33/A. §, 57. § (1) bek.].

8. Felszámolás kezdő napja után a volt vezető tisztségviselő jognyilatkozatai illetve az adós általi kifizetés

EBH2003.961. I. A felszámolás kezdő időpontja objektív időpont, amely független attól, hogy az érdekeltek arról mikor értesültek. A felszámolás kezdő időpontja után a felszámolási eljárásen kívül a jogszerű követelések jóhiszemű kiegyenlítésére sincs lehetőség. Az így esetleg **kifizetett követelést a hitelező a felszámoló felhívására köteles visszafizetni** [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 4. § (1) bek., 28. § (2) bek., 34. § (2) bek., 57. § (1) bek., 58. § (1) bek.].

BH2004.469. A felszámolás kezdő időpontját követően, de annak közzétételét megelőzően, a **hitelezői igényeket a cég vezetése jogszerűen nem teljesítheti** - Az adós gazdálkodó szervezet vagyona ugyanis ún. felszámolási vagyonná válik, amelyre vonatkozó jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet [1991. évi XLIX. törvény 4. §, 34. §, 38. §]. Az adós hitelezője pedig a gazdálkodó szervezetnek a felszámolás körébe tartozó vagyonából a módosított Cstv. 57. §-a (1) bekezdésében meghatározott sorrend figyelembevételével tarthat igényt kielégítésre, a Cstv. 58. §-ának (1) bekezdésében meghatározott időpontban.

EBH2004/1146. I. Az **álgépviselő jognyilatkozata** a képviseltet nem köti, így kölcsönös akaratnyilatkozat hiányában a **szerződés nem jön létre** [1959. évi IV. törvény 219. § (1)-(2) bek., 221. § (1) bek.]. II. Nem létező szerződésből eredő elszámolásra a jogalap nélküli gazdagodás és a jogalap nélküli birtoklás szabályait kell megfelelően alkalmazni (1959. évi IV. törvény 112-113. §, 193. §).

A Győri Ítéltábla Polgári Kollégiumának 1/2006.(XII.1.)sz. kollégiumi véleménye „A felszámolás kezdő időpontja után, **képviselőre jogosultság hiányában kötött illetve teljesített ügyletek** megítélésének néhány kérdése" tárgyában

I. A felszámolás kezdő időpontját követően a vagyonnal kapcsolatosan csak a felszámoló tehet nyilatkozatot. Az ezzel ellentétesen, a korábban képviselőre jogosult személy által megtett szerződési nyilatkozat tekintetében az **álgépviselő** szabályait kell alkalmazni - a cégnyilvántartási szabályok szerint jóhiszemű, ellenérték fejében szerző harmadik személlyel szemben is.

II. Ha az álgépviselő eljárását (nyilatkozatát) utóbb a felszámoló nem hagyja jóvá, a nem létező szerződés jogkövetkezményét a **jogalap nélküli gazdagodásra** és a jogalap nélküli birtoklásra vonatkozó szabályok szerint kell levonni.

III. A hitelező az adóssal szemben a jogalap nélküli gazdagodás miatt őt megillető pénzkövetelését a felszámolás kielégítési szabályai szerint érvényesítheti. A **dologra fordított szükséges költségei** felszámolási költségnek minősülnek, visszatartási jog azonban nem illeti meg.

IV. A **felszámolás kezdő időpontját követően az adós részéről történő teljesítés** - még ha valós követelés kielégítését célozta is - annak jogszerűtlensége, az adott hitelezőnél kimutatható előny és a többi hitelezőt ért hátrány miatt a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint követelhető vissza.

BDT2006.1370. A felszámolás kezdő időpontja után az adós részéről a felszámolási eljárásen kívül az egyébként jogszerű követelések kiegyenlítésére sincs lehetőség. Nincs jelentősége a jogosult jóhiszeműségének sem, a képviselői jog nélkül eljáró volt törvényes képviselő

rendelkezéséhez joghatályok nem fűződhetnek. Az így **kifizetett követelést a hitelező a felszámoló felhívására köteles visszafizetni.**

BH2007.233. A felszámolás kezdő időpontját követően az **adós ügyvezetője által megkötött munkaszerződés érvénytelen.** Az érvénytelen munkajogi megállapodásból eredő jogokat és kötelezettségeket azonban úgy kell elbírálni, mintha azok érvényesek lettek volna [1991. évi XLIX. törvény 47. § (5) bek.; 1992. évi XXII. törvény 8. §, 10. §].

EBH2007.1614. I. Jogellenes az **adós teljesítése a hitelező részére a felszámolás kezdő időpontja után,** mert a teljesítésre az adott időpontban és az adott módon már nem volt jogi lehetőség. A jogellenes vagyonmozgás egyúttal az 1959. évi IV. törvény 361. §-ában szabályozott jogalap nélküli fizetést is megvalósítja, mert ahhoz a hitelező nem a 1991. évi XLIX. törvényben írt módon és rangsorban jutott hozzá [1991. évi XLIX. törvény 4. §, 34. § (2) bek., 38. § (3) bek., 1959. évi IV. törvény 361. §]. **(BH2007. 342.)**

BDT2007.1558. I. A felszámolás kezdő időpontja után a **képviselő** nem a tagok döntésén, hanem a **bíróság kijelölő határozatán alapul.** A felszámolási létszakban a harmadik jóhiszemű személy már nem hivatkozhat arra, hogy az adós képviselőjének személyében bekövetkezett változásról nem tudott, és ezért a szerződés érvényesen jött létre közte és az adós gazdálkodó szervezet között.

BDT2007.1610. I. A felszámolás kezdő időpontja után az adós által kötött szerződés - a felszámoló utólagos jóváhagyása hiányában - **létre nem jött szerződésnek** tekintendő.

BH2007.20. A **hitelintézet** szerződésszegést követ el, ha olyan személytől fogad el megbízást, akinek rendelkezési joga a törvény értelmében megszűnt. A **szabálytalan átutalással okozott kárért** az 1959. évi IV. törvénynek a kártérítésre vonatkozó szabályai szerint kell helytállnia [1959. évi IV. törvény 318. § (1) bek., 339. § (1) bek., 529. § (1) bek.; 1991. évi XLIX. tv. 20. § (1) bek., 29. § g) pont, 34. § (2) bek.; 232/2001. (XII. 10.) Korm. r. 8. § (10) bek.].

ÍH2010.140. I. A felszámolás kezdő időpontja után a volt tisztségviselő által tett jognyilatkozat nem a jogszabályba ütközik, hanem az álképviselőként tett jognyilatkozata a képviselt adóst nem köti, ezért szerződés a képviselt és a harmadik személy között nem jön létre. Az álképviselő ténylegesen megtett (létező) jognyilatkozata pedig érvénytelen, mivel a képviselt nevében tett olyan jognyilatkozatot, amire a képviselt szándéka nem terjed ki.

II. Amennyiben az érvénytelenség jogkövetkezményeként marasztalás kérhető, a megállapítás törvényi feltételei hiányoznak, ebben az esetben a felperes keresetében marasztalásra irányuló kérelmet köteles előterjeszteni. Ennek hiányában az érvénytelenség megállapítására irányuló keresetet – az ügy érdemében hozott ítélettel – el kell utasítani. [Ptk. 221.§ (1) bekezdés, Cstv. 34.§ (2) bekezdés, Pp. 123.§] (Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.500/2008. szám)

BH2011.140. A felszámolás kezdő időpontja után az adós képviselőjében eljáró beltág által a hitelezői igény kielégítése az adós vagyonából jogellenes. Az átutalt összeget a jogalap nélkül gazdagodó hitelezőnek vissza kell fizetnie az adós vagyonába (1991. évi XLIX. törvény 34. §, 50. §, 57. §, 1959. évi IV. törvény 361. §).

ÍH2011.175. I. A felszámolás kezdő időpontja olyan objektív időpont, amelyhez a jogkövetkezmények a törvény erejénél fogva, a felek tudomásszerzésétől függetlenül

kapcsolódnak. ettől az időponttól kezdve az adós vagyonával csak a felszámoló rendelkezhet, ezért az adós ügyvezetője által a felszámolás kezdő időpontja után tett jognyilatkozat – jóváhagyás hiányában – a célzott joghatást nem váltja ki, az ügyvezető álképviselőnek minősül. [Cstv. 27.§ (1) bekezdés, 34.§ (2) bekezdés, Ptk. 221.§]

II. Az álképviselő által kötött szerződés létre nem jött szerződésnek minősül, ezért nem az érvénytelen szerződés esetény irányadó szabályok alkalmazandók; a szerződés létre nem jött miatt tulajdoni alapon van helye az eredeti ingatlan-nyilvántartási és birtokállapot helyreállításának. [Ptk. 116.§ (2)-(3) bekezdései, 193.§]

I. A vagyoni kár az a hátrány, amely a károsult vagyonát a károkozó magatartásánál fogva éri. A kár nem csak a károsult aktív vagyonának csökkentésével, hanem passzív vagyonának (tartozásainak) növekedésével is bekövetkezhet, hiszen mindkét eredmény rontja a vagyon egyenlegét. [Ptk. 339.§ (1) bekezdés] (Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.270/2011/6. szám)

ÍH2011.176. I. A felszámolás kezdő időpontja után az adós vagyonával joghatályosan csak a felszámoló rendelkezhet. Az adós ügyvezetője által tett jognyilatkozat – a felszámoló jóváhagyásának hiányában – álképviselő által tett nyilatkozatnak minősül. [Cstv. 27.§ (1) bekezdés, 34.§ (2) bekezdés]

II. Az álképviselő eljárása semmiféle joghatást nem fejt ki az álképviselt jogviszonyaira. Álképviselőre a képviselő aktív és passzív oldalán – a jognyilatkozat, teljesítés elfogadása során – is sor kerülhet. [Ptk. 221. § (1) - (2) bekezdés]

III. A vagyoni kár az a hátrány, amely a károsult vagyonát a károkozó magatartásának fogva éri. A kár nem csak a károsult aktív vagyonának csökkentésével, hanem passzív vagyonának (tartozásainak) növekedésével is bekövetkezhet, hiszen mindkét eredmény rontja a vagyon egyenlegét. [Ptk. 339. § (1) bekezdés] (Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.270/2011/6.)

9. Felszámolás körébe tartozó vagyon

BDT2002.735. A felszámolás kezdő időpontjától a felszámolás alá került gazdálkodó szervezet vagyona úgynevezett **felszámolási vagyonná** válik, ettől kezdve a vagyonnal **kizárólag a felszámoló jogosult rendelkezni**. A felszámolás kezdő időpontja az azt elrendelő bírósági végzés jogerőre emelkedéséhez igazodó objektív határidő, amely független attól, hogy az érdekeltek arról mely időpontban értesültek.

BH2002.28. A **lábon álló terményre létrejött opciós szerződés** alapján az adott terület birtokbavétele megvalósul azáltal, hogy a vevő az eladóval vállalkozási szerződést köt az elvégzendő mezőgazdasági munkákra és a termény betakarítására. Ezzel az adott terület a lábon álló terméssel a tulajdonjog megszerzőjének hatalmába kerül, tehát a termés már az elválással a vevő tulajdona lesz [Ptk. 117. § (2) bek., 125. § (1) bek., 375. § (1) bek., az 1993. évi LXXXI. tv.-nyel és az 1997. évi XXVII. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (többször mód. Cstv.) 1. § (3) bek., 4. § (1) bek., 38. § (3) bek., 47. § (1) bek., 48. §].

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.166/2003. Amennyiben a felszámolási eljárásban külső harmadik személy arra hivatkozik, hogy végrehajtási árverés keretében már korábban megszerezte az adós tulajdonaként nyilvántartott ingatlan tulajdonjogát, illetve kötelmi igénye keletkezett a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésére, a tulajdoni igényével összefüggésben önálló kifogásolási jogosultsága nincsen, a felszámoló pedig nem kötelezhető arra, hogy vitás tulajdoni igényt a felszámolás keretében elismerjen. A **tulajdoni igény** érdemi elbírálása nem tartozik a felszámoló bíróság hatáskörébe, hanem az általános hatáskörű bíróság előtt peres eljárás keretében érvényesíthető.

BH2003.293. Érvényes **tulajdonjog-fenntartás** esetén az azzal érintett dolog nem tartozik az adós gazdálkodó szervezet felszámolás körébe vonható vagyonához [Ptk. 368. §, az 1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 3. § (1) bek. a) pont, 4. § (1) és (2) bek.].

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.576/2004. Az adós részére átadott **óvadék** akkor nem válik az adós vagyonának részévé, ha az óvadékként átadott pénzösszeget az adós a vagyontól ténylegesen elkülönítve, külön számlán vagy alszámlán őrzi. Az alvagyonként kezelt összeg ilyen esetben nem része az adós vagyonának, ezt a felszámolástól függetlenül köteles a felszámoló a hitelező részére kiadni, megfizetni. Amennyiben viszont az óvadékként átadott pénzösszeg az adós birtokába és használatába került anélkül, hogy azt harmadik személyek által is felismerhető módon alvagyonként, a többi vagyontárgyaitól elkülönítve kezelte, az adós vagyonának részévé válik, és az óvadék visszakövetelésre vonatkozó hitelezői igény csak a felszámolási eljárásban érvényesíthető. /megj. A döntés a Cstv 2004. május 1. napjáig hatályban volt 38. § (5) bekezdésén alapul./

BDT2005/6/80. A felszámolás körébe tartozó **vagyonnal kapcsolatos egyéb** - nem pénz, vagy pénzben kifejezett - **követelést** nem a felszámolási eljárás keretében, hanem az általános hatáskörű arra illetékes bíróság előtt lehet és kell a jogosultaknak érvényesíteni. [Csődtv. 38. § (3) bek.; Pp. 28. §] (Fővárosi Ítéltábla 12. Fpkf. 45.174/2004/2.)

ÍH2005/2/87. Ha a **lízingelt vagyontárgy** tulajdonjogát az adós a felszámolás kezdő időpontjáig nem szerezte meg, a vagyontárgy nem tartozik az adós vagyonába, így azt a

lízingbeadó kérelmére ki kell adni. Az ezzel kapcsolatos jogvitában az általános hatáskörrel rendelkező bíróság jár el. [1991. évi IL. tv. (Cstv. 4. § (1)-(2) bek., 38. § (3) bek.)]

BDT2005.1109. A földhivatal kártérítési felelősséggel tartozik, ha a felszámolás jogerős elrendelésének tényét erre irányuló bírósági megkeresés ellenére **nem jegyzi be** az ingatlan-nyilvántartásba, s ennek következtében a végrehajtó az ingatlant értékesíti. A károsult önhibája azonban kármegosztás alapjául szolgálhat.

BDT2005.1233. A felszámolási vagyonba nem tartozó ingóság kiadása iránti igény az általános hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság előtt érvényesíthető. Amennyiben tehát a hitelező az adóssal megkötött adásvételi szerződésben tulajdonjogát az áruk felett a vételár kiegyenlítéséig fenntartotta, és a vételár-kifizetés hiányában a meglévő áruk kiadását tulajdonjoga alapján követeli, a tulajdoni igény a felszámolási eljárásban nem bírálható el, hanem érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítani.

ÍH2006.43. I. Forgóeszközként nyilvántartandó vagyonelemnek minősül a követelés is. Ebből következően pedig a számviteli szabályok értelmében az adós tulajdonában volt ingatlanok árverési értékesítése során a **végrehajtóhoz befolyt és még ki nem fizetett ellenértéket** az adós vagyonának kell minősíteni. (Győri Ítéltábla Gf.IV.20.300/2006/5.)

BH2007.376. II. Az 1991. évi XLIX. törvény jelen eljárásban alkalmazandó, 2004. május 1. napjáig hatályban volt 38. § (5) bekezdése csak a szerződés alapján nyújtott **óvadékra** rendelkezett akként, hogy a felszámolás kezdő időpontjában a megállapodás megszűnik és az óvadék tárgyát képező vagyont a felszámoló részére ki kell adni [1991. évi XLIX. törvény 4. § (1) bek., 38. § (5) bek.].

Pécsi Ítéltábla 1/2008. (X.10.) sz. Kollégiumi véleménye az adós vagyonához tartozó vagyontárgyon fennálló **közös tulajdon megszüntetésének lehetőségéről a felszámolási eljárás alatt:** 1. A felszámoló önálló mérlegelési jogkörében dönthet az adós gazdálkodó szervezet Ptk. 147.§-án alapuló igényének érvényesítése mellett. Amennyiben a Cstv. 49.§ szerinti értékesítés formáit kimerítette, az adós igényét - az adós nevében - a tulajdonostársakkal szemben indított peres eljárásban érvényesítheti. Ha az adós igényét peres eljárásban érvényesíti, az adós gazdálkodó szervezet keresetossági joga a Ptk. 147.§-a alapján fennáll, ezért a kereset keresetossági jog hiánya miatt nem utasítható el. A keresetet a perben a Ptk. 148.§, illetőleg a Legfelsőbb Bíróság 1/2008. számú kollégiumi véleménye figyelembevételével kell elbírálni, a bíróság azonban nem alkalmazhat olyan megszüntetési módot, ami a Cstv. értékesítési szabályaival ellentétben áll.

2. A felszámoló az adós vagyona felől széles mérlegelési jogosultsággal dönthet, önállóan jogosult eldönteni azt is, hogy az adós érdekében áll-e a tulajdonközösség megszüntetése iránti per megindítása. Ilyen per megindítására azonban nem kötelezhető.

BDT2008.1772. Az adós vagyonához tartozik - mint követelés - az **ügyvezetővel szembeni kártérítési igény**. Amennyiben az ügyvezető az általa képviselt cégnek - az adósnak - kárt okozott, a felszámoló a polgári jogi kárigényt saját maga is érvényesítheti, illetve azt engedményezheti. Az ügyvezetővel szemben a büntetőjogi feljelentés megtétele a kártérítési igény érvényesítését nem helyettesíti; a **büntetőeljáráshoz hozott felmentő ítélet sem akadályozza** annak, hogy a büntetőjogi következménnyel nem járó cselekmény **polgári perben az ügyvezető kártérítési felelősségét megalapozó** magatartásként minősüljön.

BH248/2008. Végrehajtási kifogással támadható az önálló bírósági végrehajtó intézkedése, illetve mulasztása amiatt, hogy a Cstv.-nek a 2004. május 1-je előtt indult felszámolási eljárásban irányadó szabálya szerint a felszámolás kezdő időpontja után a végrehajtási költségeket a felszámolónak nem utalta át, hanem azt a végrehajtási letéti számláról a saját számlájára utalta [1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 38. §; 2004. évi XXVI. tv. 52. §; 1994. évi LIII. tv. (Vht.) 217.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.285/2009/6.

Az olyan "**jóteljesítési garancia**", amely lehetővé teszi a megrendelő részére hibás teljesítés esetére a kijavítás költségeinek közvetlen érvényesítését a vállalkozói díjból visszatartott összegből, óvadékként funkcionál a vállalkozási szerződés hibás teljesítésével kapcsolatos szavatossági jogok biztosítására. A Cstv. 38.§ (5) bekezdése alapján a vállalkozói díjból visszatartott jóteljesítési garancia esetén a megrendelőnek a felszámolás kezdő időpontját követő 3 hónapja van arra, hogy a felszámolás kezdő időpontját megelőző időszakban keletkezett, illetve az azt követő 3 hónap alatt felmerült - és a vállalkozó által ki nem javított - hibák tekintetében szavatossági jogait érvényesítve, követelését kielégítse a visszatartott összegből. A 3 hónap letelte után megmaradt összeget azonban, a Cstv. kifejtett rendelkezése alapján át kell adnia a felszámoló részére, akinek a továbbiakban ezt az összeget elkülönítetten kell kezelnie. Amennyiben a szerződésben vállalt határidőben - a felszámolási zárómérleg fordulónapjáig - az adós hibás teljesítéséből eredő szavatossági igény merül fel, a megrendelő a kijavíttatás, stb. költségét zálogjoggal biztosított hitelezői követelésként érvényesítheti az óvadék megmaradt összege erejéig. Ha a zárómérleg fordulónapján még marad fel nem használt pénzösszeg a jóteljesítési garanciaként visszatartott összegből, azt a felszámoló felhasználhatja a hitelezői igények kielégítésére."

BDT2009.1989. A felszámolási vagyon körén kívül eső vagyontárgyakkal kapcsolatban a törvény nem állapít meg a felszámoló számára semmilyen kötelezettséget. Ezért az e vagyontárgyakkal kapcsolatos igények kifogás előterjesztésével, illetve általában a felszámolási eljárás keretei között nem érvényesíthetőek.

BH2009.146. A felszámolási vagyonba került ingatlannal kapcsolatos, szerződésen alapuló rendelkezési jogok csak akkor érvényesülnek, ha az 1991. évi XLIX. törvény speciális szabályai azt nem zárják ki (1991. évi XLIX. törvény 4. §, 34. § és 38. §).

ÍH73/2010. (Györi Ítéltábla Gf. II. 20.465/2008/2.) A feleknek a **garanciális visszatartásra** a vállalkozási szerződés keretében kötött megállapodása nem minősíthető más szerződést biztosító, járulékos jellegű óvadéki szerződésnek [**Ptk. 270. § (1) és (2) bekezdés**, Cstv. **38. § (5) bekezdés**]. Így e díjtétel megfizetése, amennyiben annak felhasználására a garanciális javításokra nem, vagy nem teljes körűen kerül sor, a felek közti vállalkozási szerződésben foglaltaknak megfelelően, a jótállás idő elteltével válik esedékessé.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.307/2010/7. Ha a víziközmű vagyont működtető gazdasági társaság felszámolás alá került, a felszámoló követelheti az adósnak, mint szolgáltatónak a javára víziközmű fejlesztési hozzájárulás fizetését, akkor is, ha azt az összeget az adós már nem tudja fejlesztésre fordítani.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.224/2011/3. A „NATURA 2000 terület” megjelölés önmagában nem emel ki egy ingatlant a felszámolási vagyonból. A termelőszövetkezet

földhasználati jogának megítélése a természetvédelmi oltalom alatt álló ingatlanok tekintetében.

BDT2012.2691. A Csődtv. kizárólag a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelés esetén rendelkezik úgy, hogy azokat a felszámolás kezdő időpontja után csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni, a nem pénzkövetelés jellegű (egyéb vagyoni) igényekre a felszámolást elrendelő bíróságnak nincsen hatásköre, azokat az általános hatáskörű, illetékes bíróság előtt lehet és kell a jogosultaknak érvényesíteni.

BH2014.304. Nincs akadálya annak, hogy a vállalkozó a hibás teljesítésből eredő kötelezettségeit egyösszegű díj fizetésével megváltsa [1959. évi IV. tv. 200. § (1)-(2) bek., 314. § (2) bek., 1991. évi XLIX. tv. 4. § (1) bek., 38. § (5) bek.].

BH2015.168. Az adóshoz tévesen átutalt pénzeszköz nem tartozik az adós felszámolás hatálya alá eső vagyonába [1959. évi IV. tv. 361. § (1) bek.; 1991. évi XLIX. tv. 4. § (1) bek., 28. § (4) bek., 51. § (1)-(3) bek.].

10. Hitelezői választmány megalakulása, jogai

BH2000.313. A hitelezői választmány a megalakulásáról a bíróságot csak értesíteni köteles. A bíróság a hitelezői választmány **megalakulásának szabályszerű voltát** nem vizsgálja, erről határozatot csak abban az esetben hoz, ha a felszámoló az őt jogszabály szerint terhelő, a hitelezői választmánnyal kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti, s ezért a hitelezők - a felszámoló intézkedésének elmaradása miatt - kifogással élnek [az 1993. évi LXXXI. tv.-nyel és az 1997. évi XXVII. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (többször mód. Cstv.) 5. § (3)-(4) bek., 6. § (1) bek., 28. § (2) bek. f) pont, 46. § (3) és (6) bek., 51. § (1) bek., 54. §].

BH2000.460. A felszámoló a hitelezői választmány vagy a hitelezők 10%-ának erre irányuló kérelme alapján köteles, egyes hitelezők ilyen irányú követelése alapján azonban nem köteles **tájékoztatást adni** az adós vagyoni helyzetéről. Az egyes hitelezők tájékoztatását a közbenső mérleg biztosítja [az 1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. 5. § (1) bek. a) pont, 51. § (1) bek., 57. § (1) bek. a) pont].

BH2004.515. A hitelezői választmány képviseleti szerv - A felszámolási eljárást lefolytató bíróság a képviselet vizsgálata körében ellenőrizheti a 1991. évi IL. törvény 5. § (3) bekezdésében írt feltételek meglétét, vagy hiányát - Az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kell azt, hogy a hitelezői választmány nevében, képviselőjeként, illetve maga a hitelezői választmány a jelen esetben igényelheti-e a felszámolói tájékoztatást, illetve jogosult-e kifogás előterjesztésére [1991. évi XLIX. tv. 5. § (3) bekezdés].

Győri Ítélőtábla Fpkhf.II.25.254/2006/2. Hitelezői választmány a **felszámoló közreműködése nélkül is megalakulhat**. Több hitelezői választmány megalakulása esetén azt a hitelezői választmányt kell választmánynak tekinteni, amely megalakulását először jelenti be a bíróságnak. A felszámoló felé történő bejelentésnek nincs jelentősége ebből a szempontból.

BH2009.155. A hitelezői választmány szabályszerű megalakulásának nem előfeltétele, hogy a felszámoló a törvényben írt határidőn belül a hitelezőket a választmány megalakítása céljából összehívja. A felszámolónak ez a kötelezettsége törvényi biztosítéka annak, hogy a hitelezők élhessenek a hitelezői választmány megalakítására vonatkozó jogosultságukkal [1991. évi XLIX. tv. 39. § (1) bek., 5. §]. (BH 5. kötet, 2009.05.01.)

ÍH2011.91. Az adós termelő eszközeinek bérbeadás útján való hasznosítása is gazdasági tevékenységnek minősül, így hitelezői választmány alakulása esetén ez a tevékenység is csak a hitelezői választmány egyetértésével folytatható. [Cstv. 5.§, 46.§]

ÍH2012.90. A hitelezői választmány részére a jogszabályban biztosított tájékoztatói, egyetértési, hozzájárulási, észrevételezési jogoknak a felszámoló részéről történő megsértése esetén a **hitelezői választmány sérelmett szenvedett félnek** minősül, és mint ilyen, maga is jogosult kifogás előterjesztésére. [Cstv. 5. § (2) bekezdés, 51. § (1) bekezdés] (Debreceni Ítélőtábla Fpkhf.IV.30.056/2012/2.)

BH2014.88. Ha a felszámolási eljárásban a Hitelezői Választmány nyújtotta be a kifogást, az eljárásban ő minősül félnek és ő gyakorolhatja az eljárási jogokat, nem a Választmányt működtető hitelezők [1991. évi XLIX. tv. 5/A. § (1) bek., 51. §].

Kúria Gfv.VII.30.015/2014/3. A felszámolás kezdő időpontját követően a felszámoló által nyilvántartásba vett több hitelezői igény megszerzésével az azt megszerző hitelező annyi hitelezőnek minősül, ahány nyilvántartásba vett követelést megszerzett. A szavazat számlálásakor – Cstv. 5/A. § (4) bekezdésében foglaltak alapján - azt kell figyelembe venni, hogy a felszámoló eredetileg hány hitelezőt vett nyilvántartásba. A **választmány** megalakításakor azonban ügyelni kell arra, hogy a választmányban legalább 3 hitelező részt vegyen (Cstv. 5/A.§ (4)-(5) bekezdés), mert a törvénynek a tagság számára vonatkozó rendelkezése miatt nem alkalmazható a jogutódlással kapcsolatban az előzőekben kifejtett levezetés.”

11. Hitelezők tájékoztatáshoz való joga, iratbetekintés

BH2000.460. A felszámoló a hitelezői választmány vagy a hitelezők 10%-ának erre irányuló kérelme alapján köteles, egyes hitelezők ilyen irányú követelése alapján azonban nem köteles tájékoztatást adni az adós vagyoni helyzetéről. Az egyes hitelezők tájékoztatását a közbenső mérleg biztosítja.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.020/2004/2. A felszámolót terhelő **tájékoztatási kötelezettség** az adós adott időpontban fennálló általános gazdasági és pénzügyi helyzetére vonatkozik, nem jelenti azonban, hogy a felszámoló minden egyes konkrét intézkedése miatt - ami az adós gazdasági és pénzügyi helyzetére kihatással van - számadással tartozna a hitelezők irányában. A felszámoló nem köteles iratmásolatokat megküldeni, vagy rendelkezésre bocsátani a hitelező részére, azonban a hitelező az iratok őrzésének helyén a felszámoló munkájának zavarása nélkül az iratokba betekinthez, egyes iratokról feljegyzéseket készíthet.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.489/2004. A felszámoló nem köteles minden konkrét intézkedésről – ami az adós gazdasági és pénzügyi helyzetére kihatással van – tájékoztatást nyújtani a hitelezők részére, mivel a tájékoztatásadási kötelezettség nem jelent egyúttal számadási kötelezettséget is.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.466/2004. A törvény által kötelezően meghatározott körben nem mérlegelhető a felszámoló tájékoztatásadási kötelezettsége, a törvény azonban nem zárja ki azt sem, hogy a kötelezően elírt eseteken túl a felszámoló az egyes hitelezők részére további tájékoztatást adjon, illetve ennek elmaradását a hitelező kifogásolja. Amennyiben a hitelező által igényelt információ, tájékoztatás jellege, súlya az adott körülmények között ezt indokolja, a felszámoló a **törvényben előírt eseteken kívül is kötelezhető** a szükséges tájékoztatás nyújtására, illetőleg a hitelező irat betekintésének biztosítására.

Fővárosi Ítéltábla Fpkf.12.44.610/2004/2. A felszámoló a vitatott hitelezői igényrel rendelkező hitelezők részére is köteles biztosítani hitelezői jogaik gyakorlását. Nem köteles azonban az adós vagyoni és pénzügyi helyzetéről minden hitelező számára korlátozás nélkül tájékoztatást adni.

Fővárosi Ítéltábla Fpkf.15.44.076/2005/3. A Csódtörvény nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet tulajdonosát általában jogosítja fel tájékoztatás kérésre.

Legfelsőbb bíróság Gfv.XI.30.221/2005/4. A felszámoló nem tagadhatja meg a hitelezőnek az adós olyan irataiba való betekintését, amelynek megismeréséhez a hitelezőnek jogi érdeke fűződik, s amelyre vonatkozóan a közbenső mérlegben nem adott teljes körű tájékoztatást.

EBH2008.1890. A felszámolási nemperes eljárásnak része annak a felszámoló előtt lefolytatott szakasza is, ezért - a Cstv. eltérő rendelkezése hiányában - a felek és képviselőik azokat az iratokat is megtekinthetik, amelyek ebben a szakaszban kerültek a felszámolóhoz.

BH2009.185. A felszámoló által az adós vagyonáról, a kielégítés várható mértékéről adott - a valós helyzetnek meg nem felelő - tájékoztatás esetén a felszámoló kártérítési felelőssége megállapításának szempontjai és a károsult hitelező közreható magatartásának értékelése

(1991. évi XLIX. törvény 5. §, 54. §; 1959. évi IV. törvény 339. §, 340. §).

BH2009.212. A felszámolási nemperes eljárás része a felszámoló előtt lefolytatott szakasz is, ezért - az 1991. évi XLIX. törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek és képviselőik azokat az iratokat is megtekinthetik, amelyek ebben a szakaszban kerültek a felszámolóhoz [1991. évi XLIX. törvény 6. §; 1952. évi III. törvény 3. § (6) bek., 119. §].

ÍH2009.41. A felszámoló tájékoztatási kötelezettsége nem azonos a félnek az eljárás irataiba való betekintési jogával. Az eljárás felszámoló előtt zajló szakasza része a felszámolási eljárásnak. Arra a Cstv. eltérő rendelkezése hiányában – a felek a Pp. által szabályozott irat-betekintési joga megfelelően alkalmazandó. (Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.43.698/2007/3.)

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.059/2009/4. A hitelező a felszámoló jogszabálysértésétől számított 8 napon belül előterjesztheti kifogását arra, hogy a korábbi iratokban a felszámoló nem adott megfelelő tájékoztatást tevékenységéről.

BDT2010.2374. A Csődtv. 31. § (1) bekezdés b) pontja szerinti iratjegyzék hiányában üzleti titokra hivatkozással nem tagadhatja meg a felszámoló a közbenső mérlegre vonatkozó észrevételezési jogát gyakorolni kívánó hitelezőtől az adós irataiba való betekintést. A felszámoló nem jogosult utólag üzleti titokká minősíteni az adós olyan iratát, amelynek ilyenné minősítését az adós nem végezte el, és amelynek titokban tartása érdekében az adós a szükséges intézkedéseket nem tette meg.

BDT2014.3071. A felszámolónak a hitelezők felé fennálló tájékoztatási kötelezettségeinek elhatárolása.

12. Hitelezői igények bejelentése, nyilvántartásba vétele, regisztrációs díj, behajthatatlansági nyilatkozat

EBH2000.230. Az olyan személy, akinek nincs a felszámoló által nyilvántartásba vett követelése, nem minősül hitelezőnek; az általa - **tévedésből - befizetett nyilvántartásba vételi díj** hitelezői követelésként nem sorolható be, nem kerül az adós tulajdonába (kezelésébe), hanem azt részére - kérelmére - vissza kell fizetni [1991. évi IL. tv. 3. § (1) bek., 4. § (1) és (2) bek., 38. § (2) bek., 46. § (5) és (7) bek., 57. § (1) bek., 60. § (4) és (6) bek.].

BH2001.292. I. Annak elbírálása, hogy a felszámoló valamely **hitelezői igényt nyilvántartásba vesz-e**, vagy azt elutasítja, a **felszámoló** kizárólagos **jogkörébe** tartozik. A felszámoló csak az általa **vitatottnak** minősített igényeket köteles elbírálás végett a bíróságnak megküldeni [1993. évi LXXXI. törvénnyel és az 1997. évi XXVII. törvénnyel módosított 1991. évi IL. tv. (többször módosított Cstv.) 46. § (6) bek., 51. §].

BH2001.240. A hitelezői igény bejelentéséhez kapcsolódó **regisztrációs díj befizetésének késedelméhez** a törvény nem fűz olyan jogkövetkezményt, hogy az egyébként határidőben bejelentett követelést határidőn túl érkezettként kell nyilvántartásba venni [1997. évi XXVII. tv.-nyel is módosított 1991. évi IL. tv. (többször mód. Cstv.) 3. § (1) bek., 28. § (2) bek., 33. § (1) bek., 46. § (6) és (7) bek., 51. § (3) bek.].

BH2002.368. I. A felszámolási **eljárást kezdeményező hitelező** a felszámolási eljárás teljes tartama alatt félnek minősül, ezért a záróvégzés ellen akkor is jogosult fellebbezéssel élni, ha a nyilvántartásbavételi díjat nem fizette be [1993. évi LXXXI. tv.-nyel és 1997. évi XXVII. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (többször mód. Cstv.) 3. § (1) bek, c) pont, 22. § (1) bek., 28. § (2) bek. f) pont, 46. § (7) bek., 60. §, 63/A. §].

BH2002.368. II. Ha az **eljárást kezdeményező hitelező** a nyilvántartásbavételi díjat nem fizeti be, és hitelezői igényére a zárótárgyaláson sem hivatkozik, nem kifogásolhatja, hogy a vagyonfelosztási javaslatban hitelezőként nem szerepel [1993. évi LXXXI. tv.-nyel és 1997. évi XXVII. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (többször mód. Cstv.) 3. § (1) bek. c) pont].

BDT2002.697. A felszámoló **mulasztást** követ el, ha a **vitatott hitelezői igényt nem terjeszti elbírálás végett a felszámoló bíróság elé**. Ez a mulasztás azonban önmagában nem alapozza meg a kártérítési felelősséget, ha a mulasztás és az érvényesített kárigény között nincs okozati összefüggés. A felszámolónak a **hitelezői igények felülvizsgálatára, biztosított törvényi határidő nem jogvesztő**.

BDT2003.783. A felszámolónak nincs joga arra, hogy mint felszámoló egy **korábban elismert**, de utóbb vitatott hitelezői **igényt** a nyilvántartásból törölje, hanem azt elbírálás végett a felszámolást elrendelő **bíróságnak** kell haladéktalanul megküldenie.

EBH2003.962. A **felszámolási eljárás alatt történt tartozatlan fizetést hitelezői igényként** kell nyilvántartásba venni, annak kielégítésére a Cstv.-ben meghatározott sorrendben kerülhet sor [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 4. §, 38. § (3) bek., 57. §]. A téves átutalással a pénz feletti használat joga átszállt az adósra, a pénz a birtokába jutott. A tévesen átutalt összeget természetesen vissza kell fizetnie az adósnak, azzal jogalap nélkül nem gazdagodhat, jelenleg azonban már csak a **felszámolási eljárás keretében**, mint hitelezői igény kielégítésére

kerülhet sor. Nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság akkor, amikor a felszámolót csupán a nyilvántartásba vételre hívta fel, és az összegnek a visszafizetéséről nem rendelkezett.

BH2003.383. A hitelező a felszámoló által ellene, a felszámolás kezdő időpontja előtt indított perben előterjesztett **viszontkeresetében érvényesített követelését is köteles a felszámolóhoz bejelenteni.** A követelés felszámoló által ismert volta nem pótolja az igénybejelentést. A felszámolás közzétételét követő egy éven túl bejelentett ilyen igénnyel kapcsolatban a felszámolót nem terheli nyilvántartásba vételi kötelezettség [1993. évi LXXXI. tv.-nyel és az 1997. évi XXVII. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. 28. § (2) bek. f) pont, 38. § (2) bek., 44. § (5) bek., 45. § (5) bek. a) pont, 46. § (5) bek. b) és c) pont és (7) bek.].

Szegedi Ítélőtábla Fpkf.I.30.331/2003/2. A felszámolási eljárásban hitelezői igényként bejelentett **üzemi balesettel kapcsolatos kártérítési igényt** - mind jogalapjában, mindösszezszerűségében - a felszámolási eljárásban kell érdemben elbírálni. Bizonyítási eljárást kell lefolytatni a munkahelyi baleset bekövetkeztének tényére, az emiatt bekövetkező munkaképesség csökkenés mértékére, adott esetben orvosszakértői vélemény beszerzésével. Bizonyítani kell az üzemi balesetből eredő kártérítési járadék, a vagyoni és a nem vagyoni kártérítés összezszerűségét is.

Szegedi Ítélőtábla Fpkf.I.30.057/2003. A felszámolónak az **eljárást megindító hitelezőt** a felszámolás kezdő időpontját követően az eljárásban résztvevő olyan félnek kell tekintenie, mint aki hitelezői igényét bejelentette, nyilvántartásba vennie azonban csak akkor kell, ha az eljárást kezdeményező hitelező igazolja a felszámolónak a regisztrációs díj befizetését. A hitelezői igény bejelentéséhez kapcsolódó regisztrációs díj befizetésének késedelméhez a törvény nem fűz olyan jogkövetkezményt, hogy az egyébként határidőben bejelentett követelést határidőn túl érkezettként kell nyilvántartásba venni. A hitelezői igény **nyilvántartásba vételére** és besorolására a hitelezői igény felszámolóhoz történő **bejelentésének időpontja** az irányadó, míg a **regisztrációs díj befizetését** a hitelező a mulasztás jogkövetkezménye nélkül a felszámolási **zárómérleg elkészítésének időpontjáig teljesítheti.**

Pécsi Ítélőtábla Fpk.IV.30.297/2004/2. A felszámolás alatt keletkezett **felszámolási költségnek minősülő követelést** nem kell a felszámolónak bejelenteni, a felszámoló az ilyen követeléseket a 225/2000. (XII.19.) Korm. rendelet 6.§ (1) bek .d.) pontja alapján köteles nyilvántartásba venni.

ÍH2004/4/155. A **felszámolási eljárást kezdeményező félnek** hitelezői igényét külön nem kell a felszámoló részére bejelentenie, a regisztrációs díj megfizetése alól azonban - törvényi kivételektől eltekintve - nem mentesül. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 3. § (1) bek. c) pont, 41. § (5) bek., 46. § (5) és (7) bek., 57. § (1) bek. a) és c) pont] (Fővárosi Ítélőtábla 15. Fpkf. 44.363/2004/3.)

ÍH2004/2/73. I. A 40 napon túl, de egy éven belül bejelentett hitelezői igények felülvizsgálata és a vitathatónak minősített igények bíróság elé terjesztése is kötelező. A **hitelezői igény „feltételes” nyilvántartásba vételére nincs mód**, ez lényegét tekintve a hitelezői igény vitatását jelenti [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 37. § (1) bek., 46. § (5) és (6) bek.].

II. A hitelező tőkeköveteléséhez kapcsolódó **ügyleti kamat** követelés összecszerűségének **pontos meghatározása** és besorolása nem maradhat el jogszerűen. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 57. § (1) bek.] (Fővárosi Ítéltábla 15. Fpkf. 40.180/2003/4.)

BH2004.426. Az **adóhatóság**, mint hitelező akkor nem köteles **nyilvántartásba-vételi díjat** fizetni, ha a hitelezői igényét 2003. június 19-e előtt bejelentette és június 19-éig a felszámoló azt visszaigazolta, illetve a Cstv. 46. § (6) bekezdése alapján, mint vitatott hitelezői igényt a felszámolást elrendelő bíróságnak nem küldte meg [1991. évi IL. tv. 28. § (2) bekezdés, 46. §; 33/2003. (VI. 19.) AB határozata].

EBH2004.1049. A hitelezői igény bejelentésére engedett törvényi határidőket az **adóhatóság** is köteles betartani. A felszámolás közzététele előtt keletkezett **adótartozás bejelentésére** vonatkozó kötelezettség nem változik azáltal, hogy az adóhatóság a tartozást a tevékenységet záró ellenőrzése után mutatta ki. A jelen esetben a hitelező a közzététel időpontját követő egy éven túl nyújtotta be az igényét a felszámolóhoz. Ebben az esetben viszont úgy rendelkezik a többször mód. Cstv. 37. §-ának (3) bekezdése, hogy az (1) és (2) bekezdésekben foglalt esetekben az egyéves határidő elmulasztása jogvesztéssel jár. Ez olyan kogens rendelkezés, amivel kapcsolatban az igazolási kérelmet nem engedi meg a jogszabály. Az (1) és (2) bekezdésekben foglalt 40 napos határidő elteltével kapcsolatban nem zárja ki a jogszabály az igazolás benyújtását a mulasztás esetén.

ÍH2005/2/89. A **nyilvántartásba vett követelést utóbb vitathatja a felszámoló**, azonban az elismeréssel egy tekintet alá eső nyilvántartásba vétel következtében őt terheli annak bizonyítása, hogy a tartozás nem áll fenn. [Ptk. 242. § (1) bek.; 1991. évi IL. tv. (Cstv.) 46. § (5)-(6) bek.] (Fővárosi Ítéltábla 12. Fpkf. 43.353/2004/4.)

BDT2005.1290. I. A felszámolás során keletkezett **felszámolási költségnek** minősülő követeléseket a **felszámoló köteles nyilvántartásba venni**, a követelés jogosultja bejelentés nélkül is hitelezőnek minősül.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.XI.30.295/2005/6. A felszámolás kezdő időpontja után keletkezett, **felszámolási költségnek minősülő adótartozást** a felszámolónak külön hitelezői igény-bejelentés nélkül is nyilvántartásba kell vennie és a "fa" adós pénzügyi helyzetének függvényében - figyelemmel az egyéb esedékessé vált felszámolási költségekre is - ki kell egyenlítenie. - A követelés csak a felszámolási eljárásban érvényesíthető, inkasszóval nem lehet behajtani.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.400/2005. A hitelező a már befizetett **regisztrációs díj visszafizetésére** nem tarthat igényt, hanem az adós vagyonából való részesedésre jogosult, ha a felszámolási eljárás befejezésekor elegendő vagyon áll rendelkezésre a befizetett regisztrációs díj fedezetére. A regisztrációs díj **visszautalására** csak két esetben van lehetőség: ha a hitelező a felszámolási eljárást megelőzően peres eljárást indított követelése iránt, de peresztes lett, az utóbb megindult felszámolási eljárásban kérheti a befizetett regisztrációs díj arányos részének visszautalását. Visszafizetésre ezen kívül csak akkor kerülhet sor, ha a befizetés jogalap nélkül, tévedésből történt.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.479/2006. I. A hitelezői igénybejelentésnek nem feltétele, hogy egyidejűleg a nyilvántartásba vételi díj is befizetésre kerüljön, a **regisztrációs díj késedelmes befizetése** esetén a besorolásra az eredeti bejelentés időpontja az irányadó. A

késedelmes befizetés azzal a hátránnyal jár, hogy a hitelező jogosítványait csak a bejelentett igényének nyilvántartásba vételét követően gyakorolhatja. A regisztrációs díjat azonban a **jogvesztő egy éves határidőn belül** be kell fizetni. II. A **hitelezői igény engedményezése** esetén a hitelezői pozícióban alanyváltozás következik be, amely azonban nem érinti a már bejelentett követelés jogalapját, összecszerűségét. Mivel újabb hitelezői igény nem keletkezik, újabb igénybejelentésre sincs szükség, a felszámolónak - a jogutódlás igazolását követően - a hitelező személyében történt változást kell a nyilvántartásban átvezetnie, és a jogutódnak a regisztrációs (nyilvántartásba vételi) díjat sem kell ismételtén megfizetnie.

Szegedi Ítélőtábla Fpkhf.I.30.419/2006. II. A Cstv. hitelezői igények elbírálására vonatkozó rendelkezései nem tekinthetők lex specialisnak az Art. rendelkezéseihez képest. Az adóhatóság által hozott határozat csak a közigazgatási ügyekben eljáró illetékes bíróság előtt támadható; **nincs lehetőség** arra, hogy a felszámoló az **adóhatósági határozat ellen** benyújtható **jogorvoslat elmulasztását utóbb a hitelezői igény nyilvántartásba vételekor pótolja**, a jogerős adóhatósági határozat felülbírálatára a felszámolási eljárásban a bíróság már nem jogosult.

ÍH2006/2/84. A határidőn belül bejelentett hitelezői igény (például a **regisztrációs díj** befizetésének) **hiánya a közzétételt követő egy év elteltével joghatályosan nem pótolható.** Az egy éves jogvesztő határidő nem csak a bejelentés határidejére, hanem a bejelentett igény hiányainak pótlására is kihat. [1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 37. §; 46. § (5) és (7) bek.]. (Fővárosi Ítélőtábla 11.Fpkf.45.477/2004/3.)

BDT2006.1352. A felszámolónak a hitelezői igénybejelentés felülvizsgálata során észlelnie kell, ha az igénybejelentésből, illetőleg mellékleteiből kitűnően a tőkekövetelés jogosultja nem az azt bejelentő hitelező, és hogy a bejelentő hitelező az engedményestől meghatalmazással nem rendelkezik. Az **egyeztetési kötelezettség** körében ezért fel kell hívni az igénybejelentőt arra, hogy a **hitelezői minőséget**, vagy képviseleti jogosultságát **igazolja**.

BDT2006.1481. A felszámoló **nem tagadhatja** meg a hitelező követelésének **nyilvántartásba vételét** azért, mert a követelés alapján **számla kiállítása nem történt meg.** A számlaadási kötelezettség elmulasztása jogosulti késedelem, amely sem az adásvételi szerződés létrejöttét, sem a tartozás tényét nem teszi vitássá.

EBH2006.1430. I. Az **adóhatóságnak** az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényben részére biztosított határidőben kell lefolytatnia a felszámolás alá került adós adóellenőrzését. Az **ellenőrzés eredményeként feltárt adóhiány** az adóhatóság részéről csak az ellenőrzés eredményeként válik ismert követeléssé [2003. évi XCII. törvény 25. § (1) bek. c) pont, 86. § (1) bek., 87. § (1) bek., 89. § (1) bek. a) pont, 164. §]. II. Az adóhatóság határozatában a felszámolási eljárás alatt végzett adóellenőrzés eredményeként megállapított adó a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül válik esedékessé. Ettől az időponttól számított **40 napon belül bejelentett** adókövetelést a felszámolónak határidőben érkezettként kell nyilvántartásba vennie [1991. évi XLIX. törvény 28. § (2) bek. f) pont, 37. § (2) bek.; 2003. évi XCII. törvény 37. § (1) bek.].

BDT2006.1503. A felszámolás alatt hozott, az azt megelőző időszakra vonatkozó **záró adóellenőrzési határozatban megállapított adóhiány** a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt fizetendő meg, ez a tartozás esedékességének időpontja. Az ilyen adótartozással kapcsolatos hitelezői igény (mint a felszámolás alatt keletkezett, és

felszámolási költségnek nem minősülő követelés) az esedékességtől számított 40 napon belül - de legfeljebb az esedékességtől számított egy évig, illetve a zárómérleg előterjesztéséig - jelenthető be joghatályosan.

BDT2007.1693. A hitelező jogosult a teljes hitelezői igényét vagy annak egyes részeit **engedményezni**, ez jogutódlást eredményez a nyilvántartásba vett követelés tekintetében. Az engedményes igénybejelentését követően a felszámolónak a jogutódlás tényét kell a hitelezői nyilvántartáson átvezetni - az pedig **nem járhat újabb nyilvántartásba vételi díj befizetési kötelezettségével**.

2/2008. Polgári jogegységi határozat A felszámolási eljárás a végelszámolási eljárástól független, önálló eljárás. A felszámolási eljárást megelőző **végelszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igényt** a felszámoló a felszámolási eljárásra vonatkozó szabályoknak megfelelő **külön hitelezői igénybejelentés nélkül nem veheti nyilvántartásba**.

Szegedi Ítélőtábla Fpkf.I.30.091/2008. A felszámolási eljárásban **annak is be kell jelentenie hitelezői igényét**, aki a - felszámolást megelőző - **végelszámolási eljárásban félként szerepelt**. A végelszámolás és a felszámolás két önálló, egymástól független eljárás; a végelszámolási eljárás nem fordul át felszámolási eljárássá, a felszámolás semmilyen tekintetben nem minősül a végelszámolás folytatásának. A két eljárás között jogilag értékelhető kapcsolatot az sem teremt, ha a kijelölt felszámoló és a korábban eljáró végelszámoló személye megegyezik. Mindezek miatt a **végelszámolásban megtett nyilatkozatoknak a felszámolási eljárásban érdemi jelentősége nincs**.

Szegedi Ítélőtábla Fpkf.I.30.217/2008. Az adóhatóság követelése - függetlenül attól, hogy a felszámolást megelőző időtartam adóellenőrzését végezte - az **adóhiányt megállapító határozat jogerőre emelkedését követő 15 nap elteltével válik esedékessé**; a határozat a fellebbezési határidő leteltét követő naptól kezdve jogerős. A **bejelentési határidő az esedékességgel veszi kezdetét**, így a bejelentésre biztosított jogvesztő határidő - amennyiben a felszámolási zárómérleg benyújtására nem került sor -, az esedékességtől és nem a felszámolás közzétételétől számított egy év.

BH219/2008. A felszámolási eljárásban főszabályként csak a fennálló és esedékessé vált követeléseket lehet érvényesíteni; az ún. látens **nem gazdasági tevékenységből eredő hitelezői igény érvényesítésére** csak magánszemély, kis- és mikroállalkozás, valamint őstermelő jogosult [1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 35. §, 37.§, 57. § (1) bek. d) pont, 58. § (4) bek.].

BH159/2008. Ha az adós **betéti társaság elleni felszámolási eljárásban** a hitelező - a felszámolás közzétételétől számított 1 éves jogvesztő határidőn belül - szabályszerűen nem érvényesíti a követelését, s emiatt a **felszámoló** őt hitelezőként **nem veszi nyilvántartásba**, a hitelező az igényérvényesítési **jogát** nemcsak a betéti társasággal, hanem annak mögöttesen felelős **bel- és kültagjával szemben is elveszti** [1997. évi CXLIV. tv. (Gt.)* 101. §, 103. §; 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 27. §, 38. §, 46. §].

EBH2008.1884. Ha a hitelező nem jelenti be igényét a főadós állami vállalat elleni felszámolási eljárásban, akkor a mögöttes felelőssel szemben sem léphet fel a vagyoneelvonáson alapuló kezesi felelősség jogcímén.

BDT2008.1892. A felszámoló által kiállított ún. behajthatatlansági nyilatkozat rendeltetése a követelésnek a számviteli törvény rendelkezései szerinti elszámolása a társasági adó alapjának csökkentése érdekében. A nyilatkozat nem alkalmas ugyanakkor a hitelezői minőség és a szabályszerű igényérvényesítés igazolására.

BDT2008.1924. Amennyiben a dologi adósok a kölcsönszerződést kötelezett megnevezéssel aláírják, kifejezett megállapodás hiányában kiterjesztő értelmezésnek nincs helye; a megnevezésből nem következik kezesi, vagy egyetemleges kötelezettséget eredményező készfizető kezesi helytállásuk. Ha a hitelező a felszámolási eljárásban az adóssal szembeni követelését a jogvesztő határidőn belül nem jelentette be, a főkövetelés megszűnése folytán a járulékos természetű zálogjog és kezesség is elenyészik.

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.44.176/2008/3. A hitelezői igénybejelentésre nyitva álló 40 napos határidő elmulasztása miatt igazolási kérelem előterjeszthető. Az igazolási kérelmet méltányosan kell elbírálni, különösen külföldi hitelező esetében, aki nehezebben jut hozzá a felszámolással kapcsolatos információkhoz.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.IX.30.141/2009/3. A készfizető kezes nem kérheti, hogy a hitelező a követelését előbb az adóstól kísérelje meg behajtani. Az adós elleni felszámolási eljárásban a hitelezői igény bejelentése ténylegesen az adóssal szembeni igényérvényesítést jelent, a készfizető kezes ellen a követelés akkor is érvényesíthető, ha a hitelező a felszámolási eljárásban a követelését a felszámolónak nem jelentette be, s a főadóssal szembeni igényérvényesítés lehetősége megszűnt. Amennyiben a készfizető kezessel szemben a jogosult azt megelőzően érvényesített igényt, hogy a főadóssal szemben a jogvesztés bekövetkezett volna, a készfizető kezes köteles helytállni.

A Győri Ítéltábla 2/2009. (XI.27.) kollégiumi véleménye a felszámolási eljárásban az előírt határidőn belül be nem jelentett pénzkövetelés tekintetében bekövetkezett jogvesztés - felszámolási eljáráson kívüli – következményeiről. I. A felszámolás kezdő időpontjában folyamatban lévő peres eljárásban a pénzkövetelés eredményes érvényesítésének elengedhetetlen feltétele az igénynek a felszámolási eljárásban – hitelezői igényként – a jogvesztő határidőn belül történő bejelentése, mert ennek elmulasztása nem csak a felszámolási eljárásban eredményezi a jogvesztést.

II. Az igény tekintetében a fentiek szerint bekövetkezett jogvesztés a járulékos kötelezettségek azon válfajaira is kihat, melyekben a járulékos kötelezettek felelőssége mögöttes (pl.: egyszerű kezes, beltág).

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.165/2009. Az adós gazdálkodó szervezettel szemben a felszámolás kezdő időpontja előtt viszontkeresettel érvényesített pénzkövetelést is be kell jelenteni hitelezői igényként az adós ellen meginduló felszámolási eljárásban. A pénzkövetelés hitelezői igényként történő bejelentésének elmulasztása jogvesztést eredményez (1991. évi XLIX. tv. 37-38. §).

I/2010.PJE A jogosult által a **készfizető kezes** ellen a főkötelezettel szemben bekövetkező jogvesztést megelőzően indított perben a készfizető kezes a készfizető kezesség jogi jellegével ellentétes kifogásokra nem hivatkozhat. Így nem hivatkozhat a főkötelezettel szemben annak folytán bekövetkezett jogvesztésre, hogy a jogosult a követelését a főkötelezettel szemben indult felszámolási eljárásban határidőn belül nem érvényesítette. A felszámolási eljárásban bekövetkező jogvesztés az ellene ezt megelőzően megindított perben

a készfizető kezest a teljesítés alól nem mentesíti, mert a jogvesztést saját szerződésszerű magatartásával (a jogosult követelésének teljesítésével) elháríthatta volna.

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.43.377/2009/3. A vételár visszakövetelésének joga az elállás közlésével nyílik meg a jogosult számára. Az elállás gyakorlása nincs határidőhöz kötve. Ha az elállásra a felszámolás kezdő napját követően kerül sor, a követelés bejelentésére a Cstv. 37. § (2) bekezdése az irányadó.

BH2010.159. A hitelezői igény felszámoló által történő nyilvántartásba vételének szempontjai, ha a hitelezői igény a bíróságnak egy szerződéskötés előtti állapot visszaállítását elrendelő jogerős határozatán alapul [1991. évi XLIX. törvény 36. §, 46. §].

BH2010.303. Az adós gazdálkodó szervezettel szemben a felszámolás kezdő időpontja előtt viszontkeresettel érvényesített pénzkövetelést is be kell jelenteni hitelezői igényként az adós ellen meginduló felszámolási eljárásban. A pénzkövetelés hitelezői igényként történő bejelentésének elmulasztása jogvesztést eredményez. [1991. évi XLIX. Törvény 37-38. §]

BDT2010.2285. Jogerős ítélet alapján a betéti társaság volt tagjával szemben a végrehajtás nem rendelhető el, ha a végrehajtást kérőt a betéti társasággal szemben folyó felszámolási eljárásban hitelezőként – a jogvesztő határidő elmulasztása miatt – nem veszi a felszámoló nyilvántartásba.

BDT2010.2316. I. Annak eldöntéséhez, hogy a szerződés mely személyek között jött létre, nem azt kell vizsgálni, hogy a megállapodásban foglalt szolgáltatást ténylegesen ki nyújtotta és ki állított ki számlát, hanem annak van jelentősége, hogy a szerződéses nyilatkozatban foglalt kötelezettségvállalás kit terhel.

ÍH2010.46. I. A felszámolási eljárás alatt végzett adóellenőrzés eredményeként megállapított adófizetési kötelezettséget az adóhatározat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kell teljesíteni, az esedékesség tehát ezen időponttól számít. Ezt a követelést az adóhatóság nem a felszámolás kezdő időpontjától (közvetételétől), hanem az esedékességtől számított 40 napon, de legfeljebb az esedékességtől számított 1 éven belül jelentheti be a felszámolónak, mindaddig, amíg a felszámolási zárómérleg benyújtása meg nem történt. Az esedékességtől számított 40 napon belül bejelentett követelés határidőben előterjesztettnek minősül.

II. A határidőben bejelentett hitelezői igény akkor sem tekinthető elkésztettnek, ha a regisztrációs díj befizetésére csak később, az igénybejelentést követően kerül sor. [Cstv. 37.§ (2) bekezdés] (Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.490./2009/3. szám)

ÍH2010.141. A hitelezői igénybejelentésre nyitva álló 40 napos határidő nem anyagi jogi, hanem eljárásjogi határidő.

EBH2010.2241. I. Egyszerű (sortartó) kezesség esetén, ha a jogosult, a jogvesztő határidőn belül a hitelezői igényét a főkötelezett felszámolási eljárásban nem jelenti be – hitelezőként nem veszik nyilvántartásba – akkor elveszti a sortartó kezessel szembeni fellépés jogát. [1991. évi XLIX. Törvény 37. § (3) bekezdés, 1/2007. PJE határozat]

II. Készfizető kezesség esetén a jogosultnak úgy kell eljárnia, hogy biztosítsa a kezes számára a megtérítési igény érvényesítésének lehetőségét. A főkötelezettel szemben megindult felszámolási eljárásban a hitelezővel szemben bekövetkezett jogvesztés, a készfizető kezessel szemben ezt megelőzően megindított perben, a készfizető kezest nem mentesíti a teljesítés

alól, mert a jogvesztést a saját szerződésszerű magatartásával – a jogosult követelésének teljesítésével – elháríthatta volna. [1959. évi IV. törvény 272. §, 276. §, 191. évi XLIX. Törvény 37. § (3) bekezdés, 46. § (8) bekezdés]

EBH2011.2420. A károsultnak hitelezői igényt kell bejelentenie az adós (biztosított) felszámolási eljárásában annak érdekében, hogy a felszámoló az adós felelősségbiztosítása alapján a biztosítóval szemben fellépjen. Ennek hiányában alaptalanul kifogásolja a felszámolónak, mint az adós törvényes képviselőjének a biztosítóval szemben történő igényérvényesítése elmaradását. [1959. évi IV. törvény 559. §; 1991. évi XLIX. Törvény 38. §, 46. §, 51. §]

BDT2011.2415. I. Kezesi teljesítés folytán bekövetkezett hitelezői jogutódlásra hivatkozáskor is szükséges a törvényes határidőben történő önálló hitelezői igénybejelentés. Ennek hiányában a határidőben igénybejelentést tett hitelezőnek az eljárásbeli jogutódláshoz hozzá kell járulnia, mert enélkül a jogvesztő határidőn túl bejelentett hitelezői igényt a felszámoló nem veheti nyilvántartásba.

BDT2011.2416. Ha a támogatási szerződéstől történt elállást megelőzően a támogatónak még nem volt a támogatott adós gazdálkodó szervezettel szemben olyan követelése, amely a felszámolás elrendelésével esedékessé vált volna, követelése bejelentésére az elállást tartalmazó nyilatkozata közlésétől számított 40 nap áll a rendelkezésére.

BDT2011.2437. A hitelezői igény bejelentése és a nyilvántartásba vételi díj befizetése időben elválhat egymástól. A nyilvántartásba vételi díj befizetésére megállapított határidőre vonatkozó szabályozás hiányában a felszámoló akkor jár el helyesen, ha felhívja a hitelezőt, hogy az általa megjelölt határidőn belül igazolja a nyilvántartásba vételi díj befizetését, azzal a figyelmeztetéssel, hogy ellenkező esetben a hitelezői igény nyilvántartásba vételét megtagadja.

BDT2011.2605. A felszámolás kezdő időpontja előtt indított peres és nemperes eljárásokban érvényesített, a felszámolási eljárásban a Csödtv. 38. § (2) bekezdés második fordulatának megfelelően bejelentett hitelezői igényről - amennyiben azt a felszámoló vitathatónak minősíti - a korábban megindított peres, illetve nemperes eljárásban eljáró bíróság dönt, azt a felszámolónak elbírálás végett nem kell a felszámolást elrendelő bíróságnak megküldenie.

ÍH2011.92. A felszámolási eljárásban a követelés jogosultja választhat: ha befizeti a regisztrációs díjat és nyilvántartásba veszik, hitelezői jogállást nyer. Ha azonban ehelyett a társasági adóalap csökkentésének alátámasztásául szolgáló meg nem térülési nyilatkozatot szerzi be, és annak előnyét aknázza ki, hitelezőnek nem minősül, véglegesen lemond a hitelezői követelése felszámolási eljárásban történő megtérítésének igényéről. Nem változtat ezen az sem, ha utóbb követelését engedményezi, az anyagi jogi jogutód már nem léphet be a felszámolási eljárásba. [Cstv. 46.§ (7)-(8) bekezdése, 1996. évi LXXXI. törvény (Art.) 4.§ (5) bekezdés] (Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.45.106/2010/2.szám)

Pécsi Ítéltábla Fpkhf.IV.30.441/2011/2. A hitelezői igény bejelentése az érvényesíthetőség létszakába jutott igény érvényesítését jelenti, az anyagi joghoz, az alapul szolgáló jogviszonyhoz kötődik, s mint ilyen anyagi-jogi természetű jogintézmény.

Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.34.441/2011/2. A hitelezői igény bejelentésére a felszámolási eljárásban megszabott 40 napos határidő anyagi jogi határidő. A határidő elmulasztásának következményei a határidő utolsó napján beállnak, a mulasztás miatt igazolási kérelem nem terjeszthető elő.

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.300/2011/2. A felszámolási eljárásban a hitelezői igények bejelentésére rendelkezésre álló határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem terjeszthető elő.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.248/2011/4. A Cstv. /28.§ (1) bekezdés f) pontja; 46.§ (5) bekezdés b)-c) pont); (7) bekezdés/ rendelkezései szerint hitelező az, aki bejelenti a felszámolóhoz a követelését és a megadott határidőn belül be is fizeti a nyilvántartásba vételi díjat. E két feltétel teljesítésével éri el a hitelezői minőséget a bejelentett követelés jogosultja. **A hitelezői minőség nem kötődik a bejelentőhöz, a polgári jog szabályai szerint a jogutódlásra lehetőség van a felszámolási eljárás alatt is.** Ilyen esetben azonban a már elnyert hitelezői pozícióban történik meg a jogutódlás, a követelés jogutódlásának nem kell eleget tennie a hitelezői minőség eléréséhez szükséges Cstv-ben előírt feltételeknek.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.050/2011/5. Ha a biztosított (az adós) kárt okozott harmadik személynek (kifogást előterjesztő károsult), akkor a **károsultnak fel kellett volna lépnie a felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igény útján** az adóssal szemben - ahogyan arra az elsőfokú bíróság utalt és azt a másodfokú bíróság helytállóan megállapította -, a Cstv. 38. § (3) bekezdése és 46. § (5) bekezdése alapján érvényesítenie kellett volna az igényét az adóssal szemben a felszámolási eljárásban, akár határidőn túl bejelentett hitelezői igényként. Ebben az esetben lett volna a kifogást benyújtó abban a helyzetben, hogy megalapozottan kérje a felszámolótól a biztosítóval szembeni igénybejelentést, s ennek elmaradása esetén nyújthatott volna be megalapozott kifogást a felszámoló ellen.

BDT2012.2644. Behajthatatlansági nyilatkozat kiadására csak akkor van mód, ha ennek a Csödtv.-ben írt feltételei maradéktalanul fennállnak. Nincs helye ezért ilyen nyilatkozat kiadásának, ha azt olyan követelés tekintetében kéri, melyet a felszámolás kezdő időpontja után engedményeztek.

BDT2012.2808. A hitelezőnek az adóssal szemben a felszámolás kezdő időpontjában már fennállt, de még nem érvényesített követelését a felszámolás kezdete lejárttá (esedékessé) teszi, ezért azt a hitelezőnek a közzétételtől számított 40 napon belül kell bejelentenie a felszámolónak ahhoz, hogy azt határidőn belüli követelésként lehessen nyilvántartásba venni.

BDT2012.2810. Nincs törvényi akadálya, hogy a 40 napon belül (avagy 40 napon túl, de a jogvesztő határidőn belül) bejelentett követelés jogcímét a hitelező - a bejelentésben foglalt ténybeli és jogi alapon belül - a felszámoló által vitatott hitelezői igény elbírálására folyamatban lévő eljárásban megváltoztassa. A bejelentésre nyitva álló határidő jogvesztő jellege azonban azt kizárja, hogy az igénybejelentésre nyitva álló egyéves határidőn túl a hitelező eltérő ténybeli- és jogi alapokon nyugvó, tehát új jogcímű hitelezői igényt jelentsen be.

BDT2012.2820. A jogosult által a készfizető kezes ellen a főkötelezettel szemben bekövetkező jogvesztést megelőzően indított perben a készfizető kezes nem hivatkozhat arra, hogy a jogosult a követelését a főkötelezettel szemben induló felszámolási eljárásban

határidőn belül nem érvényesítette. A felszámolási eljárásban bekövetkező jogvesztés az ellene ezt megelőzően indított perben a készfizető kezest a teljesítés alól nem mentesíti. A jogvesztő határidő letelte után indított per esetén azonban a kezesség - járulékos jellegéből adódóan - a főkötelezettséggel együtt megszűnik, a jogvesztő határidő leteltét ezért a bíróság hivatalból vizsgálja.

Fpkf. VII.30.241/2012/2. Ha a követelést **bejelentő már hitelezővé vált** a Cstv. fogalmai szerint (hitelezői igényét bejelentette a felszámolónak és befizette a nyilvántartásba vételi díjat), ennek teljesítése után **kérheti a behajthatatlansági igazolás kiadását**. Ennek megtörténtével azonban **hitelezői minősége** a felszámolási eljárásban **nem szűnik meg**, csak akkor, ha kifejezetten úgy nyilatkozik, hogy a továbbiakban nem kíván az adós hitelezője lenni az eljárásban.

EBD2013.G.7. A csődeljárásban nyilvántartásba vett hitelezői igény bejelentése az eredménytelen csődeljárást követő felszámolási eljárásban szükségtelen. Besorolását azonban automatikusan nem tartja meg, azt a felszámoló jogosult más kategóriába sorolni, illetve a korábban elismertként nyilvántartásba vett hitelezői igényt vitatottá minősíteni, és azt eldöntés végett a bíróság elé terjesztetni [1991. évi XLIX. törvény 28. § (2) bekezdés f) pont, 46. § (6) bekezdés].

BDT2013.2958. A cégbíróság által kezdeményezett felszámolási eljárásban a felszámoló külön kérelem hiányában is „a)” kategóriába sorolja a KIM javára megtérítendő **közzétételi költségtérítést**.

BDT2013.3003. Az **eljárást kezdeményező hitelező** is köteles bejelenteni hitelezői igényét a felszámolónak.

BDT2013.3037. Az adóhatóság által jogerős határozattal megállapított adóhiány esetén az adóbefizetési kötelezettség a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 nap elteltével válik esedékessé. Ezért az igénybejelentésre a Csődtv. 37. §-ának (2) bekezdésében megállapított határidőt ettől az időponttól kell számítani.

Kúria Gfv.VII.30.337/2013/4. A felszámolóhoz benyújtott **hitelezői igénybejelentésben** a hitelezőnek nem kell kötelezően meghatároznia, hogy melyik pontba kéri besorolni az igényét, ennek elmaradása tehát nem eredményezheti azt, hogy a felszámoló ne a jogszabályokban meghatározott rendelkezéseknek megfelelően sorolja be a követelést. A hitelezőnek azonban - igénybejelentésével egyidőben - be kell csatolnia azokat az iratokat, amelyek megalapozzák igénye törvénynek megfelelő besorolását. Ahhoz, hogy az adóssal szemben követeléssel rendelkező személy a felszámolási eljárásban hitelezővé váljon, a Cstv. rendelkezéseinek megfelelően be kell jelentenie a hitelezői igényét - valamennyi azt igazoló okirat becsatolásával együtt -, és be kell fizetnie a nyilvántartásba vételi díjat is. Ha a hitelező az általános kielégítési sorrendnél kedvezőbb helyzetbe kíván kerülni, a privilegiált helyzetet biztosító iratokat is határidőn belül át kell adnia a felszámoló részére.

Kúria Gfv.VII.30.310/2013/11. A felszámolónak nincs joga arra, hogy a Cstv-ben szabályozott törvényi határidő másik fél által történt elmulasztása miatt **igazolási kérelmet** bíráljon el, azaz döntést hozzon arról, hogy a **hitelezői igény bejelentésére** megállapított 40 napos határidő elmulasztása a hitelező önhibáján kívül történt-e. Jóllehet a hitelezői igényt a szükséges iratokkal, és az igazolási kérelemmel együtt a felszámolóhoz kell bejelenteni, és a

felszámoló az, aki először minősíti a bejelentett igényt, a vitás kérdésekben - s ezen belül abban is, hogy önhibájából mulasztott-e a hitelező, vagy sem - csak a bíróság hozhat határozatot. A felszámolási eljárás egy nemperes eljárás, amelyben a bíróság felügyeli a felszámoló tevékenységét, és a felszámolónak a hitelezői igények elfogadásával kapcsolatos, döntést igénylő kérdésben a bírósághoz kell fordulnia (Cstv. 46.§ (6) bekezdés). A hitelezői igény határidőn belül vagy határidőn túl bejelentett igényként történő besorolhatóságának a kérdése alapvetően befolyásolja a hitelező - és ezzel a többi hitelező - kielégítési lehetőségét is.

Kúria Gfv.VII.30.158/2013/7. Ahhoz, hogy az adóssal szemben követeléssel rendelkező a felszámolási eljárásban **hitelezővé váljon**, és a hitelezők jogait gyakorolhassa, **két feltételnek** kell eleget tennie:

1) Be kell jelentenie a követelését a felszámolóhoz a Céglélekben való közzétételt követő 40 napon belül, illetve ha ezt elmulasztja, úgy a közzétételtől számított 180 napos (jelen eljárásban még 1 éves) jogvesztő határidőn belül.

2) A bejelentésen felül, a Cstv. 46.§ (7) bekezdése szerint, az 57. § (1) bekezdés a) és c) pontjában foglalt követelések kivételével a nyilvántartásba vétel feltétele, hogy a hitelező a követelése tőkeösszegének 1%-át, de legalább 5000 forintot és legfeljebb 200 000 forintot a bíróság Gazdasági Hivatala által kezelt elkülönített számlára - a bírósági ügyszámra hivatkozással - befizessen, és ezt a felszámolónak igazolja.

Ha az igénybejelentési határidőn belül bejelentkezik, de a nyilvántartásba vételi díjat csak a bejelentési határidőn túl fizeti meg, úgy csak **az igényét határidőn túl bejelentő hitelezőként vehető figyelembe**, mert a hitelezőként történő nyilvántartásba vétel együttes feltételei közül a másodikat csak az igénybejelentési határidőn túl teljesítette. Aki a 40 napos határidőn túl, a jogvesztő határidőn belül jelenti be a követelését, de a jogvesztő határidőn belül nem fizeti meg a nyilvántartásba vételi díjat, nem válik az adós felszámolási eljárásában figyelembe veendő hitelezőjévé.

BDT2014.3072. Ha a hitelező **késedelmi pótlék címén önálló követelést** érvényesít a felszámolási eljárásban, ez tőkekövetelésként csak a regisztrációs díj megfizetése esetén vehető nyilvántartásba.

BDT2014.3073. Az adóhatóság által a felszámolási eljárásban bejelentett **járadékos követelések (késedelmi pótlék, adóbírság, mulasztási bírság)** a regisztrációs díj-fizetési kötelezettség szempontjából nem minősülnek önálló tőkekövetelésnek, ha az adóhiányt, amely után kiszabták, önálló tőkekövetelésként bejelentették.

BH2014.249. II. Ha a jogosult a társaság felszámolási eljárásában a követelését a jogvesztő határidőn belül nem jelentette be, a követelése a társasággal szemben megszűnt, és ez kihat a beltartag kötelezettségére is [2006. évi IV. tv. 70. § (4) bek., 97. § (1)-(2) bek., 108. § (1), (3) bek.; 1952. évi III. törvény 51. § a) pont; 1991. évi XLIX. tv. 37. § (1)-(3) bek.].

BH2014.341. A hitelezői igény privilegizáltként történő nyilvántartásba vételéhez arra is szükség van, hogy a felszámolónak határidőn belül átadják a hitelezői követelés biztosítékára vonatkozó iratokat [1991. évi XLIX. tv. 49/D. § (1) bek., 51. § (1) bek.].

BH2014.373. A hatóság által a Ket. alapján hozott határozat jogerőre emelkedése keletkezteti az ügyfél (adós) pénzfizetési kötelezettségét a hatósággal szemben [1991. évi XLIX. tv. 37. §, 67. § (2) bek.; 2004. évi CXL. tv. 101. § (1) bek.; 90/2007. (VI. 26.) Korm. rendelet 20. §].

Kúria Gfv.VII.30.247/2014/4. A közigazgatási hatóság által hozott, pénzfizetési kötelezettséget tartalmazó határozat esetén a határozat jogerőre emelkedése keletkezteti az ügyfél pénzfizetési kötelezettségét a hatósággal szemben, ezért az ettől számított 40, illetve napos jogvesztő határidőn belül be kell jelentenie **hitelezői igényét** a felszámoló részére és a megfelelő nyilvántartásba vételi díjat is be kell fizetnie. A közbenső mérlegben képzendő tartalékot a környezeti kár felszámoló által elvégzendő elhárításának költségeire kell elkülöníteni, és nem a környezetkárosító adós helyett mások által elvégzett, és általuk érvényesített megtérítési igényre.

BH2015.15. II. A hitelezőnek, amennyiben ilyen minőségben a felszámolási eljárásban részt akar venni, a bíróság felhívásának megfelelően a **nyilvántartásba vételi díjat a 40 napos határidőn belül be is kell fizetnie** [1991. évi XLIX. törvény 28. § (2) bekezdés f) pontja, 37. § (2) bekezdése, 46. § (6)-(7) bekezdése].

BH2015.135. A felszámolási eljárást kezdeményező hitelezőt is terheli az a kötelezettség, hogy pénzkövetelését a felszámolónak a törvényi **határidőn belül bejelentse** és egyidejűleg a **nyilvántartásba vételi díjat befizesse** [1991. évi XLIX. tv. 3. § (1) bek., 28. § (2) bek., 37. § (1), (3) bek., 46. § (7) bek., 51. §].

BH2015.169. A felszámolási eljárásban a hitelezői igény bejelentésére **telefax** útján is lehetőség van [1991. évi XLIX. tv. 28. § (2) bek.]. Gfv.VII.30.258/2015/3

Kúria Gfv.VII.30.258/2015/3. Kifogás határidőben való előterjesztése volt a vita tárgya, azonban ennek **alakiságára** vonatkozóan nem tartalmaz rendelkezéseket a Cstv.

A Legfelsőbb Bíróság a BH2003.502. számú eseti döntésben a fellebbezéssel kapcsolatban mondta ki, hogy a Pp. „a fellebbezés benyújtásának módját illetően semmilyen alaki követelményt, vagy más megkorlátozó rendelkezést nem tartalmaz. Ezért szabályszerűen és joghatályosan előterjesztettnek kell tekinteni minden olyan beadványt, amely a fellebbezési határidő utolsó napján, a hivatali idő lejártáig az elsőfokú bíróságra írásban megérkezik”. Írásban megérkezettnek tekintette a Legfelsőbb Bíróság a faxon a bírósághoz eljuttatott beadványt.

A Kúria a fenti eseti döntésben kifejtett álláspont alapján vizsgálta, hogy megfelelt-e a törvényben írt feltételeknek [Pp.105.§ (4)] a kifogás benyújtása.

A kifogás alapján indult eljárás kezdő iratán – a faxon 2014. március 10-én érkezett beadványon – jól látható az érkezés pontos időpontja: 17 óra 2 perc. A hitelező felülvizsgálati kérelméhez csatolt adásjelentés szerint 17:01-kor történt meg a faxolás. Megállapítható tehát, hogy a bírósági hivatali idő lejártáig nem érkezett meg az elsőfokú bíróságra a kifogás, az tehát a kifogás előterjesztésére rendelkezésre álló határidő lejártát követően került a bírósághoz benyújtásra

BH2015.328. Nincs akadálya annak, hogy amennyiben a felek akarata nem irányul az eredeti helyett új kötelezett jogviszonyba állítására (tartozásátvállalás), és nem az eredeti kötelezett fennálló tartozásnak megerősítésére kerül sor (tartozáselismerés), tartozáselvállalással harmadik személy úgy vállaljon a teljesítésért felelősséget, hogy ez ne érintse az alapjogviszony kötelezeti pozícióját. A **tartozáselvállalás** kötelezeti egyetemlegességet keletkeztet. Ebben az esetben, ha a jogosult a felszámolási eljárásban **nem jelentett be hitelezői igényt**, a tartozáselvállaló fizetési kötelezettsége nem szűnik meg [1959. évi IV. tv. 242. §, 1991. évi XLIX. tv. 37. §].

BDT2015.3254. A hitelezői igénybejelentés előterjesztésére előírt **40 napos határidő eljárásjogi jellegű határidő**, melynek elmulasztása esetén igazolásnak van helye. Az igazolási kérelem elbírálásának határidői a kérelemnek a felszámolóhoz történő benyújtásától számítandók, az igazolás tárgyában azonban a bíróság határoz.

BDT2015.3333. Ha a mulasztási bírság kiszabására nem fizetési kötelezettséggel összefüggésben, hanem az Art.-ban vagy más jogszabályban meghatározott kötelezettség teljesítésének elmulasztása vagy hibás teljesítése miatt kerül sor, az nem minősül olyan járulékos követelésnek, amely után a nyilvántartásba vételi díj fizetési kötelezettség ne állna fenn.

Kúria Gfv.VII.30.260/2015/4. A bíróság törvényességi felügyeleti jogkörében vizsgálja a közbenső- és zárómérlegeket, s azok jóváhagyását jogszabálysértés esetén el kell utasítania még akkor is, ha erre vonatkozóan nem érkezik hitelezői észrevétel vagy kifogás.

A közbenső- illetve zárómérleghez kapcsolódó törvényességi felügyeleti jogkör gyakorlása során a bíróságnak a felszámoló által kezelt vagyon változását, annak indokoltságát kell vizsgálnia, s e jogintézmények nem a hitelezői igények nyilvántartása helyességének az ellenőrzésére szolgálnak.

A hitelezői igények nyilvántartásba vételét a Cstv. 46. § (5) bekezdése a felszámoló hatáskörébe utalta. A bíróságnak ebben a tekintetben kizárólag akkor van döntési joga, ha a hitelezői igényt a felszámoló vitatottnak minősíti [Cstv. 46. § (6) bekezdés], vagy a felszámoló intézkedésével szemben kifogást nyújtanak be a hitelező saját követelése, illetve más hitelező követelése nyilvántartásba vétele tekintetében (Cstv. 51. §). **A bíróság csak ezekben az esetekben hozhat döntést a hitelezői igény felszámoló által történt nyilvántartásba vételével kapcsolatban, tehát a törvényességi felügyeleti jogköre nem terjed ki a nyilvántartásba vétellel kapcsolatos felszámolói tevékenységre.**

13. Vitatott hitelezői igény, elhatárolása a kifogástól

A Győri Ítélőtábla Polgári Kollégiumának 2/2005.sz. (XI.11.)kollégiumi véleménye

I. A felszámolási eljárásban bejelentett hitelező igény akkor tekintendő a felszámoló által **vitatottnak**, s ebből következően a Cstv.46.§.(6) bekezdése szerint felülvizsgálat végett a bíróság elé terjesztendőnek, ha a vitatás a követelés összecszerűségét (érvényesíthetőségét) érinti.

II. Az 57.§(1) bekezdésben meghatározott besorolási jogcímtől (kategóriától) eltérő visszaigazolás esetén a hitelező a felszámoló téves jogszabály alkalmazását a Cstv.51.§-ában szabályozott **kifogás** útján sérelmezheti.

A bejelentett hitelezői igényel kapcsolatosan a **felszámoló** által tett **elismerő nyilatkozat következménye**, hogy az utólag vitássá tett tények bizonyítása - a vitatott hitelezői igény elbírálására irányuló eljárásban - az adóst terheli.

III. A visszaigazolt hitelezői igény **utólagos vitássá tétele**t a felszámolónak írásban kell közölnie a hitelezővel, s az egyetértő illetve ellentétes álláspont közlésére megfelelő határidőt kell adnia. Attól számított 15 napon belül, hogy a hitelező egyet nem értése e határidő elteltével nyilvánvalóvá válik, a Cstv.46.§.(6) bekezdésében foglaltak szerint a vitatott igényt felülvizsgálat végett a bíróság elé kell terjeszteni.

ÍH2006/3/134. A felszámolás során, amennyiben a bejelentett hitelezői igény jogalapjában és összecszerűségében vitás, függetlenül attól, hogy az iratokat a felszámoló terjeszti a bíróság elé, vagy a vitatást sérelmezve a döntést a hitelező kéri, a bíróságnak a jogvitában a vitatott hitelezői igény elbírálására vonatkozó szabályok szerint kell eljárnia. Amennyiben a hitelező követelése részben vagy teljesen elfogadható, a bíróságnak arra kell köteleznie a felszámolót, hogy a hitelezői igényt az általa pontosan meghatározott összegben vegye nyilvántartásba. (Fővárosi Ítélőtábla 11.Fpkf.43.695/005/4. szám)

ÍH2011.136. II. A kérelmezőnek az a „kifogása”, amelyben a felszámolót az általa a felszámolási eljárás során, az adós nevében kötött bizományi szerződésből eredő elszámolásra és a tartozás kifizetésére kéri kötelezni – tartalma szerint – vitatott hitelezői igénynek minősül, amelynek elbírálása a felszámolási eljárást lefolytató bíróság hatáskörébe tartozik. [1991. évi XLIX. törvény 38.§ (2) bekezdés, 51.§ (1) bekezdés, 46.§ (8) bekezdés] (Debreceni Ítélőtábla Fpkhf.IV.30.926/2010/4. szám)

BDT2011.2605. A felszámolás kezdő időpontja előtt indított peres és nemperes eljárásokban érvényesített, a felszámolási eljárásban a Csődtv. 38.§ (2) bekezdés második fordulatának megfelelően bejelentett hitelezői igényről – amennyiben azt a felszámoló vitathatónak minősíti – a korábban megindított peres, illetve nemperes eljárásban eljáró bíróság dönt, azt a felszámolónak elbírálás végett nem kell a felszámolást elrendelő bíróságnak megküldenie.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.150/2011/3.

A „**vitatott igény**” elbírálására során a felszámolási eljárást lefolytató bíróság nemperes eljárásban ugyan, de köteles a felek jogviszonyát az anyagi jogi rendelkezéseknek megfelelően elbírálni: megállapítani, hogy fennáll-e és milyen összegben a hitelező igénye az adóssal szemben. A felszámoló az adós nevében vitathatja a Pp. 139.§-ának megfelelő alkalmazásával a követelés tény-, és jogalapját, valamint összegét, kifogást terjeszthet elő a követeléssel szemben, viszontkeresetet azonban a felszámolási eljárás nemperes eljárás jellegéből következően az adós nevében nem terjeszthet elő.

Kúria Gfv.VII.30.340/2012/5. A felszámolási eljárásban az alábbi követeléseket kell a felszámolónak **vitatottként** nyilvántartásba vennie:

a) Az adóssal szemben a felszámolás kezdő időpontját megelőzően megindított perben érvényesített olyan igényeket, amelyeket a felperes hitelezőként az adós felszámolási eljárásában bejelentett (Cstv. 38.§ (2) bekezdés). Ha emiatt minősül vitatottnak a követelés, azt a felszámolónak nem kell a felszámolási eljárást lefolytató bíróság elé terjesztenie elbírálásra (Cstv. 6.§ (3) bekezdése, Pp.130.§ (1) bekezdés d) pont).

b) A felszámoló által vitatottá tett követeléseket, amelyek tehát a felszámolás kezdő időpontjában még nem voltak vitatottak, de azokat a felszámoló vitatottá minősíti és a Cstv. 46.§ (6) bekezdés szerint eljárva terjeszti a felszámolási eljárást lefolytató bíróság elé elbírálásra.

A bíróság által elbírálandó vitatott követeléssé ugyanis akkor válik egy **hitelezői igény**, ha azt a felszámoló nem fogadja el, erről tájékoztatja a hitelezőt, de a hitelező ennek ellenére a követelését fenntartja, és a felek közötti egyeztetés eredménytelen.

BDT2013.3004. I. Ha az adós a hitelező követelését a felszámolás kezdő időpontját megelőzően közokiratba foglalt nyilatkozattal elismeri, e bejelentett hitelezői igényt a felszámoló nem vitathatja.

Kúria Gfv.VII.30.315/2015/3. Érdeksérelme esetén **a vitatott követeléssel rendelkező hitelező is benyújthat kifogást** a felszámoló jogszabálysértő intézkedésével vagy mulasztásával szemben.

Ugyanakkor a Cstv. 51. § (1) bekezdéséből következően csak az nyújthat be kifogást az eljárásban – függetlenül attól, hogy egyébként félnek minősül-e a Cstv. 6. § (4) bekezdése szerint - akinek a felszámoló intézkedése vagy mulasztása sérelmet okozott.

BH2016.17. Amennyiben a felszámolási eljárásban bejelentett követelés olyan közigazgatási határozaton alapul, amely ellen **közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti per** van folyamatban és a támadott közigazgatási határozat végrehajtása felfüggesztésre került, a felszámoló helyesen jár el, ha a követelést vitatott igényként veszi nyilvántartásba anélkül, hogy elbírálás végett a felszámolást elrendelő bíróság elé terjesztené [1991. évi XLIX. tv. 38. § (2) bek., 46. § (6) bek.].

14. Beszámítás

BH1996.658. A felszámolási eljárásban az egymással szembeni elismert tartozások és követelések beszámítására nemcsak a felszámoló, hanem a hitelező is jogosult. A hitelező azonban nem számíthatja be a harmadik személy által reá engedményezett követelést.

BH1999.571. Az adósnak a felszámolás kezdő időpontját követően keletkezett követelésével szemben is helye van beszámításnak, de a hitelező beszámításra kerülő követelésének a felszámolás kezdő időpontjában lejárt pénzkövetelésnek kell lennie.

EBH1999.125. Egyszerűsített felszámolás esetén is az 1991. évi IL. törvény 36. §-ában írtak szerint van helye beszámításnak. A felszámolás kezdő időpontjában csak a hitelező, nem pedig az adós követelésének kell lejártnak lennie [1991. évi IL. tv. 36. §, 57. § (1) bek., 63/A. §, Ptk. 296. § (2) bek.].

EBH2001.448. Az 1993. évi LXXXI. törvénnyel módosított 1991. évi IL. törvény rendelkezései szerint folyó felszámolási eljárásban **nincs megkötöttség abban, hogy mikor lehet beszámítási kifogással élni.** A megkötöttség csak annyi, hogy a hitelező - és csak a hitelező - követelésének a felszámolás kezdő időpontjában lejártnak kell lennie [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 36. §, Ptk. 296. §].

EBH2002.669. Abból, hogy a társadalombiztosítási tartozásokkal kapcsolatos jognyilatkozatok megtételére 1999. január 1-jét követően az APEH Megyei Igazgatóságának Járulékgazgatósága jogosult, nem következik, hogy a behajtás szempontjából adónak minősülő társadalombiztosítási járulékkövetelés az APEH követelésévé vált. Ebből következően az **APEH Megyei Igazgatósága csak az adóssal szemben fennálló saját követelését számíthatja be** az adós által elismert **áfa-követelésébe.** A költségvetés más alrendszerét megillető adósi tartozásba való beszámításra jogszerűen nem kerülhet sor.

BH2005.71. Az adóhatóság jogosult a felszámoló által nyilvántartásba vett követelésébe az adós adó-visszatérítési igényét beszámítani, amennyiben a felszámolás kezdő időpontját követően nem került sor a követetés engedményezésére [1991. évi IL. törvény 36. §].

BDT2005.1174. A felszámolási eljárásban csak azon követelések után számítható fel késedelmi pótlék, amely követelést a zárómérleg benyújtásának napjáig bejelentettek. Az adóhatóság a visszaigényelhető áfa összegébe beszámíthatja a saját követelését.

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.303/2005/6. A tartozás kiegyenlítése a felszámolás során is történhet beszámítással, így a beszámítás erejéig a kötelezettségek megszűnnek, amit a kamatszámításnál figyelembe kell venni. A részteljesítés elszámolását a hitelező elfogadhatja és ehhez kötve van.

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.44.325/2006/2. A bevalláson alapuló adóköveteléssel szembeni beszámításra, - mivel a bevallás nem hatósági határozat, - nem alkalmazható a Ptk. 297. § (4) bekezdésének megszorító hatálya.

BDT2006.1404. Az adós bankszámláját vezető **pénzintézet** - a felszámolásról való tudomásszerzéstől függetlenül - csak a **felszámolás kezdő időpontjáig jogosult** az adós nála

vezetett **bankszámláját** a pénzügyi szolgáltatás körében keletkezett esedékes követelésével **megterhelni**. Az így **jogosulatlanul megszerzett pénzösszeget** azonban a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői követelésébe jogszerűen **beszámíthatja**.

BH2007.304. A hitelező a felszámolási eljárásban elismertként nyilvántartásba vett pénzkövetelését az adóssal szembeni tartozásába akkor számíthatja be, ha a követelés tekintetében a felszámolás kezdő időpontját - vagy ha a követelés később keletkezett, a keletkezését - követően nem került sor engedményezésre. **Nincs jogszabályi akadálya tehát a regisztrációs díjként nyilvántartásba vett követelés beszámításának** [1991. évi XLIX. törvény 36. §; 1959. évi IV. törvény 246. §].

BH2007.349. A hitelező az adós által indított perben követelését beszámítási kifogásként csak akkor érvényesítheti, ha összegében és jogcímében megjelölt követelését a felszámolónak szabályszerűen **bejelentette** és azt a felszámoló **nyilvántartásba is vette** [1991. évi XLIX. törvény 38. § (3) bek.; 1959. évi IV. törvény 296. §].

BDT2007.1655. I. A beszámítás joga akár a felszámolási eljárásban, akár az adós gazdálkodó szervezet által indított perben **csak az adós hitelezőjét** illeti meg.

BDT 2007/7-8/121. I. A felek **beszámítással kapcsolatos jogvitája** csak akkor bírálható el a Cstv. alapján a **felszámolási eljárás keretében**, ha a beszámítási kifogást a fizetéseképtelenség jogerős megállapítását követően terjesztik elő. Ezt megelőzően a beszámítás tárgyában a Ptk. általános szabályai szerint kell eljárni.

II. Ha az adós a felszámolási eljárást kezdeményező kérelemről való bírósági értesítés előtt él beszámítási kifogással, a tartozást **vitatottnak** kell minősíteni. Ha viszont e kifogás a bírósági eljárás során kerül előterjesztésre, a felszámolási eljárást lefolytató bíróság köteles a beszámítási kifogás tárgyában a szükséges bizonyítást lefolytatni és állást foglalni abban, hogy a beszámítás megszüntette-e a hitelező követelését vagy sem. [Cstv. 27. § (2) bek. a.) pontja, Ptk. 296.§](Fővárosi Ítéltábla: 15.Fpkf.45.510/2004/5.)

BDT2008.1751. A felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet által indított perben vele szemben a felszámolási eljárásból kívüli követelés miatt beszámítási kifogás csak **három** konjunktív **feltétel** fennállása **esetén** érvényesíthető: a beszámítás jogával csak a felszámolási eljárásban hitelezőnek minősülő személy élhet; a követelésnek a felszámolás kezdő időpontjában fennállónak kell lennie; a követelés jogosultjának a felszámolás kezdő időpontjában is a hitelezőnek kell lennie, azaz a követelés engedményezésére nem kerülhet sor a felszámolás alatt.

BDT2008.1881. Beszámítással utóbb sem érvényesíthetők a felszámolás során be nem jelentett követelések akkor sem, ha a felszámolási eljárás időközben - egyezséggel - megszűnt. Ilyen esetben a bírói úton nem érvényesíthető követelésekre (naturalis obligatio) vonatkozó polgári anyagi jogi előírásokból következik a beszámítás kizártsága.

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.44.846/2008/3. Nem jogszabálysértő a beszámítás, ha a hitelező határidőn túli, nyilvántartásba vett hitelezői igényét számítja be az adós követelésébe, ha a beszámítás egyéb feltételei fennállnak.

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.43.768/2009/10. Végrehajtható határozattal vagy egyezséggel megállapított követelésbe csak ugyanilyen vagy közokiratba foglalt ellenkövetelést lehet

beszámítani. A jogerős fizetési meghagyás alapján indított felszámolási eljárásban az adós a fizetéseptelenség megállapítását nem tudja elhárítani azzal, hogy egyszerű kompenzációs számlát állít ki a saját követeléseiről.

BDT2009.2078. A felszámolási eljárásban a hitelező akkor élhet beszámítással, ha a felszámoló a követelését nyilvántartásba vette, s a felszámolás kezdő időpontját - vagy ha a követelés később keletkezett, a keletkezését - követően nem került sor engedményezésre.

BDT2009.1983. Az engedményesként fellépő hitelezővel szemben a kötelezett nem számíthatja be azt az ellenkövetelését, amelyet az engedményező adóssal szembeni felszámolási eljárásban a törvényben előírt határidőn belül hitelezőként nem jelentett be. Az engedményes (jogutód) helyzete semmilyen tekintetben nem lehet ugyanis hátrányosabb, mint az engedményezőé (jogelőde) volt, így a beszámítási kifogás sem lehet szélesebb terjedelmű, mint ahogy az a kötelezettet az engedményezővel szemben megillette.

BH2010.159. A hitelezői igény felszámoló által történő nyilvántartásba vételének szempontjai, ha a hitelezői igény a bíróságnak egy szerződéskötés előtti állapot visszaállítását elrendelő jogerős határozatán alapul [1991. évi XLIX. törvény 36. §, 46. §].

BH2010.335. A felszámoló által nyilvántartásba nem vett hitelező a gazdálkodó szervezet által indított perben nem érvényesítheti beszámítási kifogás útján a gazdálkodó szervezettel szemben fennálló követelését. A perben eljáró bíróságot köti a hitelezői minőség kérdésében a felszámolási eljárásban hozott jogerős határozat [1991. évi XLIX. törvény 3. § (1) bekezdés c) pont, 38. § (3) bekezdés, 1952. évi III. törvény 229. §].

BH2010.17. A hitelező az adós által ellene indított perben jogosult a tartozásába beszámítani a felszámolás kezdő időpontjában fennálló, az adós által elismert és hitelezői igényként nyilvántartásba vett követelését (1991. évi XLIX. törvény 36. §, 38. §, 1959. évi IV. törvény 196. §).

BDT2010.2185. A felszámolás alatt álló adós a hitelezővel szembeni számlakövetelését az általános hatáskörű bíróság előtt érvényesítheti. A hitelező ebben az eljárásban jelentheti be az adós számlakövetelésével szembeni beszámítási igényét.

ÍH2011.134. A felszámolási eljárás kezdő napját megelőző napon fennálló túlfizetés összegét az adóhatóság hivatalból számolja el az általa nyilvántartott, adózót terhelő adótartozásra, a Cstv. beszámításra vonatkozó korlátozó rendelkezéseit e speciális „beszámításra” nem lehet alkalmazni. [Art. 43.§ (5) bekezdés, Cstv. 36.§ (1) bekezdés]

BH2012.125. Ha a felszámoló az adós vagyonába tartozó követelést ellenérték fejében engedményezte, az új jogosultat (engedményest) már nem illeti meg az adóssal szembeni beszámítást korlátozó kedvezmény. [1959. évi IV. tv. 296.§, 329.§, 1991. évi XLIX. tv. 36.§]

Legfelsőbb Bíróság Gf.IX.30.396/2011/3. A hitelező olyan követelést is érvényesíthet beszámítási kifogásként, amely a felszámolás kezdő időpontját követően keletkezett, feltéve, hogy a követelés jogosultját a felszámoló hitelezőként nyilvántartásba vette, és a követelés tekintetében nem történt jogutódlás a felszámolás kezdő időpontját (a követelés keletkezését) követően, azaz a követelés jogosultja a beszámítási kifogás előterjesztésének időpontjában is a hitelező volt. Nincs jelentősége annak, hogy a beszámítási kifogásban érvényesített

követelés tekintetében utóbb jogutódlás következett be, mivel a beszámítási kifogás bejelentésének időpontjában kell vizsgálni a jogosultságot.

BH2015.305. A hitelezőknek a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezettel szemben fennálló követeléseiket - főszabályként - legkésőbb a felszámolás közzétételétől számított egy éven belül be kell jelenteniük a felszámolónak. E határidő elmulasztása jogvesztéssel, vagyis a követelés megszűnésével jár, a be nem jelentett követeléseiket a hitelezők utóbb semmilyen módon, még **beszámítási kifogásként** sem érvényesíthetik. Ezt a szabályt akkor is alkalmazni kell, ha a felszámolási eljárás nem az adós gazdálkodó szervezet megszűnésével, hanem **egyezséggel** zárul, vagyis az adós a felszámolási eljárás befejezését követően tovább folytatja működését [1959. évi IV. tv. 296. §, 1991. évi XLIX. tv. 27. § (3) bek.].

BH2015.309. Az óvadékként letett összeg meghatározott jogviszonyok biztosítékául szolgál. Az 1959. évi IV. törvény 297. § (1) bekezdése szerint **beszámításnak nincs helye olyan szolgáltatással szemben, amelyet megállapodás alapján meghatározott célra kell fordítani.** Ha az óvadék jogosultja nem fizeti vissza az 1991. évi XLIX. törvény 38. § (5) bekezdése alapján a felszámolás alá került óvadékot nyújtónak a fennmaradt összeget, az így keletkező tartozásába nem számíthatja be más, óvadékkal nem biztosított, ki nem elégített követeléseit, mert a beszámítást az 1959. évi IV. törvény 297. § (1) bekezdése kizárja [1959. évi IV. tv. 297. § (1) bek., 1991. évi XLIX. tv. 38. § (5) bek.].

15. Hitelezői igények besorolása

EBH2000.234. Az 1997. évi XXVII. törvénnyel is módosított 1991. évi IL. törvény rendelkezései alapján a felszámolási eljárásban érvényesített **késedelmi kamatot, késedelmi pótlékot**, továbbá a pótlék és **bírságjellegű** követeléseket egységesen külön kell besorolni; ez irányadó akkor is, ha az említett követelések társadalombiztosítási tartozásokkal kapcsolatosak [1991. évi IL. tv. 51. § (3) bek., 57. § (1) bek.].

BH2001.136. I. A **kötvényen alapuló követelés** is az adós felszámolás hatálya alá tartozó vagyonából és kizárólag a módosított Cstv. 57. §-a (1) bekezdésében meghatározott sorrend figyelembevételével elégíthető ki. A kötvényen alapuló követelést a módosított Cstv. 57. §-a (1) bekezdésének f) pontja szerinti egyéb követelések közé kell besorolni

BH2001.393. I. Az ügyvéd által képviselt fél keresete alapján az **adós felszámolásának elrendelése előtt indult perben megítélt perköltség** akkor sem minősül az adós felszámolásával kapcsolatos bírósági eljárásban felmerült költségnek, ha az adós viszontkeresetet terjesztett elő [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. 57. § (1) és (2) bek.].

EBH2002.675. A felszámoló a felszámolási zárómérleg benyújtásáig jogosult a **hitelezői igény** téves **besorolását módosítani**, amely ellen a hitelező kifogással élhet [1997. évi XXVII. tv.-nyel is módosított 1991. évi IL. tv. (többször mód. Cstv.) 57. § (1) bek. a) és d) pont, (3) bek., 1992. évi XXII. tv. (Mt.) 7. § (3) és (5) bek.].

BH2002.452. A felszámolási eljárás során a **felszámoló által indított perben a hitelező javára megítélt perköltség egésze** - beleértve az ügyvédi munkadíjat is - a hitelezői igény besorolása szempontjából **felszámolási költségnek** minősül [Pp. 75. § (1) és (2) bek., 1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. 48. § (1) bek., 57. § (1) bek., 57. § (2) bek. c), d), e) és f) pontjai, 58. § (1) bek.].

BH2002.501. A felszámolás alatt álló adós gazdálkodó szervezet és hitelezője között a csődtörvény rendelkezéseitől eltérő, **kedvezőbb besorolásra vonatkozó szerződés** - mint jogszabályba ütköző - **semmis**. Ezért a felszámolónak annak figyelmen kívül hagyásával kell a besorolást elvégezni

3/2002. Polgári jogegységi határozat - A felszámolási eljárás során a kielégítési sorrend meghatározásakor **kötvényen alapuló követelésnek** minősül a magánszemélynek a kötvényből eredő minden kártérítési követelése is, függetlenül attól, hogy azt a kötvény kibocsátójával, vagy más, a kárért felelős jogalannyal szemben érvényesíti. A kötvényből eredő kártérítési követeléseket a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló, többször módosított 1991. évi IL. törvény (Csődtv.) 57. §-a (1) bekezdésének f) pontja szerinti egyéb követelések közé kell besorolni.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.030/2003. Amennyiben a **perköltségigény** a főköveteléssel együtt kerül bejelentésre a felszámolóhoz, akkor ez **osztja a főkövetelés jogi sorsát**, és azzal **azonos kielégítési csoportba** kell besorolni. Amennyiben viszont a perköltség igénynek más személy a jogosultja, és önállóan - a főköveteléstől függetlenül - érvényesíti a perköltség

igényét, akkor az - függetlenül a főkövetelés privilegizált jellegétől - „egyéb” követelésnek minősül a besorolás szempontjából.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.380/2003. A kis -és mikro vállalkozások követelései a felszámolás során történő előnyösebb besorolás szempontjából - a magánszemélyek követelésével szemben - gazdasági tevékenységből is származhatnak. A kis -és mikro vállalkozások fogalmát az 1990. évi XCV. törvény határozza meg.

EBH2003.962. A felszámolási eljárás alatt történt tartozatlan fizetést hitelezői igényként kell nyilvántartásba venni, annak kielégítésére a Cstv.-ben meghatározott sorrendben kerülhet sor [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 4. §, 38. § (3) bek., 57. §].

BH2003. 81. A felszámolási eljárást megelőző csődeljárásban felmerült **vagyonfelügyelői díj** nem sorolható a Cstv. 57. §-ának (2) bekezdésében meghatározott egyik felszámolási költségre vonatkozó kielégítési pontba sem.

BH2003.336. Az adós helyett a hitelező által kiegyenlített munkavállalói bér jellegű követelésből eredő hitelezői igényt **nem lehet a felszámolási költségek közé sorolni**, függetlenül attól, hogy a hitelező az adós helyett jogszabály vagy szerződés alapján teljesített, vagy követelése tartozatlan fizetésből ered.

BH2003.466. A felszámolási eljárás megindulását megelőzően bekövetkezett károsodásokkal kapcsolatban a megyei **nyugdíjbiztosítási igazgatóság által kifizetett járadék megtérítése iránti igényt** a Cstv. 57. § (1) bekezdésének e) pontjába kell besorolni.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.389/2005. A munkáltatót a **jogellenes felmondás miatt** terhelő összeg nem végkielégítés - hanem kártérítés - annak ellenére, hogy számításának alapja - a végkielégítéshez hasonlóan - a **dolgozó átlagkeresete**. Felszámolás esetén a munkavállaló, mint hitelező az ilyen jellegű követelést a Cstv. 57. § (1) bekezdés d./ pontjába sorolva jogosult érvényesíteni.

Győri Ítéltábla Fpkhf.IV.25.787/2005/2. Az ítéltábla értelmezése szerint is egyértelműsíthető az a jogalkotói szándék, hogy minden bírság és pótlék és kamat jellegű igény a g. pont alá tartozzon, ezért helyes, ha a felszámoló az OMMF által bejelentett **munkavédelmi bírságból** származó igényt nem a Cstv. 57. §. (1) bekezdés e. pontja, hanem a **g. pont alá** sorolta be.

Debreceni Ítéltábla FpkHf.IV.30.566/2006/2. A felszámolási eljárásban a **bírság jellegű követelések** - a törvény speciális rendelkezése folytán - annak ellenére a „G” kielégítési **kategóriába** sorolandók, hogy adók módjára behajtandók.

BDT2007.1718. A felszámolási eljárásban a **bírság jellegű követelések** - a törvény speciális rendelkezése folytán - annak ellenére a **G kielégítési kategóriába tartoznak**, hogy azokat adók módjára kell behajtani.

BDT2008.1729. Az 1991. évi XLIX. törvény nem valamennyi **kis- és középvállalkozás**, hanem csupán a kisebb, **10, illetve 50 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató** mikro- és kisvállalkozások követelései számára kíván privilegizált kielégítést biztosítani.

Az indoklásból: A Csódtv. 57. § (1) bekezdés d) pontja és a 2004. évi XXXIV. törvény 3. § (1), (2) és (3) bekezdéseinek egybevetése alapján ezért az állapítható meg, hogy a Csódtv. nem valamennyi kis- és középvállalkozás, hanem csupán a kisebb, 10, illetve 50 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató mikro- és kisvállalkozások követeléseinek számára kíván privilegizált kielégítést biztosítani; a nagyobb, 50-249 fős foglalkoztatotti létszámú ún. középvállalkozások számára viszont nem nyújt kedvezményezett helyzetet a kielégítési sorrend meghatározásakor.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.239/2008. A felszámolási eljárásban **csak a tőke és üzleti kamatkövetelések zálogjoggal, végrehajtási joggal történt biztosítása eredményezi a követelések privilegizált besorolását és kielégítését.** Az egyéb járulékos követelések - késedelmi kamat, késedelmi pótlék, mulasztási bírság - jogcíme és besorolása nem változik meg, ha a végrehajtási és jelzálogjogot a tőketartozásokon kívül a járulékokra is bejegyezték.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.394/2008. A késedelmi pótlék és bírságjellegű követelések besorolása a Cstv. 57. § (1) bekezdés g./ pontjába történik akkor is, ha a felszámolás előtt folyt adóvégrehajtás során az adós ingatlanára e követelések tekintetében is megtörtént a végrehajtási jog bejegyzése.

ÍH2008.173. Az adós volt vezető állású munkavállalóját a munkaviszonyából eredően a Munka Törvénykönyve alapján megillető bér-és bérjellegű követelések a Csódtörvény 57.§ (1) bekezdés a/pontja szerinti felszámolási költségként, a munkaviszonyából eredően, de a Munka Törvénykönyvén felüli mértékben őt megillető végkielégítés, valamint költségterítés a Csódtörvény 57.§ (1) bekezdés h/ pontja szerint sorolandó be. (Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.43.826/2008/3. szám)

BH221/2010. A Cstv. 57. § (1) bekezdésének d) pontját kiegészítő 2000. évi CXXXVII. törvény 3. §-ához fűzött indoklás a kis- és mikrovállalkozások követeléseit, azaz az eredetileg náluk, a tevékenységükből keletkezett követeléseket kívánta előnyben részesíteni e követelések kedvezőbb kielégítési rangsorba történő besorolásával, nem pedig az általuk vásárolt követeléseket. Az ellenkező jogértelmezés, amelyet a hitelező is képvisel – ellentétben áll a Cstv. 57. § (7) bekezdésében kifejezésre jutó jogalkotói szándékkal, amely nem engedi meg, hogy engedményezés folytán a hitelező kedvezőbb kielégítési rangsorba kerüljön.

BH2010.221. Kis- és mikrovállalkozás követelésének besorolásánál irányadó szempontok, ha a vállalkozás a követelését a felszámolás kezdő időpontja után engedményezéssel szerezte meg [1991. évi XLIX. törvény 57. § (1) bekezdés d) pont, 57. § (7) bekezdés, 1959. évi IV. törvény 329. §].

BH2010.277. Az egyik hitelező a másik hitelező igényének nyilvántartásba vétele, illetve besorolása miatt - a törvényben írt határidőn belül - kifogással élhet, de ez csak akkor lehet eredményes, ha a felszámoló nyilvánvalóan jogszabálysértéssel fogadta el és sorolta be a bejelentett hitelezői igényt (1991. évi XLIX. törvény 46. §, 51. §). **[EBH2010.2154.]**

BDT2010.4. I. Amennyiben a hitelező kérelmére a **vagyont terhelő zálogjogot** a felszámolás kezdő időpontja előtt egyediesítéssel konkrét vagyontárgyakat terhelő zálogjoggá alakították át, a követelés nem sorolható be a Csódtv. 57. § (1) bekezdés b) pontjába. II. A felszámoló a zálogjoggal terhelt vagyontárgy értékétől függetlenül köteles a besorolást

elvégezni. A zálogtárgy értékesítése után, a ki nem elégített követelést a Csődtv. általános előírásainak megfelelően kell besorolni s fedezet esetén kielégíteni. (Pécsi Ítélőtábla Fpkhf.IV. 30.242/2009/2.)

ÍH2010.46. A társasházi tulajdon speciális közös tulajdoni forma. A hitelező ilyenkor akár magánszemélyekből, akár jogi személyekből vagy jogi személyiség nélküli gazdasági szervezetekből álló tulajdonosok köre. Egy adott – nem gazdasági tevékenységből eredő – szavatossági igény címén fennálló követelés besorolásánál nem lehet aszerint különbséget tenni, hogy a társasház-tulajdonosok csak magánszemélyek, vagy vannak közöttük gazdálkodó szervezetek is. Egy ilyen követelés besorolásánál a követelés jogcíme, annak privilegizált jellege a meghatározó. [Cstv. 57.§ (1) bekezdés d), f) és g) pontja]

ÍH2010.95. A zálogjoggal biztosított követelés nem a követelés jogcímére tekintettel, hanem a biztosított mivolta miatt nyeri el a besorolását a felszámolási eljárásban. Mivel a tőkeösszegezen felül a zálogjog az ügyleti és a törvényes (vagy a szerződésben kikötött) késedelmi kamatra is kiterjed, az így biztosított járulék nem vonható a „jogcímtől függetlenül sorolandó késedelmi kamatigény” fogalma alá. [Ptk. 251.§ (3) bekezdés, Cstv. 49/D.§, 57.§ (1) bekezdésének b) és g) pontja]

ÍH2010.96. A felszámoló által benyújtott közbenső mérleg jogerős bírósági határozattal történt jóváhagyása szerint teljesített részleges vagyoneelosztást követően a hitelezői igény besorolását a felszámoló saját hatáskörben nem módosíthatja [Cstv. 51. §, 58. § (1) bek.]. (Fővárosi Ítélőtábla 15. Fpkf. 43.869/2009/6.)

ÍH2011.133. I. A törvény rendelkezése alapján csak olyan **végrehajtási szakban lévő követelés sorolható be** a többször módosított Cstv. 57.§ (1) bekezdés b) pontja szerint, amely esetben a felszámolás kezdő időpontjában a végrehajtási jogot bejegyezték. A széljegyzés joghatását tekintve nem esik a bejegyzéssel egy megítélés alá.

EBH2011.2333. Ha a bíróság a közbenső mérleget, és annak alapján a vagyonfelosztási javaslatot jogerős végzésével jóváhagyja, az abban megjelölt követelés nem sorolható át másik követeléskategóriába, a döntéshez jogerő hatás fűződik. Az így kifizetett követelést visszakövetelni nem lehet, az igényt kielégített hitelezői igényként kell nyilvántartani [1991. évi XLIX. törvény 6. § (2) bekezdés, 50. § (4) bekezdés, 57. § (1) bekezdés e) pont, 58. § (1) bekezdés, 1952. évi III. törvény 229. § (1) bekezdés].

BDT2011.2456. Az örökös hitelezőként nem juthat igénye besorolása során kedvezőbb helyzetbe, mint amilyenben az örökhagyó lett volna.

Kúria Gfv.VII.30.219/2013/7. A felszámolási eljárásokban a határidőben bejelentett **hátrasorolt kötelezettséget** csak a valamennyi határidőben bejelentett igényt követően lehet kielégíteni – függetlenül attól, hogy egyébként a Cstv. 57.§ (1) bekezdése szerinti kielégítési sorrendben hol helyezkedne el a hitelező igénye -, mert a felek úgy állapodtak meg, hogy a hitelező lemond a kielégítési sorrendben elfoglalt helyéről és a többi hitelező után, a tulajdonosok előtt kaphat kielégítést. A Kúria álláspontja szerint – miután a Cstv. kettéválasztja a igényüket határidőben és határidőn túl bejelentő hitelezőket (Cstv.37.§ (1)-(2) bekezdés)– a határidőben bejelentett, de hátrasorolt kötelezettség jogosultja megelőzi a követelését a 40 napos határidőn túl bejelentő hitelezőket.

Kúria Gfv.VII.30.158/2013/7. Ahhoz, hogy az adóssal szemben követeléssel rendelkező a felszámolási eljárásban **hitelezővé váljon**, és a hitelezők jogait gyakorolhassa, **két feltételnek** kell eleget tennie:

1) Be kell jelentenie a követelését a felszámolóhoz a Céglőzönyben való közzétételt követő 40 napon belül, illetve ha ezt elmulasztja, úgy a közzétételtől számított 180 napos (jelen eljárásban még 1 éves) jogvesztő határidőn belül.

2) A bejelentésen felül, a Cstv. 46.§ (7) bekezdése szerint, az 57. § (1) bekezdés a) és c) pontjában foglalt követelések kivételével a nyilvántartásba vétel feltétele, hogy a hitelező a követelése tőkeösszegének 1%-át, de legalább 5000 forintot és legfeljebb 200 000 forintot a bíróság Gazdasági Hivatala által kezelt elkülönített számlára - a bírósági ügyszámra hivatkozással - befizessen, és ezt a felszámolónak igazolja.

Ha az igénybejelentési határidőn belül bejelentkezik, de a nyilvántartásba vételi díjat csak a bejelentési határidőn túl fizeti meg, úgy csak **az igényét határidőn túl bejelentő hitelezőként vehető figyelembe**, mert a hitelezőként történő nyilvántartásba vétel együttes feltételei közül a másodikat csak az igénybejelentési határidőn túl teljesítette. Aki a 40 napos határidőn túl, a jogvesztő határidőn belül jelenti be a követelését, de a jogvesztő határidőn belül nem fizeti meg a nyilvántartásba vételi díjat, nem válik az adós felszámolási eljárásában figyelembe veendő hitelezőjévé.

BH2014.250. I. A Cstv. 49. § (5) bekezdése azzal, hogy a Ptk. 685/B. §-ára utal, a többségi befolyás meghatározás miatt nem csak a közvetlen tagokat, hanem - a meghatározó befolyás megfogalmazásával, amely a többségi befolyás egyik formája - **a közvetett tagsági jogokkal** rendelkezőket is kizárta a privilegiált kielégítés jogából.

II. A Cstv. 49/D. §-a szerinti besorolás szempontjából az a lényeges, hogy **a követelés biztosított minősége mikor** következett be.

III. A többségi befolyással rendelkező hitelező igényét a Cstv. 57. § (1) bekezdés **ha)** alpontjába kell sorolni akkor is, ha nem állapítható meg a hitelező közvetlen tulajdonjoga - tagi, részvényesi állapota -, de a **közvetett tulajdonosi helyzete** fennáll [1959. évi IV. tv. 385/B. §, 1991. évi XLIX. tv. 49/D. §, 57. § (1) bek. ha) alpont].

BH2015.250. I. Ha a jelzálogjogosult hitelező követelése az egyenes adóssal szemben még nem járt le, a zálogkötelezett felszámolási eljárásában nem minősül hitelezőnek. II. A felperes a felszámolási eljárásban történt értékesítéssel jogszerző III. r. alperessel szemben akkor léphet fel eredményesen, ha bizonyítja az I-II. r. alperesek közötti adásvételi szerződés érvénytelenségét és ezáltal a további jogszerző III. r. alperes ingatlan-nyilvántartási bejegyzése is megdől [1959. évi IV. tv. 215. §, 256. §, 1997. évi CXLI. tv. 62. §, 63. §, 1991. évi XLIX. tv. 37., 38. §].

28. Zálogjoggal, végrehajtási joggal biztosított követelések, elszámolás

BH2002.326. II. A felszámoló jogszerűen jár el akkor is, ha a fentieknek megfelelően tartalékolt összeget biztonságosan befekteti. A **befektetés hozama az adós vagyona**, amelyet a kielégítésre vonatkozó szabályok szerint kell felosztani. A zálogtárgy zálogjogosultja eredményesen nem hivatkozhat arra, hogy ez a hozam kizárólag őt illeti meg [1991. évi II. tv. (Cstv.) 4. § (1) bek., 57. §, 58. § (1) bek.].

BH2002.240. **Jelzálogjoggal biztosított követelés engedményezésekor** a zálogjog is átszáll az új jogosultra. Nem keletkezik tehát új jelzálogjog, hanem az átszálló, engedményezett követelést biztosító olyan zálogjog áll fenn, amely **megtartja eredeti rangsorát**. A felszámolási eljárásban tehát a hitelezői igény besorolásakor az eredeti rangsor az irányadó.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.002/2003. A **vagyont terhelő keretbiztosítéki jelzálogjog** a közjegyzői kamaránál vezetett nyilvántartásba való bejegyzéssel érvényesen létrejön, és az ezt követően megindult felszámolási eljárásban a zálogjoggal biztosított követelést a Cstv. 57. § (1) bekezdés b) pontjába kell sorolni akkor is, ha a jogosult a felszámolás kezdő időpontjáig átalakító (rögzítő) nyilatkozatot nem tett. Az ún. "lebegő" zálogjog egyenértékű a többi zálogjogfajtaival, ezért a lebegő zálogjoggal biztosított követelés is éppúgy privilegizált, mint a többi zálogjogfajtaival biztosított követelés. A lebegő zálogjog érvényesítése érdekében - a Ptk. újabb zálogjogi szabályai értelmében - nem szükséges ún. rögzítő nyilatkozat, a végrehajtás ennek hiányában az adós egész vagyonára vezethető, a felszámolás pedig - mint totális végrehajtás - ugyancsak az adós teljes vagyonát érinti. A lebegő zálogjog tárgyi körébe tartozó bármely, nem nevesített vagyontárgy értékesítése során annak értéke erejéig a hitelező követelése privilegizált, biztosított.

Győri Ítéltábla Fpkf.II.25.249/2005/2. A felszámoló a közbenső mérleg készítésétől független kötelezettsége az, hogy a zálogtárgyak értékesítése során befolyt, és az értékesítés költségeivel csökkentett vételár 50 %-át a többször módosított Cstv.49/D.§. (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kizárólag az értékesített zálogtárgyat terhelő zálogjoggal biztosított követelések kielégítésére fordítsa a biztosított követelés erejéig, ha a zálogjog a felszámolási eljárás megindításának időpontja előtt legalább egy évvel keletkezett. E **követelések kielégítése nem függ a közbenső mérleg vagy a zárómérleg elkészítésétől, és ahhoz a felszámolónak a bíróság döntését sem kell kérnie**. Ha a zálogtárgyat értékesítették, a befolyt vételár 50 %-át az értékesítési költségek levonása után a többször módosított Cstv.49/D.§. (1) bekezdése szerinti hitelező részére ki kell fizetni. Ha e kötelezettségének a felszámoló nem tesz eleget, vagy nem a megfelelő összegű kifizetést teljesíti, e jogszabálysértő intézkedésével, illetve mulasztásával szemben a sérelmet szenvedett fél a többször módosított Cstv.51.§. (1) bekezdése alapján kifogással élhet. A kifogás elbírálása során a bíróságnak a Cstv.51.§. (2) és (3) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárnia.

Győri Ítéltábla Fpkhf.II.25.699/2005/2. Nem minősülnek **értékesítési költségnek** az adós gazdasági tevékenységének ésszerű befejezésével, továbbá vagyonának megóvásával, megőrzésével kapcsolatban felmerült kiadások sem.

Győri Ítéltábla Fpkhf.II.25.008/2005/2. A **zálogjoggal biztosított hitelezői igény besorolása szempontjából** a felszámolási eljárás megindítása időpontjának a felszámolásra irányuló kérelem bírósághoz érkezésének napja minősül.

Győri Ítéltábla Fpkhf.II.25.855/2005/3. Amennyiben a kezes a jogosultat kielégíti, a követelés a Ptk.276.§ (1) bekezdése szerint az azt biztosító és a kezességvállalást megelőzően keletkezett jogokkal, valamint a végrehajtási joggal együtt reá száll. A zálogjog nem szűnik meg, hanem azt a biztosított követeléssel együtt a jogszabály erejénél fogva a Ptk.331.§-a szerinti törvényi engedményként a kezes (harmadik személy) szerzi meg. A zálogjog átszállása pedig nem keletkeztet új zálogjogot, hanem helyesen csupán a zálogjogosult személyében következik be változás. Az ingatlant terhelő jelzálogjog átszállásának az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzés nem feltétele; az eredeti **jogosultat kielégítő kezes a jelzálogjogot a törvény rendelkezése alapján, ingatlan-nyilvántartáson kívül szerzi meg.** Tehát nem keletkezik új zálogjog, hanem a már létező zálogjog száll át eredeti ranghelyét megtartva a korábbi jogosultat kielégítő kezesre (harmadik személyre). Az igényt a Cstv. 57.§ (1) bekezdés b/ pontja szerinti igényként kell nyilvántartásba venni.

BDT2005.1231. A zálogjoggal biztosított hitelezői igény besorolása szempontjából a **felszámolási eljárás megindításának időpontja a felszámolásra irányuló kérelemnek a bíróságra érkezésének az időpontja.**

Győri Ítéltábla Fpkhf.II.25.504/2006/2. A Cstv. 49/D. § alapján csak az a zálogjogos hitelező kaphat kielégítést, aki a hitelezői igényét **határidőben** bejelentette.

Győri Ítéltábla Fpkhf.II.25.088/2006/2. A végrehajtás a zálogjoggal biztosított követelésekkel azonos besorolást csak akkor eredményez, ha a követelés végrehajtása a felszámolás kezdő időpontjáig az **adós ingóságait lefoglalták**, illetve valamely ingatlanára a végrehajtási jogot bejegyezték. [Cstv.57.§ (1) bekezdés b) pont]

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.119/2006. Amennyiben a jelzálogjoggal biztosított hitelezői igénynek a zálogtárgy értékesítésekor a soron kívüli kielégítési feltételei nem állnak fenn, nem zárja ki az ilyen követelésnek a Cstv. 57. § (1) bekezdés b./ pontja szerinti „privilegizált” besorolását. A besorolás szempontjából a fedezetelvonás rosszhiszeműségének, illetve ingyenességének vélelmét kifejezetten a zálogszerződés tekintetében kell vizsgálni.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.298/2006. Ingatlanra vonatkozó **jelzálogjog** alapításához az erre irányuló szerződésen felül a jelzálogjognak az ingatlan-nyilvántartásba való **bejegyzése szükséges.** A felszámolás kezdő időpontja előtt zálogjoggal biztosított (privilegizált) követelésnek ezért csak az sorolható be, amelynek biztosítására alapított zálogjogot az ingatlan-nyilvántartásba már bejegyezték.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.213/2006. I. Felszámolási eljárás során a zálogtárgy értékesítése esetén a befolyt vételár terhére kizárólag az értékesítési költségek számolhatók el. Az **értékesítési költségek** körébe tartozhatnak a pályázat vagy árverés előkészítésével, lebonyolításával közvetlenül összefüggő kiadások, a vagyonértékelés, hirdetés, ügyvédi közreműködés költségei. Nem minősülnek azonban értékesítési költségnek az adott vagyontárgy megóvásával, megőrzésével kapcsolatban felmerült kiadások, a gazdasági tevékenység ésszerű befejezésével kapcsolatos költségek, illetőleg a felszámolói díj sem.

BDT2006.1331. A felszámolási eljárás során az értékesítési költségek körébe az értékesítés lebonyolításával közvetlen összefüggésben felmerülő kiadások tartoznak. Ennek megfelelően nem minősülnek ilyen költségnek a **vagyon megóvásával, megőrzésével kapcsolatban felmerült kiadások** sem.

BDT2006.1434. Az **eredeti jogosultat kielégítő kezes** (harmadik személy) a **jelzálogjogot** a törvény rendelkezése alapján, ingatlan-nyilvántartáson kívül szerzi meg. Ilyenkor a zálogjog eredeti ranghelyét megtartva száll át a kezesre.

Győri Ítélőtábla Fpkhf. IV.25.870/2006/2. A felszámoló a zálogjogos követelés kielégítése esetén a befolyó vételárból a költségek levonására jogosult, az általános forgalmi adóéra nem, mert a vagyontárgy **értékesítésekor fizetendő általános forgalmi adó felszámolási költség ugyan, de nem értékesítési költség.** A felszámolás alatti vagyontárgy értékesítésekor fizetendő általános forgalmi adó a Csődtv. 57. §-a szerint felszámolási költség, de a Csődtv. 49/D. § III. bekezdése alapján nem értékesítési költség. A felszámoló a Csődtv. 49/D. § (1) bekezdése szerinti privilegizált zálogjogos követelése kielégítése esetén a befolyó vételárból a korábban kifejtettek szerinti költségek levonására jogosult, az általános forgalmi adóéra nem.

Legfelsőbb Bíróság és az ítéltáblák polgári kollégiumvezetői által Győrben, 2007. július 6.-án tartott konzultatív tanácskozás emlékeztetője:

„A tanácskozás egyhangúlag egyetértett azzal a vitaanyagban kifejtett állásponttal, hogy a Cstv. 2006. évi VI. törvénnyel történt (2007. január 1. napjától hatályos) módosítását követően, valamint az azt megelőzően hatályos rendelkezések alapján is a Cstv.37.§ (1) bek., 49/D.(1) és (2) bek., 57.§ (1) bek. b) pontja együttes értelmezésével kialakított helyes álláspont az, hogy

- az egyébként a **49/D. § alá sorolandó záloghitelezővel szemben is feltétel a határidőn belül igénybejelentés,**
- az ide elkészttség miatt be nem sorolható, de egy éven belül bejelentkező hitelező pedig az 57.§ (1) bek. b) pontja szerint rangsorban kaphat kielégítést."

Szegedi Ítélőtábla Fpkf.I.30.071/2007. A zálogjoggal biztosított vagyontárgy a felszámolási vagyon része, a zálogjoggal biztosított követeléseket is be kell jelenteni a felszámolónak, és - a határidőben bejelentett egyéb igényekhez képest - privilegizált kielégítésükre csak akkor kerülhet sor, ha a **bejelentés** határidőben megtörtént. A zálogjoggal biztosított követelések felszámolási eljáráson kívüli kielégítésére nincs törvényes lehetőség; a **határidőn túl bejelentett zálogjoggal biztosított követelések** - a Cstv. kötelező kielégítési sorrendre vonatkozó szabálya folytán - nem előzhetik meg a határidőn belül bejelentett egyéb igényeket.

Szegedi Ítélőtábla Fpkhf.I.30.046/2007. A **vagyont terhelő zálogjog** alapítása után a felszámolás alatt álló adós vagyonába kerülő azon vagyontárgyakat nem terheli csak a zálogjog, amelyet az adós már eleve más zálogjoggal terhelten szerzett meg. A zálogjoggal megterhelt vagyonba tartozó ingóságon később, más javára alapított zálogjog ugyanakkor nem előzi meg a vagyont terhelő zálogjogot. A vagyont terhelő zálogjog egyenértékű a többi zálogjoggal, ezért az adós vagyonának meghatározott része fölött „lebegő zálogjoggal” biztosított követelés éppúgy privilegizált, mint a többi zálogjoggal biztosított követelés.

ÍH 2007/4/182 I. A felszámoló a zálogtárgy értékesítése során befolyt, és az értékesítés költségeivel csökkentett vételár 50 %-át kizárólag a zálogtárgyat terhelő zálogjoggal biztosított követelés kielégítésére fordíthatja. A **zálogtárgy értékesítésével kapcsolatos költségeken** az értékesítés szűkebb értelemben vett költségeit kell érteni, nem vonhatók e fogalom alá a vagyontárgy megóvásával felmerült kiadások. [Az 1993. évi LXXXI. és az 1997. évi XXVII. törvénnyel módosított Cstv. 49/D. § (1) bek.]

II. A 2006. évi VI. törvény 15. §-ával módosított Cstv. 49/D. § (1) bekezdésének rendelkezései csak a hatálybalépését (2007. január 1. napját) követően indult ügyekben alkalmazható. (Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.43.217/2007/5.)

BH2007.157. A követelés engedményezése folytán a jelzálogjog a törvénynél fogva átszáll az engedményesre, ezért a felszámolási eljárásban a hitelezői igény besorolásánál nem annak van jelentősége, hogy az engedményes javára a jelzálogjog az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre került, hanem annak, hogy a követelés a felszámolás kezdő időpontja előtt jelzálogjoggal biztosított volt-e [1959. évi IV. törvény 329. § (1) bek.; 1991. évi XLIX. törvény 57. § (1) bek. b) pont; 1997. évi CXLI. törvény 3. §; 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet 88. §].

BH2007.194. I. A zálogjog a követelés érvényesítésének költségeire is fedezetül szolgál, ezért a perköltség engedményezésével az azt biztosító zálogjog is átszáll az új jogosultra, és a felszámolónak a perköltségre vonatkozó hitelezői igényt az 1991. évi XLIX. törvény 57. § (1) bekezdés b) pontjába kell besorolnia [1991. évi XLIX. törvény 57. § (1) bek. b) pont; 1959. évi IV. törvény 329. § (1) bek.].

BDT2008.1773. A zálogjogosult részére a Csődtv. 49/D. § (1) bekezdése alapján kifizetendő összegből a zálogjoggal terhelt vagyontárgy őrzésének a költsége nem vonható le.

Debreceni Ítéltábla Fpkhf. IV. 30.080/2009/6. A Cstv. 2007. január 1-jei módosítása nem érintette a Cstv. 57.§ (1) bekezdésének g) pontjába foglalt azt a rendelkezését, mely szerint ebbe a kielégítési kategóriába kell besorolni a keletkezés idejétől és jogcímétől függetlenül a késedelmi kamat és a késedelmi pótlék, valamint bírság jellegű tartozásokat. A „g” kielégítési kategóriába sorolt késedelmi kamatkövetelés csak a megelőző kategóriába sorolt igények teljes kielégítése után lehet kiegyenlíteni a 49/D.§ (5) bekezdése és a Cstv. 58.§ (1) bekezdése alapján. **A Cstv. 49/D.§ tehát a késedelmi kamatkövetelésekre nem alkalmazható.**

BDT2009.12/223. (Pécsi Ítéltábla Fpkhf.IV.30.211/2009/2.) Amennyiben a zálogjog a késedelmi kamatra is kiterjed, **a hitelezői követelést (tőke, ügyleti-és késedelmi kamat) a Csődtv. 49/D.§-ba kell besorolni és kielégíteni.** Amennyiben a vagyontárgy értékesítése nem fedezi a teljes követelést, a fennmaradó tőkekövetelést a Csődtv. 57.§ (1) bek. f.) pontjába, a késedelmi kamatkövetelést az 57.§ (1) bek. g.) pontjába kell besorolni. A zálogjoggal biztosított hitelezői követelést – a késedelmi kamatot is beleértve – a Cstv. 49/D.§ (1) bekezdésnek hatálya alá tartozó követelésként kell a felszámolónak nyilvántartani, és csak a Cstv. 49/D.§ (1) bekezdése alapján ki nem egyenlített követelés tekintetében alkalmazhatja az 57.§ rendelkezéseit és sorolhatja be az 57.§ (1) bekezdés megfelelő pontjába a ki nem egyenlített követelést.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.191/2009/4. A Cstv. 49/D.§-át és az 57.§ (1) bekezdését **együttesen kell kielégítési sorrendnek tekinteni.** Az 57.§ (1) bekezdésében a hitelezők igényét a követelés jogcímétől, a hitelező személyétől stb. függően kell különböző pontokba besorolni, valamennyi pontra vonatkozik azonban a Cstv. 57.§ (1) bekezdés g.) pontja, amely szerint a keletkezés idejétől és jogcímétől függetlenül ide tartoznak a késedelmi kamat és késedelmi pótlék, továbbá a pótlék és bírság jogcímeiken fennálló követelések – függetlenül attól, hogy egyébként milyen tőkekövetelés alapján keletkeztek. A fentiekből következően a Cstv. egy kielégítési sorrendet szabályoz, amelynek elején vannak a zálogjoggal biztosított követelések azon részei, amelyet nem kell speciálisan az 57.§ (1) bek. g.) pontjába sorolni, s a

g.) pontban kell nyilvántartani azokat az – akár zálogjoggal, végrehajtási joggal, foglalással – biztosított olyan követeléseket is, amelyeknek a jogcíme késedelmi kamat, késedelmi pótlék, pótlék, bírság volt.”

Győri Ítélőtábla ÍH 95/2010. A zálogjoggal biztosított követelés nem a követelés jogcímére tekintettel, hanem biztosított mivolta miatt nyeri el besorolását a felszámolási eljárásban. Mivel **a tőkeösszegezen felül a zálogjog az ügyleti és a törvényes (vagy a szerződésben kikötött) késedelmi kamatra is kiterjed**, az így biztosított járulék nem vonható a „jogcímtől függetlenül sorolandó késedelmi kamatigény” fogalma alá [Ptk. 251. § (3) bekezdés, Cstv. 49/D. §, 57. § (1) bekezdésének b) és g) pontja]. (Győri Ítélőtábla Fpkhf. II. 25.335/2009/2)

BDT2010.4. I. Amennyiben a hitelező kérelmére a **vagyont terhelő zálogjogot** a felszámolás kezdő időpontja előtt egyediesítéssel konkrét vagyontárgyakat terhelő zálogjoggá alakították át, a követelés nem sorolható be a Csódtv. 57. § (1) bekezdés b) pontjába. II. A felszámoló a zálogjoggal terhelt vagyontárgy értékétől függetlenül köteles a besorolást elvégezni. A zálogtárgy értékesítése után, a ki nem elégített követelést a Csódtv. általános előírásainak megfelelően kell besorolni s fedezet esetén kielégíteni. (Pécsi Ítélőtábla Fpkhf.IV. 30.242/2009/2.)

BDT2010.2225. I. Ha a kifogással élő hitelezőt abból eredően éri károsodás, hogy a felszámoló **a zálogjogával terhelt vagyontárgyakat** nem a forgalomban elérhető legmagasabb áron értékesíti, igényét a Csódtv. 54. §-a alapján a felszámoló ellen benyújtott keresettel érvényesítheti.

BDT2010.2226. I. Amennyiben a hitelező kérelmére a vagyont terhelő zálogjogot a felszámolás kezdő időpontja előtt egyediesítéssel **konkrét vagyontárgyakat terhelő zálogjoggá alakították át**, a követelés nem sorolható be a Csódtv. 57. § (1) bekezdés b) pontjába.

ÍH2010.95. A zálogjoggal biztosított követelés nem a követelés jogcímére tekintettel, hanem a biztosított mivolta miatt nyeri el a besorolását a felszámolási eljárásban. Mivel a tőkeösszegezen felül a zálogjog az ügyleti és a törvényes (vagy a szerződésben kikötött) késedelmi kamatra is kiterjed, az így biztosított járulék nem vonható a „jogcímtől függetlenül sorolandó késedelmi kamatigény” fogalma alá. [Ptk. 251.§ (3) bekezdés, Cstv. 49/D.§, 57.§ (1) bekezdésének b) és g) pontja]

ÍH2011.133. I. A törvény rendelkezése alapján csak olyan **végrehajtási szakban lévő követelés** sorolható be a többször módosított Cstv. 57.§ (1) bekezdés b) pontja szerint, amely esetben a felszámolás kezdő időpontjában a végrehajtási jogot bejegyezték. A széljegyzés joghatását tekintve nem esik a bejegyzéssel egy megítélés alá.

BDT2011.2524. A zálogjog érvényesítése iránti perben a felszámolás alatt álló zálogkötelezettet a bíróság már csak annak türéseire kötelezheti, hogy a felperes a zálogjoggal biztosított követelését az adós zálogkötelezett tulajdonát képező zálogtárgyból a felszámolási eljárás keretében, az arra az eljárásra vonatkozó különös szabályok betartása mellett elégítthesse ki.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.004/2011/9. A MOKK által vezetett zálogjogi nyilvántartás közhitelességének tartalma.

BDT2012.2671. Ha ugyanazon hitelező javára első ranghelyen vagyont terhelő jelzálogjogot, míg második ranghelyen ugyanezen vagyonhoz tartozó egyedi vagyontárgy(ak)at terhelő jelzálogjogot alapítanak, a hitelezőt az első ranghelyen a vagyont terhelő jelzálogjog jogosultjaként a vagyon értékesítéséből származó bevétel törvényben meghatározott része illeti meg, az egyedi jelzálogjoggal is terhelt vagyontárgyak értékesítéséből származó vételár fennmaradó részét pedig ugyanezen besorolási kategóriába tartozó második ranghelyű zálog jogosultként kell a részére megfizetni.

ÍH2012.44. Amennyiben a hitelezőt **vagyont terhelő zálogjog** illeti meg, a befolyt bevételek költségekkel csökkentett 50%-át a hitelezőnek kell megfizetnie akkor is, ha a felszámoló zálogjoggal biztosított követelést behajtja. [Cstv. 49/D.§ (2) bekezdése]

Legfelsőbb Bíróság Gfv. X.30.067/2012/9. Az óvadék jogosultjának nem más vagyontárgyon keletkezik zálogjoga, hanem azon az összegen, amelyet a jogszabály rendelkezése értelmében a felszámolási vagyonba kell utalnia, s ebből igényelhet kielégítést a zálogjogosultakra vonatkozó szabályok szerint akkor, ha a felszámolási eljárás alatt az óvadéki szerződéssel biztosított követelése keletkezik az adóssal szemben.

Legfelsőbb Bíróság Gfv. X.30.039/2012/8. A Cstv. 2009. szeptember 1-én hatályba lépett módosítását megelőzően benyújtott kérelem alapján megindult felszámolási eljárásban, a **jogon és követelésen alapított zálogjog** jogosultja, mint hitelező, a **Cstv. 49/D.§ (1) bekezdése** alapján privilegizált módon juthat kielégítéshez. A zálogjoggal terhelt követelésekből befolyt összeggel a felszámolónak a Cstv. 49/D.§ (1) bekezdése alapján el kell számolnia

BDT2013.2934. A **társasházi közös költség** címén kifizetett összeg nem minősül állammegóvási költségnek, ezért nincs lehetőség arra, hogy a felszámoló azt a befolyt vételárból levonásba helyezze a privilegizált hitelező kielégítését megelőzően.

BDT2013.3038. Az adós vagyonának értékesítésekor a vagyont terhelő zálogjog jogosultjának kielégítését követően fennmaradó összeg az egyedi zálogtárgyat terhelő zálogjogosultjait, illetve a végrehajtási jog jogosultjait illeti meg, s csak az ezt követően esetleg megmaradó összeg használható fel a felszámolási költségek fedezésére.

Kúria Gfv.VII.30.255/2014/4. A Kúria álláspontja szerint a „követelésbehajtás” kifejezést nem lehet szűken értelmezni. Mint ahogyan erre a jogerős végzés is utal, a „követelésbehajtás” nem csak a felszámoló által a bírósági kényszert igénybe vevő módokon történt „behajtás” után teszi lehetővé a zálogjogos hitelező privilegizált kielégítését, hanem akkor is, ha a kötelezett önként teljesít és nincs „behajtásra” irányuló intézkedés a felszámoló részéről. A **számlakövetelés az adós bankkal szembeni követelése**, s ha ez a számlakövetelés a zálogjog tárgya, annak bank általi „önkéntes” teljesítése – a számlakövetelés specialitásai miatt – ugyanúgy „behajtásnak” minősül a Cstv. 49/D. § (1) bekezdésének értelmezése szempontjából, mintha egyéb követelést érvényesített volna a felszámoló. A régi Ptk. 267. § (1) bekezdése szerint a jogon vagy követelésen alapított zálogjog a zálogkötelezett javára jövőben keletkező jogokra és követelésekre is kiterjedhet. Így a bankszámla specialitásából eredő az a tény, hogy a számlakövetelés nagysága folyamatosan változik, nem befolyásolja azt, hogy a zálogjog e követelésen létrejött.

Ha a személyes kötelezettel szemben a követelés még nem vált esedékessé a dologi kötelezett felszámolása megindulásának időpontjában, akkor a jogosult a **dologi kötelezettel szemben** még nem érvényesítheti a biztosítéki szerződésen alapuló követelését, azaz **hitelezői igényt nem jelenthet be**, mert a dologi kötelezettnek még nincs tűrési kötelezettsége a jogosulttal szemben. A dologi kötelezett adós felszámolójának, a Cstv. 49/D. §-a szerint, a zálogtárgyból befolyt összegből a jogosultat lejárt követelés esetén megillető összeget a követelés esedékessé válásáig (és a hitelezői igény nyilvántartásba vételéig) tartalékolnia kell [Cstv. 49/D. § (3) bekezdés], azt nem használhatja fel a zálogjogosultat követő biztosított hitelezők, a felszámolási költségek, illetve a nem biztosított hitelezők követelésének kielégítésére. Ha az esedékessé válást követő 40 napos határidőben a zálogjogosult a dologi kötelezett felszámolási eljárásában nem jelenti be a követelését, akkor a felszámoló ezt a tartalékolt összeget felhasználhatja a sorrendben utána következő, határidőben bejelentkezett, biztosított hitelezők kifizetésére, továbbá a felszámolási költségek, valamint a többi, nem biztosított hitelező kielégítésére, a Cstv. 57. § (1) bekezdés szabályai szerint.”

Kúria Gfv.VII.30.312/2014/5. A vagyont terhelő zálogjog jogosultjának fennáll az igénye a felszámolás kezdő időpontját megelőzően az adós által teljesített szolgáltatásból eredő bérleti díjakra, és azok behajtása (önkéntes megfizetése) esetén annak összegével a felszámolónak a Cstv. 49/D. § (2) bekezdése alapján kell az elszámolást elvégeznie. A felszámolás kezdő időpontját követően teljesített szolgáltatásból eredő bérleti díjak azonban már nem minősülnek biztosítéknak a vagyont terhelő zálogjoggal biztosított követelés kielégítéséhez, azokat a vagyont terhelő zálogjog jogosultja Cstv. 49/D. § (2) bekezdése szerinti kifizetésénél nem lehet figyelembe venni.

Kúria Gfv.VII.30.212/2014/10. Figyelemmel arra, hogy a Cstv. 35. § (1) bekezdése szerint a felszámolás megindulása esetén a hitelező **vagyont terhelő zálogjoggal biztosított követelése** lejárttá válik (kielégítési joga megnyílik), a Kúria álláspontja szerint a felszámolónak azt kell vizsgálnia, hogy a felszámolás kezdő időpontjában fennállt-e a vagyont terhelő zálogjog az adós vagyonán, vagy a biztosított jogviszony megszűnése (pl. a szerződés felmondása) folytán már korábban rögzült. Ha a biztosított jogviszonyból eredő követelés már korábban lejárttá vált, akkor a fentieknek megfelelően, a kielégítés megnyílt időpontjában meglévő vagyontárgyakon áll fenn a zálogjog. Ha a felszámolás tette a követelést lejárttá, akkor csak a **felszámolás kezdő időpontjában meglévő vagyontárgyakat** lehet figyelembe venni a vagyont terhelő zálogjoggal rendelkező zálogjogosult követelésének kielégítésénél. Ebből következően, amennyiben a felszámoló az adós olyan vagyontárgyát értékesíti a Cstv. 49. §-a alapján, amelyen a vagyont terhelő zálogjog fennállt, a befolyt vételár – a Cstv. 49/D. § (1) bekezdése értelmében elsősorban a vagyont terhelő zálogjog jogosultjának a kielégítésére kell, hogy szolgáljon a Cstv. rendelkezései szerint. Amennyiben azonban az adós a **továbbfolytatott termelésben felhasználta** azokat az ingóságait (alapanyag, készlet), amelyen a vagyont terhelő zálogjog fennállt, a hitelező kielégítési igénye nem az egyes megtermelt vagyontárgyak értékesítésekor, hanem a vagyon teljes terjedelmében, vagy nagyobb részletében történő értékesítése után készített közbenső mérleghez, vagy zárómérleghez készített szöveges jelentésben részletezett elszámolás alapján, a bíróság határozatával válik esedékessé. Csak így állapítható meg ugyanis az, hogy az értékesített termékek létrehozásához milyen arányban használtak fel olyan alapanyagokat, amelyekben vagyont terhelő zálogjoga állt fenn a hitelezőnek. Az elszámolás alapjául a felszámolás kezdő időpontjában meglévő, vagyont terhelő zálogjoggal terhelt vagyontárgyak értéke szolgál. Ha a felszámoló a zálogjoggal biztosított követeléssel rendelkező hitelező kifejezett előzetes hozzájárulása nélkül a zálogtárgy értékesítéséből befolyt vételárat nem a

mindenki mást megelőző kielégítésre jogosult zálogjogos követelés kifizetésére használta fel, és utóbb az adós más – zálogjoggal nem terhelt – vagyontárgyának értékesítéséből, követelésének behajtásából valamilyen összeg befolyik, a régi zálogjoggal rendelkező hitelező jogosult ebből a neki járó, ki nem egyenlített összeg erejéig kielégítést kapni.

BH2014.116. II. Az új jogosult tekintetében a **keretbiztosítéki jelzálogjognak** csak az a jellemzője marad fenn, hogy a keret reá eső része erejéig kereshet kielégítést a zálogtárgyból, s csak a jogviszonyból származó, engedményezéssel megszerzett biztosított követeléseket érvényesítheti zálogjoggal biztosított követelésként a keret erejéig [1959. évi IV. törvény 263. §; 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet 91. §; 1991. évi XLIX. tv. 35. §, 47. § (1) bek.].

BH2014.117. Az ingó jelzálogjog nem alakulhat át vagyont terhelő zálogjoggá, nem a felek utólagos megítélésén múlik, hogy az ingó jelzálogjog vagy a vagyont terhelő zálogjog szabályait kell alkalmazni a kielégítéskor, hanem annak van jelentősége, hogy a felek milyen zálogjogi formát hoztak létre [1959. évi IV. törvény 262. § (2) bek., 266. § (2) bek.; 1991. évi XLIX. törvény 49/D. § (1)-(2) bek., 51. § (1) bek.].

BH2014.250. I. A Cstv. 49. § (5) bekezdése azzal, hogy a Ptk. 685/B. §-ára utal, a többségi befolyás meghatározás miatt nem csak a közvetlen tagokat, hanem - a meghatározó befolyás megfogalmazásával, amely a többségi befolyás egyik formája - a **közvetett tagsági jogokkal** rendelkezőket is kizárta a privilegizált kielégítés jogából.

BH2014.312. I. Amennyiben a felszámolás megindulása előtt az egyedi végrehajtás során már értékesítésre került a zálogtárgy és helyébe pénzösszeg került, akkor a kiutalást megelőzően megindult felszámolásban a zálogjoggal biztosított követelés hitelezője a Cstv. 49/D. §-a alapján jogosult a végrehajtótól átvett összeg tekintetében a felszámolási költségeket megelőző kifizetésre [1991. évi XLIX. tv. 49/D. § (1)-(2) bek.; 1959. évi IV. törvény 251. § (1) bek., 263. §, 266. §].

II. A felszámoló a végrehajtótól átvett összeg után nem a Cstv. 49/D. § (1) bekezdése, hanem a Cstv. 59. § (1) bekezdése alapján jogosult a felszámolói díj érvényesítésére [1991. évi XLIX. tv. 49/D. § (1) bek., 59. § (1) bek.].

BH2014.341. A hitelezői igény **privilegizáltként** történő nyilvántartásba vételéhez arra is szükség van, hogy a **felszámolónak határidőn belül átadják** a hitelezői követelés biztosítékára vonatkozó iratokat [1991. évi XLIX. tv. 49/D. § (1) bek., 51. § (1) bek.].

BDT2014.3118. A **bérbeadó** időben később keletkezett **törvényes zálogjoga** az adós vagyontárgyain nem biztosít kielégítési elsőbbséget a korábbi szerződéssel alapított zálogjog jogosultjával szemben.

BDT2014.3204. I. Ha a zálogkötelezettel szemben felszámolási eljárás vagy a zálogtárgyra is kiterjedő bírósági végrehajtás folyik, a jogosult a **zálogjog bírósági végrehajtáson kívüli érvényesítésének jogát** - felszámolási eljárás esetében a felszámolást elrendelő végzés közzétételétől, bírósági végrehajtás esetében pedig a zálogtárgy lefoglalásától kezdve - **nem gyakorolhatja**, kielégítést a felszámolási eljárás, illetve a bírósági végrehajtás körében és annak szabályai szerint kaphat.

BH2015.134. I. Amennyiben a felszámoló az adós olyan vagyontárgyát értékesíti az 1991. évi XLIX. tv. 49. §-a alapján, amelyen a vagyont terhelő zálogjog fennállt, a befolyt vételár - az

1991. évi XLIX. tv. 49/D. § (1) bekezdése értelmében - elsősorban a vagyont terhelő zálogjog jogosultjának a kielégítésére kell hogy szolgáljon. Amennyiben az adós a továbbfolytatott termelésben felhasználta azokat az ingóságait (alapanyag, készlet), amelyen a vagyont terhelő zálogjog fennállt, a hitelező kielégítési igénye nem az egyes megterhelt vagyontárgyak értékesítésekor, hanem a vagyon teljes terjedelmében, vagy nagyobb részletében történő értékesítése után készített közbenső mérleghez, vagy zárómérleghez készített szöveges jelentésben részletezett elszámolás alapján, a bíróság határozatával válik esedékessé. Az elszámolás alapjául a felszámolás kezdő időpontjában meglévő, vagyont terhelő zálogjoggal terhelt vagyontárgyak értéke szolgál.

II. A 2007. január 1-jét megelőzően hatályban volt 1991. évi XLIX. tv. 49/D. § (1) bekezdése szerint főszabályként a zálogtárgy vételárából kizárólag a zálogjoggal biztosított követelés egyenlíthető ki, tehát elsődlegesen abból kell a követelést kielégíteni. Ha a felszámoló a zálogjoggal biztosított követeléssel rendelkező hitelező kifejezett előzetes hozzájárulása nélkül a zálogtárgy értékesítéséből befolyt vételárat nem a mindenki mást megelőző kielégítésre jogosult régi zálogjogos követelés kifizetésére használta fel, és utóbb az adós más - zálogjoggal nem terhelt - vagyontárgyának értékesítéséből, követelésének behajtásából valamilyen összeg befolyik, ebből az összegből a régi zálogjoggal rendelkező hitelező jogosult kielégítésre a neki járó, ki nem egyenlített összeg erejéig [1991. évi XLIX. tv. 49/D. § (1) bek., 51. §, 57. § (1) bek.].

BH2015.308. A vagyont terhelő zálogjog jogosultja annak a vagyontárgynak az értékesítéséből befolyó bevétel - értékesítési költségekkel csökkentett - 50%-ára tarthat igényt, amely a felszámolás kezdő időpontjában az adós vagyont képezte [1991. évi XLIX. tv. 4. § (1) bek., 49/D. § (2) bek., 57. § (1) bek. b) pont; 1959. évi IV. tv. 266. § (1) bek.].

Kúria Gfv.VII.30.273/2013/5. A felszámolónak lehetősége van arra, hogy az adós tulajdonát képező **ingatlanon végzett**, a karbantartás, állagmegóvás körét meghaladó munkálatokkal kapcsolatos **ráfordításokat** - amennyiben a zálogjoggal terhelt vagyontárgy értékesítése ezek hiányában nem lehetséges - a **Cstv. 49/D.§ (1) bekezdése szerinti költségként elszámolja**, ha azok az ingatlan forgalmi értékét növelték, s ekként az értékesítési árban megjelentek, vagyis a magasabb vételár révén a hitelezők is többhöz jutnak. Ebbe a körbe beletartozik - a "beruházás" fogalmát tágan értelmezve - az is, hogy a felszámoló bizonyos vagyontárgyat megvásárol, s az így felmerült kiadások ugyancsak elszámolhatóak a Cstv. 49/D.§ (1) bekezdése szerinti költségként.

Kúria Gfv.VII.30.236/2013/7. A Cstv. 49/D.§ (5) bekezdése azzal, hogy a Ptk.685/B.§-ára utal a többségi befolyás meghatározása körében, nem csak a közvetlen tagokat, hanem - a meghatározó befolyás megfogalmazásával, amely a többségi befolyás egyik formája - a **közvetett tagsági jogokkal rendelkezőket is ki kívánta zárni a privilegizált kielégítés jogából**. Ezzel ellentétes álláspont esetén a tagnak csupán egy másik, általa teljes mértékben ellenőrzött társaságot kellene közbeiktatnia az adós és maga közé ahhoz, hogy a zálogjogát (privilegizált kielégítését) érvényesíteni tudja az adóssal szemben. Az első kérdésre adott válasz tehát az, hogy a "többségi befolyással rendelkező tag" fogalmába beletartoznak nem csak a közvetlen, hanem a közvetett tagsági jogokkal rendelkező személyek is, figyelemmel a Ptk. 685/B.§ (3) bekezdésében foglaltakra. Az ügyben releváns második jogkérdés az volt, hogy a Cstv. 49/D.§ (5) bekezdése szerinti feltétel, mely szerint "a zálogjoggal biztosított követelés a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően keletkezett", hogyan értendő, ha időben elválik egymástól a követelés és a biztosíték létrejötte. A Kúria álláspontja szerint a Cstv.49/D.§ kizárólag csak a biztosított követelések felszámolási eljárás

során történő besorolásáról, kielégítéséről rendelkezik. E rendelkezés szempontjából tehát nem az a lényeges, hogy a követelés maga mikor keletkezett, hanem az, hogy mikor vált biztosított követeléssé.”

BH2015.250. I. Ha a jelzálogjogosult hitelező követelése az egyenes adóssal szemben még nem járt le, a zálogkötelezett felszámolási eljárásában nem minősül hitelezőnek. II. A felperes a felszámolási eljárásban történt értékesítéssel jogszerző III. r. alperessel szemben akkor léphet fel eredményesen, ha bizonyítja az I-II. r. alperesek közötti adásvételi szerződés érvénytelenségét és ezáltal a további jogszerző III. r. alperes ingatlan-nyilvántartási bejegyzése is megdől [1959. évi IV. tv. 215. §, 256. §, 1997. évi CXLI. tv. 62. §, 63. §, 1991. évi XLIX. tv. 37., 38. §].

28. Felszámolás kezdő időpontjához kapcsolódó jogkövetkezmények (végrehajtás, peres eljárások, elidegenítési és terhelési tilalom, vételi jog, óvadék)

BDT2000.236. A végrehajtási eljárásnak a felszámolás jogerős elrendelése miatt történt megszüntetése esetén a végrehajtóhoz befolyt pénzüsszegekből a végrehajtó az őt megillető díjat nem jogosult visszatartani, azt teljes egészében a felszámolónak kell átadnia.

EBH2001.439. II. Felszámolási eljárásban a **biztosíték célú engedmény** osztozik a többi biztosíték jogi sorsában, így ha a hitelező az engedményen alapuló követelést a felszámolás kezdő időpontjáig nem szedte be a kötelezettől, azzal már nem rendelkezhet. Az adós által meghatározott célból nyújtott biztosíték a felszámolás körébe tartozó vagyon része lesz [Ptk. 200. § (1) bek., 263. § (1) bek., 328-329. §-ai, az 1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 47. § (1) bek., 57. § (1) bek.].

BDT2002.669. Az egyedi bírósági végrehajtás és a totális végrehajtás, a felszámolás viszonya. A végrehajtó (haladéktalan) feladata felszámolás elrendelés esetén. A korábban végrehajtás során értékesített vagyontárgyak befolyt vételára az adós felszámolás alá tartozó vagyona, ezzel érvényesen már csak a felszámoló rendelkezhet.

BH2002.364. II. Az engedményest az engedményező ellen indult felszámolási eljárás kezdő időpontjáig illeti meg a **biztosítéki célú engedményezési szerződés** alapján az a jog, hogy az engedményezett követelésből az engedményezővel szemben követelését közvetlenül kielégítse, az adóstól a tartozást beszedje [Ptk. 328. §, 1991. évi IL. tv., 38. § (3) bek.].

BH2003.278. II. Az óvadékot a jogosult nem köteles lekötött betétben kezelni.

BH2003.288. A szerződésben kikötött biztosítékot tartalma szerint kell megítélni. Ha a biztosíték az óvadék tartalmi elemeinek nem felel meg, a követelést nem lehet a Cstv. 57. §-a (1) bekezdésének c) pontjába sorolni.

BDT2003.747. Az adós (**dologi adós**) ellen megkezdődött felszámolási eljárás nem zárja ki, hogy a zálogjogosult felperes a dologi adós alperes elleni perben a követelés biztosítására szolgáló ingatlanból kielégítést keressen, ha a személyi adós nem teljesít. Az a jogszabályi rendelkezés, hogy a felszámolás kezdő időpontjában a gazdálkodó szervezet ellen a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni, önmagában nem szünteti meg a felperes perléshez fűződő jogi érdekét, **nem teszi okafogyottá a pert**. A jogalkotó Csódtv. 38. § (2) bekezdése alapján megállapítható szándéka szerint a hitelező belátására kívánta bízni a per további folytatását, nem nyújt jogi lehetőséget a felszámolást megelőzően indult pereknek felszámolás megindítása miatti megszüntetésére.

BDT2003.859. A bírósági végrehajtás mint az egyedi végrehajtás, illetve a felszámolási eljárás mint a teljes (totális) végrehajtás egymás közti viszonya. A végrehajtási eljárásnak a felszámolás jogerős elrendelése miatt történt megszüntetése esetén a végrehajtóhoz befolyt pénzüsszegekből a végrehajtó az őt megillető díjat nem jogosult visszatartani, azt teljes egészében a felszámolónak kell átadnia. A bírósági végrehajtó a munkadíját a felszámolási

eljárásban érvényesítheti, ennek során azonban az őt megillető munkadíjat privilegizált követelésként kell besorolni.

BDT2004.942. A felszámolási vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelés érvényesíthető a felszámolási eljárásban, ezért a helyiség kiürítése iránti per felszámolás alatti céggel szemben is indítható.

BDT2005.1183. A felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos egyéb - nem pénz, vagy pénzben kifejezett - követelést nem a felszámolási eljárás keretében, hanem az általános hatáskörű arra illetékes bíróság előtt lehet és kell a jogosultaknak érvényesíteni.

EBH2005.1219. 1. Ha a letevő adós a közraktári jegy zálogjegyét a hitelezőre forgatja és annak árujegyét kitöltetlen forgatmánnyal – óvadéku – a hitelezőnek átadja, a hitelező a közraktári jegy birtokában a közraktár és harmadik személyek irányában tulajdonosként rendelkezik a közraktári áruval, de az óvadéki szerződés alapján az adóssal el kell számolnia.

BH2008.178. I. A hitel fedezetéül szolgáló gépjármű a vételi jog érvényesítésével nem kerül ki a hitelt igénybe vevő tulajdonából, ezért nem lehet a sikkasztás elkövetési tárgya.

EBH2008.1789. Végrehajtási kifogással támadható az önálló bírósági végrehajtó intézkedése, illetve mulasztása amiatt, hogy az 1991. évi XLIX. törvénynek a 2004. május 1-je előtt indult felszámolási eljárásban irányadó szabálya szerint a felszámolás kezdő időpontja után a végrehajtási költségeket a felszámolónak nem utalta át, hanem azt a végrehajtási letéti számláról a saját számlájára utalta.

BDT2008.1872. Ha a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet ellen indított kereset tárgya nem pénzkövetelés, hanem meghatározott cselekmény – pl. kijavítás – teljesítése, a felszámolási eljárás tényére tekintettel nincs helye a per megszüntetésének.

BDT2008.1918. Az azonnali beszedési megbízás ugyan **nem bírósági végrehajtás**, de a bírósági végrehajtás előfeltétele és a Vht. szabályozza, ebből következően az 1991. évi XLIX. törvény 38. §-ának hatálya alá tartozik, azaz a felszámolás elrendelését követően jogszerűen azonnali beszedési megbízás útján a követelés nem érvényesíthető. A visszakövetelésre mint pénzkövetelésre a jogalap nélküli birtoklás szabályai nem alkalmazhatóak.

BDT2009.2098. A pénzkövetelés érvényesítése céljából a felszámolás kezdő időpontja előtt indított eljárás a hitelezőt nem mentesíti igénye bejelentésére vonatkozó kötelezettsége alól. Ha a hitelező a kötelezettel szembeni felszámolási eljárásban a felszámolás közzétételétől számított 1 éven belül nem jelenti be igényét, e határidő elmulasztása a kötelezettel szemben jogvesztéssel (a követelés megszűnésével) jár, ez pedig a kereset elutasítását vonja maga után.

ÍH2009.144. Ha a fél a felszámolás alatt álló adós ellen irányuló követelését annak megállapítása mellett kéri, hogy az általa megkötött szerződés érvénytelen és kérelme egyedül az adós ellen irányul, követelését a Cstv. 38.§ (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával a felszámoló előtt kell érvényesíteni. Ha a felszámoló azt nem fogadja el, követelése vitatott hitelezői igénynek minősül, melynek elbírálása a felszámolást elrendelő bíróság határhörébe tartozik.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.285/2009/6. A „jóteljesítési garancia” jogi megítélése és a

vállalkozó felszámolása esetén követendő eljárás.

BDT2010.285. A Ptk. 271. §-ának (1) bekezdése alapján az óvadékot csak a kielégítés céljára szabad felhasználni, az ezzel ellentétes kikötés semmis.

BDT2010.2317. A mezőgazdasági munkagép szóbeli szerződéssel történő óvadékba adása esetére a zálogjog szabályai alkalmazandók. Az írásba foglalás hiánya miatt a szerződés érvénytelen, és a jogcím nélküli birtokos köteles a dolgot kiadni a tulajdonosnak.

EBH2010.2248. A felszámolás alatt álló munkáltatóval szemben a munkaviszony fennállásának megállapítására irányuló kereset elbírálására a munkaügyi bíróságnak van hatásköre. [1992. évi XXII. törvény 10.§, 1991. évi XLIX. törvény 38.§ (3) bekezdés, 1952. évi III. törvény 123.§]

BH2011.285. A bankgarancia szerződés alapján keletkező - megtérítési kötelezettség teljesítésének biztosítékául szolgáló - óvadékból a hitelintézet akkor elégítheti ki magát, ha a bankgaranciában vállalt összeget a jogosultnak kifizette. Az 1991. évi XLIX. törvény 38. § (5) bekezdésében írtak megkerülését célozza, ezért érvénytelen az a szerződési kikötés, amely az óvadék igénybevételét a bankgarancia nyilatkozat teljesítése nélkül arra az esetre is lehetővé teszi, ha az óvadékot adó kötelezett anyagi helyzetének megrendülése miatt a hitelintézet a bankgarancia szerződést felmondja. [1959. évi IV. törvény 249. §, 270. §, 1991. évi XLIX. törvény 38. §.]

BDT2012.2613. Óvadékkal csak a pénzben meghatározott vagy pénzben meghatározható követelés biztosítható. Nem minősül óvadékalapításnak az a megállapodás, amely szerint magatartási szabályok betartására vonatkozó kötelezettségvállalás biztosítékként történik a pénzösszeg átadása.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.067/2012/9. Az óvadék jogosultjának nem más vagyontárgyon keletkezik zálogjoga, hanem azon az összegen, amelyet a jogszabály rendelkezése értelmében a felszámolási vagyona kell utalnia, s ebből igényelhet kielégítést a zálogjogosultakra vonatkozó szabályok szerint akkor, ha a felszámolási eljárás alatt az óvadéki szerződéssel biztosított követelése keletkezik az adóssal szemben.

BH2014.189. Az adós felszámolási eljárásának megindítása előtt a **vételi jog kikötése** önmagában a vételi joggal rendelkező hitelezőt nem juttatja előnyhöz a felszámolás során [1991. évi XLIX. tv. 40. § (1) bek. c) pont, 38. § (4) bek.].

BDT2015.3413. Az építési-vállalkozási szerződések körében alkalmazott ún. **jóteljesítési garancia** annak biztosítására szolgál, hogy a megrendelő a visszatartott vállalkozói díjból elégítse ki a hibás teljesítésből eredő esetleges követeléseit, ha a kivitelező a jótállási, szavatossági alapon fennálló kötelezettségeit nem teljesítené. Az ilyen megállapodás tartalmilag megfelel az óvadék nyújtásának, ezért arra - a felszámolási eljárás körében is - az **óvadék szabályai az irányadók.**

28. Cstv. 40.§ Megtámadási jog

BH2000.24. A gazdasági társaság tulajdonosai, egyben ügyvezetői által bejelentett csődhelyzetet közvetlenül megelőzően a társaság által **lízingelt személygépkocsik** adásvétel keretében, az **ügyvezetők részéről történő megvásárlása a jó erkölcsbe ütközik**, mert elvonja a társaság hitelezőinek kielégítési alapját. Az ilyen adásvételi szerződések **semmisek** [Ptk. 1. §, 117. § (2) bek., 200. § (2) bek., 237. § (2) bek., 1988. évi VI. tv. 183. § (2) bek. g) pont, 194. § (1) bek., 1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. 37. §, 40. § (1) bek., 1995. évi CXVII. tv. 69. § (5) bek. a) pont].

Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.169/2003. I. A csőd- és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi IL. törvény (Cstv.) 40. § (1) bekezdésében biztosított szerződés megtámadási jog anyagi jogi jogintézmény, a 90 napos **keresetindítási határidő** ezért anyagi jogi határidő, számítása tekintetében a Ptké. 3. és 4. §-ai az irányadóak. Az anyagi jogi határidő vagy elévülési, vagy jogvesztő határidő; jogvesztő akkor, ha ezt a jogszabály kifejezetten kimondja, vagy egyéb rendelkezéseiből egyértelműen következik. A Cstv. 40. § (1) bekezdése szerinti megtámadási határidő elévülési természetű, elmulasztása esetén igazolási kérelemnek helye nincs, azonban alkalmazni kell az elévülés nyugvására (félbeszakadására) vonatkozó szabályokat. A keresetindításra nyitva álló elévülési határidő elmulasztása esetében a bíróság az elévülést hivatalból nem észlelheti, és az ügy érdemében ítélettel kell határozni.

II. A Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontban írt megtámadási ok objektív, megdönthetetlen törvényi vélelmet állít fel: a felek jó- vagy rosszhiszeműségétől függetlenül a **feltűnően aránytalan juttatás** a felszámolás alá kerülő adós esetében vagyonkimentést (fedezetelvonást) vélelmez, emiatt az ilyen ügylet érvénytelen. A c) pont szerinti megtámadási ok ettől abban különbözik, hogy kifejezetten a hitelezők kijátszását célozza, tehát szubjektív-felelősségi, csalárdságot feltételező (turpis) jogi helyzetről van szó.

III. A Cstv. 40. § (1) bekezdés szerinti **eredményes megtámadás** nem relatív hatálytalanságot, hanem **érvénytelenséget eredményez**. A relatív hatálytalan szerződés az arra hivatkozó jogosulttal szemben hatálytalan, és az a jogkövetkezménye, hogy a jogosult az egyébként érvényesen szerző külső harmadik fél tulajdonába került vagyontárgyakból hajthatja be követelését, aki ezt túrni köteles. A relatív hatálytalanságnak nem jogkövetkezménye az eredeti állapot helyreállítása, az elvont fedezet visszaszolgáltatását nem teszi lehetővé, a relatív hatálytalanság ilyen jogkövetkezményeit sem a tárgyi jog (a Ptk., a külön szabályozást adó Cstv. vagy más jogszabály), sem pedig az elmélet nem ismeri. A szerződés eredményes megtámadásának szándékolt kihatása az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazásával érhető el.

IV. A "perbizomány" a magyar eljárási jogban általában nem ismert, a külön törvény - a Cstv. 40. § - kivételes rendelkezésként mégis arra jogosítja fel a felszámolót, hogy felperesként a saját nevében, de mást (az adóst, illetve végső soron a hitelezőket) megillető követelést érvényesíthessen. A különös anyagi jogi igényérvényesítéshez igazodnak a speciális eljárási alanyi pozíciók, és teszik lehetővé az alperesek között az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonását. /A megtámadási okok szabályai 2004-től módosultak./

Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.277/2003. Önmagában az a körülmény, hogy az adós a felszámolást megelőző egy éven belül a tartozása biztosítékaul vételi jogot engedett, nem eredményezi a megállapodás érvénytelenségét. A Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pont szerinti megtámadás nem azt jelenti, hogy az adós minden felszámolás előtt egy évvel megkötött és teljesített szerződése - megtámadása esetén - érvénytelen, és az eredeti állapot helyreállítása

valamennyi ügylet esetében indokolt lenne. A szerződéskötéskori helyzetet alapul véve kell megállapítani, hogy az adós az üzleti gazdasági életben megszokott, ésszerűen vállalt **biztosítéki célú vételi jogot** engedett, vagy pedig nyilvánvaló módon a hitelezői követelések kötelező sorrendi szabályainak a kijátszására irányuló ügyletet kötött.

Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.128/2003. Amennyiben az adós valótlan tartalmú okiratokkal, ténylegesen létre nem jött adásvételi szerződésekkel kívánja a hitelezői követelések fedezetét elvonni, a **színtelt szerződések** a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján jogszerűen támadhatók meg. Az **eredményes megtámadás** nem relatív hatálytalanságot, hanem **érvénytelenséget** eredményez.

Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.674/2003/4. A Cstv. 40. § (1) bekezdés **a./ és b./ pontjában írt megtámadási okok** objektív, megdönthetetlen törvényi vélelmet állítanak fel: a felek jó- vagy **rosszhiszeműségétől függetlenül** az ingyenes vagy feltűnően aránytalan juttatás a felszámolás alá kerülő adós esetében vagyonkimentést, fedezetelvonást feltételez, ezért az ilyen ügylet objektív okból érvénytelen. A c./ pont szerinti megtámadási ok abban különbözik, hogy az ilyen ügylet - egészben vagy részben - kifejezetten a hitelezők kijátszását célozza, tehát szubjektív felelősségi, csalárdságot feltételező (turpis) ügyletről van szó. A c./ pontra alapított megtámadás esetén bizonyítani kell a felek rosszhiszeműségét, vagyis azt, hogy a csődközeli helyzetben levő adós és a másik fél szerződése nyilvánvaló módon, célzatosan a Cstv. szerinti kötelező kielégítési sorrend kijátszására irányult. /A megtámadási okok szabályai 2004-től módosultak./

EBH2003.877. Felszámolás alá került gazdálkodó szervezet által kötött szerződés semmissége jogkövetkezményeinek rendezése érdekében kötött **engedményezési szerződés** is minősülhet a további hitelezők kijátszására irányuló jogügyletnek. Az e körben vizsgálandó körülmények [1993. évi LXXXI. tv.-nyel és az 1997. évi XXVII. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (többször mód. Cstv.) 4. § (1) bek., 40. § (1) bek. c) pontja].

BH2004.142. II. Az 1991. évi XLIX. törvény 40. § (1) bekezdése a **fedezetelvonó szerződés** speciálisan szabályozott esetét határozza meg. Az e körbe tartozó szerződések **érvényesek ugyan, de a gazdálkodó szervezet hitelezőivel szemben hatálytalannak minősülnek** [1991. évi XLIX. törvény 40. § (1) bekezdés, 1959. évi IV. törvény 203. § (1) bekezdés].

III. Az 1991. évi XLIX. törvény 40. § (1) bekezdésében szabályozott **90 napos keresetindítási határidő elévülési jellegű anyagi jogi határidő**, melynek számítására az anyagi jog rendelkezései az irányadók, ezért a keresetlevélnek a lejárati napjáig a bíróságra meg kell érkeznie. Elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs, **meghosszabbodását az elévülés nyugvása eredményezheti** [1991. évi XLIX. törvény 40. § (1) és (4) bekezdés, 1959. évi IV. törvény 326. § (2) bekezdés, 328. § (1) bekezdés, 329. § (1) bekezdés, 1960. évi 11. tvr. 3. § (1) bekezdés].

Pécsi Ítéltábla 4/2004. (VI. 04.) számú kollégiumi ajánlása (BDT.2004/7-8.) Semmis szerződés esetén az érvénytelenségi oknak - a semmisségnek - észlelése a bírósági eljárásban hivatalból kötelező. A jogkövetkezmények hivatalbóli alkalmazása annyit jelent, hogy a felek által célzott joghatás nem érhető el, vagyis a bíróság az érvénytelen szerződés alapján előterjesztett igényt, mint alaptalan keresetet elutasítja. Az érvénytelenség más jogkövetkezményeiről - így az érvénytelen szerződés alapján már nyújtott szolgáltatásról - az eredeti állapot helyreállításáról - a bíróság hivatalból nem rendelkezik.

BH2005.14. A felszámolás alatt álló szervezet vagyonából történő kielégítés sorrendjének szabálya nem értékelhető olyan általános társadalmi elvárásból fakadó követelményként, amely már a felszámolás kezdő időpontja előtt is érvényesül, ezért erre alapítottn a szerződés nyilvánvalóan **jóerkölcsbe ütköző** volta nem állapítható meg [Ptk. 200. § (2) bekezdés; 1991. évi IL. törvény 57. § (1) bekezdés].

BDT2005.1130. A felszámoló a felszámolás kezdő időpontja előtt kötött szerződések tekintetében maga dönti el, hogy - ha ennek feltételei fennállnak - az igényérvényesítést a **Csődtv. 40. § (1) bekezdése** szerint saját nevében, **vagy** valamely **Ptk. szerinti jogcímre** alapítottn látja célravezetőnek. Ha az utóbbit választja, a keresetet kizárólag az adós nevében, annak képviselőjeként eljárva indíthatja meg eredményesen, e vonatkozásban ugyanis önálló keresetindítási jogosultsággal nem rendelkezik.

BDT2005.1178. I. Az 1991. évi XLIX. 40. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban nevesített megtámadási okok a fedezetelvonás külön törvényben speciálisan szabályozott olyan eseteit írják körül, amelyek alapján a szerződés **eredményes megtámadása** folytán az **érvénytelenség** - és nem a relatív hatálytalanság - jogkövetkezményeit kell alkalmazni. Az érvénytelenség jogkövetkezményei közül az **eredeti állapot helyreállítása** [Ptk. 237. § (1) bek.] az elvont vagyonnak az adós felszámolási vagyonába való visszaadási kötelezettségét eredményezi, feltűnően aránytalan értékkülönbséggel megkötött jogügylet esetén pedig az aránytalan előny kiküszöbölésével az adóssal szerződő másik fél a különbözetnek a felszámolási vagyonba való megfizetésére kötelezhető [Ptk. 237. § (2) bek.].

ÍH2006/3/135. 7 II. A Cstv. 40. § (1) és (4) bekezdésében megjelölt **határidő** elmulasztása esetén nincs helye a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának [4/2003. Polgári jogegységi határozat, Cstv. 40. § (1)-(2) bekezdés]. III. A Cstv. 40. §-ának (4) bekezdésében meghatározott 15 napos határidő azon hitelező keresetindítására vonatkozik, aki a felszámoló értesítéséből szerez tudomást az (1) bekezdés a) vagy b) pontjai szerinti jogügyletről, s nem alkalmazható olyan hitelező esetében, aki már a felszámoló értesítését megelőzően is tudott erről. (Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.121/2006/3.)

Győri Ítéltábla Gf.II.20.240/2006/2. A Cstv. 2004. évi XXVII. törvénnyel történt módosítása után indult felszámolási ügyekben a felszámoló a Cstv. 40.§ alapján indított perben nem saját, hanem az **adós cég képviseletében** eljárva nyújtja be a keresetet.

Győri Ítéltábla Gf.IV.20.112/2007/5. A hitelezők közötti egyensúly megbontására, valamely hitelező előnyben részesítésére irányuló ügylet megtámadásához nem szükséges, hogy a támadott ügyletet megkötő, fizetéseképtelenség közeli helyzetben lévő adós és a vele kötött ügylet folytán szerző fél magatartása célzatos legyen.

BDT2007/11/175. I. A nyilvánvalóan **jóerkölcsbe ütközés miatti semmisség** megállapítására irányuló kereseti tényállításnak - ha ez az 1998. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Csődtv.) 40. §-ának (1) bekezdésében foglalt valamelyik tényállás elemeit is magában foglalja - olyan egyéb, az itt szabályozott tényállási elemeken felüli hivatkozást is kell tartalmaznia, amelyből megállapítható, hogy a szerződés tartalma, célja vagy joghatása nyilvánvalóan sérti a társadalom kialakult erkölcsitétét. II. Ha az átruházott követelés az engedményezési szerződés megkötésekor érvényesíthetősége, behajthatósága, megtérülésének mértéke és várható időpontja, illetve a költségek tekintetében bizonytalan volt, az ügylet az engedményes szempontjából kockázatosnak minősül, ebből következően feltűnően aránytalan

értékkülönbség címén eredményesen nem támadható. [Ptk. 200. § (2) bek., 201. § (2) bek.; Csődtv. 40. § (1) bek.] (Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.280/2006/6.)

BDT2008/1/9. (Pécsi Ítéltábla Gf. IV. 30.189/2007/4.) I. Nem tekinthető a rendes gazdálkodás körébe tartozó jogügyletnek az adós gazdálkodó szervezet nagy értékű követelésének átruházása.

II. A hitelező előnyben részesítését tartalmazó megtámadás esetén [Cstv. 40.§ (1) bek. c.) pont.]nem kell vizsgálni a jogügylet eredményét, továbbá azt, hogy a szolgáltatás a rendes gazdálkodás körébe tartozik-e. A jogügylet megtámadása esetén a jogcímhez kötöttség nem érvényesül.

III. A Cstv. 40. § (1) bek. c.) pont alkalmazhatóságának nem feltétele, hogy egyben a Cstv. 40.§ (2) bek-ben írt feltételek is megvalósuljanak.

Az indoklásból: A Csődtv. 40. § (1) bekezdés **c) pontjában foglalt feltételek vizsgálatakor** nem mehet el odáig a bíróság, hogy az adós szándékát, a szerződés célját vagy annak eredményét vizsgálja. A hitelezők kijátszásának szándéka a Csődtv. 40. § (1) bekezdés a) pontja, a hitelező előnyben részesítése mint eredmény pedig a Csődtv. 40. § (2) bekezdése alkalmazását vonhatja maga után. Vizsgálta ezért a másodfokú bíróság azt, hogy a felperesnek az átruházott követelése visszaszolgáltatására irányuló kereseti kérelme más, a Csődtv. 40. §-ában meghatározott jogcímen lehet-e alapos. A Pp. 215. §-a szerinti kérelemhez kötöttség nem jelent ugyanis jogcímhez való kötöttséget is, amennyiben a felperesi kereset alapos, úgy azt a bíróság a felperes által megjelölt jogcímtől eltérő jogcímen is teljesítheti (BH1422. 2006.). A **szolgáltatás visszakövetelésének** az a feltétele, hogy e szolgáltatás ne minősüljön a rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak. A másodfokú bíróság álláspontja egyezik az elsőfokú bíróság álláspontjával abban a kérdésben, hogy a **rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak** a cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági társaságnál a létesítő okiratban szereplő tevékenységi körök gyakorlása során, az üzletszerű gazdasági kapcsolatok körében megkötött szerződések, és az ezek alapján teljesített szolgáltatások tartoznak, különösen a cégjegyzékbe bejegyzett tevékenységi kör gyakorlásához szükséges árubeszerezés, az ezzel kapcsolatos munkabérfizetés, közüzemi költségek.

Megjegyzzi még a másodfokú bíróság, hogy nem ért egyet az elsőfokú bíróságnak azzal a jogi okfejtésével, hogy a Csődtv. 40. § (1) bekezdés c) pontjának fennállása esetén további, mégpedig a Csődtv. 40. § (2) bekezdése szerinti feltételek vizsgálatára volna szükség ahhoz, hogy az eredményesen megtámadott szerződésben meghatározott szolgáltatás visszatéríthető legyen. A **Csődtv. 40. § (1) bekezdés c) pontja szerint a megtámadott szerződés** pedig a Ptk. 235. § (1) bekezdése értelmében a megtámadás következtében megkötésének időpontjától kezdődő hatállyal **érvénytelenné** válik. Az érvénytelen szerződés esetén a Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján a szerződéskötés előtt fennállott helyzetet kell visszaállítani, azaz a szerződés alapján nyújtott szolgáltatások visszajárnak. Nincs szükség külön jogcímre, és **nincs szükség a Csődtv. 40. § (2) bekezdés szerinti feltételek fennállására** ahhoz, hogy az eredményesen megtámadott szerződés alapján nyújtott szolgáltatás visszakövetelhető legyen, erre a Csődtv. 40. § (1) bekezdés c) pontja a fent idézett Ptk. rendelkezéseivel együttesen kellő jogalapot nyújt.

3/2008. PJE. A Cstv. 40. § (1) bekezdésének a)-c) pontjaiban meghatározott jogügyletek eredményes megtámadása esetén - a Cstv. eltérő rendelkezése hiányában - a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvénynek (Ptk.) az **érvénytelen szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.**

BH190/2008. A hitelképtelenné vált kft. részére annak **tagjai által személygépkocsi vásárlására nyújtott kölcsön visszafizetése** tárgyában kötött megállapodás nyilvánvalóan **jóerkölcsbe ütközik**, ha azt annak tudatában kötötték meg, hogy a társaság felszámolása iránti eljárás már megindult és a szerződéssel más hitelezők kielégítési alapját elvonják [Ptk. 200. § (2) bek.].

BH156/2009. A felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet képviselőjében a felszámoló által kötött szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perben **a felszámoló az eredeti állapot helyreállítására nem kötelezhető** [Ptk. 219. § (2) bek., 237. §; 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 34. § (2) bek.]. (BH 5. kötet, 2009.05.01.)

BH2009.178. Az ún. fedezetelvonó szerződéseknek eltérő a megítélése az 1959. évi IV. törvény, illetve az 1991. évi XLIX. törvény alapján. Ha az adóssal szemben felszámolási eljárás indult, az adós és a jogszerző személy közötti szerződésnek a hitelezőkkel szembeni viszonylagos hatálytalansága esetén a szerződő fél az elvont fedezetnek a felszámolási vagyont részére való visszaszolgáltatására kötelezhető, és nem szolgálhat kizárólag a hitelező igényének kielégítésére (1959. évi IV. törvény 203. §; 1991. évi XLIX. törvény 40. §).

BH216/2009. Megalapozzák egyes **hitelezők indokolatlan előnyben részesítését** azok a szerződések, amelyekkel a fizetéseképtelen adós - pár héttel a felszámolás kezdő időpontját megelőzően - a vállalkozó kölcsönkövetelését akként egyenlíti ki, hogy átvállalja a vállalkozónak az alvállalkozók felé fennálló tartozásait, majd e követelések fejében ingatlanok tulajdonjogát ruházza át az alvállalkozókra [a 2004. évi XXVII. tv. 53. §-ával megállapított 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 40. § (1) bek.; c) pontja].

BH248/2009. Megvalósítja a hitelező előnyben részesítését a felszámolási eljárás megindítása iránti kérelem benyújtása után kötött szerződés, amelyben az adós harmadik személlyel szemben fennálló **nagy értékű követelését ellenérték fejében a hitelezőjére engedményezi, aki az adóssal szembeni követelésébe az engedményezett követelésért fizetendő vételártartozását beszámítja.** Az ilyen szerződés nem minősül a rendes gazdálkodás keretében kötött jogügyletnek [1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 40. § (2) bek.]. (BH 8. kötet, 2009.08.01.)

BDT2009.1/17. I. A Csődtv. alkalmazása körében az adós részéről valamely szolgáltatás teljesítése nem minősül sem szerződésnek, sem más jognyilatkozatnak, ennek visszakövetelésére e törvényben meghatározott egyéb feltételek fennállása esetén van lehetőség.

II. Nem a szolgáltatás felek általi jogi minősítése, hanem annak tényleges tartalma, jellege, indokoltsága, volumene, továbbá az adós gazdálkodásának jellemzői irányadóak annak meghatározásakor, hogy a szolgáltatás a rendes gazdálkodás körébe tartozónak minősül-e. (Győri Ítéltábla Gf. IV. 20 487/2008/6.)

BDT2009.2003. A fedezetelvonó szerződés relatív hatálytalansága iránti keresetet el kell utasítani, ha a személyes kötelezett adós felszámolás alá kerül. A fedezetelvonó szerződéssel kapcsolatos igényt ebben az esetben a sérelmet szenvedett fél csak a Csődtv. 40. §-ára alapítottnak és személyesen csak akkor érvényesítheti, ha a felszámolási eljárásba bejelentkezett hitelezőként. Az ilyen megtámadás következménye a szerződés érvénytelensége, az elvont vagyont a felszámolási vagyontba kerül vissza és valamennyi hitelező kielégítési alapját növeli.

ÍH2010.94. (Fővárosi Ítéltábla 11. Gf. 40.629/2009/5.) Egy olyan összetett szerződési rendszerből, mint a kölcsönszerződés és az azt biztosító zálogszerződések és kezességi szerződés, valamely biztosítéki szerződés kiragadása, annak önálló vizsgálata a Cstv. 40. § (3) bekezdésében vélelmezett rosszhiszeműség illetve ingyenesség szempontjából nem lehetséges. A kezesi szolgáltatás ellentételezése fogalmilag mindig a kezes és az alapszerződés kötelezettje között történik, mivel a kezes az alapszerződés érdekében vállalja a kezességet. A kölcsönadó és a kezes közötti összefonódás és ingyenesség az adott törvényhely vonatkozásában nem értelmezhető [Cstv. 40. §]

ÍH2010.142. A **tagi kölcsön** adós részéről való visszafizetése reálaktus, nem szerződés és nem egyoldalú nyilatkozat, ezért a Cstv. 40.§ (1) bekezdése alapján eredménnyel nem támadható. A teljesített összeg a Cstv. 40.§ (2) bekezdésében meghatározottak szerint követelhető vissza. A visszakövetelési per megindítására csak az adós nevében eljáró felszámoló jogosult, a hitelező nem. [1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40.§, Ptk. 198.§, 199.§, 200.§]

ÍH2010.188. Nem kizárt a szerződés érvényessé nyilvánítása jogkövetkezmény alkalmazása a Cstv. 40.§ (1) bekezdés a) és b) pontjára alapított perekben akkor sem, ha nem jóhiszemű személy szerezte meg a vagyontárgyat. A szerződés érvényessé nyilvánítása egyenrangú lehetőség a szerződéskötést megelőző helyzet visszaállításával. A bíróság mérlegelési jogkörében dönt arról, hogy az adott ügy körülményeit figyelembe véve, melyik jogkövetkezmény alkalmazását látja célravezetőnek. [Cstv. 40.§ (1) bekezdés a)-b) pontja, Ptk. 237.§]

EBH2010.2134. Az adásvételi szerződés elállás miatti felbontása esetén, ha a vevő tulajdonába került ingatlant megterhelte, az eredeti állapot nem állítható helyre, csak úgy, hogy az ingatlanon jóhiszeműen jogot szerző harmadik személy jogosultsága fennmarad. [1959. évi IV. törvény 320.§, 1997. évi CXLI. törvény 62.§]

EBH2010.2146. A dologi zálogkötelezett és a jogosult között – a személyes adós követelésének biztosítására – létrejött jelzálogszerződés nem minősül a zálogkötelezett vagyont terhelő olyan ingyenes juttatásnak, amely alapul szolgálhatna arra, hogy a hitelező a dologi zálogkötelezett (adós) elleni felszámolási eljárására tekintettel, az 1991. évi XLIX. törvény 40.§ (1) bekezdésének b) pontja alapján a zálogszerződést sikerrel megtámadhassa. [1991. évi XLIX. törvény 40.§, 1959. évi IV. törvény 259.§]

EBH2010.2231. A földhivatali bejegyzés törlése és az eredeti állapot helyreállítása érvénytelenség címén abban az esetben is kérhető, ha a bejegyzés alapjául szolgáló jogerős ítélet hatályon kívül helyezésre került. A további jogszerzők jóhiszeműségének vizsgálata körében irányadó szempontok. [1997. évi CXLI. törvény 62.§ (1) bekezdés a) pont, 63.§ (2) bekezdés]

BH2010.301. A dologi zálogkötelezett és a jogosult között - a személyes adós követelésének a biztosítására - létrejött jelzálogszerződés nem minősül a zálogkötelezett vagyont terhelő olyan ingyenes juttatásnak, amely alapul szolgálhatna arra, hogy a hitelező a dologi zálogkötelezett (adós) elleni felszámolási eljárásra tekintettel, az 1991. évi XLIX. törvény 40. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a zálogszerződést sikerrel megtámadhassa [1991. évi XLIX. törvény 40. § (1) bekezdés b) pontja, 1959. évi IV. törvény 259. §].

BDT2010.2187. Hozzá tartozók által alakított társaság felszámolása esetén a tagi kölcsönszerződést támadó felszámolói kereset alapján elsődlegesen azt kell tisztázni, hogy a felek között létrejött-e szerződés, és ha igen, milyen tartalommal.

BDT2010.2291. A Csődtv. 40. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazása során a hitelező előnyben részesítése nem azt jelenti, hogy a vevő által beszámított ellenkövetelés jogszerűtlen volt, hanem azt, hogy a vevő - más hitelezőktől eltérően - a megkötött adásvételi szerződés eredményeként a beszámítás folytán az adóssal szemben fennálló teljes követeléséhez hozzájut.

BDT2010.2292. I. A hitelező szerződés érvénytelensége iránti keresetösségi joga - amely külön jogszabály, a Csődtv. rendelkezésén alapul - fennáll akkor is, ha az adós és a vele szerződő fél közötti szerződés érvénytelensége jogkövetkezményeként ingatlan-tulajdonjoga visszaállítását kéri.

BDT2010.2342. A felszámolás kezdő időpontja előtt megkötött szerződés felszámolás kezdő időpontja utáni teljesítése során kifizetett pénzösszeg visszakövetelésére nem a Csődtv., hanem a Polgári Törvénykönyv rendelkezései az irányadók.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.001/2010/6. Az eredeti kötelezett felszámolás alá kerülése esetén tehát annak, aki nem válik hitelezővé az eredeti kötelezett (adós) felszámolási eljárásában, nincs joga fellépni harmadik személyként az adóstól korábban szerző féllel szemben a Ptk. 203.§-a alapján, mert ez az adóssal szembeni követelés érvényesítésének minősül. Ha azonban az adóssal szemben követeléssel rendelkező személy érvényesíti az igényét a felszámolás során hitelezőként, akkor önállóan nem jogosult kielégítést keresni - a felszámolási eljárás sajátosságai miatt - hanem csak a Cstv. 40.§. alapján fellépve hitelezőként támadhatja meg a tulajdonátruházást tartalmazó jogügyletet és eredményes megtámadás esetén, a jogügylet érvénytelensége alapján az adós vagyonába kerülhet vissza a vagyontárgy.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.285/2010/7. A Cstv. 40.§ (1) bekezdése alapján a hitelező által indított érvénytelenségi perben, ha az adóstól szerző fél harmadik személyre átruházta az ingatlant, az eredeti állapot helyreállításához az adós által kötött átruházási szerződés érvénytelenségének megállapításán túl a további jogszerű rosszhiszeműségének a bizonyítása szükséges.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.297/2010/4. Jóerkölcsbe ütközik a tagi kölcsön szerződésnek a felszámolás kezdő időpontja előtt bennfentes információk alapján történt, a visszafizetésre irányuló módosítása akkor is, ha a tagi kölcsönt már a felszámolási eljárás alatt nyújtotta a tag.

1/2010. (VI. 28.) PK vélemény az érvénytelenség jogkövetkezményeiről

1. A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma a PK 32. számú állásfoglalását meghaladottnak tekinti.

2. Az érvénytelenség általános jogkövetkezménye az, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, vagyis a felek által célzott joghatások nem érhetők el. Ez az a jogkövetkezmény, amelyet semmisség esetén a bíróságnak hivatalból kell alkalmaznia, illetve amelyre - ha törvény kivételt nem tesz - bárki határidő nélkül hivatkozhat. Megtámadhatóság esetén azonban ez az általános jogkövetkezmény is csak akkor alkalmazható, ha az arra jogosult a szerződést eredményesen megtámadta. Az érvénytelenség további jogkövetkezményeit (Ptk.

237. §) - mind semmisség, mind megtámadhatóság esetén - a bíróság csak a fél erre irányuló kérelme alapján, az elévülés illetve elbirtoklás korlátai között alkalmazza.

3. Az eredeti állapot helyreállítása csak természetben történhet. Nem minősül az eredeti állapot helyreállításának az, ha valamelyik fél a kapott dologszolgáltatást csak annak pénzbeli egyenértéke megfizetésével tudná visszaszolgáltatni.

4. Az érvénytelen szerződés alapján kölcsönösen teljesített szolgáltatások visszatérítése is csak kölcsönösen és egyidejűleg történhet. Csak az a fél követelheti eredményesen a neki visszajáró szolgáltatást, aki egyben vállalja, hogy maga is visszatéríti a számára teljesített szolgáltatást és erre képes is.

5. Ha az érvénytelenség oka kiküszöbölhető vagy utóbb megszűnt a bíróság az érvénytelen szerződést a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal érvényessé nyilváníthatja. A szerződés érvényessé nyilvánítása egyenrangú lehetőség az eredeti állapot helyreállításával. Ha mindkettő alkalmazható lenne, akkor a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy az érvénytelenség melyik jogkövetkezményét alkalmazza.

6. Ha a szerződéskötés előtt fennállt helyzet visszaállítása - akár eredeti, akár utólagos irreverzibilitás folytán - nem lehetséges vagy nem célszerű és a szerződés érvényessé sem nyilvánítható, a bíróság a szerződést a határozathozatalig terjedő időre hatályossá nyilvánítja és rendelkezik az esetleg ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás ellenértékének pénzbeli megtérítéséről.

7. A bíróság a fél által kért jogkövetkezmény helyett az érvénytelenség más jogkövetkezményét is alkalmazhatja, nem alkalmazhat azonban olyan megoldást, amely ellen valamennyi fél tiltakozik.

8. Az érvénytelenség jogkövetkezményei levonásánál a bíróságnak gondoskodnia kell az eredetileg egyenértékű szolgáltatások értékegyensúlyának a fenntartásáról, meg kell akadályoznia bármelyik fél jogalap nélküli gazdagodását.

9. A kamat illetve a használati díj az eredeti állapot helyreállítása körén kívül eső olyan járulékos igények, amelyek a visszatérítendő pénz-, illetve dologszolgáltatás adott időtartamon keresztül történt birtoklásán és használatán, mint többlettényállási elemek alapulnak.

10. Az egymás egyenértékű szolgáltatásait kölcsönösen használó felek egyike sem kötelezhető a másik javára használati díj illetve kamat megfizetésére, amíg a szerződés érvénytelenségét a bíróság ítélettel meg nem állapítja. A másik fél szolgáltatását egyoldalúan használó fél - ilyen kérelemre - kamat illetve használati díj megfizetésére köteles.

BH2011.200. Jóerkölcsbe ütközik a felszámolási eljárás kezdeményezése után létrejött az a szerződésmódosítás, amellyel az adós társaság a tagi kölcsöntartozása kiegyenlítéseként tárgyi eszközeit a hitelező tulajdonába adja (1959. évi IV. törvény 200. §, 1991. évi XLIX. törvény 57. §).

BDT2011.2387. A hitelező által fedezetelvonás miatt a felszámolási eljárás előtt megindított, a szerződés relatív hatálytalansága folytán túrésre kötelezés iránti per a felszámolás elrendelését követően is folytatódik és érdemben kell elbírálni. Ha azonban bármelyik másik hitelező vagy az adós nevében a felszámoló a Csődtv. 40. §-a alapján megtámadja a szerződést, az érvénytelenségi per jogerős befejezéséig a relatív hatálytalanság iránti per tárgyalásának felfüggesztése indokolt, mivel a hatálytalansági pernek az ügylet érvényessége előkérdése. [Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.144/2009/4.]

BDT2011.2469. A hitelező előnyben részesítése megvalósul, ha az adós a biztosítékkal rendelkező hitelező részére további biztosítékot nyújt, mert ezzel a biztosított követelés fedezetét, kielégítési esélyét növeli.

BDT2011.2474. I. Az adós által a felszámolás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezésének napját megelőző 5 éven belül kötött ügylet esetében a megtámadhatóság egyik feltételként előírt vagyonsökkenés - adott esetben - akkor is megvalósulhat, ha egyébként a vagyon csökkenésével járó ügylet eredményeként egyes hitelezői követelések is megszűnnek.

II. A megtámadhatóság szükséges feltétele az is, hogy a vagyonsökkenést eredményező ügylet folytán a többi hitelező a hitelezőknek a törvényben foglalt kielégítési sorrendjére is figyelemmel hitelezői igényéhez kisebb hányadban jut hozzá, mint ha az ügyletkötésre nem került volna sor. Ennek megállapításához vizsgálni kell, hogy a támadott szerződés folytán a követelésének teljes kielégítéséhez hozzájutó hitelező követelésének biztosítékai a felszámolási eljárásban valóban privilegizált és teljes kielégítési lehetőséget biztosítottak volna a többi hitelezői igényhez képest.

III. Az azonos személy vagy gazdálkodó szervezet befolyása alatt működő gazdálkodó szervezetek egymás közti szerződéskötése esetén a rosszhiszeműség és ingyenesség vétele kiterjed arra is, hogy a felek által kötött ügyletek a hitelezők kijátszására irányuló szándékának megfelelő célzott eredményt érték, azaz a többi hitelező követelésének kielégítési alapját – akár részben – elvonták, továbbá, hogy az átruházás esetén az átruházott vagyontárgyakért fizetendő vételár – rosszhiszeműen – oly módon került meghatározásra, hogy a vagyontárgyat megszerző fél terhére csak a legszükségesebb tartozás keletkezzen. Ezzel a vagyontárgyak vételárral nem fedezett értéke a hitelezők elől elvonásra került.

BDT2011.2499. A kölcsönszerződés (tagi hitel) alapján a kölcsön visszafizetése, vagy más szerződés alapján a pénzzolgáltatás megfizetése nem szerződés, ezért a szerződésekre, azok érvénytelenségére vonatkozó szabályok nem alkalmazhatóak.

BDT2011.2509. Zártkörűen működő részvénytársaság más gazdasági társaság tulajdonában álló részvényeinek valós értéke - a feltűnő értékaránytalanság megítélése szempontjából - nem azonos a tulajdonos gazdasági társaság vagyonában a számviteli törvény szerint nyilvántartott, saját tőke/jegyzett tőke aránya alapján számítandó értékével.

ÍH2011.45. Amennyiben az adós a hitelezőjével a felszámolás előtt olyan megállapodást köt, melynek következtében a hitelező a követeléseinek nagyobb hányadához jut hozzá, mint amelyhez a vele egy rangsorban lévő, a felszámolási eljárásba bejelentkező hitelezők, nem a teljes összeg visszatérítésére kell kötelezni, hanem azon összeg megfizetésére, amely tekintetében a többi hitelező kielégítési arányához képest jutott hozzá. [Cstv. 40.§ (2) bekezdés]

ÍH2011.179. A Cstv. 40.§ (1) bekezdése a szerződés és más jognyilatkozat megtámadására, míg a (2) bekezdés egy szolgáltatás visszakövetelésére biztosít jogszabályi lehetőséget. Nem minősül jognyilatkozatnak valamely szolgáltatás teljesítése, (pénzkifizetés) mivel arra a jogalkotó speciális rendelkezést alkotott.

Ha az adós nevében eljáró felszámoló a Cstv. 40.§ (1) bekezdés alapján támadja meg az adósnak olyan jognyilatkozatát, amely valójában valamely szolgáltatás teljesítésének minősül, a bíróság hivatalból áttérhet a kereset más jogcímen történő megalapozottságának vizsgálatára.

A Cstv. 40.§ (2) bekezdése – az (1) bekezdéstől eltérően – felszámolási kérelem bíróságra történő beérkezését megelőző 60 napon belül nyújtott szolgáltatás visszakövetelését teszi csak lehetővé. [Cstv. 40.§ (1), (2) bekezdés]

BDT2012.2681. Az érvénytelenségi és a törlési kereset céljában, jellegében egymástól eltérő jogvédelmi eszközök: az érvénytelenségi per a szerződési jogi sérelem orvoslását célzó kötelmi jogi per, a törlési per ezzel szemben valamely dologi jog védelmét célzó eljárás. Az érvénytelen szerződés alapján az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jog törlését a bíróság csak az Inytv. rendelkezéseinek a korlátai között rendelheti el. Ezt a jogszabály akkor korlátozza, ha az érvénytelenül szerző fél az ingatlan tulajdonjogát további szerző félre ruházza át vagy azon egyéb jogot enged.

BDT2012.2736. Az 1991. évi XLIX. tv. 40. §-ának (1) bekezdésében meghatározott 90 napos határidő elévülési jellegű anyagi jogi határidő, ezért elmulasztása esetén nem lehet a pert megszüntetni, hanem az ügy érdemében ítélettel kell határozni és csak kérelemre kell döntenie az elévülési kifogásról.

BDT2012.2748. Az adós részéről a vagyontárgyai ingyenes átengedésének a ténye a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző két éven belül és azt követően megkötött szerződés vagy más jognyilatkozat érvénytelenségét váltja ki. A törvényi határidőn kívüli vagyonátengedés csak akkor minősül nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközőnek, ha az ingyenes juttatáson felül többlettényállási elemek is fennállnak.

ÍH2012.93. Az elővásárlási jog nem minősül olyan vagyont terhelő ingyenes kötelezettségvállalásnak, amely az adós vagyont csökkenti. Az elővásárlásra jogosult elővásárlási jogát csak a felszámolási vagyon értékesítése során, a kialakult legmagasabb vételáron gyakorolhatja, azon az áron, amelyen az elővásárlási joggal terhelt ingatlant harmadik személy is megvásárolhatná. [1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 49. § (6) bekezdés, 49/C.§ (2) bekezdés]

EHP2012.2. A szerződés fedezetelvonó jellege miatt nem érvénytelenségi, hanem relatív hatálytalansági kereset tejeszthető elő. Ha a fél csak az érvénytelenség iránti keresetét tartja fenn, azt el kell utasítani. [1952. évi III. tv. 275.§ (4) bekezdés, 1959. évi IV. tv. 200. és 203.§]

Legfelsőbb Bíróság Polgári kollégiumának véleménye az ingatlan átruházási szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti és az ingatlan-nyilvántartási perek összefüggéseiről

1. Ha érvénytelen szerződés alapján az ingatlan-nyilvántartásba tulajdonosként bejegyzett személy az ingatlan tulajdonjogát jóhiszemű szerzőre ruházza át, az eredeti ingatlan-nyilvántartási állapot helyreállítására csak akkor van lehetőség, ha fennállnak a törlési per feltételei.

2. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (Inytv.) 63.§ (2) bekezdésében foglalt határidőket a közvetlen szerző javára szóló bejegyzési határozatnak az eredeti jogosult részére történt kézbesítésétől, illetve a jognak a közvetlen szerző javára történt ingatlan-nyilvántartási bejegyzésétől kell számítani.

3. Az ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonos a Ptk. 116.§ (1) bekezdése alapján nem igényelheti tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási feltüntetését, ha tulajdonszerzését

követően az ingatlan-nyilvántartásba más jóhiszemű személy tulajdonjogát bejegyezték, vagy annak a tulajdonjog bejegyzésére irányuló kérelme őt rangsorban megelőzi.

3/2012. számú gazdasági elvi döntés

I. Az érvénytelenségi és a törlési kereset céljában, jellegében egymástól eltérő jogvédelmi eszközök: az érvénytelenségi per a szerződési jogi sérelem orvoslását célzó kötelmi jogi per, a törlési per ezzel szemben valamely dologi jog védelmét célzó eljárás. Az érvénytelen szerződés alapján az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jog törlését a bíróság csak az Inyvtv. rendelkezéseinek a korlátai között rendelheti el. Ezt a jogszabály akkor korlátozza, ha az érvénytelenül szerző fél az ingatlan tulajdonjogát további szerző félre ruházza át vagy azon egyéb jogot enged.

II. A rosszhiszemű, illetve ingyenesen további jogszerző jogának törlésére addig indítható kereset – akár az ingatlan-nyilvántartási eredeti jogosult, akár érvénytelenségi per indítására jogosult más (harmadik) személy, mint amilyen a Cstv. 40. § alapján pert indító hitelező részéről –, amíg a bejegyzés alapjául szolgáló szerződés érvénytelensége megállapításának helye van. Ugyanakkor azzal szemben, aki az előző bejegyzés érvényességében bízva, jóhiszeműen szerzett jogot, csak az eredeti jogosult, és csak az érvénytelen bejegyzéstől számított három év alatt indíthat törlési keresetet. A törlési per indítására nem jogosult más személyek által indított érvénytelenségi perben – határidőtől függetlenül – a közhitelesség elve alapján a jóhiszemű jogszerző tulajdonjoga vagy más joga akkor sem törölhető, ha az előző bejegyzés érvénytelensége miatt az átruházó vagy jogot engedő személy nem volt tulajdonos.

III. Az érvénytelen szerződést a hiba orvoslásával a bíróság érvényessé nyilváníthatja, amely az eredeti állapot helyreállításával egyenrangú jogkövetkezmény. Az érvénytelenségi ok kiküszöbölése lényegét tekintve az érvénytelenségi ok miatt keletkezett érdeksérelem kiküszöbölését jelenti: a szerződés érvényessé nyilvánításához a bíróság a szerződés tartalmát úgy módosíthatja, hogy ezáltal az érvénytelenségi ok miatt keletkezett érdeksérelemtől szünteti meg. [Cstv. 40. § (1) bekezdés¹, Ptk. 237. § (1), (2) bekezdés, Inyvtv. 62. § (1) bekezdés²]

Kúria Polgári Kollégiuma 2/2012 PJE. A Kúria Polgári Kollégiuma a Legfelsőbb Bíróság I. számú Polgári Gazdasági Elvi Döntése II. pontjának utolsó mondatát és a II. ponthoz kapcsolódó indoklás utolsó bekezdését, valamint a Legfelsőbb Bíróság GK.11. számú állásfoglalását nem tartja fenn.

BDT2013.3026. Ha a Ptk.-n alapuló megtámadási határidő a felszámolás kezdő időpontja előtt már eltelt, a felszámolónak csak a Csődtv. 40. §-a szerinti megtámadásra van lehetősége. A felszámolás megindulása, a felszámoló kijelölése, az iratok átvétele a Ptk.-n alapuló megtámadási jogot nem éleszti fel.

BDT2013.3029. I. A gazdasági társaság gyártelepének bérbeadása a társaság vagyonának csökkenését eredményezheti - ezért a Csődtv. 40. § (1) bekezdés alapján alappal megtámadható -, ha a bérbeadó terhére a forgalmi értékre jelentősen kiható jogi korlátokat vezet be, így ha kizárja a rendes felmondás jogát, illetve ahhoz súlyos kötbér-kötelezettséget kapcsol.

BDT2014.3117. I. A hitelező fogalma - aki az adós teljesítése folytán a többi hitelezőhöz képest előnyben részesül - nem szűkíthető le a felszámolási eljárásban hitelezőként bejelentkező személyekre, ebben a közelítésben egy már fennálló kötelelem jogosultja is hitelezőnek tekintendő.

BDT2014.3203. I. Az érvénytelen szerződés alapján az **ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jog törlését** a bíróság csak az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény rendelkezésének korlátai között rendelheti el. A jogszabály ezt akkor korlátozza, ha az érvénytelenül szerző fél az ingatlan tulajdonjogát további szerző félre ruházza át.

BDT2014.3220. A Csódtv. 40. §-a szerinti perek a felszámolási eljárást lefolytató bíróság **kizárólagos illetékességébe** és hatáskörébe tartoznak összeghatártól függetlenül.

EBD2014.G.4. A felszámolás alá került, fizetéseképtelen adós választottbíróság előtti, felperesként történő igényérvényesítése a felszámolási eljárás céljával, a hitelezők érdekeivel ellentétes, ezért a **választottbírósági kikötés** annak betarthatatlansága miatt nem alkalmazható [1991. évi XLIX. tv. 1. § (3) bek.; 1994. évi LXXI. tv. 8. § (1) bek.].

BH2014.51. II. A Cstv. 40. § (2) bekezdése szerinti **visszakövetelési jog** csak egy már korábban megkötött, létező szerződésnek a hitelező számára előnyösebb módon való teljesítése esetén alkalmazható. A hitelezőt előnyben részesítő új szerződés esetén a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja kerülhet alkalmazásra. Ez esetben a szerződés érvénytelenségét kell megállapítani [1991. évi XLIX. tv. 40. § (1) bek. c) pont, (2) bek., 2/2010. (VI. 28.) PK vélemény 5/b) pont].

BH2015.256. Az 1991. évi XLIX. tv. 40. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt szerződésmegtámadási ok azt a hitelezővédelmi célt szolgálja, hogy a felszámolás hatálya alá tartozó vagyont ne lehessen elvonni a hitelezői igények kielégítése elől. A fedezetelvonás orvoslása **elsődlegesen az eredeti állapot helyreállítása**. Ha ez nem valósítható meg, az érdeksérelem orvoslására az **értékkülönbséget teljes összegének megfizetésével** kerülhet sor [1991. évi XLIX. tv. 40. § (1) bek. b) pont].

BDT2015.3274. Ha a hitelező azáltal részesül előnyben más hitelezőkhöz képest, mert az adóssal szembeni tartozását beszámítja a követelésébe és így ahhoz teljes összegben hozzájut, a bíróság az érvénytelenségi ok miatt keletkezett érdekséreelmet akként küszöbölheti ki, hogy a szerződés tartalmának a fizetés módjára vonatkozó részét módosítva **a tartozás beszámítással való rendezését mellözi**, egyben a hitelezőt az adós javára tényleges fizetésre kötelezi. A hitelező az így fennmaradó követelését a felszámolási eljárásban érvényesítheti.

BDT2015.3289. Az **eredeti állapot helyreállítása** indokolt, ha az érvényessé nyilvánítás olyan mértékű ellenszolgáltatás mellett lehetséges csak, amelynek teljesítésére a kötelezett nem képes, és amely ellenszolgáltatás mellett a **szerződés érvényessé nyilvánítása** ellen tiltakozik.

BDT2015.3342. A **kezességi szerződés** feltételezi egy olyan alapszerződés fennállását, amelyben vállalt visszterhes szerződési kötelezettséget a kezesség biztosít. A kezességgel biztosított követelés visszterhessége folytán visszterhes a kezesi teljesítés is, ezért nem minősül a kezes vagyont terhelő ingyenes juttatásnak.

BDT2015.3403. I. Nem érvénytelen az olyan - **engedményezést és tartozásátvállalást** is tartalmazó - szerződési konstrukció, melynek keretében a felszámolás alá került fővállalkozó az alvállalkozók jövőben elvégzendő, beruházást befejező munkálatai után a megrendelő felé keletkező díjfizetési igényét közvetlenül az alvállalkozókra engedményezi, és amelynek

következményeként a jövőben a fővállalkozót terhelő, az alvállalkozókat megillető díjfizetési kötelezettségeket a megrendelő átvállalja.

Kúria Gfv.VII.30.091/2015/8. A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében a „**hitelező vagy hitelezők**” kifejezés alatt nem csak azokat a hitelezőket kell érteni, akiknek a követelése már fennállt a vagyonsökkenést eredményező szerződés vagy jognyilatkozat megtételekor, hanem a felszámolási eljárásban figyelembe veendő összes hitelező érdeke védendő, valamennyiük tekintetében vizsgálendő a magatartás.

A kereset megalapozottsága esetén ugyanis nem csak annak a hitelezőnek a követelése kielégítésére kerülhet sor, akinek a követelése esetleg már fennállt a szerződés megkötésekor, hanem az érvénytelenség miatt a vagyontárgy visszakerül a felszámolási vagyomba és ez a vagyon a törvény kielégítési sorrendre vonatkozó szabályainak megfelelően kerül szétosztásra a hitelezők között. **(a megtámadásra jogosult „hitelező” kifejezés értelmezése)**

BH2016.90. - I. Nem a cégalapítás érvénytelenségének megállapítására irányul az a per, amelyben az apportáló az 1991. évi XLIX. törvény 40. §-a alapján **az apportálásról szóló megállapodás érvénytelenségének megállapítását kéri.**

BH2016.120. A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt, a „**hitelező vagy hitelezők**” kifejezés alatt nemcsak azokat a hitelezőket kell érteni, akiknek a követelése már fennállt a vagyonsökkenést eredményező szerződés vagy jognyilatkozat megtételekor, hanem a felszámolási eljárásban figyelembe veendő összes hitelező érdeke védendő, valamennyiük tekintetében vizsgálni kell, hogy a támadott szerződés a kijátszásukra irányult-e [1991. évi XLIX. tv. 40. § (1) bek. a) pont, (3) bek.; 1/2011. (VI. 15.) PK vélemény 12. pont].

28. Azonnali hatályú felmondás és elállás joga

EBH1999.124. A még nem teljesített szerződést a felszámoló jogosult **felmondani**. A kölcsönszerződést biztosító engedményezési szerződés megkötésével e szerződés teljesült, ezért az engedményezési szerződés már nem mondható fel. Ez nem érinti a kölcsönszerződés felmondásának lehetőségét [1991. évi IL. tv. 35. § (1) és (2) bek., 47. § (1) bek., Ptk. 200. § (1) bek., 329. § (1) és (2) bek., 523. § (1) bek.].

BH2000.415. Ha a felszámoló az adós által kötött szerződést azonnali hatállyal **felmondja**, a másik fél az ennek folytán őt megillető követelést a felszámolási eljárásban érvényesítheti [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 47. § (1) bek., 54. §, Ptk. 319. § (2) bek., 321. § (1)-(2) bek., 339. § (1) bek.].

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.161/2004/2. szám: A felszámoló nem gyakorolhatja az azonnali hatályú **felmondás jogát** a természetes személyeknek - a szolgálati lakás és garázs kivételével - a lakásokra fennálló bérleti szerződéseinek tekintetében. Amennyiben az adós szövetkezet a tulajdonában álló lakást korábban bérbeadta, az szolgálati lakásnak nem tekinthető, mert annak csak állami lakás minősülhetett, és csak akkor, ha a lakásingatlan a munkahelyen belül helyezkedett el. Szolgálati lakás hiányában a lakásbérleti szerződés azonnali hatályú felmondása a felszámoló részéről jogszabályellenes.

BDT2005.1199. Az **elállás** önmagában előidézi a szerződés felbontását, e joghatás bekövetkeztéhez az elállás elfogadására vagy más további cselekményre nincs szükség. Az elállás tudomásulvételére vonatkozó nyilatkozatnak a szerződések megszűnésében nincs szerepe

BDT2010.2254. I. Ingatlan hasznosítási jogának beruházás ellenében történő átengedése esetén a jogviszony felmondásakor a felek elszámolása során nem a beruházás elszámoláskori bekerülési költségének, hanem az előre kiegyenlített és beszámított bérleti jog azon részének van jelentősége, melynek ellenértékéhez a bérlő a felmondás folytán nem jutott hozzá.
II. A felszámolás alá került cég felszámolója jogosult a bérleti szerződést bérlőként is felmondani a Cstv. szabályai alapján. Ebben az esetben a bérbeadóval szemben kártérítési igényt a bérleti szerződés felmondása kapcsán nem érvényesíthet.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.135/2011/5. A felszámoló szerződés megszüntetésére irányuló felmondásának illetve a szerződéstől való elállásának a jogszerűsége a felszámoló bírósághoz benyújtott kifogás alapján indult eljárásban nem vizsgálható.

BH2016.13. Az eladó nem jogosult a vevő vételárfizetési késedelme miatti elállásra akkor, ha a tehermentesként eladott ingatlant nem tehermentesíti és erre a szerződés alapján a vevő - az eladó tehermentesítésre való felhívása nélkül - is jogosult, amit az eladó a vételár teljesítéseként köteles elfogadni [1959. évi IV. tv. 320. §, 370. § (1) bek., 1991. évi XLIX. tv. 47. § (1) bek.].

28. Egyezség

BH2000.564. A **felszámoló** az egyezség alá vonható vagyon mértékére tehet javaslatot, és az egyezségi tárgyaláson köteles jelen lenni, de az **egyezségnek nem részese** [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 41. § (1)-(4) bek., 42. §, 57. § (1) bek. a)-c) pont].

EBH2002.672. III. Az esetleges egyezségkötés körében a **felszámolónak** mindössze annyi a **feladata**, hogy az egyezség körébe vonható vagyon meghatározásához a bíróság részére javaslatot tegyen. Nem terheli olyan kötelezettség, hogy az adós reorganizációs tervéhez adatokat szolgáltatson [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 41. § (2) és (4) bek., 42. §].

Szegedi Ítéltábla Gpkf.II.30.302/2003. Amennyiben a jogosult a felszámolási eljárásba hitelezőként nem jelentkezett be, és a felszámolás nem az adós megszüntetésével (törlésével) zárul, hanem a felszámolási eljárás egyezség létrejöttével fejeződik be, a **követelés az adóssal szemben az eljárás befejezését követően nem érvényesíthető**. Amennyiben a jogosult követelését a mögöttesen felelős tagokkal szemben érvényesíti - akár úgy, hogy végrehajtási eljárást ezt követően kezdeményez -, a mögöttesen felelős tagok helytállása az adós helytállásához igazodik. Mivel az adóssal szemben a be nem jelentkezett hitelező az egyezségkötés után a követelését bírói úton nem érvényesítheti, az naturális kötelemmé válik, ezért a mögöttesen felelős tagok helytállási kötelezettsége alapján sem lehet fellépni bírói úton. A követelés sem az adóssal, sem pedig a mögöttesen felelős tagokkal szemben nem érvényesíthető, végrehajtás sem kezdeményezhető.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.012/2003. A felszámolási eljárásban az egyezséget megkötő adós és a vele személyi, gazdasági összefonódásban álló hitelezők által megkötött egyezség, amely a többi hitelező részére 0,- Ft kielégítést határozott meg, sértheti az egyezség megkötésében részt nem vevők hitelezők érdekét, akikre a **kényszeregyezség** kötelező hatállyal bír. Az egyezségkötés nem arra szolgál, hogy az adós meghatározott tartozásoktól mentesüljön, bizonyos hitelezői követeléseket „leírjon”, a további működése feltételezi a fizetőképességét és azt, hogy tartozásait rendezni tudja. A kényszeregyezség azt jelenti, hogy az adós a fizetési kötelezettségeinek - valamennyi hitelezőjével szemben - az egyezség szerint tehet eleget azokkal szemben is, akik ahhoz nem járultak hozzá. A törvényi feltételek hiányában a kényszeregyezség bírói jóváhagyását meg kell tagadni.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.454/2004. Felszámolási eljárás során az egyezségi tárgyalással kapcsolatos jogok az adós testületi, tulajdonosi szerveit - kft. esetében a taggyűlést - illetik meg, amelyek nevében külön meghatalmazás alapján járhat el képviselő. Az **ügyvezető meghatalmazás hiányában** ebben a körben az **adós képviselőjére nem jogosult**, a felszámoló az ügyvezető részére az egyezséggel kapcsolatos tájékoztatást nem köteles megadni.

BH2004.514. Az egyezséget jóváhagyó végzés ellen **nincs helye felülvizsgálatnak**, ezért a végzés részét képező, a felszámoló díjára vonatkozó rendelkezés sem támadható felülvizsgálati kérelemmel [1991. évi XLIX. tv. 60. § (2) bek.; Pp. 271. § j) pont, 273. § (1) bek.].

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.097/2008. A felszámolási eljárás során az egyezség megkötésében a Cstv. 57. § (1) bekezdés a./ és c./ pontjában felsorolt követelések jogosultjai nem vehetnek részt, azonban a bíróság az egyezség jóváhagyását megtagadja, ha e követelések kielégítési alapját vonja el az egyezség. Jogszabálysértő az egyezség - függetlenül az egyezség megkötésére jogosult hitelezők létszámától és követeléseik arányától - abban az esetben, ha a privilegiált követeléssel rendelkező hitelezők igényének kielégítése nem biztosított.

BDT2008.1881. Beszámítással utóbb sem érvényesíthetők a felszámolás során be nem jelentett követelések akkor sem, ha a felszámolási eljárás időközben - egyezséggel - megszűnt. Ilyen esetben a bírói úton nem érvényesíthető követelésekre (naturalis obligatio) vonatkozó polgári anyagi jogi előírásokból következik a beszámítás kizártsága.

ÍH2009.145. A felszámolási eljárásban kötött egyezség perújítással nem támadható.

BDT2009.2049. A felszámolási eljárás befejezését eredményező egyezség a bejelentett hitelezői követelések tekintetében - ide értve azon hitelezőket is, akikre annak hatálya részvételük nélkül is kiterjed - szerződés, illetve tágabb értelemben kötelemmódosítást eredményez. A hitelezők ezt követően már csak az abban foglalt tartalommal érvényesíthetik követelésüket, önkéntes teljesítés hiányában - jogszerűen - végrehajtást is csak erre vezethetnek.

ÍH47/2010. Egyezségi javaslat esetén a határidőn túli hitelezői igényt bejelentő hitelező(k) besorolási csoportját is meg kell állapítani, és miután a határidőn belüli hitelezőkkel azonos csoportba nem sorolhatók, a hozzájárulás szempontjából **külön hitelező csoportot képeznek** (Csődtv. 3. §, 44. §, 46. §, 37. §, 57. §). A határidőn túl bejelentett követeléssel rendelkező hitelezők besorolására alapvetően nincs is szükség mindaddig, amíg nem állapítható meg az, hogy a határidőn belül hitelezői igényt bejelentett hitelezők Cstv. 57. § (1) bekezdés a)–g) pontjaiba sorolt igényeinek kielégítése után marad-e fedezet, illetőleg gyakorlatilag egyáltalán nincs szükség abban az esetben, ha egyetlen egy határidőn túli hitelezői igényt bejelentő hitelező van, ez esetben ugyanis nincs olyan más hitelező, akivel szemben a kielégítése során elfoglalt helye szerepet játszana. Egyezség esetén azonban a határidőn túli hitelezői igényt bejelentő hitelező besorolási csoportját is meg kell állapítani annak érdekében, hogy a Cstv. 44. § (1) bekezdése szerinti feltétel megvalósulása megállapítható legyen, és miután a határidőn belüli hitelezőkkel azonos csoportba nem sorolhatók, a hozzájárulás szempontjából a határidőn túli hitelezők külön hitelezői csoportot képeznek, és e külön hitelezői csoportban is a hitelezők felének hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy megkötött egyezség kényszeregyezségnek minősüljön. (Pécsi Ítéltábla Fpkf. IV. 30.195/2009/2.)

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.43.948/2011/4. I. Az egyezségkötés körében az adóst kizárólag a Cstv. 41. § (2) bekezdése szerinti meghatalmazott képviselheti.

II. Nincs akadálya annak, hogy a felszámoló a hitelező nyilvántartásba vett követelését beszámítsa a hitelezőnek az adóssal szembeni tartozásába.

III. Hitelezői minőség hiányában nem sérlemezhető más hitelező követelésének nyilvántartásba vétele.

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.510/2011/4. Egyezség benyújtásának, elbírálásának és jóváhagyásának feltételei.

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.43.152/2011/2. A zárómérleg alapján kell a felszámolónak új nyitómérleget készítenie, majd csak ez után van lehetősége indokolt esetben az ingatlan értékének a várhatóan megtérülő összegre történő módosítására, és ennek figyelembevételével a felszámolás körébe tartozó vagyon mértékének meghatározására. Az egyezségi tárgyalásra készítendő fizetőképesség helyreállítására alkalmas programot és egyezségi javaslatot a könyvviteli nyilvántartások adataival kell megalapozni.

Kúria Gfv.IX.30.058/2011/3. A Cstv. 41. § (1) bekezdés második mondatában írt igényérvényesítési tilalom alá tartozik az **azonnali beszédési megbízás** útján való igényérvényesítés is.

ÍH2012.92. Az a tény, hogy a felszámolási eljárásban kötött egyezségben a lízingbe adónak járó követelés töredékét vállalta megfizetni, nem jelenti azt, hogy az egyezséggel a lízingbeadó felé a szerződés alapján fennálló kötelezettségét is teljesítette, s így megszerezte a lízingtárgy tulajdonjogát. A tulajdonjog megszerzéséhez a szerződésben vállalt kötelezettség teljesítése szükséges. [1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 43.§ (1) bekezdés c) pontja, 45.§ (1) bekezdése, Ptk. 193.§ (1) bekezdése]

BH2014.281. A felszámolási eljárásban **jogerősen jóváhagyott kényszeregyezés elleni felülvizsgálat kizárása** megakadályozza azt is, hogy a felszámolási eljárás hivatalból történt megindítására alapul szolgáló csődeljárást megszüntető jogerős végzés elleni felülvizsgálati kérelmet a Kúria elbírálja. Az adós vagyonából a hitelezőknek a jogerős felszámolási kényszeregyezésben foglaltak szerinti kielégítése nem tehető vitássá a csődeljárást megszüntető jogerős végzés felülvizsgálata útján sem [1991. évi XLIX. tv. 6. § (3) bek., 21/B. §, 27. § (2) bek. e) pont, 60. § (7) bek.; 1952. évi III. törvény 273. § (2) bek. a) pont].

Kúria Gfv.VII.30.339/2015/4. A **felszámolási kényszeregyezés** – hasonlóan a polgári peres eljárásokban kötött, a Pp. 148. §-ában meghatározott egyezséghez – a bíróság előtt, tárgyaláson köthető [Cstv. 41. § (2) bekezdés, 43. § (1) bekezdés, 44. § (1c) bekezdés]. A Cstv. szabályai nem teszik lehetővé, hogy a felek egyenként, különböző tárgyalásokon tegyenek hozzájáruló vagy a hozzájárulást elutasító nyilatkozatot.

Mindebből következően a bíróság nem hozhatott volna egyezség jóváhagyását megtagadó határozatot, mivel a felek tárgyaláson nem kötöttek egyezséget, amelynek a jóváhagyását megtagadhatta volna.

21. Felszámolási vagyon értékesítése, értékesítés megtámadása

EBH1999.126. A tulajdonostárs is csak a nyilvános értékesítésen gyakorolhatja az **elővásárlási jogát** a felszámolás során, a Ptk. 373. §-a a felszámolási eljárásban a speciális jogszabállyal szemben nem érvényesül [1991. évi IL. tv. 48. § (2) bek., Ptk. 373. § (1)-(4) bek.].

BH2000.368. A felszámoló által az adós vagyonának értékesítése során kötött **szerződést sérelmező hitelezőnek pert kell indítania** az adós gazdálkodó szervezettel és a vevővel szemben. A szerződés kifogásolási eljárás keretében nem támadható meg [1991. évi IL. tv. 48. §, 51. §, Pp. 51. § a) pont].

EBH2001.450. A felszámolónak az adós vagyontárgyai értékesítésére vonatkozó intézkedése **kifogással** támadható, de csak addig, ameddig a bíróság a Cstv. 51. §-ának (3) bekezdésében meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja. E jogkövetkezmények alkalmazására azonban csak addig van lehetőség, amíg a felszámoló az értékesítés eredményeként a szerződést meg nem köti [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 48. § (1) bek., 51. § (1) és (3) bek., Ptk. 234-237. §-ai, Pp. 51. § a) pont].

EBH2001.550. I. Az adós valamely **vagyontárgyát megvásárolni szándékozó személy** vagy cég **nem tekinthető kifogás előterjesztésére jogosultnak**, mert közte és az adós gazdálkodó szervezet között értékelhető jogi kapcsolat nincs [az 1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 51. §].

BH2002.373. Az adós vagyontárgya felszámoló által történt értékesítésének mindegyik módjára alkalmazni kell azt a szabályt, hogy ha a felszámoló az **elővásárlási jog** figyelembevételére vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, az elővásárlásra jogosult - 30 napos jogvesztő határidő alatt - keresetével a bírósághoz fordulhat. Ez az igény a felszámolási eljárásban **kifogásként nem érvényesíthető**.

BDT2003.826. A nyilvános értékesítésnek az árverésen és pályázaton kívül egyéb formái is léteznek.

BH2003.247. Az elővásárlási jog gyakorlásával kapcsolatban az 1991. évi IL. tv. speciális szabályai **megelőzik a Ptk.-nak az elővásárlási jog gyakorlásával kapcsolatos rendelkezéseit** [Ptk. 117. § (3) bek., 145. § (2) bek., 373. § (6) bek., 1991. évi IL. tv. 49. § (6) bek., 49/C. § (2) bek., Pp. 130. § (1) bek. h) pont, 157. § a) pont].

Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.102/2003. Amennyiben a felszámoló az adós vagyonának az értékesítése során a Cstv. rendelkezéseinek megsértésével jár el, a hitelező az ilyen jogszabályba ütköző szerződés érvénytelensége iránt - a Ptk. általános szabályaitól eltérően - csak a Cstv. 49. § (5) bekezdése szerinti, az értékesítéstől számított **30 nap jogvesztő határidőn belül** terjeszthet elő megtámadási keresetet. A keresetindítási, megtámadási határidő letelte akkor is jogvesztést eredményez, ha a sérelemről a hitelező csak később szerzett tudomást.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.516/2003/3. A felszámoló eljárása nem sérti a Cstv. rendelkezéseit, ha az adós vagyonának pályázat útján történő értékesítése során a beérkezett

ajánlatok elbírálását követően nem tart nyilvános eredményhirdetést. Az **elővásárlásra jogosultak** nyilvános eredményhirdetés hiányában a pályázat útján történő nyilvános értékesítésen akkor vehetnek részt, hogy az elfogadott pályázat feltételeiről, a véglegesen kialakult vételárról a felszámoló őket értesíti, és csak ekkor gyakorolhatják elővásárlási jogukat.

Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.035/2003. Ha a felszámoló az adós vagyontárgyainak értékesítése során az elővásárlási jog figyelembevételére vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, az **elővásárlásra jogosult** az értékesítéstől számított **30 napos jogvesztő határidő** alatt terjeszthet elő keresetet. A keresetindításra nyitva álló, anyagi jogi jogvesztő határidő elmulasztása esetén a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül kell elutasítani, az eljárás későbbi szakaszában pedig a pert megszüntetni.

Legfelsőbb Bíróság Cgf. VI. 30.302/2004/4. A felszámoló az adós vagyonának értékesítése során az adásvételi szerződést az adós képviseletében köti meg. Cselekménye által a képviselt válik jogosítottá, illetve kötelezetté. Emiatt nem tartozhat felelősséggel a foglalt kétszeres összegének visszafizetéséért. - Az elővásárlási jog jogosultja nyilatkozatával a szerződés közte és az eladó között jön létre.

Pécsi Ítéltábla 3/2004 (VI.04.) sz. kollégiumi ajánlás - A Cstv. 49.§ (5) bekezdése - az abban foglalt korlátozások - csak az **értékesítés** formáira és a közjegyző igénybevételére vonatkozó rendelkezések megsértésére alapított kereseti kérelem feltételeire tartalmaznak speciális szabályt. Emellett, illetőleg ehelyett azonban az érdekelt fél az adásvételi **szerződés érvénytelenségének megállapítása** iránti egyéb igényét a Ptk.-ban meghatározott jogcímenek, és az ott szabályozott határidőben is érvényesítheti keresettel.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.471/2004. A hitelezők és az adós a pályázati kiírás vételár meghatározására vonatkozó felszámolói intézkedését a törvény alapján kifogásolhatják. felszámolót azonban szoros törvényi határidők kötik a kényszerértékesítés mielőbbi lebonyolítására; az előírt határidőn belül az aktuális kereslet-kínálat viszonyai között köteles a vagyon értékesítésére. Az adós **hitelezőit nem illeti meg az a jog, hogy az értékesítés legalacsonyabb vételárát meghatározzák**; a forgalomban elérhető legmagasabb ár sem garantálja, hogy a felszámoló eléri a vagyonértékelés szerint kalkulált árat.

ÍH2004/3/112. I. A **felszámoló az adós vagyonának apportálására** - a kedvezőbb értékesítés érdekében, és a meghatározott arányú hitelezői egyetértés esetén - **jogosult**. Ennek során a felszámolótól általában elvárható gondossággal kell eljárnia. Kötelezettségének megszegéséért kártérítési felelősséggel tartozik. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 44. § (1) bek., 48. § (1) bek., 54. §; Ptk. 339. §]

BDT2005.1164. I. A felszámoló az adós vagyonának értékesítésére kiírt **pályázatok** elbírálását követően az **eredményt nyilvánosan hirdetheti ki**. Amennyiben a pályázati felhívás tartalmazza a döntés nyilvános kihirdetésének helyét és időpontját, továbbá azt is, hogy az elővásárlásra jogosultak e jogukat kizárólag a nyilvános eredményhirdetésen gyakorolhatják, akkor az értékesítés a beérkezett ajánlatok elbírálásával és a döntés nyilvános kihirdetésével lezárul. A felszámolónak az **elővásárlásra jogosultakat** külön, névre szólóan **értesítenie nem szükséges**, mert a Csödtv. szerint lefolytatott eljárás megelőzi a 1959. évi IV. törvénynek az elővásárlási jog gyakorlásával kapcsolatos rendelkezéseit.

BDT2005.1247. I. A Csődtv. 49. § (5) bekezdése szerinti igényérvényesítés az **értékesítés formáira** és a **közjegyző igénybevételére** vonatkozó rendelkezésekbe **ütköző szerződések megtámadását** teszi lehetővé. Az értékesítés formái lehetnek: a pályázat, az árverés, illetőleg az ott meghatározott feltételek esetén az értékesítés egyéb nyilvános formája. Az értékesítés nyilvánosságára, valamint a pályázat, illetve az árverés mellőzésének törvényes feltételeire vonatkozó rendelkezések megsértésére alapított megtámadásra is vonatkozik a **30 napos keresetindítási határidő**.

ÍH2006.41. Győri Ítéltábla Fpkhf.IV.25.778/2005/2. A felszámoló feladata nem csak az adós vagyonának értékesítése, hanem kötelessége a felszámolási eljárás alatt gondoskodni annak megóvásáról, megőrzéséről is. A **romlandó vagyontárgyak** tekintetében azonban fenti kötelességeit akkor teljesíti a felszámoló, ha a vagyon megsemmisülésének elkerülése érdekében azt a lehető legjobb feltételek mellett haladéktalanul értékesíti. A vagyonmegóvás - tekintve, hogy jelentős mennyiségű élő állatról van szó - speciális követelményeket támasztott a felszámolóval szemben annak érdekében, hogy megakadályozza az állatok elhullását, így a vagyon megsemmisülését. A felszámoló kellő mértékben igazolta azt, hogy szükséges volt az állatállomány azonnali, a Cstv.49.§ 49/A.§ és 49/B.§-ában foglaltaktól eltérő értékesítése.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.549/2006. Az adós vagyona értékesítésére kiírt pályázati felhívás alapján önmagában a **pályázat elfogadása** - a pályázó győztessé nyilvánítása - a **szerződést nem hozza létre**. A felszámoló azon jognyilatkozata alapján, amely szerint a pályázat nyertesével fogja megkötni a szerződést, a felszámoló bíróság a kifogás elbírálása körében nem rendelkezik azzal a jogosultsággal, hogy a szerződést létrehozza. A felszámoló bíróság csak arra jogosult, hogy - ha a kifogást megalapozottnak találja - a felszámoló intézkedését megsemmisítheti és az eredeti állapotot helyreállíthatja, vagy a felszámoló részére intézkedés megtételét írhatja elő.

BDT2006.1311. A felszámolónak az adós vagyontárgyai értékesítésével kapcsolatos intézkedése miatt a pályázaton résztvevő ajánlattevők jogosultak a felszámolási eljárásban **kifogással** élni. A pályázati felhívás alapján önmagában a **pályázat elfogadása** - a pályázó nyertessé nyilvánítása - a **szerződést nem hozza létre**. A kiíró azon jognyilatkozata, amely szerint a pályázat nyertesével fogja megkötni a szerződést, legfeljebb az előszerződés létrejöttének megállapítására lehet alkalmas. Ha a szerződéskötés végül nem a kifogásolóknak felróható okból hiúsul meg, hanem azért, mert arra a felszámoló csak az általa egyoldalúan módosított feltételek szerint hajlandó, a letett bánatpénz visszajár. A pályázók által befizetett bánatpénz nem része az adós vagyonának.

BDT2006.1443. A Csődtv. 49. § (3) bekezdése **azokat a személyeket zárja ki** az értékesítés során a tulajdoni, illetve a vagyoni értékű jogok megszerzéséből, akik bennfentes információval rendelkezhetnek. Amennyiben a törvény a tulajdonosra tiltó rendelkezést fogalmaz meg, ez a tiltás társaságára is kiterjed.

BDT2006.1479. Az adós vagyonához tartozó ingatlant a felszámolási eljárásban nem forgalmi értéken, hanem az értékesítés idején a forgalomban elérhető legmagasabb áron kell értékesíteni, ezért **önmagában nem jogellenes** felszámolói magatartás az, **hogy egy vagyontárgy az elméleti forgalmi értéknél alacsonyabb áron kerül értékesítésre**.

BH2007.90. II. Ha a felszámoló a vagyontárgy értékesítése során az elővásárlási jog figyelembevételére vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget és az **elővásárlásra jogosult**

az értékesítéstől számított 30 napos jogvesztő határidő alatt nem indít keresetet, ezt követően az elővásárlási joga megsértéséből eredő igényét már nem érvényesítheti [1991. évi XLIX. tv. 49. § (5)-(6) bek.].

BH2008.124. Ha a felszámoló több önálló, - de rendeltetését illetően **egységes épületegyüttesként** kezelendő - ingatlan együttes értékesítését hirdeti meg, az egyik ingatlant terhelő **elővásárlási jog** jogosultja e jogát jogszerűen csak akkor gyakorolhatja, ha a teljes ingatlan-együttesre vonatkozó vételi ajánlatot elfogadja [1959. évi IV. törvény 373. § (2) bek.; 1991. évi XLIX. törvény 49. §].

BH2008.178 I. A hitel fedezetéül szolgáló gépjármű a vételi jog érvényesítésével nem kerül ki a hitelt igénybe vevő tulajdonából, ezért nem lehet a sikkasztás elkövetési tárgya [1978. évi IV. törvény 317. § (1) bek., 1959. évi IV. törvény 117. § (2) bek., 375. § (1) bek.]. A tulajdonjog megszerzéséhez az átruházásra irányuló szerződésen vagy más jogcímen felül - a Ptk. 117. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezés folytán - a dolog átadása is szükséges. Az átadás a dolog tényleges birtokba adásával vagy más olyan módon mehet végbe, amely kétségtelenné teszi, hogy a dolog az átruházó hatalmából a tulajdonjog megszerzőjének a hatalmába került. A Ptk. hivatkozott rendelkezéséből kitűnően a birtokba adásnak ténylegesnek kell lennie, ami azonban nemcsak a dolog kézből kézbe történő átadásával, de bármilyen más olyan módon is megtörténhet, amiből egyértelmű, hogy a dolog az átruházótól az új tulajdonos hatalmába került. Az irányadó tényállás alapján a hitelező vételi jogának gyakorlását követően a gépkocsi nem került ki a tulajdonos terhelt birtokából és nem került a pénzintézet birtokába. Ennél fogva annak tulajdonlásában változás nem következett be.

BDT2008.1809. A felszámolási eljárásban történt vagyoneértékesítés során kötött **szerződést feltűnő értékaránytalanságra hivatkozással a hitelező megtámadhatja.** A feltűnő értékaránytalanság vizsgálata során abból kell kiindulni, hogy a forgalomban elérhető legmagasabb vételár nem azonos a vagyontárgy piaci értékével, hanem a Csódtv. által előírt nyilvános értékesítési formák alkalmazásával elérhető legmagasabb árat jelenti. A felszámolási eljárás során megkötött adásvételi szerződés feltűnő értékaránytalanság címén történő megtámadása akkor lehet eredményes, ha a szerződést megtámadó személy bizonyítja, hogy a nyilvános és szabályos értékesítés mellett elért vételárnál a szerződéskötés időpontjában nyilvános és szabályos értékesítés mellett lényegesen magasabb vételár lett volna elérhető, például a nyilvános értékesítés másik formájának alkalmazásával.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.XI.30.208/2007. A felszámolási eljárásban az adós vagyonának a **nyilvános értékesítésre** vonatkozó **jogsértő mellőzésével** megkötött szerződésnek a Cstv. szabályaira alapított megtámadása esetén a megtámadási határidő az értékesítés időpontjától számított 30 nap. Elmulasztása esetén a keresetlevél elutasításának, utóbb pedig a per megszüntetésének van helye. **A Ptk.-nak a semmisségre vonatkozó szabályai nem alkalmazhatók** [Ptk. 200. § (2) bek., 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 49. § (1) és (5) bek., 49/A. §, 49/B.].

BH2009.216. II. Az adós ingatlanának értékesítése körében a felszámoló által kötött adásvételi szerződéseket a hitelezők az 1991. évi XLIX. törvény 40. § (1) bek. c) pontja alapján nem támadhatják, erre csak az 1991. évi XLIX. törvény 49. § (5) bek. vagy az 1959. évi IV. törvény alapján van jogi lehetőség [1991. évi XLIX. törvény 40. § (1) bek. c) pont, 49. § (5) bek.].

BDT2009.1979. I. A felszámolási eljárás során a felszámoló nem hatóságként jár el, a pályázat (árverés) eredményeként történő értékesítés ezért - eltérően a végrehajtási eljárástól - nem minősül hatósági árverésnek. A vevő tulajdonjogot nem eredeti módon szerez, hanem a pályázati értékesítés olyan átruházást eredményező szerződéskötés, amelyre a Ptk. szerződési jogi szabályai - így a szerződés érvénytelensége, megtámadása - a létrejött ügylet tekintetében alkalmazhatóak.

II. A felszámoló által az adós nevében és képviselőjében nyilvános pályázat eredményeként kötött adásvételi szerződés érvénytelensége miatt az érdekelt fél igényét nem csupán az értékesítés formáira és a közjegyző igénybevitelére vonatkozó, a felszámolás speciális törvényi rendelkezéseinek megsértésére alapíthatja, hanem más – elsősorban a Ptk.-ban meghatározott – jogcímen, és az ott szabályozott határidőben is érvényesítheti. (Szegedi Ítéltábla Gf. I. 30 214/2007)

BH365/2009. A Ptk. 4. §-ában megfogalmazott alapelvek megsértése nem ad alapot a felszámolási eljárás során megkötött adásvételi szerződés semmisségének a megállapítására. A felszámoló az ingatlan értékesítése során tanúsított felróható magatartásáért a polgári jogi felelősség általános szabályai szerint tartozik helytállni (Ptk. 4. §, 200. §, 339. §; 1991. évi XLIX. tv. 54. §).

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.225/2009/7. I. Abban az esetben, ha az egyik tulajdonostárs felszámolás alá kerül, úgy a közös tulajdon megszüntetésére csak a természetben történő megosztás, illetve – abban az esetben, ha a felszámoló az adós tulajdoni hányadát a Cstv. rendelkezései alapján értékesíteni nem tudta – a bírósági végrehajtó által lefolytatott árverés útján van lehetőség.

II. Az ingatlanok időben megosztott használati jogának megszerzésére irányuló szerződések (time-sharing szerződések) csak használati jogot biztosítanak a jogosultak részére. Az érintett ingatlan forgalmi értékének megállapítása során figyelembe kell venni az értékesített használati jogokat, azok értéknövelő, esetleges értékcsökkentő hatását. Ennek figyelembe vételével lehet a legkisebb árverési vételárat meghatározni.

BH2010.336. I. A felszámolás alatt álló tulajdonostárs is jogosult a közös tulajdon megszüntetése iránt keresetet indítani, az alkalmazott megszüntetési mód a természetben történő megosztás vagy a bírósági végrehajtó által lefolytatott árverés lehet (1991. évi XLIX. törvény 49. §, 1959. évi IV. törvény 147-148. §, 1994. évi LIII. törvény 145. §, 150. §).

II. Az ingatlanok időben megosztott használati jogának megszerzésére irányuló szerződések (time-sharing szerződések) csak használati jogot biztosítanak a jogosultak részére. Az érintett ingatlan forgalmi értékének megállapítása során figyelembe kell venni az értékesített használati jogokat, azok értéknövelő, esetleges értékcsökkentő hatását. Ennek figyelembe vételével lehet a legkisebb árverési vételárat meghatározni.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.148/2010/7. A felszámoló által az adós nevében és képviselőjében nyilvános pályázat eredményeként kötött szerződésre is vonatkoznak a Ptk. szabályai, így a szerződés a Ptk. 201. § (2) bekezdése alapján is megtámadható.

BDT2010.2225. I. Ha a kifogással élő hitelezőt abból eredően éri károsodás, hogy a felszámoló a zálogjogával terhelt vagyontárgyakat nem a forgalomban elérhető legmagasabb áron értékesíti, igényét a Csödtv. 54. §-a alapján a felszámoló ellen benyújtott keresettel érvényesítheti.

BH2011.44. Ha a felperes a szerződés semmisségének megállapítása iránti keresetében a jóerköcsbe ütközés ténybeli alapjaként olyan körülményekre hivatkozik, amelyek az 1991. évi XLIX. törvény szerint önálló megtámadási kereset alapjául szolgálnak, a szerződés érvénytelensége ezen a címen nem állapítható meg [1991. évi XLIX. törvény 49. § (5) bekezdés, 1959. évi IV. törvény 200. §].

BH2011.227. A felszámolás alatt álló céggel szemben egyetemleges kártérítési felelősséggel tartozik a felszámoló és a vevő, amennyiben a felszámoló a vevővel összejárva a felszámolási vagyonaiba tartozó követelést a forgalmi érték töredékéért ruházza át (1991. évi XLIX. törvény 49. §, 54. §, 1959. évi IV. törvény 339. §, 344. §).

BDT2011.2563. I. A felszámoló a vagyon értékesítése során jogszerűen jár el, ha az állatállomány magas állagmegóvási, tartási költségei miatt az állatok elpusztulásának - a vagyon megsemmisülésének - elkerülése érdekében azt a lehető legjobb feltételek mellett haladéktalanul, egyéb nyilvános módon értékesíti.

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.45.350/2011/3. A kifogásolási eljárásban megállapításra vonatkozó igény nem érvényesíthető. Az adósi vagyon értékesítése csak addig támadható kifogással, amíg a vevővel az adásvételi szerződés megkötésére nem kerül sor. Ezt követően a jogügylet csak az általános hatáskörű bíróság előtt támadható. [Cstv. 49.§ (1) bekezdés, 51.§, 27 /A.§]

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.193/2011/4. A felszámolás során történt értékesítés esetén – amennyiben jogszabály előírja a képviselő közreműködését – a jogi képviselőnek fizetendő megbízási díj az értékesítés költségei között számolandó el.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.294/2011/5. I. A Cstv. 49. § (5) bekezdésére alapított szerződés megtámadására az a hitelező jogosult, akinek erre jogi érdekeltsége fennáll. Jogi érdekeltsége akkor áll fenn, ha a szerződés érvénytelenségének megállapítása folytán követelésének kielégítésére nyílna lehetőség.

II. A tulajdoni igényt állító személy a felszámoló értékesítésének szabálytalanságára hivatkozással nem támadhatja meg a Cstv. 49. § (5) bekezdése alapján az adásvételi szerződést.

EHP2012.5. I. Az elővásárlási jogra jogosult jogosultságának mind az elővásárlási jog megsértésekor, mind pedig a per alatt mindvégig fenn kell állnia. [Ptk. 373. §]

II. Az elővásárlási jog gyakorlására jogosult főszabályként akkor élhet e fogával, ha az eladási ajánlat alapján az eladó és az eredeti vevő között létrejött szerződés nem érvénytelen. Ha azonban e szerződés érvénytelenségének az oka az eredeti vevő személyében rejlik, és az elővásárlási jog gyakorlására jogosult személyében ilyen érvénytelenségi ok nem áll fenn, akkor az elővásárlási jog gyakorolható, hiszen ezáltal érvényes szerződéskötésre nyílik lehetőség. [Ptk. 373. §]

Legfelsőbb Bíróság Gfv.VII.30.125/2012/13. A Cstv. 49.§ (5) bekezdésében található, az „értékesítés formáira vonatkozó rendelkezés” kifejezés nemcsak a pályázat vagy árverés, mint értékesítési forma betartásának kötelezettségét foglalja magába, hanem azt is, hogy a felszámolónak a választott értékesítési forma törvényben foglalt valamennyi szabályát be kell tartania. A felszámolónak az a kötelezettsége, hogy az adós vagyonát – a hitelezők érdekeinek védelme érdekében – a lehető legmagasabb áron értékesítse. E szabályok alapján a

felszámolónak úgy kellett volna megjelölnie az értékesítésre kínált vagyontárgyakat, hogy azzal minél több potenciális érdeklődő figyelmét felhívja. A felszámoló pályázati hirdetményei egyetlen egyszer sem feleltek meg az alapvető elvárásoknak, nem tartalmazták az értékesítésre szánt ingatlan jellegadó, lényegi tulajdonságait, melyek ismerete, illetve hiánya alapvetően befolyásolja a keresletet. A felszámolás során történt értékesítés alapján kötött adásvételi szerződés érvénytelenségének kimondása következtében az ellenérdekű felet, a vevőt megillető igény – a felek egyidejű teljesítése folytán - tehát nem válik hitelezői követeléssé. A Kúria megállapította, hogy a **Cstv. 49/D.§ (1)** bekezdésének „**haladéktalanul**” kifejezését úgy kell értelmezni, hogy a felszámoló akkor jár el helyesen, ha a **30 napos jogvesztő határidő** alatt nem fizeti ki a zálogjogosult követelését, figyelemmel arra, hogy ezen határidőn belül a szerződés érvénytelenségének a megállapítása érdekében pert indíthatnak. Csak ennek a jogvesztő határidőnek a letelte után járhat el a felszámoló a Cstv. rendelkezései szerint, számolhatja el a Cstv-ben megengedett költségeket e befolyt vételárral szemben, vonhatja le a felszámolói díjat és utalhatja át a zálogjogosult részére a maradék összeget. Ebből következően a 30 napos jogvesztő határidőnek nemcsak a perlési jogosultság tekintetében van jelentősége, hanem a zálogjogosultak számára járó összeg kifizetését is ennek lejártáig indokolt elhalasztani, azt a felszámolónak elkülönítve kell kezelni, hogy amennyiben a bíróság esetlegesen az eredeti állapot helyreállítását rendeli el, az visszafizethető legyen a másik szerződő fél részére.”

Legfelsőbb Bíróság Gfv.VII.30.320/2012/9. Ha a hitelező által előadottak – tartalmukban - a Cstv. 49.§ (5) bekezdésében foglaltaknak felelnek meg, az ott leírt körben támadják a szerződést, úgy a Ptk. szabályai alapján a kereset nem vizsgálható. Nincs tehát arra lehetőség, hogy a Cstv. 49.§ (5) bekezdésében előírt jogvesztő határidő elmulasztása után, az egyébként abban meghatározott törvényi tényállásban foglalt magatartás megvalósulása alapján, a Ptk-ban megjelölt érvénytelenségi okokra hivatkozással támadja a hitelező a felszámoló által kötött szerződést.

ÍH2012.93. Az **elővásárlási jog** nem minősül olyan vagyont terhelő ingyenes kötelezettségvállalásnak, amely az adós vagyont csökkenti. Az elővásárlásra jogosult elővásárlási jogát csak a felszámolási vagyont értékesítése során, a kialakult legmagasabb vételáron gyakorolhatja, azon az áron, amelyen az elővásárlási joggal terhelt ingatlant harmadik személy is megvásárolhatná. [1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 49.§ (6) bekezdés, 49/C.§ (2) bekezdés.]

ÍH2012.94. Az ingatlanon (vagy ingatlanban) elhelyezett gépek, berendezések nem válnak az ingatlan alkotórészeivé pusztán azáltal, hogy egy meghatározott funkcióra létesült ingatlanon (felépítményben) találhatók. A pályázati kiírásban elkülönítve megjelölt és önállóan is megvásárolható vagyongcsoportba tartozó ingóságokra az ingatlan tulajdonjoga (és azon alapított zálogjog) nem terjed ki. [Prk. 95.§, Cstv. 49/D.§]

BDT2013.2865. A felszámolási eljárás során az adós vagyontárgyainak nyilvános értékesítésére kiírt pályázat biztosítékeként letétbe helyezett pénzösszeg rendeltetése nem elnevezésétől - **bánatpénz** -, hanem a megállapodás tartalmától függ. A pályázati kiírásban „bánatpénznek” nevezett összeg **pályázati biztosíték** szerepet tölt be: a pályázó abban az esetben nem követelheti vissza a letett összeget, ha ajánlatát az ajánlati kötöttség ideje alatt visszavonja. Ha viszont a pályázó az ajánlati kötöttség ideje alatt nem vonta vissza pályázatát, a szerződés megkötése azonban nem a pályázónak felróható okból maradt el, részére a letett biztosítékot vissza kell fizetni. A pályázók által letett biztosíték („bánatpénz”) **nem része az**

adós vagyonának. A felszámoló bíróság kifogásolási eljárás keretében a felszámolót olyan szükséges intézkedés megtételére hívhatja fel, amelynél fogva a bánatpénzt vissza kell fizetnie a kifogást tevőnek.

Kúria Gfv.VII.30.280/2013/4. A Cstv. 49/A.§ (5) bekezdése, és a 49/B.§ (7) bekezdése alkalmazásához - amikor is a felszámoló a zálogtárgyat a zálogjogosult hitelező részére oly módon értékesítheti, hogy **a zálogjogosult hitelezőnek nem kell kifizetnie a vételárát, hanem beszámíthatja** az adásvételből eredő vételár tartozását az adóssal szembeni követelésébe (hitelezői igényébe - a hitelezői választmány, illetve választmány hiányában a **hitelezők egyetértési jogának gyakorlására** lehetőség van úgy is, hogy a hitelezők **ráutaló magatartással** juttatják kifejezésre: egyetértenek a felszámoló által közöltekkel. A zálogjogos hitelezőnek ilyenkor **becsértéken** kell a vagyontárgyat megvásárolnia. A felszámolónak a hitelezőkkel ismertetnie kell mindazokat a feltételeket, amelyek a hitelezők kielégítését érinthetik (elsősorban a becsértéket, a vevő által kifizetendő összegeket, a fizetési határidőket). Az adásvételi lehetőséggel élő **zálogjogosultnak** “a vételár és a követelése közötti különbözet” címén **meg kell fizetnie**

- a költségeken és a felszámoló díján felül
- az őt megelőző zálogjogosultak privilegizált igényét (tőke, ügyleti kamat, költség), valamint, ha a vagyontárgy értéke meghaladja az így kifizetett összegeket és az általa beszámított hitelezői igényt, akkor
- a vagyontárgy értékéből még fennmaradó részt is.

A zálogjoggal biztosított követelések kielégítését tartalmazó Cstv. 49/D.§-a a kielégítési rangsor része, ezért a Cstv. 57.§ (1) bekezdés g) pontjának rendelkezései a zálogjoggal biztosított követelésekre is vonatkoznak. Ebből következően tehát a **késedelmi kamat, késedelmi pótlék, pótlék és bírság** jogcímenek fennálló követeléseket – függetlenül attól, hogy milyen tőkekövetelés alapján keletkeztek, milyen módon biztosították – a tőkétől elkülönítve a Cstv. 57.§ (1) bekezdés g) pontjába kell sorolni.

BH2014.311. II. A Cstv. 49/A. § (5) bekezdése és a 49/B. § (7) bekezdése szerinti értékesítés esetén az **egyetértési jog** gyakorlására lehetőség van úgy is, hogy a hitelezők ráutaló magatartással juttatják kifejezésre: egyetértenek a felszámoló által közöltekkel. A felszámolónak azonban az egyetértés megszerzéséhez a hitelezőkkel ismertetnie kell mindazokat a feltételeket, amelyek a hitelezők kielégítését érintik.

IV. A Cstv. 49/A. § (5) bekezdésében, illetve 49/B. § (7) bekezdésében biztosított **adásvételi lehetőséggel élő zálogjogosultnak** a vételár és a követelése közötti különbözet címén meg kell fizetnie a költségeken és a felszámoló díján felül az őt rangsorban megelőző zálogjogosultak privilegizált igényét (tőke, ügyleti kamat, költség), valamint - ha a vagyontárgy értéke meghaladja az így kifizetett összegeket és az általa beszámított hitelezői igényt -, a vagyontárgy értékéből még fennmaradó részt is.

V. A zálogjoggal biztosított hitelezői követelések kielégítését szabályozó Cstv. **49/D. §-a** a hitelezői **kielégítési rangsor része**, ezért a Cstv. 57. § (1) bekezdés g) pontjában foglalt rendelkezések a zálogjoggal biztosított követelésekre is vonatkoznak [1991. évi XLIX. tv. 49/A. § (5) bek., 49/B. § (7) bek., 49/D. §, 51. §, 57. § (1) bek.].

BH2015.280. Ha az adós ingatlana kisajátítható, a felszámolónak a pályázati felhívásban az eladási ár meghatározása során az **ingatlan kisajátítási értékére** is figyelemmel kell lennie, és legalább az annak megfelelő vagy ahhoz közelítő áron kell az ingatlant meghirdetnie és értékesítenie. Az 1991. évi XLIX. tv. 49. § (1) bekezdése nem zárja ki azt sem, hogy a felszámoló - ha ez a hitelezők érdekei szempontjából megfelelőbb - az ingatlanra kisajátítást

helyettesítő adásvételi szerződést kössön [1991. évi XLIX. tv. 1. §, 49. § (1) bek., 49/D. § (1) bek., 237/2009. (X. 20.) Korm. rendelet 2. § (2) és (3) bek.].

BDT2015.3253. A szerződés semmisségére hivatkozva indított perben a fél perbeli legitimációja akkor állapítható meg, ha védendő jogi érdekének fennállását igazolja. A **jogi érdek fennállása** akkor állapítható meg, ha az ügyben hozott döntés a kezdeményező fél élet- és jogviszonyaira kihat, jogokat és kötelezettségeket keletkeztet számára, vagy valamely kötelezettség alól szabadul, illetőleg jogvédelmet nyerhet. A felszámolás elrendelése sem változtat azon, hogy a gazdasági társaság tagját a gazdasági társaság által kötött szerződés érvénytelenségére hivatkozással keresetösségi jog nem illeti meg.

Kúria Gfv.VII.30.079/2015/6. A jogerős végzésben rögzített eljárás, mely szerint a felszámolónak akár perrel ki kell kényszerítenie a raktározótól a vagyontárgyak kiadását, a jelen ügyben nem volt alkalmazható, mert az adós vagyona az Európai Parlament és a Tanács Közöségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK rendelete, továbbá a Közöségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93/EGK rendelet (a továbbiakban: Vámkódex) 37. cikke (2) bekezdése és 79.cikke szerint – **a vámeljárás lefolytatásáig - belföldön nem volt szabadon forgalomba hozható.**

Helytállóan hivatkozott a felszámoló arra, hogy a Cstv. értékesítésre vonatkozó rendelkezéseit a Vámkódexben írtakkal együtt kell alkalmazni. **A felszámoló sem jogosult arra, hogy az EU-n kívüli árunak minősülő terméket belföldön értékesítse anélkül, hogy annak vámjogi sorsát ne rendezné.**

A Cstv. 49. § (1) bekezdése alapján a felszámoló – a körülmények felmérését követően – **jogosult eltérni a kötelező értékesítési eljárási szabályoktól**, ha úgy ítéli meg, hogy előre láthatólag az értékesítés során várható bevétel és az értékesítés költségei közötti különbség kisebb lesz, mint 100.000 Ft. Ezt a döntését azonban meg kell indokolnia a hitelezők, illetve a bíróság előtt, esetleges utólagos elszámoltatás esetén.

BH2016.13. Az eladó nem jogosult a vevő vételárfizetési késedelme miatti elállásra akkor, ha a tehermentesként eladott ingatlant nem tehermentesíti és erre a szerződés alapján a vevő - az eladó tehermentesítésre való felhívása nélkül - is jogosult, amit az eladó a vételár teljesítéseként köteles elfogadni [1959. évi IV. tv. 320. §, 370. § (1) bek., 1991. évi XLIX. tv. 47. § (1) bek.].

BH2016.16. Ha a felszámoló megsérti az értékesítési eljárás szabályait, az érvénytelenségi ok nem küszöbölhető ki, a szerződést érvénytelennek kell nyilvánítani [1991. évi XLIX. tv. 49. § (5) bek., 65-67. §-ok, 67. § (9c) bek., 70. § (2) bek., 1952. évi III. tv. 3. § (2) bek., 224. §].

BH2016.92. A felszámolónak a zálogtárgy értékesítése során arra kell figyelemmel lennie, hogy a forgalomban elérhető legmagasabb áron értékesítse a vagyontárgyat, és **az első két értékesítési kísérlet során nem lehet tekintettel a zálogjogosult igényére** [1991. évi XLIX. tv. 49/A. § (4), (5) bek., 51. §].

Kúria Gfv.VII.30.044/2016/5. A „vagyon értékesítésének megkezdése” kifejezést nem egy adós összes vagyona tekintetében kell vizsgálni, hanem az adott értékesítési folyamat vonatkozásában.

Egy értékesítési folyamat a pályázati felhívás közzétételének megjelenésével, vagy abban az időpontban kezdődik el, amikor a felszámoló a hirdetményt közzététel céljából a Céglközöny számára megküldi.

Nem kérhető számon a felszámolón egy olyan jogszabály feltételeinek a teljesítése, amely még nem lépett hatályba akkor, amikor a pályázati felhívás feltételeit a felszámoló megfogalmazta és azt közzétételre megküldte.

Miután a felszámolónak a 2012. március 1-jén történő megjelenéshez ezt megelőzően kellett a hirdetményt közzététel céljából a Céglközönynek megküldenie, ebből következően az adott esetben a felszámoló magatartását a 2012. március 1-jét megelőzően hatályos rendelkezések alapján kellett megítélni.

BH2016.121. A nyilvános értékesítés szabályaitól eltérhet a felszámoló, ha a várható bevétel és az értékesítés költségei közötti különbség kisebb, mint 100 000 Ft.

28. Közbenső mérleg

BH2000.416 A felszámolási eljárásban a felszámoló által - jogszabály előírása szerint - készített **közbenső mérleget jóváhagyó végzés** nem minősül pervezető végzésnek, ezért ez ellen **fellebbezésnek** van helye [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 6. § (2) bek., 50. § (5)-(6) bek., Pp. 233. § (1) bek.].

BH2001.490. II. A közbenső mérleg még abban az esetben sem tekinthető a felszámoló jogszabálysértő, valamint a felek vagy más személy érdekét sértő intézkedésének, ha nem hagyható jóvá. Így azzal összefüggésben a **hitelezők kifogást nem terjeszthetnek elő**, megilleti azonban a hitelezőket az észrevételezés joga [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 50. § (5) bek., 51. § (1) bek., Pp. 3. § (1) bek.].

III. A **bíróság** a közbenső mérlegre vonatkozóan csak kétféle határozatot hozhat: **jóváhagyhatja vagy elutasíthatja** azt [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 50. § (6) bek.].

EBH2002.674. II. A közbenső mérleg elkészítését **nem akadályozza, ha a vitás hitelezői igények elbírálása még nem történt meg** [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 50. § (1) és (3) bek.].

BH2003.334. A felszámolási eljárásban a **közbenső mérleg tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedése előtt a felszámolás befejezésére, zárómérleg elkészítésére nem kerülhet sor** [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. 50. § (2), (5) és (7) bek.].

EBH2004.1134. A hitelezőknek a közbenső mérlegre tehető észrevételeik benyújtására megállapított határidő törvényi határidő és a hitelezők jogainak gyakorlását biztosítja. Az **észrevételre biztosított határidő lejártát megelőzően** a közbenső mérleg bíróság által történő **elbírálása** lényeges eljárási szabályt sért [1991. évi IL. törvény 50. § (5) bek.; 6. § (2) bek.; 1952. évi III. törvény 104. § (1) bek.].

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.489/2004. A közbenső felszámolási mérleggel kapcsolatban a hitelezők **csupán észrevételt** nyújthatnak be, a bíróság pedig az észrevételben kifejtetteket a közbenső felszámolási mérleg jóváhagyása során mérlegeli.

A felszámoló nem köteles minden konkrét intézkedésről - ami az adós gazdasági és pénzügyi helyzetére kihatással van - tájékoztatást nyújtani a hitelezők részére, mivel a tájékoztatásadási kötelezettség nem jelent egyúttal számadási kötelezettséget is.

Győri Ítéltábla Fpkf.II.25.249/2005/2. A hitelezők a többször módosított Cstv.50.§. (5) bekezdése alapján észrevételt tehetnek, **kifogás előterjesztésének viszont ebben a körben nincs helye.** (BH.2001/490., BH.2004/248. és BH.2005/153. számú jogesetek) A bíróság a közbenső mérleget érintően a Cstv.50.§. (6) bekezdése szerint csak kétféle határozatot hozhat: jóváhagyhatja, vagy elutasíthatja azt. (BH.2001/490. számú jogeset)

BDT2005.1163. A hitelező az általa vitatott közbenső mérleggel szemben **kifogást nem terjeszthet elő**, a hitelező számára kizárólag az észrevétel előterjesztésének lehetősége adott. Amennyiben a bíróság a hitelező észrevételében foglaltakat a közbenső mérleg jóváhagyása

során figyelmen kívül hagyja, e jóváhagyó végzés elleni fellebbezés kapcsán kereset jogorvoslatot.

ÍH2006/1/42. A közbenső mérlegnek a valódiság elvén kell állnia, vagyis a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatónak, bizonyíthatónak kell lenniük. A közbenső mérleg által nyújtott hiteles tájékoztatás nem csupán a matematikai logika szerinti hibátlan levezetést jelenti. A tájékoztatásnak tartalmában is, mérlegsoranként is hitelesnek kell lennie. Nem hagyható jóvá olyan közbenső mérleg, amely a csődtörvény, a számviteli törvény, valamint a felszámolás időszaka alatti számviteli feladatokról szóló kormányrendelet rendelkezéseibe ütközik. [Cstv. 50. §; 52. §] (Fővárosi Ítélőtábla 11.Fpkf.44.931/2004/3.)

BH2008.18. A közbenső mérleget a fordulónapra vonatkozóan - többek között - leltár alapján kell összeállítani. Utólag az éves közbenső mérleg összeállítása az adott időpontban el nem készült leltár nélkül - annak utólagos rekonstruálásával - a valódiság elvét sértené. Ezért a törvényes feltételek hiányában a bíróság utólag nem kötelezheti a felszámolót több évre visszamenőleg évenkénti közbenső mérleg elkészítésére [1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 50. §; 2000. évi C. tv. 15.§, 21. §; 225/2000. (XII. 19.) Korm. r. 2. §].

BDT2009.2050. A közbenső mérleggel kapcsolatos hitelezői észrevétel esetén a jóváhagyó határozat indokolásának a közbenső mérleg alapvető adatain kívül tartalmaznia kell a hitelezői észrevételeket, valamint a bíróságnak az észrevételek megalapozottságával, illetőleg megalapozatlanságával, és ehhez képest a közbenső mérleg jóváhagyhatóságával kapcsolatos jogi álláspontját is.

BDT2009.2162. A közbenső felszámolási mérleg célja az, hogy megbízható hiteles helyzetfelmérés alapján történjen a hitelezők és a bíróság tájékoztatása a pénzügyi helyzetről. A közbenső mérleg adatainak megfelelő számviteli bizonylatokon kell alapulnia. Ezeknek a bizonylatoknak a meglétét csak akkor kell a bíróságnak a közbenső mérleg jóváhagyása során vizsgálni, ha ezen bizonylatok megléte tekintetében alapos kétsége merül fel. A hitelezőknek megküldendő közbenső mérlegnek nem része a leltár és az eredmény-kimutatás, ennek hiánya ezért nem lehet észrevétel tárgya. (Pécsi Ítélőtábla Fpkf. IV. 30.157/2009/2.)

ÍH2010.96. A felszámoló által benyújtott közbenső mérleg jogerős bírósági határozattal történt jóváhagyása szerint teljesített részleges vagyoneelosztást követően a hitelezői igény besorolását a felszámoló saját hatáskörben nem módosíthatja [Cstv. 51. §, 58. § (1) bek.]. (Fővárosi Ítélőtábla 15. Fpkf. 43.869/2009/6.)

Legfelsőbb Bíróság Gfv. X.30.099/2010/5. A közbenső mérleg és a hozzá kapcsolt szöveges jelentés tájékoztatást ad az adósnak a mérleg fordulónapján fennálló vagyoni helyzetéről (mérleg), illetve arról, hogy a felszámoló milyen tevékenységet végzett abban a mérlegidőszakban (szöveges jelentés). Ha a bíróság jóváhagyja a közbenső mérleget, ezzel csak azt nyilvánítja ki, hogy a felszámoló által a közbenső mérlegben és a hozzá kapcsolt szöveges jelentésben foglaltakat tudomásul veszi. A közbenső mérleg jóváhagyása nem akadály a mérlegidőszak újabb vizsgálatának. Ha utóbb a hitelező tudomására jut a felszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása, az ellen a felszámolási eljárás egész tartama alatt a Cstv. 51. § (1) bekezdése alapján a tudomásszerzéstől számított 8 napon belül sérelmet szenvedett félként kifogást nyújthatnak be. A részleges vagyoneelosztási javaslatot jóváhagyó jogerős végzéshez jogerő fűződik, az abban foglaltakat a felek utóbb, egymással szemben nem tehetik vitássá. Ezért abban az esetben, ha utólag merül fel valamilyen

bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a bíróság vagyonfelosztással kapcsolatos rendelkezése téves, az a hitelező, aki emiatt nem kaphat kielégítést az adós vagyonából, a felszámolóval szemben - a Cstv. 54. §-a értelmében - kártérítési perben érvényesítheti igényét.

BH2011.140. II. A részleges vagyonfelosztási javaslatot jóváhagyó jogerős végzéshez anyagi jogerő fűződik. Nem fűződik viszont anyagi jogerő a közbenső mérleget és az ahhoz kapcsolt szöveges jelentést jóváhagyó bírósági végzéshez [1991. évi XLIX. törvény 6. § (3) bekezdés, 1952. évi III. törvény 229. §].

EBH2011.2333. Ha a bíróság a közbenső mérleget, és annak alapján a vagyonfelosztási javaslatot jogerős végzésével jóváhagyja, az abban megjelölt követelés nem sorolható át másik követeléskategóriába, a döntéshez jogerő hatás fűződik. Az így kifizetett követelést visszakövetelni nem lehet, az igényt kielégített hitelezői igényként kell nyilvántartani [1991. évi XLIX. törvény 6. § (2) bekezdés, 50. § (4) bekezdés, 57. § (1) bekezdés e) pont, 58. § (1) bekezdés, 1952. évi III. törvény 229. § (1) bekezdés].

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.016/2011/5. A közbenső felszámolási mérleg benyújtásával teljesíti a felszámoló a mérlegidőszakra vonatkozóan elszámolási kötelezettségét és ennek akkor is eleget kell tennie, ha az előzőleg beadott közbenső mérleg még nincs jogerősen elbírálva.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.266/2011/6. A felszámoló által benyújtott közbenső mérleg ellen benyújtott kifogásban megállapítást nem lehet kérni. Az árverést követően az árverési hirdetményben írtakat kifogással nem lehet támadni.

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.44.936/2011/2. Nem ok a közbenső mérleg elutasítására, ha a hitelező követelése már több mint két éve ismert, de nem kifogásolt besorolását sérelmezi.

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.44.239/2011/3. Nem felel meg a közbenső mérleg az előírásoknak, ha a felszámoló nem a tevékenységzáró mérlegre alapozva készíti el.

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.43.982/2011/2. A közbenső mérleg tárgyában való döntésnek nem feltétele a besorolási kifogás tárgyában való jogerős bírósági döntés.

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.43.741/2011/2. A közbenső mérlegnek nem kelléke a könyvvizsgálat, a felszámoló leltár elkészítésére nem kötelezhető, a mérleg nem az egyes vagyontárgyak leltárszerű elszámolását tartalmazza. A felszámoló – választmány hiányában – önállóan dönthet a gazdálkodás folytatásáról.

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.44.246/2011/2. A közbenső mérleget és jelentést a vitatott hitelezői igénnyel rendelkező hitelezők részére is meg kell küldeni.

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.45.002/2011/2. Ha a hitelező a közbenső mérlegből szerez tudomást a felszámoló jogszabálysértő intézkedéséről, vagy mulasztásáról, úgy lehetősége van kifogás előterjesztésére. Ilyen esetben a bíróságnak a kifogás elbírálására vonatkozó szabályok szerint kell eljárnia.

BDT2012.2737. A közbenső mérleg észrevételezésére nyitva álló határidő ún. törvényi határidő, amely alatt megtenni elmulasztott észrevételre hivatkozással a közbenső mérleget

jóváhagyó végzés eredményesen nem támadható.

ÍH.2012.45. A közbenső mérleg az adós vagyonában a felszámolás alatt bekövetkező változásokat tükrözi, és elsősorban a hitelezők tájékoztatását szolgálja. Az, hogy egy adott, a mérlegben szereplő költségtételt a felszámoló jogszerűen vagy jogszerűtlenül fizetett-e ki, a mérleg számviteli helyességétől független kérdés, emiatt a mérleg nem támadható meg. A felszámoló intézkedési jogszerűségének vizsgálatára a Cstv.51. § szerinti kifogás körében van lehetőség. [Cstv. 50.§. 51.§, 54.§]

BH2012.248. I. A felszámoló évente köteles közbenső mérleget előterjeszteni. Ha a közbenső mérleget az elsőfokú bíróság jóváhagyja, a felszámoló a jóváhagyott mérlegadatokról kiindulva készítheti el a következő közbenső mérleget, a jóváhagyó végzés elleni nem halasztó hatályú fellebbezés ezt a kötelezettségét nem befolyásolja. E kötelezettség megsértése megalapozza a felszámoló felmentését.

BDT2013.2882. I. A közbenső mérleg elbírálása során a felszámolást lefolytató bíróság kétféle döntést hozhat: vagy jóváhagyja a közbenső mérleget és vagyonfelosztási javaslatot, vagy elutasítja a jóváhagyás iránti kérelmet. Utóbbi esetben nem utasíthatja a végzés rendelkező részébe foglaltan a felszámolót a közbenső mérleg konkrét átdolgozására. A közbenső mérleg jóváhagyásának megtagadása indokait a végzés indokolásában kell kifejtenie.

BDT2013.3005. A közbenső mérleg a fordulónap után benyújtott kifogás elbírálásától függetlenül jóváhagyható, a kifogás eredményét a következő mérlegbe kell beépíteni.

BDT2014.3053. Amennyiben a felszámoló a közbenső mérlegre tett hitelezői észrevételnél a bíróságot a valóságtól eltérően úgy tájékoztatja, hogy a hitelezők nem tettek észrevételt, az észrevételt előterjesztő hitelező fellebbezése esetén nem mellőzhető az elsőfokú bíróság közbenső mérleget-jelentést jóváhagyó végzésének hatályon kívül helyezése.

BDT2014.3205. I. A közbenső mérlegre tett **észrevételeket**, a jogszabálysértő felszámolói intézkedéssel szembeni **kifogásokat**, valamint az esetleges **vitatott hitelezői igényeket** egymástól megfelelően **el kell határolni**.

Kúria Gfv.VII.30.120/2014/3. A **közbenső mérleg** és a hozzá kapcsolt szöveges jelentés valóban tájékoztatást ad az adósnak a mérleg fordulónapján fennálló vagyoni helyzetéről (mérleg), azonban arról is, hogy a felszámoló milyen tevékenységet végzett abban a mérlegidőszakban (szöveges jelentés). A bíróság feladata nem a könyvelés ellenőrzése, hanem a törvényesség felügyelete. Az **észrevételnek** az a jelentősége, hogy a bíróság figyelmét felhívja olyan adatokra, amelyeket a hitelező a közbenső mérlegből (az ahhoz csatolt iratokból) ismert meg, és amelyek befolyásolhatják a közbenső mérleg jóváhagyását. A bíróságnak a közbenső mérleg tárgyában hozott végzése indokolásában ki kell térnie arra, miért fogadta el, vagy miért találta alaptalannak a hitelező észrevételét.”

Kúria Gfv.VII.30.247/2014/4. A **közigazgatási hatóság** által hozott, pénzfizetési kötelezettséget tartalmazó határozat esetén a határozat jogerőre emelkedése keletkezteti az ügyfél pénzfizetési kötelezettségét a hatósággal szemben, ezért az ettől számított 40, illetve napos jogvesztő határidőn belül be kell jelentenie hitelezői igényét a felszámoló részére és a megfelelő nyilvántartásba vételi díjat is be kell fizetnie. A közbenső mérlegben képzendő

tartalékok a környezeti kár felszámoló által elvégzendő elhárításának költségeire kell elkülöníteni, és nem a környezetkárosító adós helyett mások által elvégzett, és általuk érvényesített megtérítési igényre.

Kúria Gfv.VII.30.128/2015/4. Ha az eljárás **iratok hiánya** miatt technikailag lebonyolíthatatlan, de az adósnak van vagyona, vagy a felszámolás során a tevékenységet folytatja, s ebből következően bevételei és kiadásai vannak, megalapozottan nem hivatkozhat a felszámoló arra, hogy a Cstv. 50. §-ában szabályozott kötelezettsége ellenére azért nem készít évekig **közbenső mérleget** és azért nem számol el a felszámolás során történt gazdasági eseményekről, mert a jövőben a felszámolási eljárást egyszerűsített módon akarja befejezni.

Kúria Gfv. VII.30.071/2015/6. Amennyiben a hitelező a közbenső mérlegből – vagy a mérleghez benyújtott észrevétel alapján a felszámoló által tett nyilatkozatból - értesül a felszámoló jogszabálysértő intézkedéséről vagy mulasztásáról, akkor a Cstv. 51. §-a alapján a tudomásszerzéstől számított 8 napon belül nyújthat be ez ellen az intézkedés ellen **kifogást** a bírósághoz.

Kúria Gfv.VII.30.260/2015/4. A bíróság **törvényességi felügyeleti jogkörében vizsgálja a közbenső- és zárómérlegeket**, s azok jóváhagyását jogszabálysértés esetén **el kell utasítania még akkor is, ha erre vonatkozóan nem érkezik hitelezői észrevétel vagy kifogás.**

A közbenső- illetve zárómérleghez kapcsolódó törvényességi felügyeleti jogkör gyakorlása során a bíróságnak **a felszámoló által kezelt vagyon változását, annak indokoltságát kell vizsgálnia**, s e jogintézmények nem a hitelezői igények nyilvántartása helyességének az ellenőrzésére szolgálnak.

A hitelezői igények nyilvántartásba vételét a Cstv. 46. § (5) bekezdése a felszámoló hatáskörébe utalta. A bíróságnak ebben a tekintetben kizárólag akkor van döntési joga, ha a hitelezői igényt a felszámoló vitatottnak minősíti [Cstv. 46. § (6) bekezdés], vagy a felszámoló intézkedésével szemben kifogást nyújtanak be a hitelező saját követelése, illetve más hitelező követelése nyilvántartásba vétele tekintetében (Cstv. 51. §). A bíróság csak ezekben az esetekben hozhat döntést a hitelezői igény felszámoló által történt nyilvántartásba vételével kapcsolatban, tehát a törvényességi felügyeleti jogköre nem terjed ki a nyilvántartásba vétellel kapcsolatos felszámolói tevékenységre.

BDT2015.3354. I. Az **adós által idegen ingatlanon létesített felépítményt** a közbenső mérlegben a **befektetett eszközök között** kell nyilvántartani, de ez nem érinti az ingatlan tulajdonjogi helyzetének rendezését.

BH2015.198. I. A kezdeményezésre kötelezett bíróság önállóan mérlegelheti, hogy az érdemi döntés elleni felülvizsgálati eljárásban a hivatkozott jogszabálysértés vizsgálata szempontjából szükséges-e előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményeznie. Tárgyszó

II. A 2000. évi C. törvény rendelkezéseiből az következik, hogy a céltartalék nem azonosítható az 1991. évi XLIX. törvény 50. § (3) bekezdésében írt tartalékkal, mivel ez utóbbit a törvény kifejezetten a felszámolás várható költségeire és a vitás hitelezői igények fedezetére írja elő.

III. A közbenső mérlegben és részleges vagyonfelosztási javaslatban képzett tartalék mértékének megállapítása a felszámoló felelőssége.

BH2016.18. II. Ha az adósnak volt vagyona, vagy a felszámolás során a tevékenységet

folytatja, s ebből következően bevételei és kiadásai vannak, a felszámolónak **kötelezően közbenső mérleget kell készítenie** akkor is, ha az eljárást végül egyszerűsített módon fejezi be [1991. évi XLIX. tv. 27/A. § (7) bek., 49. § (4) bek., 50. §, 57. § (1) bek., 58. § (1) bek.].

28. Felszámolás befejezése, záró mérleg

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.162/2003. A felszámolási **záróvégzés kiegészítésének** bármikor helye lehet az eljárás befejezése után **ismertté vált vagyon vonatkozásában**. A felszámoló az utóbb ismertté váló vagyon vonatkozásában kiegészítő zárómérleget és vagyonfelosztási javaslatot készíthet.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.056/2003. A felszámoló helyesen jár el, amikor a felszámolási zárómérleg elkészítéséig eredménytelen végrehajtásra figyelemmel az adós **be nem hajtott követelését** a zárómérlegbe az általa reálisnak tekintett, várhatóan megtérülő összegben állítja be, és javasolja annak **engedményezését** a hitelezőkre követelésük arányában. A hitelező nem köteles a követelést elfogadni, hanem azt visszautasíthatja. Ezzel azonban az adóssal szemben érvényesíteni kívánt követeléséből az el nem fogadott, engedményezni kívánt követelésnek a felszámolási zárómérlegben megjelölt értéke erejéig a követelése kiegyenlítetté válik.

Győri Ítéltábla Fpkhf.II.25.303/2006/2. Pervezető végzéssel azonban a Cstv. 56.§. (1) bekezdéséből következően a felszámolót új záródokumentáció benyújtására nem lehet kötelezni. A módosított Cstv.51.§. (1) bekezdése szerinti **általános kifogással a záródokumentáció** és a vagyonfelosztási javaslat tartalma egyébként sem - **semmilyen esetben sem - támadható**. A záróanyaggal és a vagyonfelosztási javaslatban foglaltakkal kapcsolatban ugyanis a hitelezők kizárólag a módosított Cstv. 56.§. (1) bekezdésében foglaltak szerint terjeszthetnek elő speciális kifogást; az új záróanyag előterjesztésére kötelezésre a módosított Cstv. 51.§. (1) bekezdése szerinti kifogás alapján nem kerülhet sor. A módosított Cstv. 51.§. (1) bekezdése és 56.§. (1) bekezdése szerinti kifogások eltérő jogintézmények, előterjeszthetőségükre, elbírálásukra teljes mértékben eltérő szabályok vonatkoznak. Az eljárás jelen szakaszában, a felszámoló által előterjesztett **záróanyaggal kapcsolatban a módosított Cstv. 51.§ (1) bekezdése szerinti kifogást elő sem lehet terjeszteni**.

ÍH2007/3/136. Ha a hitelezők a **záródokumentációval szemben kifogást** terjesztenek elő, azt tárgyaláson kell elbírálni. A kifogás aseptalansága esetében egyrészt annak elutasításáról, másrészt a felszámolási eljárás befejezéséről és az adós gazdálkodó szervezet megszüntetéséről, míg megalapozottsága esetében a felszámoló új zárómérleg és vagyonfelosztási javaslat benyújtására kötelezéséről kell rendelkeznie. Az elutasítást az eljárás befejezéséről rendelkező határozat elleni fellebbezésben lehet sérelmezni. (Győri Ítéltábla Fpkhf.II.25.814/2006/2.)

ÍH2007/4/183. I. A felszámoló által előterjesztett zárómérleget, zárójelentést és ennek mellékleteit a **bíróság köteles kiadni a hitelezők számára**. E kötelezettség elmulasztása oda vezet, hogy a hitelezőket elzárja észrevételezési, kifogás előterjesztési jogaik gyakorlásától. Ez olyan lényeges eljárási szabálysértésnek minősül, amely szükségessé teszi az eljárás megismétlését. [Cstv. 56. § (1) bek.]

A zárómérleget, zárójelentést, vagyonfelosztási javaslatot és ezek mellékleteit a bíróságnak hitelezői észrevételek és kifogások hiányában is meg kell vizsgálnia a tekintetben, hogy azok megfelelnek-e a csődtörvény, számviteli törvény és ehhez kapcsolódó kormányrendeletben foglalt feltételeknek. [Cstv. 27/A. §] (Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.44.244/2006/2.)

ÍH2007/4/184. A bíróság a felszámolási zárómérleget és a vagyonfelosztási javaslatot a kézhezvételtől számított 30 napon belül köteles megküldeni a hitelezők részére. Ha a felszámoló a fenti okiratokat módosítja, a módosított záródokumentumok tekintetében is fennáll e kézbesítési kötelezettség, melynek megszegése a hitelezők garanciális jogait sérti. [Cstv. 56. § (1) bek.] (Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.44.389/2006/7.)

BDT2008.1752. Amennyiben a felszámoló a zárómérlegben szereplő, jogerős határozaton alapuló, be nem hajtott követelést a hitelezőre engedményezi, a hitelező, mint végrehajtást kérő által ezen összegre kért végrehajtási lap kiállítása nem tagadható meg. A bíróságnak ilyenkor a jogutódlást meg kell állapítania, és a végrehajtási kérelem egyéb jogszabályi feltételeit kell vizsgálnia.

BDT2010.1.17. Nem lehetséges az adós be nem hajtott követelését a zárómérlegben a várhatóan megtérülő összegben szerepeltetni, azt a **per során ténylegesen érvényesített összegben kell meghatározni**, a mérlegbe beállítani. Ilyen esetben a felszámolás egyszerűsített módon nem fejezhető be.

BDT2010.2186. Nem lehetséges az adós be nem hajtott követelését a zárómérlegben a várhatóan megtérülő összegben szerepeltetni, azt a per során ténylegesen érvényesített összegben kell meghatározni, a mérlegbe beállítani. Ilyen esetben a felszámolás egyszerűsített módon nem fejezhető be.

BDT2011.2438. Lényeges eljárási szabályt sért a bíróság, ha a felszámoló által előterjesztett és a hitelezők részére is megküldött vagyonfelosztási javaslatról eltérően dönt a hitelezőket megillető kifizetésekről, illetve mellőzi a követelés felosztásáról való rendelkezést.

BH2011.258. A felszámoló által előterjesztett zárómérleggel és vagyonfelosztási javaslattal kapcsolatos kifogás előterjesztésére nyitva álló határidő anyagi jogi természetű, tehát a kifogásnak a határidőn belül meg is kell érkeznie a bíróságra (1991. évi XLIX. törvény 56. §, 4/2003. PJE határozat).

Kúria Gfv.X.30.410/2011/3. A Kúria álláspontja szerint a **“felszámolás befejezése”** fogalom alatt azt kell érteni, hogy a felszámoló a hitelezői igényeket besorolta, nincs folyamatban vitatott igény vagy kifogás tárgyában eljárás, a felszámoló az adós vagyonát értékesítette, gazdasági kapcsolatait lezárta, a szükséges nyilatkozatokat az adós nevében megtette. Ha még **nincs a bíróság részéről elfogadott közbenső mérleg, ez nem akadályozza meg a zárómérleg benyújtását**, a mulasztás a felszámolóval szembeni egyéb szankció érvényesítését teheti lehetővé.

BDT2013.2960. A cégbíróság által kezdeményezett felszámolás elrendelése iránti eljárásban - eljárást kezdeményező hitelező, illetve a Csódtv. 63/B. §-ának (6) bekezdésében nevesített kérelem hiányában - nincs helye az adós vezető tisztségviselőjének a hitelező által megfizetett illeték és közzétételi költségterítés megfizetésére kötelezésének.

Kúria Gfv.VII.30.342/2014/4. Ha a hitelező tudomást szerez a felszámolónak a záróanyag tartalmát is érintő jogszabálysértő intézkedéséről vagy mulasztásáról, akkor 8 napon belül a kifogását elő kell terjesztenie a Cstv. 51. §-a szerint. A Cstv. 51.§-a az **általános**, minden jogszabálysértő tevékenység vagy mulasztás miatt előterjeszthető **kifogást** szabályozza, míg a Cstv. 56. § (1) bekezdése szerinti kifogás ennek az általános kifogásnak egy korlátozottabb,

speciálisabb formája. Ez utóbbi csak a felszámolási **zárómérlegben** és a vagyonfelosztási javaslatban foglaltak miatti **kifogás** előterjesztését teszi lehetővé, meghatározott határidőn belül, de csak olyan okból, amelyről korábban a hitelező még nem szerzett tudomást.

BH2014.186. Ha a hitelező a felszámolási eljárás befejezésekor az adós vagyonából **követelést kap hitelezői igénye részbeni vagy teljes kielégítéseként**, a kötelezettel szemben indított eljárásban nem hitelezői igényt érvényesít, hanem az adós helyébe lépve követeli a kötelezettség teljesítését [1997. évi CXLIV. tv. 29. §, 30. § (2) bek.; 1959. évi IV. törvény 339. § (1) bek., 355. § (1), (4) bek.; 1991. évi XLIX. tv. 56. § (2) bek., 60. § (1) bek.].

BH2015.199. Ha a felszámoló **nem kapja meg az adós iratait**, de megállapítja a feltalált vagyont és ennek alapján nyitómérleget készít, az eljárást az általános szabályok szerint fejezheti be [1991. évi XLIX. tv. 32. §, 33. § (2) bek., 60. §, 61. §].

BDT2015.3259. Amennyiben a hitelezői igények teljesebb körű kielégítésére lehetőség látszik, a **felszámolási eljárás befejezésére előírt kétéves határidő meghosszabbodhat**. A felszámolónak azonban ilyen esetben is kötelessége, hogy felhívásra közölje a bírósággal, ha a végzésben előírtak teljesítésének bármilyen akadálya van. Ennek elmulasztása esetén helye van pénzbírság kiszabásának.

Kúria Gfv.VII.30.260/2015/4. A bíróság **törvényességi felügyeleti jogkörében vizsgálja a közbenső- és zárómérlegeket**, s azok jóváhagyását jogszabálysértés esetén **el kell utasítania még akkor is, ha erre vonatkozóan nem érkezik hitelezői észrevétel vagy kifogás**.

A közbenső- illetve zárómérleghez kapcsolódó törvényességi felügyeleti jogkör gyakorlása során a bíróságnak **a felszámoló által kezelt vagyon változását, annak indokoltságát kell vizsgálnia**, s e jogintézmények nem a hitelezői igények nyilvántartása helyességének az ellenőrzésére szolgálnak.

A hitelezői igények nyilvántartásba vételét a Cstv. 46. § (5) bekezdése a felszámoló hatáskörébe utalta. A bíróságnak ebben a tekintetben kizárólag akkor van döntési joga, ha a hitelezői igényt a felszámoló vitatottnak minősíti [Cstv. 46. § (6) bekezdés], vagy a felszámoló intézkedésével szemben kifogást nyújtanak be a hitelező saját követelése, illetve más hitelező követelése nyilvántartásba vétele tekintetében (Cstv. 51. §). A bíróság csak ezekben az esetekben hozhat döntést a hitelezői igény felszámoló által történt nyilvántartásba vételével kapcsolatban, tehát a törvényességi felügyeleti jogköre nem terjed ki a nyilvántartásba vétellel kapcsolatos felszámolói tevékenységre.

28. Hitelezői igények kielégítésének módja, időpontja

BDT2001.351. A felszámolási vagyron terhére a **felszámolási** eljárásban érvényesülő teljesítési **szabályokkal ellentétesen bekövetkezett hitelezői igény kielégítés esetén a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint a hitelező visszatérítési kötelezettsége fennáll.** Önmagában az a tény, hogy a felszámolást megelőző időszakban a hitelező az adóssal szerződéses kapcsolatban állt - a felszámolási eljárásban érvényesülő teljesítési szabályokkal ellentétesen bekövetkezett hitelezői vagyongyarapodás esetén - a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak alkalmazhatóságát nem zárja ki.

BH2002.156. A felszámolást lefolytató bíróságnak **nincs lehetősége arra, hogy az adós be nem hajtott követeléseit a hitelezők között a módosított Cstv. rendelkezéseitől eltérő módon ossza fel.** Nem mérlegelheti, hogy a be nem hajtott követelésekből milyen összeg megtérülése várható, s e mérlegelés eredményéhez képest csak a kielégítési sorrendben első helyen álló hitelező részére nem adhatja át a teljes követelést [1993. évi LXXXI. törvénnyel módosított 1991. évi IL. tv. (módosított Cstv.) 57. § (1) bek., 63/A. § (1) bek.].

Legfelsőbb Bíróság Fpk.VI.31.225/2002/2. Ha az adós vagyona nem nyújt fedezetet a hitelező „c” kategóriás követeléseire esedékességgel történő kifizetésére, a felszámolónak az **állami kötelezettségvállalást** kell igénybe vennie. Ha a fedezet rendelkezésre áll, az esedékes követelést ki kell fizetni, a jövőbeni járadékok vonatkozásában pedig vagy meg kell egyezni a lehitelezővel az egyösszegű megváltásban, vagy szerződést kell kötni a hitelező javára egyszeri díjú járadékbiztosításra.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.208/2004/2. A felszámoló bíróság nem mérlegelheti, hogy a beterjesztett vagyonfelosztási javaslatban az adós be nem hajtott, a hitelezőkre engedményezett követeléseiből milyen összegnek a megtérülése várható. Nincs azonban akadálya annak, hogy a **hitelező** a felszámolási zárómérlegre tett, határidőben bejelentett észrevételében **visszautasítsa** a rá engedményezni kívánt **követelést**. Ebben az esetben a bíróság felhívására a felszámoló átdolgozza.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.374/2005. A hitelezőnek nem kötelessége a tulajdonába adni kívánt ingatlanrész elfogadása; ha úgy ítéli meg, hogy az ingatlan forgalmi értékéhez képest kötelezettségei túlzottak lennének, vagy egyéb okból az átruházást nem kívánja, a **tulajdonba adást visszautasíthatja**. Az el nem fogadott vagyonrésznek a felszámolási zárómérlegben megjelölt értéke erejéig azonban az adóssal szemben érvényesíteni kívánt követelése kiegyenlítetté válik.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.466/2005. A felszámolási eljárás befejezésekor fennálló, **be nem hajtott követelésnek** a hitelezőre történő **engedményezésekor** egyfelől meg kell jelölni a követelés tényleges, pontos összegét, másfelől adott esetben azt is, hogy a felszámoló - a követelés várható behajthatóságára, „piaci értékére” figyelemmel - azt milyen összegen kívánja engedményezni. A két összeg egymástól eltérhet; a hitelező azonban anyagi jogi értelemben a követelés tényleges összegét igényelheti.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.451/2006. Nincs lehetőség a felszámolási eljárást **befejező végzésben engedményezett ÁFA követeléssel** szemben az adóhatóság részéről beszámításra.

A felszámolási eljárás befejezésekor az engedményezésnek nem feltétele a követelés lejárt volta, azaz a le nem járt, jövőben esedékessé váló adóvisszatérítési igény is engedményezhető.

BDT2007.1594. I. Az adós vagyonának hiányában nem a felszámoló kötelezettsége az adós felszámolás előtti időből származó szennyezett ingatlanának ártalmatlanítása, illetve nem kötelezhető arra sem, hogy saját költségére gondoskodjon a környezeti terhek rendezéséről. A **környezetszennyezés miatt negatív (forgalmi) értékkel bíró ingatlan tulajdonba adását a hitelezők is visszautasíthatják.** Nem kifogásolható ilyen esetben, ha a felszámoló - vagyonhiányra hivatkozással - egyszerűsített felszámolási eljárást kezdeményez.

BDT2009.4/74. I. A felszámoló a **bérgarancia alaphól történt munkabér igénylés** során átutalt összegből a hitelezők részére a járulékokkal csökkentett bért köteles átutalni. II. Annak elbírálása, hogy a munkaügyi központ helyesen határozta-e meg a kifizethető összeget, nem tartozik a felszámolási eljárást lefolytató bíróság hatáskörébe. (Pécsi Ítéltábla Fpkhf. IV. 30 332/2008/3.)

BDT2011.2606. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal hitelezői igénye kielégítéseként az adós ingatlanát a Magyar Állam tulajdonába kell adni azzal, hogy az állam tulajdonosi jogait gyakorló szervezet a Nemzeti Adó- és Vámhivatal.

BDT2012.2811. I. A felszámolási eljárás célja a hitelezői követelések kielégítése, és nem a hitelezői terhek növelése. **A hitelezőnek ezért nem kötelessége a tulajdonába adni kívánt felszámolási vagyon elfogadása,** ha úgy ítéli meg, hogy a vagyontárgy forgalmi értékéhez képest a dolgot terhelő kötelezettségek eltúlzottak. A hitelezőnek joga van a felajánlott ingó- vagy ingatlanvagyon visszautasítani annak tudomásulvételével, hogy követelését a vagyontárgy felbecsült értékének összegével csökkenteni fogják. Ilyen esetben a hitelező követelése az el nem fogadott vagyontárgyak felszámolási zárómérlegben megjelölt értékével csökken; a későbbi vagyonfelosztás során a visszautasított vagyon értékének erejéig a hitelező követelése már nem vehető figyelembe.

28. Felszámoló díja

EBH2001.546. A **lekötött betétből származó kamatbevétel** az adós vagyonának működtetéséből ered, s mint pénzügyi művelet eredményeként jelentkező bevétel nem tekinthető sem értékesítési árbevételnek, sem behajtott követelésnek, ezért a felszámolói **díj alapjául sem szolgálhat** [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (módosított Cstv.) 4. § (1) bek., 48. § (1), (2) és (3) bek., 54. §, 59. § (1) bek., 1991. évi XVIII. tv. 23. § (3) bek., 114/ 1997. (VII. 1.) Korm. rendelet].

BH2002.157. Egyszerűsített felszámolás esetén, amennyiben a hitelezők befizetéseiből, továbbá az adósnak a felszámolási eljárás körébe tartozó vagyonából a felszámolót megillető díj nem vagy csak részben egyenlíthető ki, a díj kifizetése, illetve a különbözet kiegészítése a díjkiegészítési számla terhére nem rendelhető el [1993. évi LXXXI. törvénnyel és az 1997. évi XXVII. törvénnyel módosított 1991. évi IL. tv. 59. § (1), (2) és (3) bek., 60. § (4) és (5) bek., 2/2000. PJE határozat].

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.033/2003. A Cstv. a közbenső mérleg elkészítéséig értékesített vagyontárgyak és behajtott követelések együttesen befolyt összegét minősíti a felszámolói díj alapjának. Helyes értelmezés szerint ez a ténylegesen befolyt **bruttó** (ÁFÁ-val növelt) **összeget** kívánja a **felszámolói díj alapjává** tenni.

BH2004.424. A jogalap nélküli nyilvántartásba-vételi díj e jellegén nem változtat az a körülmény, hogy a közbenső mérlegben történt-e rendelkezés a felszámolói díj kifizetéséről - Az **alaptalanul teljesített regisztrációs díj** a felszámolói díj kifizetését követően is **visszakövetelhető** [1991. évi IL. tv. 28. § (2) bek. f) pontja, 38. § (2) bek., 46. § (7) bek., 57. § (1) bek. a) és d) pontja, 60. § (4) bek.].

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.199/2005. A **felszámolói díj alapjául** az adósnek nemcsak olyan, a felszámolás alatti tevékenységből elért bevétele minősül, amely tevékenység a felszámoló irányítása, felügyelete alatt történt, hanem az adós cég **tevékenységének továbbfolytatásából** származó bármilyen bevétel. Nem tekinthető ezért jogszerűtlennek a felszámoló azon intézkedése, amellyel az adós cég korábbi képviselője által a felszámolási eljárás alatt folytatott tevékenységet jóváhagyja, és az ebből eredő bevételt a felszámoló díj alapjául veszi figyelembe.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.272/2005. A felszámoló a **felszámolói díj alapjául** jogszerűen felszámíthatja az **adós működése** során elért azt az **árbevételt** is, amely a felszámolás kezdő időpontja után az iratok átvételéig az adós cég volt képviselője által kifejtett tevékenységgel kapcsolatos. Felszámolás alatti tevékenységből elért árbevételnek azonban csak az minősülhet, ami ténylegesen az adóshoz befolyik. A felszámolás alatt igénybevett teljesítési segédek részére kifizetett összegek nem a felszámolói díj alapját, hanem a felszámoló díját csökkentik.

BDT2009.2163. A felszámolás kezdő időpontja után érkezett vagyontárgyak ellenértéke és behajtott követelések akkor is **a felszámolói díj előleg alapját képezik**, ha a behajtás érdekében jogosulatlanul az adós ügyvezetője intézkedett.

BDT2010.2377. A felszámoló díja a felszámolási eljárást befejező végzés jogerőre emelkedésének napján válik esedékessé, így az egyéb felszámolási költség besorolású követelések megelőzik a felszámolói díjat.

BDT2012.2812. A jogszabály tiltó rendelkezése hiányában nincs akadálya annak, hogy a felszámoló a díjigényét a jogszabály szerint megállapítható díjnál alacsonyabb összegben jelölje meg, és a bíróság az általa kért összeget állapítsa meg.

BH2013.311. Amennyiben a bíróság határozata alapján nem az eljárás befejezésekor, hanem korábban szűnik meg a kijelölt felszámoló tisztsége, akkor a bíróságnak a tisztség megszűnésekor kell határoznia a felszámoló díjazásáról az addig végzett tevékenysége alapján [1991. évi XLIX. tv. 51. § (5) bek., 60. § (1) bek.].

BDT2015.3353. Nincs akadálya annak, hogy a felszámolót a **zálogtárgy értékesítéséből**, továbbá a követelésen alapuló zálogjog esetén a követelés behajtásából származó bevételből **megillető díj elszámolásának** szabályairól szóló 39/2009. (IX. 3.) IRM rendelet 1. §-ában foglaltakat **egyszerűsített felszámolási eljárás** során is alkalmazzák.

28. Kifogás

EBH1999.32. A felszámolási **zárómérlegben** (záró egyszerűsített mérlegben), illetve vagyonfelosztási javaslatban **foglaltak ellen benyújtott kifogást elutasító végzés önálló fellebbezéssel nem**, hanem csak az ügy érdemét eldöntő határozat elleni fellebbezésben **támadható**, a fellebbezés alapján hozott jogerős határozattal szemben azonban felülvizsgálatnak nincs helye [1991. évi IL. tv. 6. § (3) bek., 50. § (6) bek., 56. § (2) bek., 60. § (1) bek.].

BH2001.488. A felszámoló téves jogértelmezésen alapuló **besorolása kifogással támadható**. A kifogás tárgyában hozott **bíróági határozat köti a felszámolót** akkor is, ha az téves jogértelmezésen alapul. A felszámoló jogszabálysértő, de a bíróság végzésével megerősített intézkedése kártérítés alapjául nem szolgálhat [Ptk. 232. § (2) bek., 301. § (1) és (2) bek., 339. § (1) bek., 1979. évi 18. tvr. 106. § (2) bek., 1994. évi LIII. tv. (Vht.) 166. §, 1991. évi IL. tv. (Cstv.) 35. § (1) és (2) bek., 51. §, 57. § (1) bek. a) és g) pont].

EBH2002.672. II. A **felszámoló által** az adós vagyonának értékesítése során **megkötött adásvételi szerződés megtámadására irányuló kérelem kifogásként nem bírálható el**. Ez esetben a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának van helye [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (mód. Cstv.) 6. § (2) bek., Pp. 51. § a) pont, 130. § (1) bek. b) pont].

BH2002.111. I. Az összegében nem vitás hitelezői követelés **besorolása tárgyában** keletkezett vitát a kifogásra vonatkozó szabályok szerint kell elbírálni [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 51. § (1) és (2) bek.].

BH2003.294. A felszámolási eljárásban az **adós résztulajdonosa által** ebben a minőségben benyújtott kifogást alanyi jogosultság hiányában el kell utasítani. Ez esetben a további feltételek fennállását - kifogásolási határidő stb. - szükségtelen vizsgálni [1993. évi LXXXI. tv.-nyel és az 1997. évi XXVII. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. (többször mód. Cstv.) 3. § (1) bek. c) pont, 6. § (2) és (4) bek., 8. § (1) bek., 51. § (1) bek., Pp. 3. § (2) bek., 51. § a) pont, 130. § (1) bek. b), g) és j) pont].

BH2003.379. A felszámolási **zárómérleggel kapcsolatos eljárás során nincs lehetőség arra, hogy a hitelező ismételten előterjesszen olyan kifogásokat**, amelyeket a bíróság már elbírált, illetve előterjesszen olyan kifogásokat, amelyek tekintetében a törvényben engedett határidő már eltelt [1993. évi LXXXI. tv.-nyel és az 1997. évi XXVII. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. 51. § (1) bek., 57. § (1) bek. d) pont, 61. §].

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.153/2003. II. **Félnek** a felszámolási eljárásban a felszámoló intézkedése, illetve mulasztása esetén csak az adós, a hitelező, és az a harmadik személy minősül, akinek jogát az adós vagy a hitelező által előterjesztett kifogás elbírálása érinti. E harmadik személy tehát csupán az erre jogosult fél - az adós, illetve a hitelező - által előterjesztett **kifogás elbírálása során** és csak akkor minősül félnek, ha a felszámoló tevékenysége, mulasztása az ő jogát is érinti. A harmadik személynek önálló kifogásolási jogosultsága nincsen.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.696/2003/2. A felszámolási eljárásban a felszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása elleni **kifogás benyújtására** a nyitvaálló 8 nap **határidő nem jogvesztő** jellegű, annak elmulasztása igazolási kérelemmel kimenthető. Az igazolási kérelmet a Cstv. 6. § (2) bekezdése alapján irányadó Pp. 106. § (1) bekezdés, 107. § (1) bekezdés rendelkezései alapján kell elbírálni. A hitelezőnek arra viszont nincs lehetősége, hogy olyan kifogásokat terjesszen elő a felszámolási eljárás bármely szakaszában, amelyek tekintetében a törvényes határidő már eltelt.

BH2004.248. A hitelezők tájékoztatását szolgáló **közbenső mérleggel kapcsolatosan** nem vehető igénybe kétféle jogvédelmi eszköz; a hitelező a közbenső mérlegre tett észrevételeiben fejtheti ki esetleges ellenvéleményét, melyet a bíróság a közbenső mérleg elbírálásakor figyelembe vesz, **kifogás előterjesztésére** azonban ugyanezen okból **nincs** törvényes **lehetőség** [1991. évi IL. tv. 6. § (2) bek., 50. §, 51. §; Pp. 130. § (1) bek. d) pontja].

BH2004.425. A **másodfokú eljárásban** érvényesülő **keresetváltoztatási tilalom** a felszámolási eljárásra is irányadó. Erre tekintettel nincs mód arra, hogy a fellebbező hitelező - a kifogása nyomán indult - jogorvoslati eljárásban hitelezői igény elbírálása iránti kérelmet és újabb kifogást terjesszen elő [1991. évi IL. tv. 6. § (2) bek., 46. § (6) bek., 51. § (1) bek.; Pp. 247. § (1) bek.].

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.565/2004. A felszámolási eljárás befejezésekor a beterjesztett **zárómérleggel szemben** előterjeszthető **kifogás kapcsán** a felszámoló korábbi tevékenysége, eljárása miatti **kifogásolás joga „nem éled fel”**; a felszámolási zárómérleggel kapcsolatban nem támadható meg kifogással a felszámoló olyan intézkedése vagy mulasztása, amely ellen a törvényben megállapított határidőn belül korábban nem terjesztettek elő kifogást.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.373/2005. A közbenső felszámolási mérlegre a hitelezőket megillető **észrevételezési jog** nem veheti át a **kifogás** intézményének szerepét, még kevésbé helyettesítheti az adós vagy a felszámoló ellen indítható **peres eljárásokat**. Amennyiben a hitelező a közbenső mérleg adatait nem vonja kétségbe, hanem az adós veszteséges gazdálkodását sérelmezi, ez a közbenső mérleg jóváhagyását nem érintheti, a kifogás elbírálása más eljárásra tartozik.

A veszteséges gazdálkodás miatti kifogásolási eljárásban a hitelezőnek nem elegendő azt igazolnia, hogy az adós vagyona csökkent a felszámolás során, hanem azt kell bizonyítani, hogy a felszámoló jogszabálysértő módon, tartósan hátrányos gazdasági tevékenységet folytatott.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.347/2005. II. A felszámolási eljárásban **ideiglenes intézkedés megtételére nincs mód**. A bíróság a felszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása ellen benyújtott kifogás elbírálása során rendelheti el a kifogásolt intézkedés felfüggesztését. Az eljárásban szabott rövid határidőkre is figyelemmel azonban a felszámolási eljárás csak különösen indokolt esetben szakítható meg az eljárás vagy a felszámoló tevékenységének felfüggesztésével.

ÍH2005/1/46. A felszámolási eljárásban előterjesztett kifogás elbírálása során a bíróságnak először azt kell vizsgálnia, hogy az az arra jogosult hitelezőtől származik-e; benyújtása határidőben, a jogszabályi feltételekkel összhangban történt-e; és csak ezt követően kerülhet sor a kifogás érdemi elbírálására. [1991. évi IL. tv. (Cstv.) 51. §] A **zárómérleg** elkészítése **kapcsán** azokat a felszámolói intézkedéseket illetve mulasztásokat, amelyekre vonatkozó

kifogást az érintettek kellő időben nem terjesztettek elő, már nem lehet kifogással támadni. [Cstv. 56. § (1) bek., 57. § (1) bek. a) pontja] (Fővárosi Ítéltábla 15. Fpkf. 40.325/2003/2.)

Győri Ítéltábla Fpkhf.II.25.110/2005/2. A többi hitelező és az adós **hitelező igény nyilvántartásba vételével kapcsolatosan** csak akkor terjeszthet elő kifogást, ha megállapítható, hogy a hitelezői igény nyilvántartásba vétele jogszabályt sért, a kifogás intézménye nem ad azonban módot a felszámoló érdemi - jelen esetben a hitelezői igény megalapozottságát, összecszerűségét illető - döntéseinek vizsgálatára és felülbírlására. Ez utóbbi szempontok alapján a felszámoló eljárását- adott feltételek esetén - a felszámolótól elvárható gondosság hiányára hivatkozó kártérítés iránti perben lehet értékelni és szankcionálni. /Cstv. 51. §. (1) bekezdés/ (Ugyanezt tartalmazza a Győri Ítéltábla Polgári Kollégiumának 2/2005.sz. (XI.11.) kollégiumi véleménye is)

Győri Ítéltábla Fpkhf.II.25.169/2005./2. A felszámoló **vagyonértékesítésével kapcsolatos** intézkedéseinek jogszerűsége - súlyos vagy ismétlődő jogszabálysértésre történő hivatkozás esetében - hitelezői **kifogás alapján** vizsgálható akkor is, ha a Cstv.51.§.(3) bekezdésben meghatározott speciális jogkövetkezmények levonására - az intézkedés megsemmisítése , az eredeti állapot helyreállítása, új intézkedés megtételének előírása - már nincsen mód. A súlyos vagy ismétlődő jogszabálysértő intézkedések általános jogkövetkezménye ugyanis - adott esetben - ettől függetlenül is lehet a felszámoló felmentése a Cstv.27/a.§.(6) bekezdése alapján. (Ugyanezt tartalmazza a Győri Ítéltábla Polgári Kollégiumának 2/2005.sz. (XI.11.) kollégiumi véleménye is)

BH2005.153. A **közbenső mérleggel szemben nincs helye kifogásnak**, ezért annak tárgyában külön határozat nem hozható. A bíróság a hitelezőnek a közbenső mérleggel kapcsolatos észrevételét a közbenső mérleg jóváhagyása körében bírálja el [1991. évi IL. tv. 46. § (6) bek., 50. § (5) és (6) bek., 51. § (3)-(4) bek., 56. § (1) bek.].

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.418/2006. A hitelező a felszámolási eljárásban kifogást, illetőleg a felszámoló felmentésére irányuló kérelmet előterjeszteni nem jogosult, ha az őt megillető követelés kiegyenlítésre került, és ezzel hitelezői minősége megszűnt.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.173/2006. A felszámolónak az adós vagyontárgyai **értékesítésével kapcsolatos intézkedései** nem csupán perben, hanem **kifogással** is támadhatók, de csak addig az időpontig, amíg lehetőség van a felszámoló intézkedésének megsemmisítésére és a felszámoló részére új intézkedés előírására. Azt követően, hogy a felszámoló az értékesítés eredményeként a szerződést megkötöti, a szerződés a kifogásolási eljárás keretében már nem támadható meg, hanem az érdekeltnek pert kell indítania - 30 napos jogvesztő határidőn belül - az adásvételi szerződés megtámadása érdekében.

ÍH2006.179. (FpkHf.IV.30.671/2005/5.) A felszámoló intézkedése elleni **kifogás** előterjesztésére törvényben megállapított **határidő** olyan eljárási határidő, amelynek igazolással ki nem mentett elmulasztása esetén a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. A határidő betartását a bíróságnak hivatalból kell vizsgálnia. (Cstv. 6. §; 51. § (1) bek.; Pp. 130. § (1) bek. h) pont)

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.424/2006. II. A felszámolónak az adós vagyontárgyai **értékesítésére** vonatkozó **intézkedései** kifogással csak addig támadhatók, amíg a felszámoló az értékesítés eredményeként a szerződést meg nem köti.

BDT2006/3/55. I. A kifogásolási eljárásban a felszámolót az adós vagyona tekintetében csak a Csődtv.-ben foglalt intézkedésre lehet kötelezni.

II. A felszámoló **kifogáson alapuló kötelezhetősége csak az adós vagyonára vonatkozóan, s e vagyon erejéig áll fenn.**

Ha azonban a felszámoló intézkedése vagy mulasztása kárt okozott, a felszámoló polgári jogi kártérítési felelősségének megállapítása, a vele szembeni igény elbírálása nem a felszámolási eljárásban, hanem az általános szabályok szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság előtt történhet. (Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.43.236/2005/5.)

ÍH2006/4/178. A felszámoló bíróság a kifogás elbírálása körében nem rendelkezik azzal a jogosultsággal, hogy a szerződés megkötésére irányuló érvényes előszerződés esetén a szerződést létrehozza. A Cstv. 51. § (3) bekezdése csak arra jogosítja fel a bíróságot, hogy - ha a kifogást megalapozottnak látja - a felszámoló intézkedését megsemmisítse és az eredeti állapotot helyreállítsa, vagy a felszámoló részére új intézkedés megtételét írja elő, illetve, hogy az alaptalannak talált kifogást elutasítsa. [Cstv. 51. § (3) bek.] (Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.428/2006/5.)

ÍH2006/2/85. A felszámolás kezdő időpontja után csak a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést lehet a felszámolási eljárás keretében az adóssal szemben érvényesíteni. A nem pénzkövetelés jellegű követelések - így a **tulajdoni igények** - elbírálására ezért a felszámolást elrendelő bíróság hatásköre nem terjed ki. Az ilyen jellegű igényeket sem **kifogásként**, sem pedig vitatott hitelezői követelésként **nem lehet érvényesíteni.** [többször módosított Cstv. 38. § (3) bekezdés] (Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.43.991/2005/3.)

BDT2006.1386. A felszámolási eljárás keretében csak a pénzkövetelések érvényesíthetők, ezért a felszámolónak is csak az ilyen követeléssel kapcsolatos intézkedései, mulasztásai támadhatók kifogással. A **tulajdoni, az ingó kiadása iránti igény** az általános hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság előtt érvényesíthető, a felszámolási eljárásban előterjesztett ilyen **tárgyú kérelmet és kifogást érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítani.**

BDT2006.1455. A felszámolási eljárásban a félnek nem minősülő **harmadik személy** akkor jogosult önállóan **kifogást** benyújtani, ha a felszámoló tevékenysége vagy mulasztása a jogos érdekét sérti.

BH2007.345. Az 1991. évi XLIX. törvény 51. §-ának (4) bekezdése a kifogást elbíráló végzés elleni rendes jogorvoslatra jogosultak körét az 1952. évi III. törvény általános szabályaitól eltérően határozza meg, s a **fellebbezés jogát** csak a két ellenérdekű félnek - a felszámolónak és a kifogást benyújtó félnek - biztosítja - Abból a szabályozásból, amely szerint a Pp. rendelkezéseit a felszámolási eljárásban a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel kell alkalmazni, jelen esetben az következik, hogy érdekelt harmadik személy felülvizsgálati kérelmet sem nyújthat be a kifogást elbíráló jogerős végzés ellen [1991. évi XLIX. törvény 6. §, 51. §; 1952. évi III. törvény 270. § (2) bek.].

BDT2008.1771. A kifogás elutasításának van helye, ha a felszámoló a **vitatott hitelezői igény** bírósághoz történő betérjesztésével kapcsolatos kötelezettségének késedelmesen ugyan, de a mulasztást sérelmező kifogás bíróság általi elbírálását megelőzően tesz eleget.

BDT2008.1788. I. A felszámolási eljárásban előterjesztett kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha ugyanazon ténybeli alaphoz származó kifogás tárgyában a **bíróság már korábban jogerős határozattal döntött.**

Szegedi Ítélőtábla Fpkf.I.30.473/2007. I. A felszámolási **zárómérleggel kapcsolatos** eljárás során **nincs lehetőség** arra, hogy a hitelezők **ismételten előterjesszenek olyan kifogásokat,** amelyek tekintetében a törvényben engedett **határidő már korábban eltelt.**

Szegedi Ítélőtábla Fpkf.I.30.492/2008. A felszámoló intézkedésével vagy mulasztásával szemben a kifogás előterjesztésére rendelkezésre álló **8 napos határidő eljárási természetű, melynek elmulasztása igazolással orvosolható.** A felszámoló által elkészített felszámolási **zárómérleggel** és vagyonfelosztási javaslattal **kapcsolatos** kifogás előterjesztésére nyitvaálló **30 nap határidő azonban jogvesztő,** így mulasztás esetén igazolásnak sincs helye.

BDT2009.1989. A felszámolási vagyon körén kívül eső vagyontárgyakkal kapcsolatban a törvény nem állapít meg a felszámoló számára semmilyen kötelezettséget. Ezért az e vagyontárgyakkal kapcsolatos igények kifogás előterjesztésével, illetve általában a felszámolási eljárás keretei között nem érvényesíthetők.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.086/2009/3. A hitelező alapvetően érdekelt abban, hogy az őt megelőző, vagy vele egy csoportba sorolt hitelezők igényét a felszámoló nyilvántartásba veszi-e, ez befolyásolja a saját igényének a kielégítését, ebből következően tehát megállapítható ebben a körben a kifogás-előterjesztéséhez való joga (kereshetőségi jog).

A Legfelsőbb Bíróság egyetért a Győri Ítélőtábla véleményében kifejtettekkel, mely szerint olyan esetben, amikor - nincs a felszámoló által elfogadott követelést (annak egy részét) alátámasztó bizonyíték, vagy a csatolt irat a követelés alátámasztására nyilvánvalóan alkalmatlan, akkor - a másik hitelező (vagy az adós) részéről a kifogás benyújtásának feltételei fennállnak, és amennyiben - a kifogással érintett követeléssel rendelkező hitelező is félként (beavatkozóként) részt vett az eljárásban, úgy a felszámolási eljárást lefolytató bíróság a kifogás alapján indult eljárásban hozhat a kifogásolt nyilvántartásba vett követeléssel kapcsolatban határozatot.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.059/2009/4.

A felszámolónak a jogszabályoknak megfelelően eljárva kell megvizsgálnia a bejelentett hitelezői igényeket és ennek megfelelően kell besorolni azokat. Amennyiben utólag - akár egy jóváhagyott közbenső mérleget követően is - a felszámolónak a **hitelezői igény besorolásával kapcsolatos** jogszabálysértéséről tudomást szerez, akkor az eljárás folyamán ettől a tudomásszerzéstől számított 8 napon belül terjesztheti elő **kifogását.**

BDT2009.2031. A felszámolási eljárásban az adós tagja által ebben a minőségben benyújtott kifogást alanyi jogosultság hiányában el kell utasítani. Ez esetben a kifogásban előadottakat érdemben szükségtelen vizsgálni.

BH2010.277. Az egyik hitelező a másik hitelező igényének nyilvántartásba vétele, illetve besorolása miatt - a törvényben írt határidőn belül - kifogással élhet, de ez csak akkor lehet eredményes, ha a felszámoló nyilvánvalóan jogszabálysértéssel fogadta el és sorolta be a bejelentett hitelezői igényt (1991. évi XLIX. törvény 46. §, 51. §). **[EBH2010.2154.]**

BDT2010.3/56. II. A tervezett, de meg nem valósult felszámolói intézkedés ellen kifogás előterjesztésének nincs helye.

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.45.401/2010/8. Azokat a felszámolói intézkedéseket, illetőleg mulasztásokat, amelyekre vonatkozóan kifogást kellő időben nem terjesztettek elő, vagy amelyekre az előterjesztet kifogást a bíróság jogerősen elbírálta, újabb kifogással megtámadni, vagy arra hivatkozva a felszámolást befejező határozatot alappal fellebbezni már nem lehet.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.376/2010/2. A felszámoló által a teljesítési segéd jogszabálysértő igénybevétele folytán felmerült kiadásnak a felszámolási költségek között történő elszámolása – mint jogszabálysértő felszámolói intézkedés – miatt kifogás terjeszthető elő. A kifogás megalapozottsága esetén, a bíróság az intézkedést megsemmisítve kötelezi a felszámolót a kiadásnak a felszámolási költségek köréből való mellőzésére és – az eredeti állapot helyreállításaként – az adós felszámolás hatálya alá tartozó vagyonába történő befizetésére. A felszámoló jogszabálysértő intézkedésével az adós vagyonában okozott hiányt összecszerűen meg kell határozni az eredeti állapot helyreállításának végrehajthatósága érdekében.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.454/2010/6. A kifogás felszámolási eljárásban történő elbírálása feltételezi a felszámolási eljárás folyamatban létét. Az elszámolási eljárás befejezésével nincs helye a kifogás elbírálásának, mert megszűnik egyrészt a kifogást előterjesztő hitelező és a támadott felszámoló státusza, másrészt a felszámolási eljárást lefolytató bíróság hatásköre a kifogás elbírálására.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.442/2010/7. A hitelező kifogásolási joga fennáll, ha a felszámoló jogszabálysértő tevékenysége vagy mulasztása követelési kielégítésének mértékét akár potenciálisan is veszélyezteti.

BH2011.258. A felszámoló által előterjesztett zárómérleggel és vagyonfelosztási javaslattal kapcsolatos kifogás előterjesztésére nyitva álló határidő anyagi jogi természetű, tehát a kifogásnak a határidőn belül meg is kell érkeznie a bíróságra (1991. évi XLIX. törvény 56. §, 4/2003. PJE határozat).

EBH2011.2420. A károsultnak hitelezői igényt kell bejelentenie az adós (biztosított) felszámolási eljárásában annak érdekében, hogy a felszámoló az adós felelősségbiztosítása alapján a biztosítóval szemben fellépjen. Ennek hiányában **alaptalanul kifogásolja** a felszámolónak, mint az adós törvényes képviselőjének a biztosítóval szemben történő igényérvényesítése elmaradását. [1959. évi IV. törvény 559. §; 1991. évi XLIX. Törvény 38. §, 46. §, 51. §]

ÍH2011.135. I. Ha felszámoló a hitelező részére hitelezői igénye kielégítéseként kifizetést teljesített, utólag azonban úgy ítéli meg, hogy a kifizetésre nem lett volna lehetőség, a hitelezőtől a kifizetett összeget perben követelheti vissza.

II. Ha a felszámoló a hitelezőt levélben az átvett összeg visszafizetésére, illetve utólagos regisztráció díj fizetésére hívja fel azzal, hogy amennyiben a felhívásnak nem tesz eleget, úgy tőle a kifizetett összeget visszajöveteli, e levél megírásával és elküldésével kifogásra alapot

adó jogszabálysértést nem követ el. A levélben kifejtett fogi álláspont, és felszólítás nem intézkedés, az kifogásra alapot nem ad. [Cstv. 51.§]

Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.45.350/2011/3. A kifogásolási eljárásban megállapításra vonatkozó igény nem érvényesíthető. Az adósi vagyon értékesítése csak addig támadható kifogással, amíg a vevővel az adásvételi szerződés megkötésére nem kerül sor. Ezt követően a jogügylet csak az általános hatáskörű bíróság előtt támadható. [Cstv. 49.§ (1) bekezdés, 51.§, 27/A.§]

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.135/2011/5. A felszámoló szerződés megszüntetésére irányuló felmondásának illetve a szerződéstől való elállásának a jogszerűsége a felszámoló bírósághoz benyújtott kifogás alapján indult eljárásban nem vizsgálható.

BH2011. 258. A felszámoló által előterjesztett zárómérleggel és vagyonfelosztási javaslattal kapcsolatos kifogás előterjesztésére nyitva álló határidő anyagi jogi természetű, tehát a kifogásnak a határidőn belül meg is kell érkeznie a bíróságra (1991. évi XLIX. törvény 56. §, 4/2003. PJE határozat).

BDT2012.2625. Az engedményes hitelezőt a kifogásolás joga csak az engedményező hitelezővel azonos határidőben illeti meg.

ÍH2012.90. A hitelezői választmány részére a jogszabályban biztosított tájékoztatási, egyetértési, hozzájárulási, észrevételezési jogoknak a felszámoló részéről történő megsértése esetén a hitelezői választmány sérelmet szenvedett félnek minősül, és mint ilyen, maga is jogosult kifogás előterjesztésére. [Cstv. 5. § (2) bekezdés, 51. § (1) bekezdés] (Debreceni Ítéltábla Fpkhf.IV.30.056/2012/2.)

Legfelsőbb Bíróság Gfv. X.30.109/2012/2. A Cstv. 56.§ (1) bekezdése szerinti kifogás – előterjesztése esetén - az eljárás befejezéséhez szükséges iratok részét képezi. A bíróság a kifogást elbíráló határozatát a felszámoló által becsatolt záróanyagokra és a hitelezők Cstv. 56.§ (1) bekezdése alapján benyújtott kifogásában foglaltakra, az ahhoz csatolt okiratokra alapítja. Az iratok alapján hozott határozat az eljárást befejező végzés, mely összességében tartalmazza az említett iratok értékelését. Mindezek alapján a Cstv. 56. § (1) bekezdése szerinti kifogással érintett tárgykört érdemben elbíráló határozat a felszámolási eljárás befejezéséről hozott jogerős végzés része, mely ellen a felülvizsgálati kérelem benyújtásának a lehetőségét a Cstv. 60. § (7) bekezdése kizárja.

Gfv.VII.30.342/2014/4. Ha a hitelező tudomást szerez a felszámolónak a záróanyag tartalmát is érintő jogszabálysértő intézkedéséről vagy mulasztásáról, akkor 8 napon belül a kifogását elő kell terjesztenie a Cstv. 51. §-a szerint. A Cstv. 51. §-a az általános, minden jogszabálysértő tevékenység vagy mulasztás miatt előterjeszthető kifogást szabályozza, míg a Cstv. 56. § (1) bekezdése szerinti kifogás ennek az általános kifogásnak egy korlátozottabb, speciálisabb formája. Ez utóbbi csak a felszámolási zárómérlegben és a vagyonfelosztási javaslatban foglaltak miatti kifogás előterjesztését teszi lehetővé, meghatározott határidőn belül, de csak olyan okból, amelyről korábban a hitelező még nem szerzett tudomást.

BH2014.54. A kifogás alapján indult eljárásban a felszámoló általában az adós képviselőjében jár el, csak akkor rendelkezik a fél jogosítványával önállóan, ha a felszámoló és az adós közötti érdekellentét miatt nem járhat el [1991. évi XLIX. tv. 6. § (4) bek., 34. § (2) bek.,

27/A. § (12) bek., 51. §].

BH2014.88. Ha a felszámolási eljárásban a Hitelezői Választmány nyújtotta be a kifogást, az eljárásban ő minősül félnek és ő gyakorolhatja az eljárási jogokat, nem a Választmányt működtető hitelezők [1991. évi XLIX. tv. 5/A. § (1) bek., 51. §].

BDT2014.3221. Az egyik hitelező a másik hitelező igényének nyilvántartásba vétele, illetve besorolása miatt kifogással csak akkor élhet, ha **sérelmet szenvedett félnek minősíthető**, azaz az érdekelt hitelező besorolása befolyásolja saját igényének kielégítését.

BH2015.258. II. A **hitelezők támadhatják** a felszámoló tevékenységét kifogással a **saját kielégítési kategóriájukhoz képest** a sorrendben előbb álló kategóriába sorolt más hitelező követelésének elfogadása és besorolása, illetve a saját kategóriájukba sorolt más hitelező követelésének elfogadása és besorolása miatt, ha a saját kategóriájukon belül nincs kielégítési sorrend [1991. évi XLIX. tv. 49/A. § (5) bek., 49/D. § (1) és (3) bek., 51. § (1) és (3) bek., 57. § (1) bek., 1959. évi IV. tv. 256. § (1) bek.].

BDT2015.3275. Az **adós tagja közvetlen jogi érdek hiányában** kifogás előterjesztésére nem jogosult.

BDT2015.3290. A kifogás előterjesztésére nyitva álló határidő, ha a felek között **egyeztetés** zajlik, a **felszámoló végleges álláspontjának közlésétől** számítandó.

BDT2015.3304. I. A felszámolási, illetve a kifogásolási eljárás során is érvényesül a másodfokú eljárásban a **keresetváltoztatás tilalma**.

Kúria Gfv.VII.30.071/2015/6. Amennyiben a hitelező a közbenső mérlegből – vagy a mérleghez benyújtott észrevétel alapján a felszámoló által tett nyilatkozatból - értesül a felszámoló jogszabálysértő intézkedéséről vagy mulasztásáról, akkor a Cstv. 51. §-a alapján a tudomásszerzéstől számított 8 napon belül nyújthat be ez ellen az intézkedés ellen **kifogást** a bírósághoz.”

28. Egyszerűsített felszámolás

BH2001.337. A felszámoló feladatai a **környezeti terhek** rendezése tárgyában. Amennyiben a környezeti terhek rendezésére az adós vagyona nem nyújt fedezetet, a felszámolónak a bíróságnál egyszerűsített felszámolást kell kezdeményeznie. A felszámolót azonban az adós helyett a környezeti károk megszüntetésének kötelezettsége nem terheli

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.338/2003. A felszámoló bíróságnak hivatalból kell vizsgálnia, hogy az egyszerűsített felszámolás törvényi **feltételei** fennállnak-e. Nincs helye ugyanis az eljárás egyszerűsített módon való befejezésének akkor, ha az adós vagyona a felszámolás költségeinek fedezetére elegendő. Egyszerűsített felszámolás iránti kérelmet csak a hitelezők előzetes tájékoztatása és felhívása után lehet a felszámoló bírósághoz benyújtani.

ÍH2004.157. I. Amennyiben az adós vagyona fedezi a felszámolási költségeket, a felszámolónak az általános szabályok - és nem az egyszerűsített felszámolás szabályai alapján - kell az eljárást lezárni.

II. Az adós gazdálkodó szervezet tevékenységének folytatásával kapcsolatban felmerült költség felszámolási költségként nem számolható el, ha a tevékenység árbevétele nem kerül a felszámolási vagyonba. (Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.30.221/2004/2.)

BDT2005.1232. I. Az eljárás egyszerűsített felszámolás szabályai alapján történő lezárása során a bíróság elrendelheti a **záróanyag megküldését** a hitelezőknek, erre a felszámolót azonban nem kötelezheti.

Szegedi Ítéltábla Fpkhf.I.30.316/2006. Amennyiben a felszámoló az eljárás egyszerűsített módon történő befejezésekor **nem hívja fel a hitelezőket** a rendes befejezéshez szükséges információk bejelentésére, a mulasztása **lényeges eljárási szabálysértésnek** akkor minősül, ha a hitelezők egyébként rendelkeznek olyan információkkal, amelynek alapján az eljárás a rendes szabályok szerint fejeződhet be.

Szegedi Ítéltábla Fpkf.I.30.019/2006. I. **Nincs helye** a huzamos idő óta folyamatban levő felszámolási eljárás egyszerűsített módon történő befejezésének, ha - a vagyon értékesítését követően, a korábbi közbenső mérlegek ellenére - a felszámoló arra hivatkozik, hogy az eljárás **iratok részleges hiánya miatt** teljeskörűen nem folytatható le. A felszámolási eljárás egyszerűsített befejezése akkor lehetséges, ha az iratok, nyilvántartások hiánya miatt az eljárás lebonyolítása egyáltalán nem lehetséges.

Debreceni Ítéltábla Fpkf. IV. 30.008/2006/2. Súlyos mulasztás a felszámoló részéről, ha a törvényben meghatározott **írásbeli előkészítéssel** összefüggő kötelezettségét nem teljesíti. A bíróság a felszámolási eljárás lényeges szabályát sérti meg, ha nem észleli és nem pótoltatja a felszámolónak ezt a mulasztását és a felszámoló által kellően elő nem készített kérelem alapján hoz határozatot.

A Pécsi Ítéltábla Polgári Kollégiumának 3/2006.(06.02.) sz. kollégiumi véleménye az egyszerűsített felszámolás vitás kérdéseiről

I. A felszámoló az egyszerűsített **záróanyagot csak a bíróságnak** köteles benyújtani egy példányban. Nem köteles a záróanyagot a hitelezőknek kézbesíteni és erre a bíróság sem kötelezheti.

II. Amennyiben a beérkezett egyszerűsített záróanyag a Cstv. 63/B. § előírásainak (hitelezők értesítése és annak igazolása, stb.) megfelel, a **bíróság köteles 15 napon belül a záróvégzést meghozni**. Ha a kérelmet és a záróanyagot a bíróság hiányosnak tartja, a felszámolót köteles felhívni a hiányok pótlására. Indokolt esetben a bíróság nem zárható el attól, hogy a Cstv. 6.§ (3) bek. alapján alkalmazandó Pp. 3.§ (6) bekezdés előírására figyelemmel elrendelje a záróanyag hitelezők részére való kézbesítését.

III. Amennyiben a bíróság az egyszerűsített záróanyagot a hitelezők részére megküldeni rendeli, a hitelezőket arról kell tájékoztatnia, hogy a záróanyaggal kapcsolatban a Cstv. 51.§ (1) bekezdésében szabályozott **kifogást** terjeszthetnek elő. A bíróság csak a kifogás jogerős elbírálása után dönthet az eljárás egyszerűsített szabályok szerinti befejezéséről.

IV. A Cstv. **nem jogosítja fel a bíróságot arra, hogy a felszámolási eljárásban a felszámoló által kötött szerződéseket, becsatolt számlákat hivatalból felülvizsgálja**, azokat érvénytelennek, más tartalmúnak tekintse, - a hivatalból észlelendő semmisség esetét kivéve - erre csak a Cstv. és a Ptk. szabályainak alkalmazásával, valamely erre feljogosított fél kérelmére lefolytatott eljárásban nyílik lehetőség.

V. A felszámoló a **hitelezői igények bejelentésére nyitva álló határidő letelte után**, a Cstv. 63/B.§ (1) bekezdésében írt feltételek fennállása esetén kezdeményezheti az eljárás egyszerűsített szabályok szerinti lezárását. Amennyiben az adóhatóságot értesíti arról, hogy az eljárást az egyszerűsített szabályok szerint kéri lezárni, az **adóhatóságnak a vizsgálat elvégzésére az Art. 57.§ (4) bekezdésében írt 60 napos határidőt megvárva** terjesztheti a záróanyagot a bíróság elé. Amennyiben a felszámoló ezeknek a feltételeknek a meglétét igazolja, a bíróság dönthet az eljárás egyszerűsített felszámolás szabályai szerinti lezárásáról.

ÍH2007/1/46. Az egyszerűsített felszámolás iránti kérelemnek tartalmaznia kell a **behajthatatlan követeléseket** is. A felszámoló a megtérülés kizártságára hivatkozással nem mellőzheti a követelés hitelezők közötti felosztásának indítványozását. (Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.30.275/2006/2.)

A felszámolási ügyeket tárgyaló bírák 2007. december 10-én Gyulán tartott tanácskozásának emlékeztetője:

Ha egyszerűsített felszámolásra azért kerülne sor, mert a felszámolás **technikailag lebonyolíthatatlan**, tehát a felszámoló részére nem kerültek átadásra a szükséges iratok, de átadásra kerül, illetve a közhiteles vagy más nyilvántartásokból tudomást szerez a felszámoló az **adós jelentős vagyonáról**, akkor - például a társaság volt képviselőjének költségére, akit a Cstv. 31. §-a alapján - egyebek mellett - a cég, illetve annak iratai átadásának kötelezettsége és záróleltár készítési kötelezettség is terhel - **el kell készíteni** vagy készíttetni a **nyitó mérleget** és ezt követően az eljárás lebonyolítható a **rendes szabályok** szerint és annak megfelelően számolandó el a **felszámoló díja** is.

Szegedi Ítéltábla 63. Fpkhf.I.30.470/2007. Az egyszerűsített felszámolási eljárásban külön törvényi előírás hiányában az **egyszerűsített záróanyagot a felszámolónak** - a hitelezők tájékoztatása és felhívása mellett - **csak a bíróság részére kell megküldenie**. A záróanyagot sem a bíróságnak, sem a felszámolónak nem kell a hitelezők részére megküldeni; nincs azonban akadálya, hogy a felszámoló - kötelezettség nélkül - a záróanyagot megküldje a hitelezők részére.

Szegedi Ítéltábla 64. Fpkf.I.30.090/2008. Nincs lehetőség a felszámolási eljárás egyszerűsített módon történő **befejezésére**, ha az **iratok részleges hiánya ellenére** közvetett módon (hitelezői bejelentések, a cégbíróságnál letétbe helyezett mérlegek, az adóhivatal, a

társadalombiztosítási igazgatóság információi stb.) lehetőség nyílik az adós vagyonának felkutatására és értékesítésére, és az adós követelésének érvényesítését az irathiany nem akadályozza.

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.45.397/2010/3. „A bíróságnak az egyszerűsített felszámolási eljárás kezdeményezése során is vizsgálnia kell, hogy a felszámoló által előterjesztett zárómérleg és mellékletei megfelelnek-e a Cstv. 52. §, valamint a felszámolás és a végelszámolás számviteli feladatairól szóló 225/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet 3-11. §-ában előírt rendelkezéseinek.

Az adóst megillető, be nem hajtott követeléseket a felszámolási zárómérlegnek és a vagyonszelvénynek egyszerűsített felszámolás esetén is tartalmaznia kell, s ezek felosztásáról és engedményezéséről a bíróságnak a felszámolást befejező végzésében rendelkeznie kell.”

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.612/2010/2. Felszámolási eljárás egyszerűsített módon történő befejezésének feltételei, módja. [Cstv. 63/B.§, 52.§ (1) bek., 2003. évi XCII. törvény (Art.) 89.§ (1) bek.]

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.44.015/2011/5. Ha a vagyon a várható felszámolási költségek fedezetére sem elegendő, a bíróság a felszámoló kérelmére és írásbeli előkészítése alapján elrendeli az adós vagyonának felosztását, illetve a be nem hajtott követeléseinek a hitelezők közötti felosztását, valamint az adóst megszünteti. A felszámolási zárómérlegben kimutatott követelések tekintetében a hitelezővel szembeni követelések erejéig engedményezésnek van helye.

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.44.958/2011/2. Felszámolás alatt álló társaság képviselőjének költségviselési kötelezettsége irattárolás hiánya következtében. [Cstv. 63/B. § (6) bek., 3.§ (1) bek. d)pontja, 2006. évi IV. törvény 109.§, 2006. évi V. törvény 22. § (1) bek.]

Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.44.232/2011/3. Egyszerűsített felszámolás elrendelésének van helye, ha az adós vagyona a felszámolási költségekre sem elegendő, és/vagy az eljárás az iratanyag (nyilvántartások, illetőleg könyvvezetés) hiánya miatt technikailag lebonyolíthatatlan.

ÍH2011.180. Ha fennállnak az egyszerűsített felszámolás feltételei – mivel az adós vagyona a felszámolási költségek fedezetére sem elegendő – nincs lehetőség a eljárás általános szabályok szerinti befejezésére. [Cstv. 56.§, 63.§]

BDT2012.2809. Az adós volt vezető tisztségviselőjét akkor lehet az eljárási költségek viselésére kötelezni, ha a felszámolási eljárás egyszerűsített befejezésére azért került sor, mert a könyvvezetés és a nyilvántartások hiányossága miatt technikailag lehetetlen a felszámolási eljárásnak az általános szabályok szerinti lebonyolítása.

BDT2013.2936. Az egyszerűsített felszámolásnál az adós gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjének az eljárási költségek viselésére való kötelezése az állam tehermentesítését célozza. Ezért a vezető tisztségviselő által teljesítendő eljárási költségbe nemcsak a meg nem térült illeték, hanem a központi költségvetésből a felszámoló részére kifizetendő összeg is beletartozik.

Kúria Gfv.VII.30.107/2014/4. A Kúria elsődlegesen rámutat arra, hogy a Cstv. 63/B. § (1)

bekezdésében található két feltétel közül az első fennállása esetében – amikor az adós vagyona a várható felszámolási költségek fedezetére sem elegendő – a felszámoló döntésén múlik, hogy az eljárás **egyszerűsített módon történő befejezését**, vagy pedig az általános szabályok szerinti eljárás-befejezést kezdeményezi. Nem vitásan a gazdálkodó szervezet mérlegeinek egymásból kell következniük, a Cstv. azonban ezt a tevékenységet folytató gazdálkodó szervezeteknél kötelező szabályt - a felszámolásra tekintettel – nem minden esetben rendeli alkalmazni. Ha a felszámoló nem kapja meg az adós vezetőjétől az adós iratait, ám a Cstv. 32. §-ában kifejtettek megfelelő alkalmazásával megállapítja az eljárásba vonható vagyont, és ennek alapján **nyitó mérleget készít**, akkor a felszámolás során már készíthet közbenső- és zárómérleget, továbbá az eljárás általános szabályok szerinti befejezésére is lehetősége van. Nem alkalmazható visszaélésszerűen a fentiekben kifejtett eljárás, például akkor, ha a felszámoló kizárólag annak érdekében készítené a fent kifejtettek szerint nyitómérleget és annak alapján zárómérleget, hogy az egyszerűsített felszámolás esetén a Cstv. 59. § (5) bekezdésében meghatározott minimum díját a Cstv. 59. § (3) bekezdés szerinti magasabb átalányösszegre egészítse ki a Gazdasági Hivatal.

BDT2015.3353. Nincs akadálya annak, hogy a felszámolót a **zálogtárgy értékesítéséből**, továbbá a követelésen alapuló zálogjog esetén a **követelés behajtásából származó bevételből megillető díj** elszámolásának szabályairól szóló 39/2009. (IX. 3.) IRM rendelet 1. §-ában foglaltakat egyszerűsített felszámolási eljárás során is alkalmazzák.

KGD2015.85. A **felszámolót nem lehet mulasztási bírsággal sújtani** helyi adóbecslési kötelezettség elmulasztása miatt, ha a felszámolási eljárás lefolytatására az általánostól eltérő, a Cstv. 63/B. § (2) bekezdése szerinti speciális, egyszerűsített felszámolási eljárás keretében kerül sor. [1991. évi XLIX. tv. 63/B. § (2) bek.]

28. Határokon átnyúló fizetéseképtelenségi eljárás

ÍH2008.79. Több tagállamban is érdekeltséggel rendelkező mfizetéseképtelen adósnak a különböző tagállamokban lévő vagyonára, illetve az azzal kapcsolatos eljárásra nézve alkalmazandó jog meghatározásánál annak van jelentősége, hogy indult-e vele szemben az 1346/2000/EK rendelet hatálya alá tartozó fizetéseképtelenségi eljárás, és mikor. Ha a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása megelőzi a más tagállamban lévő vagyontárgyat érintő peres eljárás kezdeményezését, ez utóbbi ügyben is a fizetéseképtelenségi eljárás államának joga szerint kell eljárni. (Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.010/2008/2. szám)

ÍH2008.1822. Másodlagos fizetéseképtelenségi eljárás megindításához az szükséges, hogy a másik tagállam területén az adós telephellyel rendelkezzen. E körülményt a felszámolási eljárásban az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kell.

A telephely fogalma feltételez egyfajta állandóságot és olyan minimális szervezettséget, amelynek következtében kívülállók számára is felismerhetővé válik az adós működése. Nem ad alapot a telephely megállapítására és a másodlagos eljárás lefolytatására pusztán az a körülmény, hogy az adós belföldi székhelyű cégekben részesedéssel rendelkezett, és Magyarországon bankszámlát nyitott. (Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkf.43.856/2008/2.szám)

BDT2008.1822. Eljárási szabályt sért a bíróság, ha a másodlagos eljárást elrendelő végzés elleni jogorvoslat lehetőségét kizárja. A másodlagos eljárás első szakaszában az eljárás alanyai az adós, továbbá az 1346/2000/EK rendelet 29. cikkében foglaltak szerinti mindazon személyek lehetnek, aki vagy akik a másodlagos eljárás megindítását kérik.

Fővárosi Ítéltábla 11.Fpkf.43.060/2008/6. Amennyiben a magyarországi székhellyel rendelkező cég fő érdekeltségeinek központja más uniós tagállamban található, s ebben a másik tagállamban főeljárásként rendelik el az adós felszámolási eljárását, a Magyarországon nem főeljárásként korábban indított felszámolási eljárást meg kell szüntetni, ha az adós nem rendelkezik magyarországi telephellyel.

EBH2009.1970. I. Meg kell szüntetni a másodlagos fizetéseképtelenségi eljárást, ha a hitelező nem tudja bizonyítani, hogy az adós - aki ellen az Európai Unió más tagállamában fizetéseképtelenségi főeljárás indult - Magyarország területén telephellyel rendelkezett vagy rendelkezik. A telephely létezésének megállapítását önmagában nem alapozza meg a magyarországi székhelyű gazdasági társaságban szerzett részesedés, sem pedig bankszámla nyitása, illetve fenntartása [1991. évi XLIX. törvény 25. § (3) bekezdés, Európai Unió Tanácsa 1346/2000/EK rendelete].

II. A másodlagos felszámolási eljárást megszüntető jogerős végzés felülvizsgálati kérelemmel támadható [1952. évi III. törvény 270. § (3) bekezdés, 157. § a) pont, 130. § (1) bekezdés a) pont, 1991. évi XLIX. törvény 6. § (3) bekezdés, 25. § (3) bekezdés]. (**BH2010. 156.**)

ÍH2009.139. Ha az Európai Unió tagállamában bejegyzett gazdálkodó szervezetnek magyarországi fióktelepe van, fizetéseképtelenség esetén nem a fióktelep, hanem az „anyacég” ellen indított teerületi eljárásnak van helye, melyre a Fővárosi Bíróság rendelkezik kizárólagos illetékességgel. (Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.43.242/2009/4. szám)

BH2010.156. II. A másodlagos felszámolási eljárást megszüntető jogerős végzés felülvizsgálati kérelemmel támadható. [1952. évi III. törvény 270. § (3) bekezdés, 157. § a)

pont, 130. § (1) bekezdés a) pont, 1991. évi XLIX. törvény 6. § (3) bekezdés, 25. § (3) bekezdés]

Legfelsőbb Bíróság Pfv.X.21.978/2010/5. I. A külföldi határozat végrehajthatósága megállapításánál a közrendbe ütközés megítélése.

II. A külföldi határozat végrehajtása felfüggesztése iránti kérelem tárgyában hozott döntés ellen rendes jogorvoslatnak van helye.

III. Más tagállam fizetéseképtelenségi eljárásában hozott határozat végrehajthatósága.

Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.409/2010/5. Az engedményest az engedményező ellen indult felszámolási eljárás kezdő időpontjáig illeti meg a **biztosítéki célú engedményezési** szerződés alapján az a jog, hogy az engedményezett követelésből az engedményezővel szemben követelését közvetlenül kielégítse, az adóstól a tartozást beszedje. Így, ha a hitelező az engedményen alapuló követelését a felszámolás kezdő időpontjáig a kötelezettől nem szedte be, azzal ő már nem rendelkezhet, mivel az adós által biztosítékként engedményezett követelések az érvényesen létrejött engedményezési szerződés ellenére sem kerültek ki az engedményező felszámolás alá vonható vagyonából. *(1346/2000/EK rendelet)*

Legfelsőbb Bíróság Gfv.VII.30.236/2012/5. A 1346/2000/EK Rendeletet 5. cikke szerint a fizetéseképtelenségi főeljárás megindítása nincs hatással a hitelezőknek és harmadik személyeknek az adós másik tagállamban levő vagyontárgyán fennálló dologi jogaira, azaz nem érinti azok létrehozását, érvényességét és hatályát. A **dologi jog jogosultja** az igényét olyan módon érvényesítheti, mintha a **főeljárást** meg sem indították volna, mintha az adós nem lenne fizetéseképtelenségi eljárás hatálya alatt. Ebből következően e rendelkezés alapján a dologi jog jogosultja jogának érvényesítését nem befolyásolja a főeljárásban alkalmazandó nemzeti fizetéseképtelenségi jogszabály, hogy abban esetleg milyen korlátok találhatók a perek megindíthatósága, a külön kielégítési jog tekintetében.

Kúria Gfv.VII.30.044/2014/6. A 1346/2000/EK rendeletének (a továbbiakban: Rendelet) 40. cikke illetve ez alapján a 38/2009.(VIII.31.) IRM rendelet 2. számú melléklete előírja a felszámoló tájékoztatási kötelezettségét az adós azon ismert hitelezői tekintetében, akiknek szokásos tartózkodási helye, lakóhelye vagy székhelye más tagállamban van. **Másik tagállami hitelező** esetén a 40 napos bejelentési, illetve 180 napos jogvesztő határidő nem számítható a felszámolást elrendelő végzés Cégléleletében való közzétételétől, mert a hitelező ilyen esetekben nem értesül a felszámolás megindulásáról. Másik tagállami hitelező esetén a **határidők** is csak a kézbesítés időpontjától számíthatók.